Projekt

z dnia 3 września 2025 r.
Zatwierdzony przez .....

UCHWAŁA NR 142/XVI/2025
RADY GMINY I MIASTA KOZIEGŁOWY

z dnia 8 września 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art.14 ust. 1 i art. 19 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 278) - na wniosek Burmistrza Gminy i Miasta Koziegłowy

Rada Gminy i Miasta Koziegłowy
uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały w granicach określonych w załączniku nr 2 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Koziegłowy.

§ 3. Traci moc uchwała nr 141/XV/2025 Rady Gminy i Miasta Koziegłowy z dnia 7 sierpnia 2025 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy
i Miasta Koziegłowy

Joanna Kołodziejczyk

Załącznik nr 1 do uchwały nr 142/XVI/2025
Rady Gminy i Miasta Koziegłowy
z dnia 8 września 2025 r.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA OBSZARU REWITALIZACJI GMINY I MIASTA KOZIEGŁOWY

LIPIEC, 2025

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP ... 3

2. DANE SŁUŻĄCE WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO ORAZ OBSZARU REWITALIZACJI ... 4

3. POGŁĘBIONA DIAGNOZA PODOBSZARÓW REWITALIZACJI ... 8

3.1 PROBLEMY SPOŁECZNE ... 9

3.2 CHARAKTERYSTYKA PODOBSZARÓW REWITALIZACJI ORAZ ANALIZA UWARUNKOWAŃ PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNYCH ... 23

3.3 SFERA GOSPODARCZA ... 59

3.4 SFERA ŚRODOWISKOWA ... 72

4. OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI ... 84

5.CELE REWITALIZACJI I KIERUNKI DZIAŁAŃ ... 90

6.PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE ... 94

7.POZOSTAŁE DOPUSZCZALNE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE UZUPEŁNAJĄCO - INTEGRUJACE ... 102

8. KOMPLEMENTARNOŚĆ I MIECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH ... 107

9. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY I MIASTA KOZIEGŁOWY ... 111

10.POWIĄZANIA GPR Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI ... 115

11.OPIS STRUKTURY ZARZĄDZANIA ... 128

12.SYSTEM MONITORINGU, OCENA AKTUALNOŚCI I STOPNIA REALIZACJI GPR ... 132

13.ZAANGAŻOWANIE, IDENTYFIKACJA RYZYK I BARIER REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI ... 137

14.ZAANGAŻOWANIE SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ ORAZ PARTNERÓW SPOŁECZNO – GOSPODARCZYCH W OPRACOWANIE GPR I STRATEGII IIT ... 138

15.OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH DOTYCZĄCYCH MIESZKALNICTWA ... 141

17.WSKAZANIE CZY NA OBSZARZE REWITALIZACJI MA ZOSTAĆ USTANOWIONA SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI ... 142

18.WSKAZANIE SPOSOBU REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ... 143

19.SPIS RYCIN, TABEL I LITERATURY ... 146

SPIS MATERIAŁÓW ... 147

1. WSTĘP

Rewitalizacja to kompleksowy proces, którego celem jest przywrócenie wartości społecznych, gospodarczych i przestrzennych obszarom zdegradowanym. Gminny Program Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy stanowi strategiczny dokument określający kierunki działań na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców oraz podniesienia atrakcyjności i funkcjonalności przestrzeni publicznej.

Program został opracowany w odpowiedzi na zidentyfikowane potrzeby i wyzwania, z jakimi mierzy się gmina. Uwzględnia on zarówno aspekty społeczne, jak i ekonomiczne, infrastrukturalne oraz środowiskowe. Kluczowym elementem procesu rewitalizacji jest aktywne zaangażowanie społeczności lokalnej, co pozwala na efektywne dostosowanie działań do rzeczywistych potrzeb mieszkańców.

Niniejszy dokument zawiera diagnozę sytuacji, cele i priorytety rewitalizacji oraz konkretne przedsięwzięcia, które przyczynią się do zrównoważonego rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy. Realizacja programu będzie możliwa dzięki współpracy władz samorządowych, mieszkańców, przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych.

Rewitalizacja jest szansą na ożywienie społeczno-gospodarcze oraz poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych, co w konsekwencji wpłynie na podniesienie jakości życia mieszkańców i atrakcyjność gminy jako miejsca do zamieszkania, pracy i inwestowania.

Rewitalizacja powinna przebiegać zgodnie z przepisami określonymi w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2024 r. poz. 278) Zgodnie z art. 8 pkt 1, Rada Gminy i Miasta Koziegłowy dnia 30 stycznia 2025 roku na wniosek Burmistrza przyjęła uchwałę nr 79/IX/2025 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy .

Gminny Program Rewitalizacji opracowano we współpracy z interesariuszami rewitalizacji, do których należą m.in.: mieszkańcy, właściciele i użytkownicy nieruchomości, przedstawiciele sektora biznesu, jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe oraz grupy nieformalne.

Zgodnie z przyjętymi założeniami, po przeprowadzeniu kompleksowej diagnozy obszarów kryzysowych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR), opracowano spójną i perspektywiczną wizję rozwoju, określono główne cele rewitalizacji oraz wskazano kierunki działań niezbędnych do ich realizacji. Dokument zawiera również szczegółowy wykaz planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, odpowiadających na zidentyfikowane potrzeby społeczno-gospodarcze, przestrzenne i środowiskowe.

Gminny Program Rewitalizacji został opracowany w sposób zapewniający pełną zgodność z obowiązującymi dokumentami strategicznymi Gminy i Miasta Koziegłowy, co gwarantuje spójność polityki rozwoju lokalnego. Uwzględniono mechanizmy koordynacji i integracji planowanych działań z innymi programami i inicjatywami samorządowymi, regionalnymi oraz krajowymi. Ponadto w programie zidentyfikowano potencjalne źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych, w tym środki własne gminy, fundusze unijne, krajowe programy operacyjne oraz partnerstwo z sektorem prywatnym.

2. DANE SŁUŻĄCE WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO ORAZ OBSZARU REWITALIZACJI

Diagnozę delimitacyjną sporządzono na podstawie kompleksowego zestawu danych, obejmującego informacje demograficzne (takie jak liczba mieszkańców, struktura wiekowa, przyrost naturalny i migracje), społeczne (m.in. dane o korzystaniu z pomocy społecznej, ubóstwie, bezrobociu, uczestnictwie w życiu publicznym i kulturalnym), gospodarcze (dochody i wydatki budżetowe, dane z rejestrów REGON i CEIDG dotyczące działalności gospodarczej oraz wskaźniki sytuacji ekonomicznej), funkcjonalno-przestrzenne (informacje o zagospodarowaniu terenu, infrastrukturze technicznej, planach zagospodarowania przestrzennego, dostępności usług publicznych) oraz środowiskowe (jakość powietrza, zagrożenia środowiskowe, stan zasobów mieszkaniowych i instalacji technicznych). Dane pochodziły ze źródeł pochodzących z Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy, Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Komendy Powiatowej Policji w Myszkowie, Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej, rejestrów REGON, Monitoringu Państwowego Instytutu Ochrony Środowiska, a także z danych udostępnianych przez Państwową Komisję Wyborczą i instytucje zajmujące się ochroną środowiska, co umożliwiło przeprowadzenie kompleksowej diagnozy sytuacji gminy w różnych sferach funkcjonowania.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy oraz analizy danych społecznych, gospodarczych, środowiskowych i przestrzenno-funkcjonalnych, w Gminie i Mieście Koziegłowy wyznaczono siedem podobszarów rewitalizacji. Obejmują one zarówno obszar miejski – miasto Koziegłowy – jak i sześć sołectw: Gniazdów, Koziegłówki, Markowice, Mysłów, Pińczyce oraz Rzeniszów. Jednostki te zostały zakwalifikowane jako obszary zdegradowane na podstawie występowania skumulowanych negatywnych zjawisk o charakterze kryzysowym.

Na potrzeby wyznaczenia obszaru rewitalizacji jednostki analityczne wskazane jako obszar zdegradowany podzielono na mniejsze podjednostki, uwzględniając typologię zabudowy oraz powiązania funkcjonalno-przestrzenne. W tych obszarach koncentruje się ponadprzeciętna intensywność zjawisk negatywnych. W mieście Koziegłowy, w miejscowości Mysłów, Koziegłówki, Pińczyce i Rzeniszów wyznaczono obszar ścisłej zabudowy oraz obszary na których gmina zamierza przeprowadzić działania rewitalizacyjne. Pominięto obszary zabudowy rozproszonej. Obszary zabudowy w miejscowościach Markowice i Gniazdów w całości znalazły się w granicach obszarów rewitalizacji ze względu na ścisły obszar zabudowy.

Wyznaczone podobszary rewitalizacji spełniają ustawowe kryteria powierzchniowe i demograficzne – łączna powierzchnia objęta rewitalizacją nie przekracza 20% powierzchni gminy, a liczba jej mieszkańców nie przekracza 30% ogólnej liczby ludności. Wybór tych terenów stanowi efekt szczegółowej analizy oraz konsultacji społecznych, a ich zróżnicowany charakter – zarówno pod względem przestrzennym, jak i funkcjonalnym – wymaga dostosowania działań rewitalizacyjnych do specyficznych potrzeb poszczególnych lokalizacji.

Poniższa tabela zawiera zestaw wskaźników, które posłużyły jako podstawa do wyznaczenia obszaru zdegradowanego. Analiza została przeprowadzona w odniesieniu do czterech sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej oraz funkcjonalno-przestrzennej.

Sfera	**Wskaźniki / Dane wykorzystane jako punkt odniesienia**
Społeczna	Poziom ubóstwa (wskaźnik osób korzystających z pomocy społecznej), zagrożenie bezpieczeństwa (wskaźnik przestępczości na 1000 mieszkańców), potrzeby osób niepełnosprawnych, trudności rodzin, uczestnictwo w życiu publicznym (frekwencja wyborcza), uczestnictwo w życiu kulturalnym (np. wypożyczenia książek, liczba czytelników) oraz wskaźnik depopulacji (wyludnienie)
Gospodarcza	Syntetyczny wskaźnik sytuacji gospodarczej, oparty na liczbie aktualnych wpisów do CEIDG oraz liczbie zamknięć działalności gospodarczej
Środowiskowa	Jakość powietrza (na podstawie pomiarów PM2,5), a także zagrożenia środowiskowe związane z infrastrukturą drogową (przebieg dróg krajowych i wojewódzkich, wpływ na hałas i zanieczyszczenia)
Funkcjonalno-przestrzenna	Dostępność obiektów użyteczności publicznej (przedszkola, szkoły, świetlice) oraz zasób zabytków (obiekty wpisane do gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków)
Techniczna	stan techniczny budynków gminnych, azbest - ilość obiektów zakwalifikowanych jako najpilniejszych do likwidacji

Tabela nr 1. Zestawienie wskaźników wykorzystanych przy delimitacji obszarów zdegradowanych
Źródło: Opracowanie własne

Dobór wskaźników wynikał między innymi z dostępności danych w podziale na poszczególne jednostki gminy. Ich agregacja i standaryzacja umożliwiły identyfikację tych obszarów, w których natężenie niekorzystnych zjawisk przekraczało ustalone progi kryzysowe.

Zbiorcze zestawienie wyników diagnozy delimitacyjnej dla wyznaczonych poszczególnych obszarów rewitalizacji

L.p.	Sołectwo	Sfera społeczna								Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera funkcjonalno przestrzenna	Sfera techniczna
		Zagrożenie bezpieczeństwa	Ubóstwo	Problemy osób niepełnosprawnych	Problemy rodzin	Udział w życiu publicznym	Depopulacja	Udział w życiu kulturalnym	Suma obszarów kryzysowych				
1	Gniazdów	0,8	0,5	0,7	1,4	-0,8	-1,4	-0,3	5			K	
2	Koziegłówki	0,9	0,6	-0,6	1,0	0,1	0,3	-0,6	3		K	K	
3	Markowice	0,3	0,5	-0,6	1,0	1,4	-0,4	-0,8	3		K		
4	Mysłów	0,6	-0,9	0,2	0,0	0,0	-0,8	-0,8	3			K	K
5	Pińczyce	1,0	1,7	-0,2	0,5	-1,3	0,6	-0,9	4	K		K	K
6	Koziegłowy	4,7	0,5	0,2	1,0	-0,5	-0,2	1,0	3		K	K	K
7	Rzeniszów	0,6	0,5	-0,8	0,0	-0,2	0,4	-0,8	3		K		

Tabela nr 2. Zestawienie wyników diagnozy delimitacyjnej dla poszczególnych obszarów rewitalizacji
Źródło: Opracowanie własne

Liczba mieszkańców gminy i miasta Koziegłowy wynosi 14 008 (stan na koniec 2023 r.). Powierzchnia gminy i miasta Koziegłowy wynosi 15960,62 ha.
Obszar rewitalizacji obejmuje powierzchnię 516,86 ha, co stanowi mniej niż 20% całkowitej powierzchni Gminy i Miasta Koziegłowy. Zamieszkuje go 3721 osób, czyli mniej niż 30% ogólnej liczby mieszkańców gminy.

Schemat położenia obszarów zdegradowanych oraz podobszarów rewitalizacji w granicach Gminy i Miasta Koziegłowy obrazuje ryc.1A.

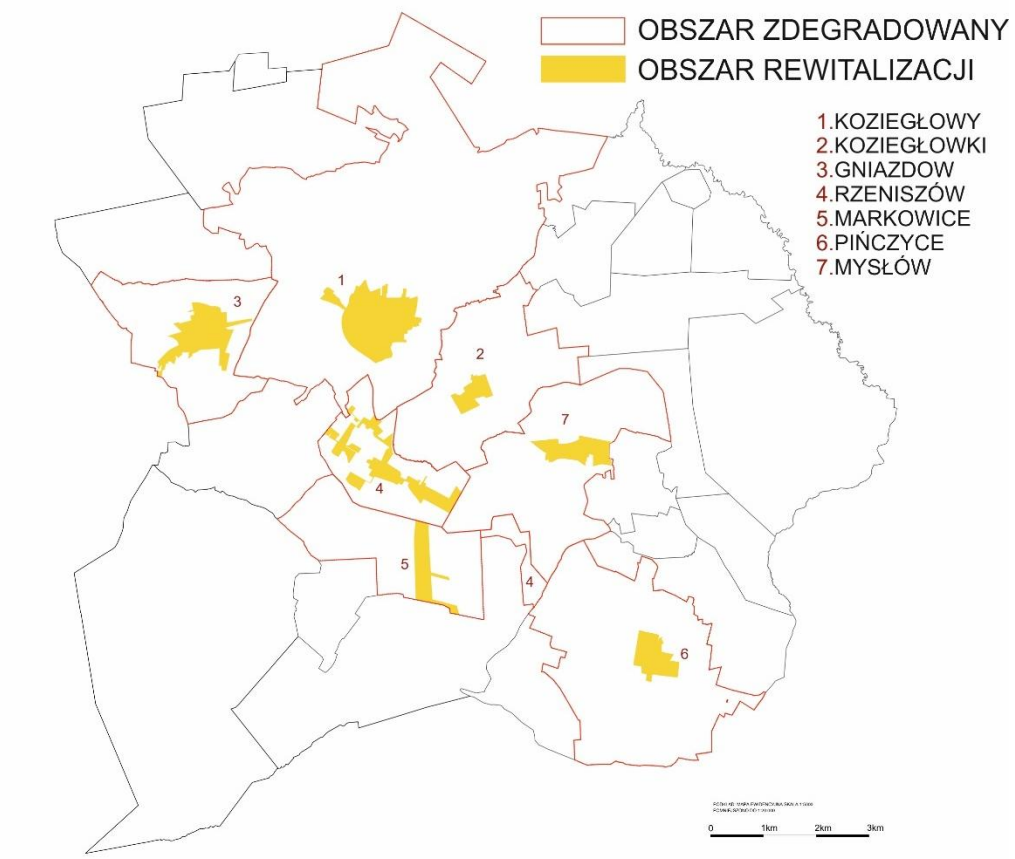

Ryc.1A. Obszary zdegradowane i podobszary rewitalizacji w miejscowości Koziegłowy, Źródło: https://www.geoportal.gov.pl/

Zestawienie powierzchni i liczby ludności obszaru zdegradowanego.

LP	Jednostka analityczna	Liczba mieszkańców stan na koniec 2023	Udział liczby mieszkańców w stosunku do liczny ludności całej gminy w 2023 [%]	Powierzchnia jednostki [ha]	Udział powierzchni jednostki w powierzchni gminy [%]
1	Koziegłowy	2367	16,9	2669,34	16,72
2	Koziegłówki	908	6,5	682,1	4,27
3	Gniazdów	824	5,9	577,97	3,62
4	Rzeniszów	400	2,9	434,25	2,72
5	Markowice	344	2,5	503,01	3,15
6	Pińczyce	995	7,1	1074,72	6,73
7	Mysłów	608	4,3	788,89	4,94
Łącznie		6 446	46,1	6730,28	42,15

Tabela nr 3. Zestawienie powierzchni i liczby mieszkańców obszaru zdegradowanego
Źródło: Opracowanie własne

Zestawienie powierzchni i liczby ludności obszaru rewitalizacji

LP	Jednostka analityczna	Liczba mieszkańców podobszaru	Udział liczby mieszkańców w stosunku do liczny ludności całej gminy w 2023 [%]	Powierzchnia podobszaru [ha]	Udział powierzchni jednostki w powierzchni gminy [%]
1	Koziegłowy	1117	8,0	153,5540	0,96
2	Koziegłówki	138	1,0	29,1513	0,18
3	Gniazdów	824	5,9	92,0700	0,58
4	Rzeniszów	400	2,9	90,589	0,57
5	Markowice	344	2,5	49,9053	0,31
6	Pińczyce	343	2,4	49,6984	0,31
7	Mysłów	555	4,0	51,8883	0,32
Łącznie		3721	26,6	516,8563	3,23

Tabela nr 4. Zestawienie powierzchni i liczby mieszkańców obszaru rewitalizacji
Źródło: Opracowanie własne

3. POGŁĘBIONA DIAGNOZA PODOBSZARÓW REWITALIZACJI

Diagnoza pogłębiona, przeprowadzona wspólnie w ramach prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy, stanowiła efekt szeroko zakrojonej współpracy władz gminy, mieszkańców, liderów lokalnych, przedstawicieli instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz środowiska przedsiębiorców.

W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych dotyczących opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku:

W spotkaniach konsultacyjnych uczestniczyło 20 osób podczas pierwszego spotkania oraz 27 osób podczas warsztatu rewitalizacyjnego 24 kwietnia 2025 r. Wypełniono 87 ankiet ogólnych, skierowanych do mieszkańców oraz 32 specjalne ankiety dla liderów społecznych, wśród których znaleźli się m.in. radni, sołtysi, dyrektorzy szkół, przedstawiciele jednostek organizacyjnych i instytucji publicznych. Diagnoza pogłębiona polega na połączeniu analizy danych statystycznych z informacjami jakościowymi pozyskanymi bezpośrednio od społeczności lokalnej i interesariuszy. Ankiety pozwoliły uchwycić subiektywne oceny jakości życia, dostępności usług, poziomu bezpieczeństwa, integracji społecznej czy problemów komunikacyjnych. Dodatkowo zrealizowano indywidualne wywiady z przedstawicielami instytucji, organizacji i biznesu, co umożliwiło lepsze zrozumienie lokalnego kontekstu oraz codziennych wyzwań, z jakimi mierzą się mieszkańcy i przedsiębiorcy. Władze gminy odegrały kluczową rolę w koordynacji tego procesu, wspierając działania diagnostyczne, inicjując dialog z interesariuszami i tworząc warunki dla partycypacyjnego planowania.

Połączenie danych ilościowych z wiedzą lokalną umożliwiło wypracowanie kierunków działań rewitalizacyjnych, odpowiadających realnym potrzebom społeczno-gospodarczym gminy.

3.1 PROBLEMY SPOŁECZNE

Sfera społeczna stanowi jeden z kluczowych obszarów diagnozy w procesie przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji, ponieważ to właśnie jakość relacji społecznych, poziom integracji, bezpieczeństwo, aktywność obywatelska i sytuacja rodzinna w największym stopniu wpływają na poczucie dobrostanu mieszkańców. Problemy społeczne nie tylko obniżają komfort życia w wymiarze indywidualnym, ale także ograniczają potencjał rozwojowy wspólnot lokalnych, pogłębiając wykluczenie, izolację i marginalizację.

Sfera społeczna odgrywa fundamentalną rolę w funkcjonowaniu każdej wspólnoty lokalnej. To w niej koncentrują się zjawiska mające bezpośredni wpływ na codzienne życie mieszkańców – ich bezpieczeństwo, kondycję materialną, relacje społeczne, poziom aktywności oraz możliwości rozwoju osobistego i zawodowego. Problemy w tej sferze mają często charakter strukturalny i długofalowy, a ich skutki są szczególnie dotkliwe w miejscach, gdzie występuje ich nagromadzenie.

Do najczęściej obserwowanych problemów społecznych w Polsce należą: bezrobocie lub niska jakość zatrudnienia, ubóstwo, niski poziom wykształcenia i kompetencji społecznych, niekorzystna sytuacja mieszkaniowa, brak dostępu do odpowiednich usług społecznych, problemy opiekuńcze i wychowawcze, a także przemoc domowa czy uzależnienia. Równocześnie w wielu społecznościach lokalnych dostrzegalna jest słaba integracja mieszkańców, niska aktywność obywatelska, deficyt zaufania społecznego oraz ograniczona gotowość do angażowania się w życie publiczne. Zjawiska te skutkują osłabieniem więzi społecznych i poczucia wspólnotowości, co z kolei utrudnia podejmowanie wspólnych działań na rzecz poprawy warunków życia.

W szczególnie trudnej sytuacji znajdują się często osoby starsze, samotne, z niepełnosprawnościami, a także dzieci i młodzież wychowująca się w rodzinach zagrożonych wykluczeniem. Brak wsparcia systemowego, niewystarczające zasoby instytucji pomocowych oraz ograniczona oferta działań profilaktycznych i integracyjnych sprawiają, że problemy społeczne mogą się utrwalać i pogłębiać z pokolenia na pokolenie. Dodatkowo ich występowaniu sprzyjają niekorzystne uwarunkowania przestrzenne, takie jak izolacja komunikacyjna, degradacja przestrzeni publicznej czy niski standard infrastruktury mieszkaniowej.

Wieloaspektowość problemów społecznych i ich wzajemne powiązania sprawiają, że nawet pojedyncze negatywne zjawiska mogą mieć szerokie i długotrwałe konsekwencje, wpływając na całe lokalne środowisko. Należy zatem dostrzegać sferę społeczną jako obszar szczególnie wrażliwy, w którym objawy kryzysu są jednocześnie sygnałem głębszych, systemowych problemów dotykających mieszkańców najbardziej narażonych na marginalizację.

W procesie diagnozy społecznej delimitacyjnej w Gminie i Mieście Koziegłowy problemy społeczne zostały zidentyfikowane na podstawie określonych wskaźników statystycznych. Łącznie analizowano osiem zjawisk uznanych za istotne z punktu widzenia jakości życia mieszkańców.

Stopień zagrożenia bezpieczeństwa wyznaczono na podstawie odnotowanych przestępstw każdym sołectwie na przestrzeni lat 2021-2023. Dane otrzymano z Komendy Powiatowej Policji w Myszkowie.

Wskaźnik ubóstwa wyliczono na podstawie danych z Gminno – Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koziegłowach. Dane dotyczyły liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej.

Potrzeby osób niepełnosprawnych opracowana na podstawie danych z Gminno - Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koziegłowach. Dane dotyczyły liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności.

Problemy rodzin zdiagnozowano na podstawie danych z Gminno - Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koziegłowach. Dane dotyczyły liczby osób korzystających z pomocy społecznej

z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo -wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa, liczby dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz liczby rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty".

Obecność w życiu publicznym zbadano na podstawie podstawie danych z Państwowej Komisji Wyborczej. Dane dotyczyły frekwencji w wyborach samorządowych z dnia 7 kwietnia 2024 roku.

Uczestnictwo w życiu kulturalnym o opracowano na podstawie danych z Miejsko – Gminnego Ośrodka Promocji Kultury w Koziegłowach. Dane dotyczyły liczby wypożyczeni książek w 2023 roku oraz liczby czytelników.

Wskaźnik wyludnienia opracowano na podstawie danych z Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy. Dane dotyczyły przyrostu liczby mieszkańców w 2023 roku w stosunku do roku 2021.

Każde zjawisko z zagadnień dotyczących sfery społecznej określono na podstawie jednej zmiennej, a w jednym przypadku na podstawie dwóch zmiennych.

Dla każdego zjawiska określono wartość standaryzowaną i poddano agregacji wyników cząstkowych. Wskaźniki zostały sprowadzone do formy, w której wartość „0" odpowiada średniemu poziomowi zjawiska.

Dla każdego zjawiska określono 7 jednostek wyników o najwyższym nasileniu zjawiska problemowego co świadczy o występowaniu stanu kryzysowego. Następnie zsumowano w odniesieniu do każdej jednostki analitycznej liczbę zjawisk, w których występuje stan kryzysowy.

Obszar negatywnych zjawisk społecznych to obszar w którym wskaźniki dla minimum 3 zjawisk świadczyły o występowaniu stanu kryzysowego.

Zjawiska w pozostałych sferach określano na podstawie większej ilości zmiennych.

Dla zjawisk dla których zostało uwzględnionych więcej zmiennych przypisywano wagi i obliczano syntetyczny wskaźnik natężenia zjawiska. Wagi odzwierciedlały stopień znaczenia poszczególnych składników wskaźnika.

Obszar zdegradowany określono jako obejmujący jednostki charakteryzujące się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, w których dodatkowo występował problem w co najmniej jednej sferze pozaspołecznej.

Poniżej przedstawiono tabelaryczne zestawienie oraz odpowiadający mu wykres, które obrazują sytuację społeczną – porównanie standaryzowanych wskaźników dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji z wartościami uśrednionymi dla całego obszaru rewitalizacji oraz dla gminy i miasta Koziegłowy. Wykres stanowi graficzną ilustrację danych zawartych w tabeli, ułatwiającą interpretację zróżnicowania diagnozowanych zjawisk społecznych.

	Gniazdów	Koziegłówki	Markowice	Mysłów	Pińczyce	Koziegłowy	Rzeniszów	Obszar rewitalizacji (średnia wartość standaryzowana)	Gmina i Miasto Koziegłowy (średnia wartość standaryzowana)
Liczba przestępstw zarejestrowanych przez Komendę Policji na 100 mieszkańców	0,8	0,9	0,3	0,6	1,0	4,7	0,6	1,3	0,5
liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 100 mieszkańców	0,5	0,6	0,5	-0,9	1,7	0,5	0,5	0,5	0,1
liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na 100 mieszkańców jednostki	0,7	-0,6	-0,6	0,2	-0,2	0,2	0,2	-0,1	0,2
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa, liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty" oraz liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej.	1,4	1,0	1,0	0,0	0,5	1,0	1,0	0,7	0,7
Udział w życiu publicznym- frekwencja w wyborach samorządowych z dnia 7 kwietnia 2024 roku.	-0,8	0,1	1,4	0,0	-1,3	-0,5	-0,5	-0,2	-0,3
Depopulacja - przyrost liczby mieszkańców w 2023 roku w stosunku do roku 2021	-1,4	0,3	-0,4	-0,8	0,6	-0,2	-0,2	-0,2	0
Udział w życiu kulturalnym -Liczba wypożyczeń książek i czytelników w 2023 roku	-0,3	-0,6	-0,8	-0,8	-0,9	1,0	1,0	-0,5	-0,4

Tabela nr 5. Zestawienie wskaźników sytuacji społecznej dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji, łącznie dla całego obszaru rewitalizacji oraz dla gminy i miasta Koziegłowy.
Źródło: Opracowanie własne

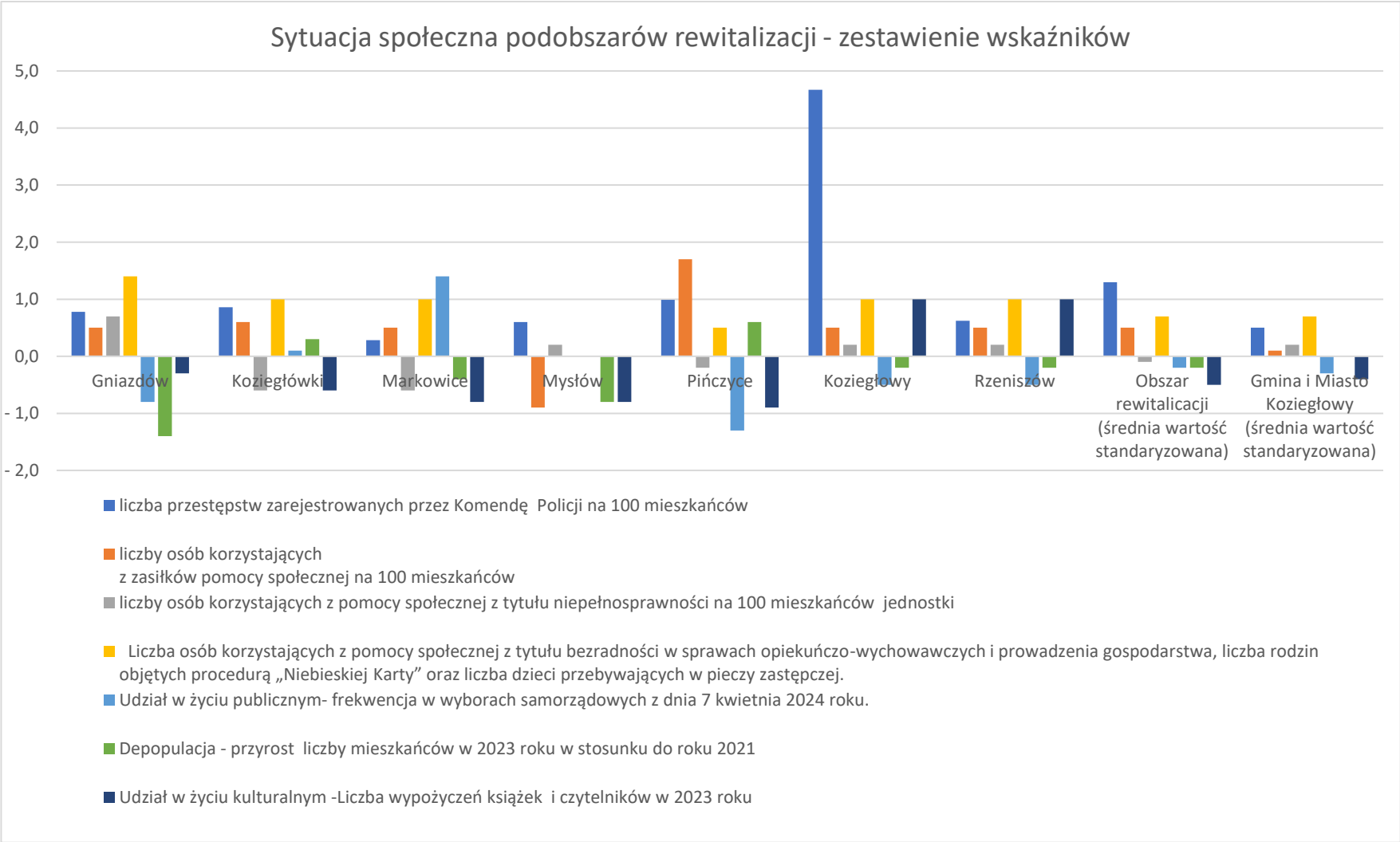

Ryc. 1 B. Zestawienie wskaźników sytuacji społecznej dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji, łącznie dla całego obszaru rewitalizacji oraz dla gminy i miasta Koziegłowy.
Źródło: Opracowanie własne

Analiza przestępczości, mierzonej liczbą przestępstw na 100 mieszkańców, wykazuje wyraźne zróżnicowanie pomiędzy miejscowościami. Najwyższy wskaźnik odnotowano w Koziegłowach (4,7), co wskazuje na poważne problemy w zakresie bezpieczeństwa publicznego. Średnia wartość dla obszaru rewitalizacji (1,3) jest wyraźnie wyższa niż dla całej gminy (0,5).

W zakresie korzystania z pomocy społecznej najwyższy wskaźnik występuje w Pińczycach (1,7), najniższy zaś w Mysłowie (-0,9). Obszar rewitalizacji osiąga wartość 0,5, przewyższając średnią gminną (0,1), co wskazuje na koncentrację problemów społecznych.

Pomoc społeczna z tytułu niepełnosprawności najczęściej dotyczy Gniazdowa (0,7), natomiast w Koziegłówkach i Markowicach występuje najrzadziej (po -0,6). Obszar rewitalizacji ma wartość -0,1, co oznacza, że problem ten jest tam słabiej nasilony niż w gminie ogółem (0,2).

Wskaźniki dotyczące bezradności, przemocy i pieczy zastępczej są najwyższe w Gniazdowie (1,4), a najniższe w Mysłowie (0). Obszar rewitalizacji osiąga wartość 0,7, co oznacza umiarkowany, lecz zauważalny poziom tych zjawisk.

Frekwencja w wyborach samorządowych była najniższa w Pińczycach (-1,3) i Gniazdowie (-0,8), najwyższa w Markowicach (1,4). Obszar rewitalizacji osiągnął wynik -0,2, przy średniej gminnej -0,3, co wskazuje na niski poziom partycypacji.

Depopulacja dotyczyła szczególnie Gniazdowa (-1,4) i Mysłowa (-0,8), natomiast wzrost liczby ludności wystąpił jedynie w Pińczycach (0,6) i Koziegłówkach (0,3). Obszar rewitalizacji (-0,2) wpisuje się w ogólny trend w gminie (0).

W zakresie uczestnictwa w kulturze najwyższą aktywność odnotowano w Koziegłowach i Rzeniszowie (po 1,0), najniższą zaś w Pińczycach (-0,9) oraz w Mysłowie i Markowicach (po -0,8). Wskaźnik dla obszaru rewitalizacji (-0,5) potwierdza niskie zaangażowanie mieszkańców w życie kulturalne.

Na załączniku A do niniejszego opracowania przedstawiono zestawienie wyników dla wszystkich jednostek (sołectw) z ilością negatywnych zjawisk, z wyszczególnieniem 7 jednostek w których występuje zjawisko kryzysowe w danej sferze. Na załączniku B Rozkład i koncentracje problemów społecznych w jednostkach Gminy i Miasta Koziegłowy – analizę wskaźnikową.

Analiza wskaźnikowa prezentuje rozkład standaryzowanych wartości siedmiu wskaźników społecznych w poszczególnych sołectwach Gminy i Miasta Koziegłowy. Każdy wskaźnik został zestandaryzowany, co umożliwia bezpośrednie porównanie jednostek oraz identyfikację obszarów odbiegających od średnich wartości gminnych (oznaczonych linią przerywaną na poziomie 0).

Standaryzacja (Z-score) pozwala ocenić stopień nasilenia zjawisk społecznych – wartości dodatnie wskazują na poziom wyższy od średniej, a ujemne – na niższy.

Wyniki wykazują wyraźne zróżnicowanie pomiędzy miejscowościami. Największe odchylenia obserwuje się w zakresie ubóstwa, problemów rodzinnych i depopulacji. Szczególnie niekorzystnie wypadają Pińczyce, Gniazdów, Mysłów i Markowice, co świadczy o kumulacji negatywnych zjawisk społecznych.

Gniazdów

Spośród wszystkich miejscowości objętych diagnozą, Gniazdów wyróżnia się szczególnie wysokim natężeniem problemów społecznych. Występuje tu kumulacja wielu negatywnych zjawisk, które łącznie tworzą bardzo niekorzystny obraz sytuacji lokalnej społeczności. Do głównych problemów należą: wysoki poziom zagrożenia bezpieczeństwa, znaczne ubóstwo, trudności doświadczane przez osoby z niepełnosprawnościami, problemy rodzinne oraz niekorzystne zjawiska demograficzne. Skala i różnorodność tych wyzwań sprawia, że obszar ten wymaga zdecydowanego i wieloaspektowego wsparcia społecznego.

Pińczyce

W Pińczycach skala problemów społecznych jest niemal równie wysoka jak w Gniazdowie. Diagnoza wskazuje na znaczny poziom ubóstwa wśród mieszkańców, któremu towarzyszy niski poziom uczestnictwa w życiu publicznym i wydarzeniach kulturalnych. Dodatkowo, poziom przestępczości – liczony na 100 mieszkańców – należy tu do najwyższych w całej gminie, ustępując jedynie miastu Koziegłowy. Takie nagromadzenie problemów społecznych znacząco wpływa na jakość życia mieszkańców i wzmacnia ryzyko wykluczenia społecznego.

Koziegłowy

Miasto Koziegłowy stanowi jeden z najtrudniejszych obszarów pod względem sytuacji społecznej. Najbardziej niepokojący jest tu poziom zagrożenia bezpieczeństwa – liczba przestępstw w przeliczeniu na liczbę mieszkańców wielokrotnie przewyższa wartości odnotowane w pozostałych częściach gminy. Oprócz tego występują tu również inne znaczące problemy, takie jak ubóstwo i trudności rodzinne, które w połączeniu z miejskim charakterem obszaru prowadzą do pogłębiania się problemów społecznych, w tym izolacji i napięć społecznych.

Koziegłówki

Sołectwo Koziegłówki boryka się z istotnymi problemami w trzech kluczowych obszarach: bezpieczeństwa, sytuacji materialnej oraz życia rodzinnego. Wysoki poziom ubóstwa i znaczne zagrożenie przestępczością przekładają się na poczucie braku stabilności wśród mieszkańców. Dodatkowo, zauważalne są tu poważne trudności rodzinne, a także niski poziom zaangażowania społecznego i uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych. Brak aktywności społecznej może prowadzić do izolacji mieszkańców, szczególnie osób starszych i młodzieży, pogłębiając procesy dezintegracji międzypokoleniowej.

Mysłów

W Mysłowie diagnoza wykazała nieco inny profil problemów społecznych. Główne wyzwania dotyczą niskiego poziomu uczestnictwa w kulturze oraz postępującej depopulacji, która

negatywnie wpływa na rozwój lokalnej wspólnoty. Dodatkowo, odnotowano zagrożenie bezpieczeństwa. W połączeniu czynniki te wskazują na osłabienie spójności społecznej i konieczność działań integracyjnych oraz kulturalno-edukacyjnych.

Rzeniszów

Rzeniszów nie wyróżnia się skrajnym nasileniem żadnego pojedynczego problemu społecznego, jednak równoczesne występowanie kilku negatywnych zjawisk – ubóstwa, zagrożenia bezpieczeństwa oraz niskiego poziomu uczestnictwa w kulturze – tworzy ryzyko społecznej marginalizacji. Miejscowość ta wymaga wzmocnienia lokalnych mechanizmów wsparcia, zwłaszcza tych nakierowanych na aktywizację mieszkańców i poprawę jakości życia.

Markowice

W Markowicach zdiagnozowano utrzymujące się trudności rodzinne, które stanowią główną przyczynę zakwalifikowania sołectwa do obszarów zdegradowanych. Wspierają je dodatkowo niski poziom uczestnictwa w życiu kulturalnym oraz zauważalne ubóstwo. Obszar ten charakteryzuje się również tendencjami depopulacyjnymi, co może w dłuższej perspektywie prowadzić do osłabienia więzi społecznych i zahamowania lokalnego rozwoju. Potrzebne są tu działania zarówno o charakterze społecznym, jak i integracyjnym.

Zbiorcze zestawienie problemów społecznych w rozbiciu na poszczególne jednostki

Jednostka	Problemy społeczne
Gniazdów	Zagrożenie bezpieczeństwa, ubóstwo, problemy osób z niepełnosprawnościami, problemy rodzinne, niekorzystna demografia
Pińczyce	Ubóstwo, wysokie zagrożenie przestępczością, niska aktywność kulturalna i obywatelska
Koziegłowy (miasto)	Bardzo wysoki poziom przestępczości, ubóstwo, trudności rodzinne
Koziegłówki	Ubóstwo, zagrożenie bezpieczeństwa, trudności rodzinne, niska aktywność społeczno-kulturalna
Mysłów	Depopulacja, niskie uczestnictwo w kulturze, zagrożenie bezpieczeństwa
Rzeniszów	Ubóstwo, zagrożenie bezpieczeństwa, niska aktywność w kulturze – ryzyko marginalizacji
Markowice	Trudności rodzinne, ubóstwo, niska aktywność kulturalna, depopulacja

Tabela nr 6. Zbiorcze zestawienie problemów społecznych w rozbiciu na poszczególne jednostki
Źródło: Opracowanie własne

We wszystkich siedmiu wyznaczonych obszarach zdegradowanych zauważalna jest istotna kumulacja problemów społecznych, przy czym charakter i natężenie tych problemów różnią się w zależności od miejscowości.

Diagnoza jakościowa, oparta na wynikach ankiet oraz indywidualnych wywiadów przeprowadzonych z mieszkańcami i liderami społecznymi z obszarów rewitalizacji, ukazuje obraz społeczności lokalnej zmagającej się z problemami osłabionej integracji, niskiego poziomu zaufania społecznego oraz ograniczonej aktywności wspólnotowej.

W analizie wyników ankiety i wywiadów dotyczących sfery społecznej, przeprowadzonej wśród mieszkańców oraz liderów lokalnych z podobszarów rewitalizacji, wyraźnie zarysowują się obszary problemowe, które wymagają podjęcia skoordynowanych działań naprawczych. Zarówno w odpowiedziach mieszkańców, jak i liderów społecznych, pojawia się poczucie osłabionej spójności społecznej i wyraźnego deficytu integracji wśród mieszkańców gminy. Zwraca się uwagę na występowanie zjawisk takich jak samotność, izolacja społeczna, niskie zaangażowanie mieszkańców w życie lokalne oraz ograniczone zaufanie społeczne. Choć niektóre osoby dostrzegają pozytywne przejawy życia społecznego, jak lokalne inicjatywy obywatelskie czy wsparcie sąsiedzkie, to ogólny obraz pozostaje umiarkowanie krytyczny.

Wielu respondentów wskazuje, że więzi społeczne w gminie są osłabione, a poziom solidarności i wzajemnego wsparcia – niewystarczający. Ankietowani liderzy społeczności lokalnych ocenili poziom zaufania wśród mieszkańców przeważnie jako średni lub niski, co może świadczyć o deficycie kapitału społecznego, który jest niezbędny do skutecznego działania wspólnot lokalnych. Choć wydarzenia kulturalne i sportowe są w większości postrzegane jako sprzyjające budowaniu wspólnoty, potrzeba ich większej liczby oraz lepszego dopasowania do lokalnych potrzeb i oczekiwań.

Istotnym problemem wskazywanym przez liderów jest także wykluczenie społeczne, które – choć nie oceniane jednoznacznie jako bardzo wysokie – dotyczy różnych grup mieszkańców i objawia się m.in. nierównym dostępem do usług, ograniczoną obecnością działań wspierających osoby zagrożone marginalizacją, a także niedostateczną aktywizacją grup społecznych o słabszej pozycji. Problemy te są pogłębiane przez ograniczoną dostępność wsparcia psychologicznego, niewystarczające działania integracyjne oraz brak kompleksowej polityki informacyjnej i poradniczej. Część mieszkańców czuje się pozostawiona sama sobie, zwłaszcza osoby starsze, samotne, czy zmagające się z trudnościami materialnymi.

Zarówno mieszkańcy, jak i liderzy lokalni podkreślają, że w gminie brakuje efektywnej komunikacji między instytucjami a społecznością lokalną. Choć część respondentów dostrzega pozytywne zmiany i obecność kanałów kontaktu, np. za pośrednictwem mediów społecznościowych, to nadal wielu ma poczucie, że głos mieszkańców nie jest wystarczająco słyszany, a inicjatywy oddolne nie zawsze spotykają się z odpowiednim wsparciem. Brakuje

także trwałych mechanizmów umożliwiających partycypację społeczną oraz systematycznego wzmacniania relacji między mieszkańcami.

Wskazywane przez respondentów potrzeby obejmują przede wszystkim konieczność zintensyfikowania działań na rzecz integracji społecznej, rozwijania inicjatyw oddolnych oraz wspierania grup narażonych na marginalizację. Duże znaczenie przypisuje się organizowaniu działań edukacyjnych i kulturalnych, które nie tylko aktywizują społeczność, ale też przyczyniają się do wzmacniania poczucia przynależności, wspólnotowości i wzajemnego zaufania. W opinii respondentów, kluczowe znaczenie ma również zapewnienie lepszego dostępu do informacji oraz zwiększenie dostępności usług społecznych – zarówno w zakresie wsparcia materialnego, jak i psychologicznego.

Tabela zbiorcza – wyników diagnozy

Obszar tematyczny	Kluczowe wnioski	Obszary rewitalizacji, których najczęściej dotyczy problem
Poczucie bezpieczeństwa	Najczęściej wskazywane potrzeby: większa liczba patroli, monitoring, oświetlenie, poprawa infrastruktury drogowej	Koziegłowy, Koziegłówki, Markowice Rynek, ul. Częstochowska, Żarecka
Wykluczenie społeczne	Ponad połowa liderów oceniła poziom wykluczenia społecznego jako średni lub wyższy	Mysłów, Rzeniszów, Pińczyce brak oferty dla dzieci, wykluczenie komunikacyjne
Największe problemy społeczne	Najczęstsze wskazania: nierówności w dostępie do usług, brak integracji społecznej, samotność	Mysłów, Gniazdów nierówności w dostępie do usług, brak integracji
Dostępność usług społecznych	Większość respondentów oceniła dostępność jako średnią lub słabą	Mysłów, Gniazdów, Rzeniszów, Koziegłówki, Pińczyce potrzeba rozwoju żłobka, opieki zdrowotnej, edukacji
Zaufanie i solidarność społeczna	Niski poziom zaufania – tylko 1 osoba wskazała wysoki poziom, 8 osób – niski	cały obszar rewitalizacji
Pozytywne aspekty życia społecznego	Dominują oceny neutralne i umiarkowanie pozytywne	cały obszar rewitalizacji
Wpływ wydarzeń kulturalnych	Większość uważa, że wydarzenia wzmacniają więzi społeczne (24 osoby: zdecydowanie lub raczej tak)	Koziegłowy, Gniazdów, Mysłów (mieszkańcy zauważają pozytywny wpływ)

Potrzebne działania społeczne	Najczęściej postulowane: więcej inicjatyw lokalnych, lepszy dostęp do usług społecznych	Rzeniszów, Mysłów, Pińczyce - potrzeba integracji, więcej działań lokalnych
Rola mediów społecznościowych	Większość oceniła rolę mediów neutralnie lub pozytywnie	cały obszar rewitalizacji
Wykorzystanie potencjału społecznego	Tylko 10 osób uważa, że potencjał społeczny jest wykorzystywany; 14 osób – trudno powiedzieć	Mysłów, Rzeniszów wskazania na niewykorzystane obiekty – potencjał do działań integracyjnych
Promowane wartości społeczne	Najczęściej wskazywane: wspólnota, inicjatywy obywatelskie, współpraca między organizacjami	Gniazdów, Koziegłowy, Mysłow wskazania na wspólnotę i potrzebę współpracy
Komunikacja władz z mieszkańcami	Oceny pozytywne dominują, ale pojawiają się głosy krytyczne	Koziegłowy, Mysłów pojawiły się wskazania o „otwartości urzędu" i potrzebie lepszej komunikacji
Zaangażowanie mieszkańców	Zaangażowanie oceniane przeważnie jako średnie lub niskie	Rzeniszów, Mysłów, Koziegłówki, Markowice – oceny niskie, brak aktywności, słabe wykorzystanie lokalnych inicjatyw
Najważniejsze formy wsparcia	Najczęściej wskazywane: inicjatywy integracyjne, pomoc materialna, dostęp do informacji	Mysłów, Gniazdów, Rzeniszów, Markowice – wskazania na integrację, pomoc materialną, dostęp do informacji
Działania w ramach rewitalizacji	Postulaty: infrastruktura społeczna, wydarzenia integracyjne, wsparcie inicjatyw obywatelskich	Mysłów, Gniazdów, Koziegłowy, Rzeniszów, Pińczyce, Markowice – propozycje konkretnych działań w zakresie infrastruktury i integracji

Tabela nr 7. Tabela zbiorcza wyników diagnozy w sferze społecznej
Źródło: Opracowanie własne

Potencjał społeczny obszaru rewitalizacji

Pomimo występowania licznych problemów społecznych, obszary wyznaczone do rewitalizacji w Gminie i Mieście Koziegłowy charakteryzują się również istotnym potencjałem społecznym, który może stanowić fundament dla skutecznych działań naprawczych i integracyjnych.

Potencjał ten uwidacznia się zarówno w wynikach badań ankietowych, jak i w ocenach formułowanych przez lokalnych liderów i interesariuszy.

Wielu mieszkańców pozytywnie ocenia życie społeczne w gminie – łącznie 24 osoby określiły je jako pozytywne lub neutralne. Wydarzenia kulturalne i sportowe są powszechnie postrzegane jako czynnik sprzyjający integracji – zdecydowana większość respondentów uznała, że przyczyniają się one do budowania więzi i aktywności wspólnotowej.

Jako szczególnie ważne i warte dalszego promowania wskazywano takie wartości społeczne, jak lokalne inicjatywy obywatelskie, współpraca między organizacjami oraz budowanie wspólnoty i integracji. Te obszary działalności społecznej zostały uznane za kluczowe dla wzmocnienia kapitału społecznego gminy.

Zauważalna jest również rosnąca rola mediów społecznościowych w komunikacji i budowaniu relacji – większość respondentów oceniła ich wpływ pozytywnie lub neutralnie. Mieszkańcy dostrzegają również, że potencjał społeczny w gminie może być efektywniej wykorzystywany – choć część osób ma wątpliwości, znaczna grupa wskazała, że istnieją dobre podstawy do jego rozwoju.

Wysokie oceny w zakresie skutecznej komunikacji między władzami lokalnymi a mieszkańcami (26 pozytywnych odpowiedzi) świadczą o istniejącym zaufaniu, które może sprzyjać wzmacnianiu współpracy i wdrażaniu działań partycypacyjnych. Choć poziom zaangażowania społecznego oceniono przeważnie jako średni lub niski, wyniki ankiet pokazują, że mieszkańcy są otwarci na inicjatywy lokalne i deklarują potrzebę ich rozwijania – co stanowi istotną podstawę do działań rewitalizacyjnych o charakterze wspólnotowym.

Dodatkowo, podczas spotkań konsultacyjnych licznie uczestniczący mieszkańcy często zgłaszali konkretne problemy występujące w ich miejscowościach, jednocześnie podkreślając brak ogólnodostępnych miejsc spotkań, takich jak świetlice, domy kultury czy przestrzenie integracyjne. Zgłaszano potrzebę tworzenia przestrzeni, które sprzyjałyby kontaktom międzypokoleniowym, organizacji wydarzeń lokalnych oraz wzmacnianiu więzi sąsiedzkich. To jednoznacznie pokazuje, że infrastruktura społeczna jest traktowana przez mieszkańców jako kluczowy warunek poprawy jakości życia i aktywności społecznej.

Rekomendacje dla sfery społecznej w obszarach rewitalizacji

Zdiagnozowany problem	**Rekomendowane działanie**	**Zakładany efekt**
Brak miejsc spotkań i integracji społecznej	Tworzenie i modernizacja świetlic, domów kultury, przestrzeni integracyjnych	Wzrost liczby interakcji społecznych, poprawa jakości życia i integracji lokalnej

Osłabione więzi społeczne, niska integracja i zaangażowanie mieszkańców	Organizacja wydarzeń integracyjnych, wsparcie inicjatyw obywatelskich i lokalnych liderów	Wzmocnienie więzi i poczucia wspólnoty, aktywizacja społeczności lokalnych
Niskie poczucie bezpieczeństwa	Poprawa oświetlenia, montaż monitoringu, obecność patroli i poprawa infrastruktury pieszej	Poprawa realnego i odczuwanego bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej
Trudności w dostępie do usług społecznych i informacji	Mobilne punkty poradnictwa, rozwój kanałów informacyjnych i narzędzi komunikacji	Lepsza dostępność wsparcia, zwiększenie wiedzy i świadomości mieszkańców
Ryzyko wykluczenia społecznego osób starszych, ubogich, z niepełnosprawnościami	Programy aktywizacji i wsparcia, lokalne inicjatywy pomocowe i profilaktyczne	Ograniczenie wykluczenia, poprawa warunków życia osób w trudnej sytuacji
Niska aktywność kulturalna i społeczna	Zwiększenie oferty wydarzeń i zajęć kulturalnych dostosowanych do różnych grup	Większe uczestnictwo w kulturze i życiu społecznym, integracja międzypokoleniowa
Brak zaufania społecznego i mechanizmów partycypacji	Wprowadzenie rad osiedlowych, konsultacji społecznych i budżetu obywatelskiego	Większe zaangażowanie obywatelskie, wzrost zaufania i odpowiedzialności lokalnej

Tabela nr 8. Zestawienie rekomendacji dla sfery społecznej
Źródło: Opracowanie własne

W świetle powyższych wniosków, działania rewitalizacyjne powinny mieć wyraźnie społeczny charakter i koncentrować się na wzmacnianiu więzi lokalnych, tworzeniu przestrzeni sprzyjających integracji mieszkańców, poprawie dostępności usług społecznych oraz przeciwdziałaniu zjawiskom wykluczenia, marginalizacji i izolacji społecznej. Szczególny nacisk należy położyć na wsparcie rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz przeciwdziałanie ubóstwu, zwłaszcza poprzez rozwój lokalnych programów pomocowych, profilaktycznych i edukacyjnych. Istotnym elementem interwencji powinno być również zwiększenie realnego i subiektywnego poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, a także systemowe wspieranie oddolnych inicjatyw obywatelskich, które budują lokalny kapitał społeczny i przyczyniają się do aktywizacji mieszkańców. Kluczowe znaczenie ma także rozwój oferty kulturalnej i edukacyjnej, dostosowanej do potrzeb różnych grup wiekowych i społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem, młodzieży oraz seniorów.

Skuteczna rewitalizacja nie może ograniczać się jedynie do interwencji infrastrukturalnych, lecz musi przede wszystkim obejmować działania wzmacniające potencjał społeczny mieszkańców oraz trwałe mechanizmy wsparcia i współpracy na poziomie lokalnym. To właśnie poprzez aktywizację społeczności, budowanie zaufania i promowanie współodpowiedzialności

za otoczenie możliwa będzie trwała poprawa jakości życia, odbudowa relacji sąsiedzkich oraz kształtowanie spójnych i odpornych wspólnot lokalnych.

3.2 CHARAKTERYSTYKA PODOBSZARÓW REWITALIZACJI ORAZ ANALIZA UWARUNKOWAŃ PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNYCH

Sfera funkcjonalno-przestrzenna stanowi jeden z kluczowych aspektów diagnozy w procesie rewitalizacji, ponieważ bezpośrednio wpływa na jakość życia mieszkańców, dostępność usług publicznych oraz sposób zagospodarowania przestrzeni wspólnych. Obejmuje ona zarówno układ osadniczy i strukturę przestrzenną gminy, jak i stan oraz dostępność infrastruktury społecznej, technicznej i komunikacyjnej, a także funkcjonalność i estetykę przestrzeni publicznych.

Współczesne wyzwania rozwojowe, takie jak starzenie się społeczeństwa, zmiany stylu życia, mobilność mieszkańców czy potrzeba większej integracji społecznej, wymagają dostosowania istniejącej infrastruktury do nowych potrzeb. Problemy w tej sferze objawiają się m.in. niedostatecznym wyposażeniem miejscowości w funkcjonalne obiekty publiczne, brakiem przestrzeni integracyjnych, niską jakością estetyczną przestrzeni wspólnych, a także ograniczoną dostępnością komunikacyjną, szczególnie na terenach wiejskich i peryferyjnych.

Często obserwuje się również niewystarczające wykorzystanie istniejących zasobów – budynków użyteczności publicznej, terenów zielonych czy obiektów rekreacyjnych – które nie są przystosowane do pełnienia funkcji społecznych, kulturalnych czy edukacyjnych. Z kolei w centrach miejscowości problemem może być przestarzała infrastruktura, brak uporządkowania przestrzeni, czy bariery w dostępności dla osób starszych i z niepełnosprawnościami.

Diagnoza sfery funkcjonalno-przestrzennej pozwala na identyfikację tych barier oraz potencjałów, które mogą być podstawą do projektowania skutecznych działań rewitalizacyjnych. Uporządkowana, dostępna i funkcjonalna przestrzeń sprzyja budowaniu więzi społecznych, wspiera lokalną aktywność i podnosi atrakcyjność osadniczą gminy.

Proces rewitalizacji wymaga dogłębnego zrozumienia uwarunkowań przestrzennych, historycznych i funkcjonalnych obszarów objętych działaniami naprawczymi. W Gminie i Mieście Koziegłowy wyznaczono kilka podobszarów rewitalizacji, zróżnicowanych pod względem wielkości, funkcji, charakteru zabudowy i historii.

Wyznaczone w Gminie i Mieście Koziegłowy obszary rewitalizacji obejmują zarówno ścisłe centrum miasta Koziegłowy, jak i sześć miejscowości wiejskich: Gniazdów, Pińczyce,

Markowice, Mysłów, Koziegłówki oraz Rzeniszów. Tereny te są zróżnicowane zarówno pod względem położenia względem centrum gminy, jak i charakteru zabudowy oraz dostępności komunikacyjnej do ośrodków usług publicznych.

Poniższa charakterystyka stanowi opis każdego podobszaru rewitalizacji – uwzględnia układ przestrzenny, wartości historyczne i kulturowe, aktualny sposób zagospodarowania przestrzennego oraz perspektywy rozwoju. Taki przekrojowy obraz poszczególnych miejscowości stanowi podstawę do planowania działań rewitalizacyjnych dostosowanych do lokalnych potrzeb i możliwości.

Koziegłowy

Obszar rewitalizacji w Koziegłowach obejmuje ścisłe centrum miasta, wyznaczone przez naturalne i infrastrukturalne granice. Jego zachodnią krawędź wyznacza obwodnica miasta, będąca częścią drogi krajowej nr 91.

Od północy granice obszaru przebiegają wzdłuż ulic Częstochowskiej, Cegielnianej, Ogrodowej, Porajskiej, Polnej i Miłej, obejmując gęstą zabudowę miejską. Wschodnią część wyznaczają tereny rozciągające się za zabudową przemysłową.

Południowa granica rewitalizowanego obszaru biegnie wzdłuż terenów zielonych i działek sąsiadujących z ciekiem wodnym Boży Stok. Następnie kieruje się ku ulicy Bema, a dalej obejmuje zabudowania usytuowane wzdłuż ulic Kościuszki, Wojsławickiej i Warszawskiej, by ostatecznie ponownie połączyć się z obwodnicą miasta.

Dodatkowo, po zachodniej stronie obwodnicy, wyznaczono fragment obszaru rewitalizacji obejmujący tereny wokół dawnego zamku w Koziegłowach. Obszar ten rozciąga się od ulicy Zamkowej w kierunku północno-zachodnim, obejmując historyczne ruiny oraz otaczające je tereny zielone, które stanowią istotny element dziedzictwa kulturowego miasta.

<u>Historyczny układ urbanistyczny Koziegłów</u>

Koziegłowy to miasto o zachowanym średniowiecznym układzie urbanistycznym, z prostokątnym rynkiem i siedmioma ulicami. Trzy z nich pełnią funkcję głównych szlaków komunikacyjnych, łącząc miasto z okolicznymi miejscowościami:

- Świętokrzyska – prowadzi w kierunku Częstochowy, Gęzyna, Lgoty i Żarek,
- Woźnicka – łączy miasto z Gniazdowem i Lublińcem,
- Kościuszki – wiedzie do Rzeniszowa i Wojsławic.

Pozostałe ulice mają charakter lokalny. Charakterystycznym elementem układu są bliźniacze ulice Kościelne, wskazujące lokalizację świątyni, oraz ulica Różana, posiadająca przeprawę przez Sarni Stok – czego brak ulicy Targowej, odciętej przez Boży Stok.

Średniowieczna lokacja miasta obejmowała teren między dwoma potokami, wypełniając dostępny obszar pod zabudowę. Wraz z rozwojem powstały dwa przedmieścia: północne, rozciągające się wzdłuż ulic Żareckiej i Częstochowskiej, oraz południowe – wzdłuż ulic Bema i Wojsławickiej. Przedmieście północne rozwijało się dynamiczniej ze względu na dogodne warunki oraz bliskość zamku, późniejszego dworu biskupiego i folwarku. Znaczenie tego obszaru podkreślały dawny szpital oraz kaplice św. Barbary i nieistniejąca już kaplica św. Krzyża.

Historyczny układ miasta zachował się w niemal niezmienionej formie, z wyjątkiem zmian wprowadzonych przez budowę obwodnic oraz rozwój terenów między nimi. Na zachód od miasta, nad potokiem Sarni Stok, znajdował się zamek rycerski Lisów Koziegłowskich (XIII/XIV w.), jednak brak dowodów na jego bezpośredni związek z układem przestrzennym miasta. Dziś jego pozostałości nie są widoczne w krajobrazie Koziegłów.

Wartości kulturowe urbanistyki i architektury:

• układ urbanistyczny - (decyzja PWRN w Katowicach 31.03.1953r.)

• zamek wzniesiony 1409r. (obecnie nieistniejący) w obrębie grodu drewniano-ziemnego, renesansowa przebudowa 1548r. opuszczony po wojnach szwedzkich, najstarszy typ budowli zamku rycerskiego na Jurze,

• kościół parafialny p.w. św. Marii Magdaleny, gotycki, sprzed 1470r. wraz z plebanią XVIII w.,

• kościół św. Barbary sprzed 1679r., powiększony o część dawnego budynku szpitalnego (znacznie przebudowanego),

• kaplice: przy drodze do Gniazdowa 1675r.; trasa DK1 przed Siedlcem Dużym, mariawicka na ulicy Cegielnianej,

• dwór biskupi z pocz. XVII w., siedziba gen. N. Pankratiewa, przebudowywany, wyburzono jego najstarszą część - obecnie przedszkole,

• studnia uliczna po starym browarze przy ul. Świętokrzyskiej,

• zabudowę mieszczańską stanowią murowane lub drewniane domy najczęściej parterowe, na planie prostokąta, o stromych dwuspadowych dachach, kalenicą równoległe do ulicy. Większe mają bramę przejazdową pośrodku, w mniejszych brama mieści się z boku. Pochodzą głównie z XIX i pocz. XX w. Koziegłowy w XVIII w. były miastem drewnianym. W XIX w. powstało też klika domów murowanych przy rynku. Zachował się parterowy dom nr 4 z boczną bramą i facjatką, datowany na pierwszą połowę XIX w. Skromniej prezentują się domy przy ul. Cichej oraz przy ulicach Żareckiej i 3-maja.

<u>Współczesna struktura przestrzenna Koziegłów</u>

Koziegłowy – centrum to administracyjne i usługowe serce gminy. Znajdują się tu najważniejsze instytucje: szkoły, przedszkola, urząd, ośrodek zdrowia oraz placówki kultury. Współczesny krajobraz Koziegłów łączy w sobie historyczną zabudowę mieszkaniową z nowoczesnymi funkcjami usługowymi i przemysłowymi. W centrum miasta, w parterach budynków, dominują lokale usługowe, które pełnią kluczową rolę w życiu codziennym mieszkańców. Na obrzeżach miejscowości rozlokowane są zakłady przemysłowe, wpływające na rozwój gospodarczy regionu.

Miasto posiada również ważne obiekty użyteczności publicznej. W zachodniej części centrum znajduje się kompleks sportowy oraz Szkoła Podstawowa, Liceum Ogólnokształcące, Przedszkole i Żłobek natomiast w południowo-wschodniej części mieści się Miejsko-Gminny Ośrodek Promocji Kultury, pełniący funkcję lokalnego centrum kulturalnego.

Zagospodarowanie przestrzenne

Zgodnie z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, struktura miasta została podzielona na funkcjonalne strefy:

- Centrum – obszar przeznaczony głównie pod zabudowę mieszkaniowo-usługową, sprzyjający rozwojowi małej przedsiębiorczości i lokalnego handlu.
- Obrzeża wokół centrum rewitalizacji – przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową z możliwością realizacji zabudowy zagrodowej, wspierając rozwój terenów podmiejskich.
- Południowa część miasta (pomiędzy obwodnicami) – przeznaczona na cele przemysłowe, co ma na celu dalszy rozwój gospodarczy i tworzenie miejsc pracy.
- Północno-wschodnia część miasta – przewidziana pod zabudowę mieszkaniową, co sprzyja zwiększeniu liczby mieszkańców i rozbudowie infrastruktury miejskiej.
- Południowo-wschodnia część miasta – zachowana jako teren zielony, pełniący funkcję rekreacyjną i ekologiczną.

Gmina i Miasto Koziegłowy nie posiada miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla zdecydowanej większości obszaru rewitalizacji. Obowiązujące plany miejscowe występują jedynie fragmentarycznie, obejmując niewielkie, rozproszone działki w obrębie obszaru, głównie wzdłuż wybranych ciągów komunikacyjnych oraz przy wybranych punktach zabudowy.

Perspektywa rozwoju

Planowana rewitalizacja tego obszaru ma na celu poprawę jakości przestrzeni publicznej, zachowanie dziedzictwa historycznego oraz zwiększenie atrakcyjności miasta zarówno dla mieszkańców, jak i turystów.

Ryc.1. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Koziegłowy,
Źródło: https://www.geoportal.gov.pl/

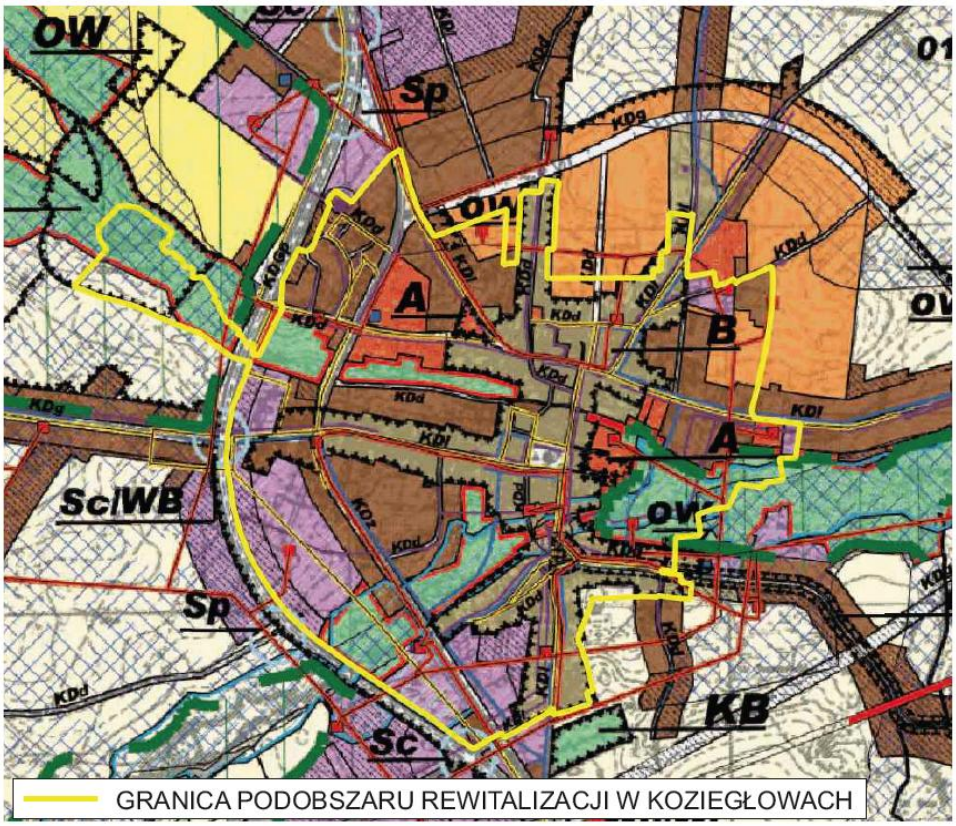

Ryc.2. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Koziegłowy,
Źródło: Opracowane na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy

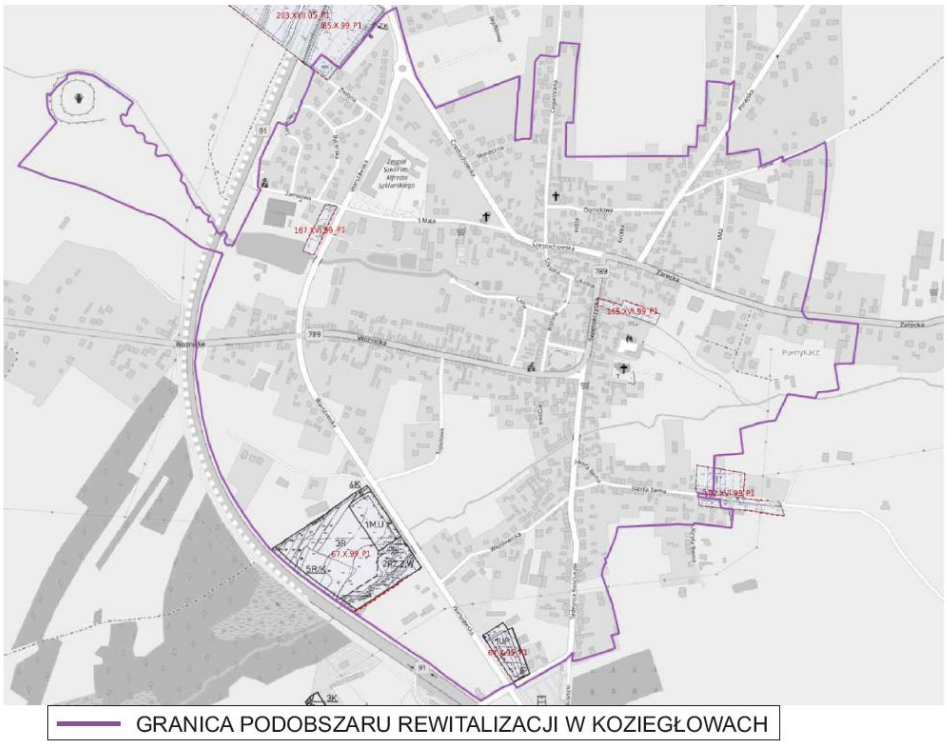

Ryc.3. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Koziegłowy,
Źródło: Opracowane na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy

Koziegłówki

Wyznaczony obszar rewitalizacji obejmuje obszar ścisłej zabudowy są to fragmenty ulic: Rynek, Kościelnej, Lipowej i Zawagą.

Miejscowość sąsiaduje bezpośrednio z Koziegłowami od południowego wschodu, posiada zwartą zabudowę i funkcjonuje częściowo jako zaplecze mieszkaniowe miasta.

Historyczna osada o miejskim charakterze

Koziegłówki (dawniej Koziegłowy Stare) to miejscowość o przedlokacyjnym rodowodzie, której początki sięgają XI wieku. Choć w średniowieczu utraciła ona swoje znaczenie na rzecz dynamicznie rozwijających się Koziegłów, nadal zachowała istotne walory historyczne i urbanistyczne.

Jednym z kluczowych elementów przestrzennych osady jest trójkątny plac, na którym wybudowano kościół. Układ dróg wylotowych, wychodzących z tego centralnego punktu, pozostaje niezmiennym elementem przestrzeni od czasów powstania miejscowości.

Koziegłówki były niegdyś częścią baronatu koziegłowskiego, a w drugiej połowie XIX wieku pełniły funkcję siedziby gminy. Na ich terenie funkcjonuje jedna z najstarszych parafii w regionie – parafia pw. św. Antoniego z Padwy, której początki sięgają 1325 roku. Pierwszy murowany kościół wzniesiono tu w 1440 roku, a następnie przebudowano go w 1659 roku.

Obecny zespół sakralny, dominujący w krajobrazie miejscowości, składa się z:

- Kościoła pw. św. Antoniego, wzniesionego w latach 1903-1908,
- Plebanii z końca XIX wieku,
- Murowanego ogrodzenia, którego fragmenty pochodzą z lat 1603 i 1763.

Jednym z najbardziej charakterystycznych elementów Koziegłówek jest ich miejski układ przestrzenny, wyróżniający się rynkiem – jedynym tego typu wśród osad gminy Koziegłowy (poza samymi Koziegłowami). Centralna część miejscowości zachowała historyczną strukturę zabudowy, co stanowi istotną wartość urbanistyczną i kulturową.

Zagospodarowanie przestrzenne

Zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, centrum Koziegłówek, objęte obszarem rewitalizacji, jest przeznaczone głównie pod zabudowę usługową, wspierając rozwój lokalnej infrastruktury i aktywizację gospodarczą. Na obrzeżach przewidziano zabudowę mieszkaniową, z możliwością realizacji zabudowy zagrodowej, co umożliwia zachowanie tradycyjnego charakteru osady przy jednoczesnym dostosowaniu jej do współczesnych potrzeb mieszkańców.

Większość obszaru rewitalizacji wyznaczonego w sołectwie Koziegłówki nie jest objęta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. MPZP obowiązuje jedynie

na niewielkim fragmencie w północnej części obszaru. Pozostała, znaczna część podobszaru rewitalizacji pozostaje poza zasięgiem planów miejscowych.

Perspektywa rozwoju

Koziegłówki, choć dziś pełnią rolę niewielkiej miejscowości, nadal pozostają istotnym punktem na mapie regionu – zarówno pod względem historycznym, jak i przestrzennym.

Ryc.4. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Koziegłówki,
Źródło: https://www.geoportal.gov.pl/

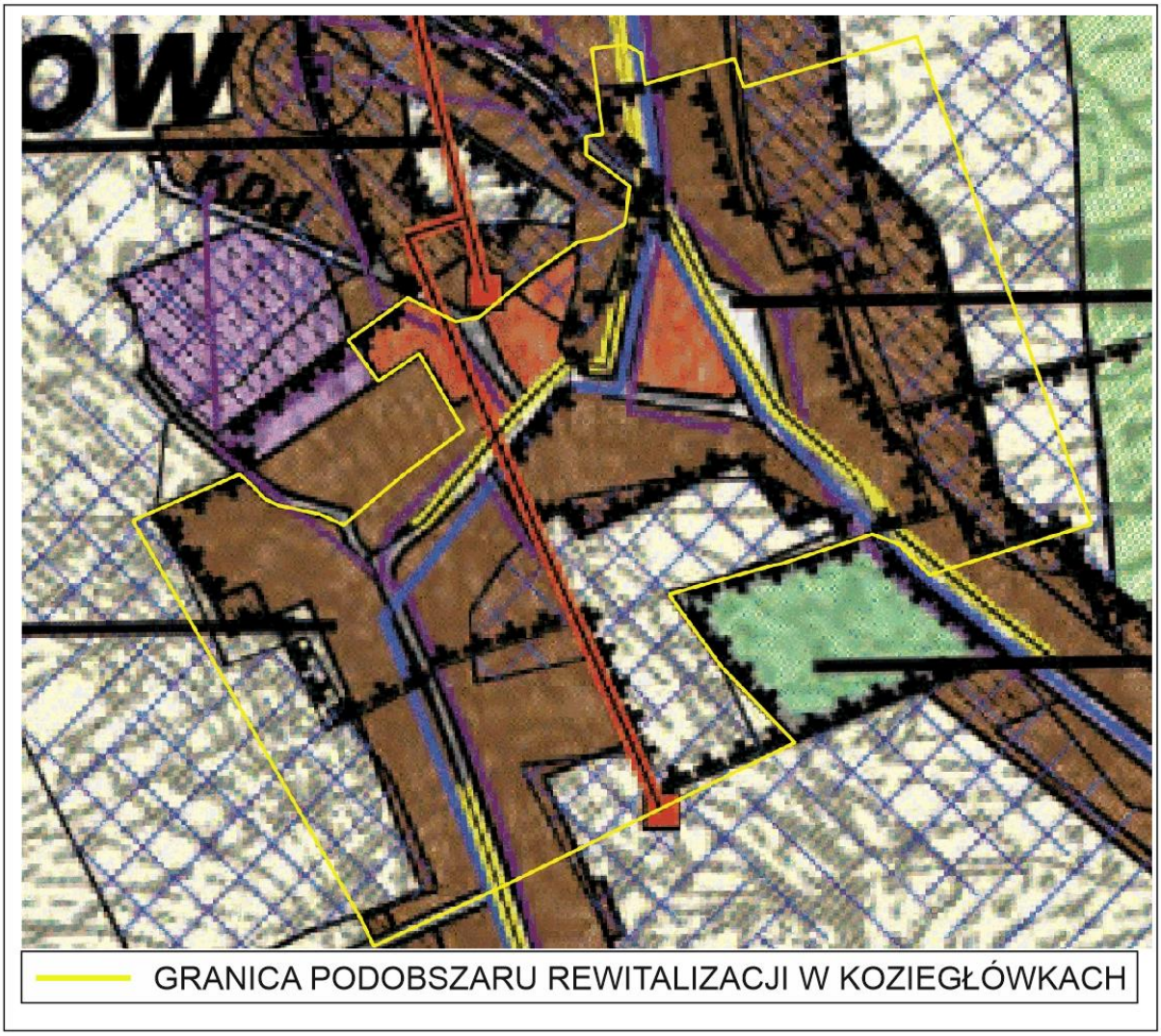

Ryc.5. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Koziegłówki,
Źródło: Opracowane na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy

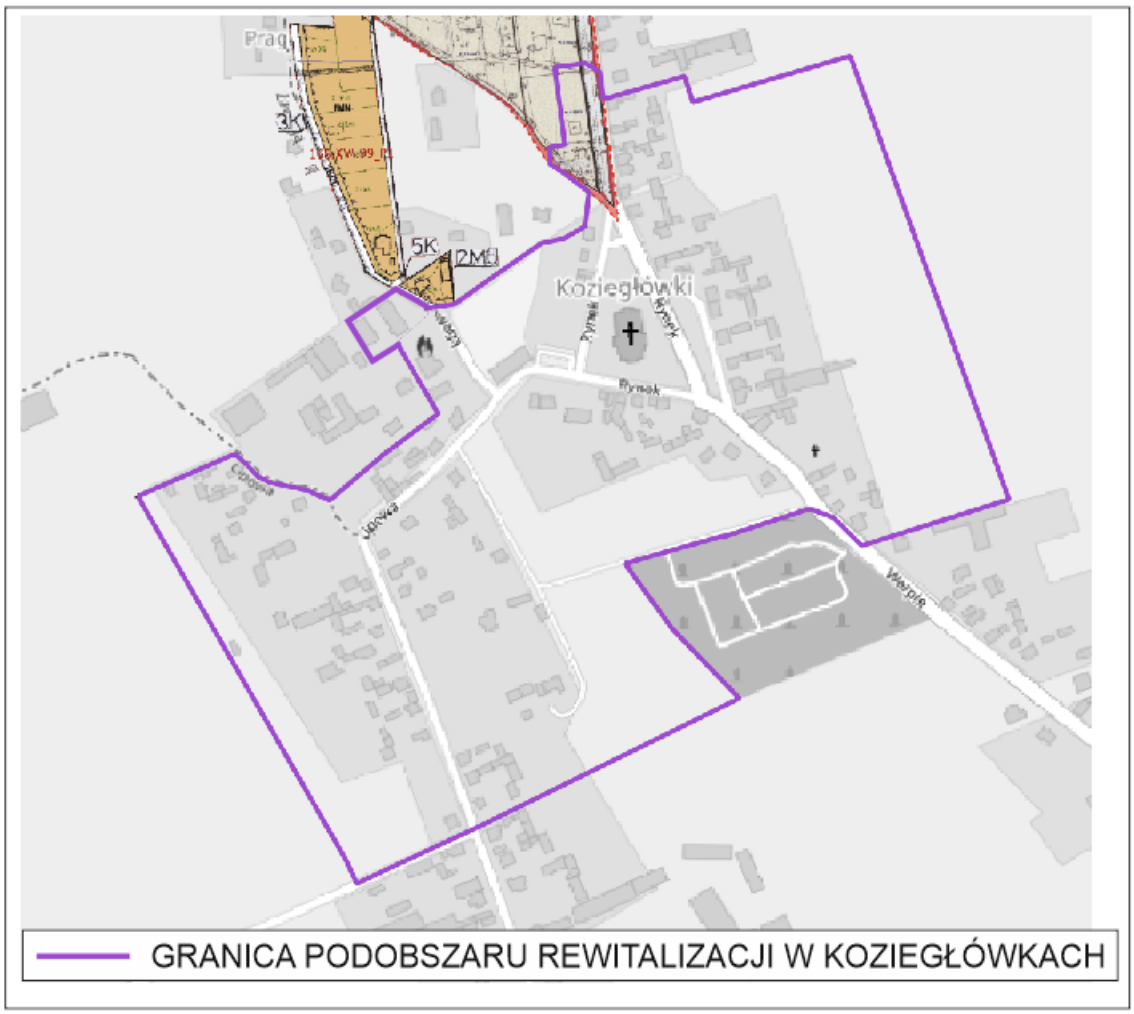

Ryc.6. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Koziegłówki,
Źródło: Opracowane na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy

Gniazdów

Gniazdów położony jest ok. 4 km na zachód od centrum Koziegłów, posiada zwartą, częściowo wielodrożną zabudowę. Miejscowość jest dobrze skomunikowana z centrum gminy, pełni również funkcję lokalnego ośrodka edukacyjnego.

Obszar rewitalizacji obejmuje niemal całą zabudowaną część wsi, której dominującym elementem jest tradycyjna zabudowa zagrodowa. Część dawnych gospodarstw rolnych obecnie pełni już wyłącznie funkcję mieszkaniową, co świadczy o stopniowej transformacji przestrzeni i zmieniającej się strukturze społeczno-gospodarczej miejscowości.

Centrum wsi pełni kluczową rolę w życiu lokalnej społeczności – znajdują się tu punkty usługowe, a także kościół, będący ważnym elementem krajobrazu kulturowego. W zachodniej części miejscowości mieści się Szkoła Podstawowa, natomiast w części północnej zlokalizowane

są obiekty sportowo-rekreacyjne wraz z kompleksem sportowym, które stanowią przestrzeń aktywnego wypoczynku dla mieszkańców.

Historia wsi

Historia miejscowości sięga około 1106 roku, co czyni ją jedną z najstarszych osad w regionie. Od 1470 roku wieś należała do baronatu koziegłowskiego i pełniła funkcję przedmieścia Koziegłów, stanowiąc istotny punkt na szlaku handlowym prowadzącym ze Śląska przez Woźniki do Koziegłów.

Miejscowość posiada cenne walory urbanistyczne i historyczne, które nadają jej unikalny charakter. Do najważniejszych elementów dziedzictwa kulturowego należą:

- Zachowany historyczny układ przestrzenny wsi, który świadczy o dawnym charakterze osady,
- Kościół Mariawitów, wzniesiony w 1905 roku, posiadający własny cmentarz,
- Dwie kaplice z XIX wieku, które stanowią ważne elementy sakralnego krajobrazu miejscowości.

Zagospodarowanie przestrzenne

Zgodnie ze studium zagospodarowania przestrzennego, centrum wsi pozostaje obszarem mieszkaniowo-usługowym, sprzyjającym rozwojowi lokalnej przedsiębiorczości. Na obrzeżach przewidziana jest zabudowa mieszkaniowa z dopuszczeniem zagrodowej, co umożliwia zachowanie tradycyjnego charakteru miejscowości przy jednoczesnym dostosowaniu jej do współczesnych potrzeb mieszkańców.

W części północnej planuje się rozwój zabudowy mieszkaniowej oraz zabudowy usługowej, co sprzyja dalszej integracji przestrzeni oraz podniesieniu jakości życia mieszkańców.

Obszar rewitalizacji wyznaczony w miejscowości Gniazdów w zdecydowanej większości objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Plan ten pokrywa zarówno tereny zwartej zabudowy mieszkaniowej i usługowej, jak i przylegające obszary rolnicze oraz produkcyjno-techniczne. Widoczna jest klarowna siatka wyznaczonych funkcji przestrzennych. co stwarza korzystne warunki do planowania działań rewitalizacyjnych w powiązaniu z polityką przestrzenną gminy.

Perspektywa rozwoju

Wieś, mimo swojej długiej historii, nadal ewoluuje, łącząc tradycję z nowoczesnością, a realizacja projektów rewitalizacyjnych przyczyni się do jej dalszego rozwoju i poprawy funkcjonalności.

GRANICA PODOBSZARU REWITALIZACJI W GNIAZDOWIE

Ryc.7. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Gniazdów,
Źródło: https://www.geoportal.gov.pl/

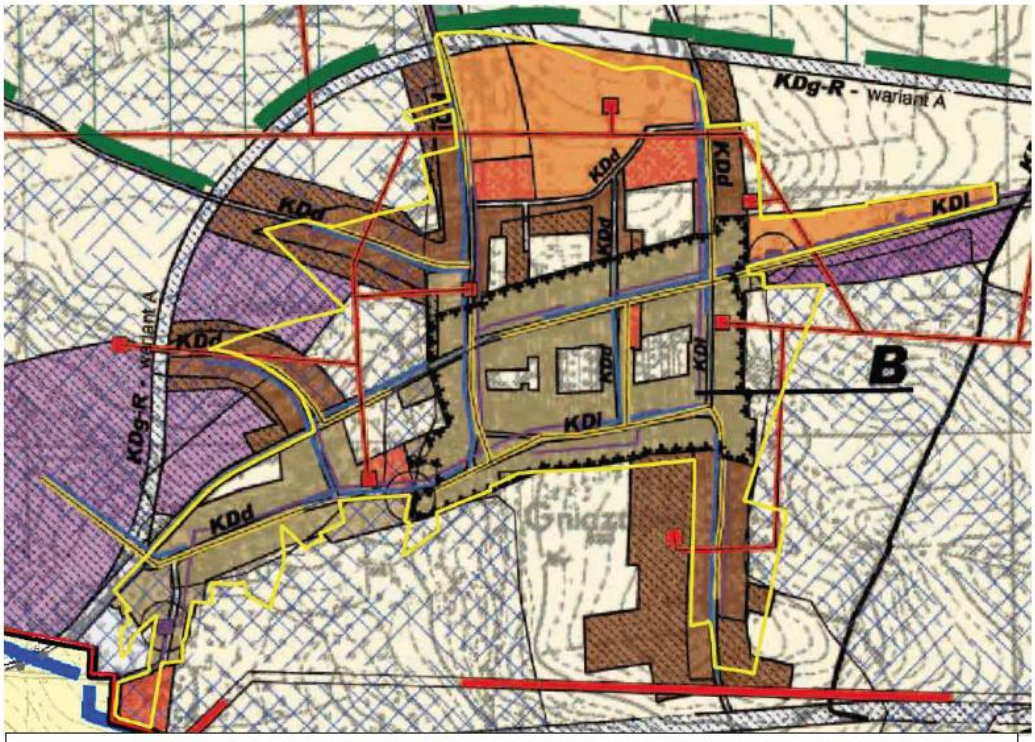

GRANICA PODOBSZARU REWITALIZACJI W GNIAZDOWIE

Ryc.8. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Gniazdów,
Źródło: Opracowane na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy

Ryc.9. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Gniazdów,
Źródło: Opracowane na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy

Markowice

Miejscowość położona ok. 4 km na południe od centrum Koziegłów, to wieś o zwartej zabudowie typu ulicówka, zlokalizowanej wzdłuż głównej drogi.

Obszar rewitalizacji miejscowości Markowice obejmuje całość terenów wsi. Dominującą formą zagospodarowania przestrzennego jest zabudowa zwarta, skoncentrowana wzdłuż ulicy Górskiej, będącej główną osią komunikacyjną miejscowości.

Na terenie wsi znajduje się OSP z salą spotkań, która pełni funkcję społeczną, stanowiącą miejsce spotkań dla mieszkańców oraz przestrzeń dla organizacji wydarzeń lokalnych.

<u>Historia wsi</u>

Wieś ma długą i bogatą historię, sięgającą okresu 1337–1443, kiedy to była ustanowiona na prawie niemieckim. Przez wiele wieków stanowiła część baronatu koziegłowskiego, co wpłynęło na jej rozwój gospodarczy i społeczny.

W przeszłości Markowice pełniły funkcję istotnego ośrodka gospodarczego – na ich terenie funkcjonował folwark oraz prowadzono wydobycie rudy żelaza, dostarczanej do okolicznych kuźnic.

Obecny układ przestrzenny wsi, w formie ulicówki, ukształtował się po 1864 roku i jest zlokalizowany na innym miejscu niż pierwotna osada. Pierwotne tereny wsi znajdowały się w innym miejscu, a do dziś zachowały się jedynie przysiółki Łazy i Kopaniny, które wciąż znajdują się na swoich historycznych lokalizacjach.

Zagospodarowanie przestrzenne

Zgodnie ze studium zagospodarowania przestrzennego, Markowice pozostają obszarem przeznaczonym przede wszystkim pod zabudowę mieszkaniową, z możliwością realizacji zabudowy zagrodowej, co pozwala na dalszy rozwój wsi przy zachowaniu jej tradycyjnego charakteru. Dodatkowo wyznaczono dwa obszary pod zabudowę usługową.

Większość obszaru rewitalizacji wyznaczonego w sołectwie Markowice jest objęta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (MPZP). Tereny w granicach obszaru rewitalizacji pokrywają się z ustaleniami planistycznymi obejmującymi funkcje mieszkaniowe, zagrodowe, a także tereny rolnicze, z wyraźnie wyodrębnioną zabudową zlokalizowaną wzdłuż układu komunikacyjnego. Tym samym, dla obszaru rewitalizacji w Markowicach istnieje planistyczna możliwość prowadzenia działań inwestycyjnych i społecznych zgodnie z zapisami MPZP, choć mogą one wymagać dostosowania do istniejących ograniczeń wynikających z przeznaczenia terenów.

Perspektywa rozwoju

Markowice, dzięki swojemu historycznemu dziedzictwu i dobrze zachowanemu układowi przestrzennemu, mają duży potencjał rozwojowy, który może zostać wykorzystany poprzez odpowiednie działania rewitalizacyjne i modernizacyjne.

Ryc.10. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Markowice,
Źródło: https://www.geoportal.gov.pl/

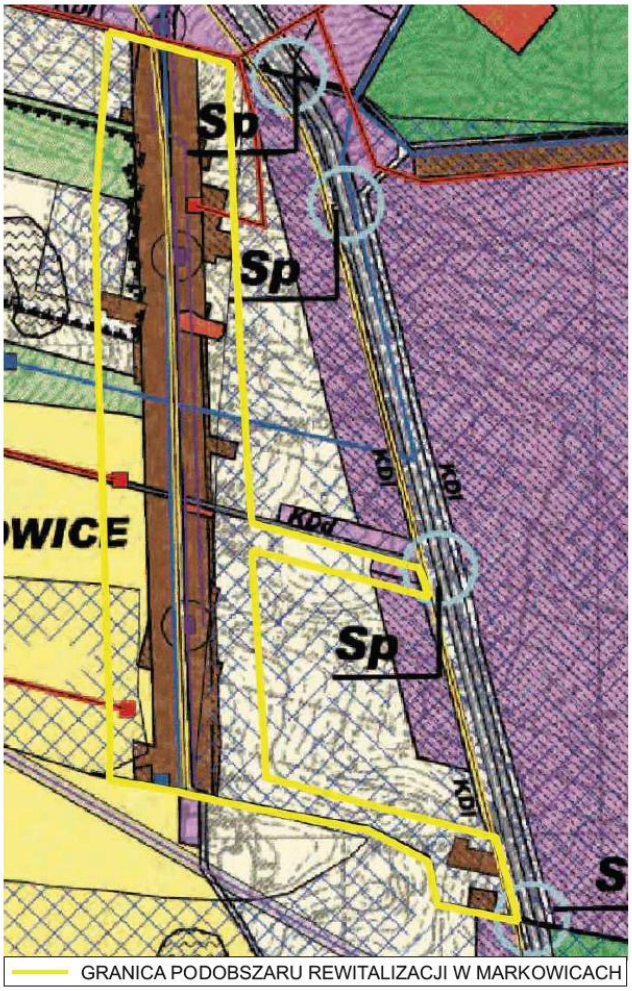

Ryc.11. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Markowice,
Źródło: Opracowane na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy

Ryc.12. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Markowice,
Źródło: Opracowane na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy

Pińczyce

Pińczyce zlokalizowane na południowo-wschodnim krańcu gminy (ok. 12 km od Koziegłów). Miejscowość posiada zwartą zabudowę z elementami rozproszenia oraz relatywnie dobrą infrastrukturę publiczną.

Obszar rewitalizacji w Pińczycach obejmuje ścisłe centrum miejscowości, które stanowi historyczny i funkcjonalny rdzeń wsi. Granice tego terenu wyznaczają:

- Od zachodu – zabudowa wzdłuż ulicy Ogrodowej,
- Od wschodu – zabudowa wzdłuż ulicy Kościelnej,
- Od północy – budynki przy ulicy Szpitalnej,
- Od południa – zabudowa przy ulicy Śląskiej.

W przestrzeni tej dominują zabudowa mieszkaniowa oraz zagrodowa, które współtworzą tradycyjny, wiejski charakter miejscowości. Na terenie objętym rewitalizacją znajdują się

również obiekty usługowe, kościół oraz Szkoła Podstawowa, stanowiące kluczowe punkty życia społecznego.

Rys historyczny

Pińczyce to miejscowość o bogatej i długiej historii, której początki sięgają średniowiecza. Ważniejsze wydarzenia związane z dziejami wsi obejmują:

- 1415 r. – uzyskanie praw na prawie niemieckim jako wieś szlachecka,
- 1519 r. – istnienie folwarku rycerskiego,
- 1784 r. – budowa kaplicy św. Michała Archanioła, która obecnie pełni funkcję kościoła parafialnego,
- 1903 r. – utworzenie parafii obejmującej także Hutę Starą i Koclin.

Wieś przez wieki utrzymywała swoją pierwotną lokalizację i funkcję, a jej znaczenie administracyjne było istotne – przed 1840 rokiem Pińczyce stanowiły siedzibę gminy, a funkcję tę pełniły również przed reformą administracyjną z 1975 roku.

Pińczyce wyróżniają się unikalnym dziedzictwem urbanistycznym i architektonicznym, które obejmuje:

- Zachowany historyczny układ przestrzenny wsi,
- Kaplica św. Michała Archanioła (obecnie kościół parafialny) z 1784 roku, zbudowana z kamienia,
- Zespół pałacowy, obejmujący XVIII-wieczny pałac oraz plebanię, przebudowane w XIX wieku,
- Murowane ogrodzenie cmentarza z dwoma basztami z XIX wieku, które stanowi wyjątkowy przykład lokalnej architektury sakralnej.

Zagospodarowanie przestrzenne

Zgodnie ze studium zagospodarowania przestrzennego, centrum wsi przeznaczone jest głównie pod zabudowę mieszkaniową z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej, co umożliwia rozwój zarówno tradycyjnych form osadnictwa, jak i nowoczesnej infrastruktury mieszkalnej.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obejmuje centralną część miejscowości i przyległe tereny, w tym tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej oraz fragmenty terenów rolnych i zieleni nieurządzonej. Analiza w oparciu o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego pokazuje, że jest to obszar o zróżnicowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej – dominują tu funkcje mieszkaniowe z dopuszczeniem usług lokalnych. Istniejąca sieć dróg wewnętrznych i zbiorczych zapewnia komunikacyjną spójność, która może być rozwijana poprzez modernizację infrastruktury. Obszar ten, zgodnie

z zapisami MPZP, daje możliwość wdrażania działań o charakterze kompleksowym, łączących aspekty społeczne, przestrzenne i funkcjonalne.

Perspektywa rozwoju

Dzięki działaniom rewitalizacyjnym, Pińczyce mają szansę na utrzymanie i ożywienie swojego historycznego dziedzictwa, jednocześnie dostosowując przestrzeń do współczesnych potrzeb mieszkańców. Wzmocnienie funkcji usługowych oraz poprawa infrastruktury mogą przyczynić się do dalszego rozwoju miejscowości, zwiększając jej atrakcyjność jako miejsca do życia i pracy.

Ryc.13. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Pińczyce,
Źródło: https://www.geoportal.gov.pl/

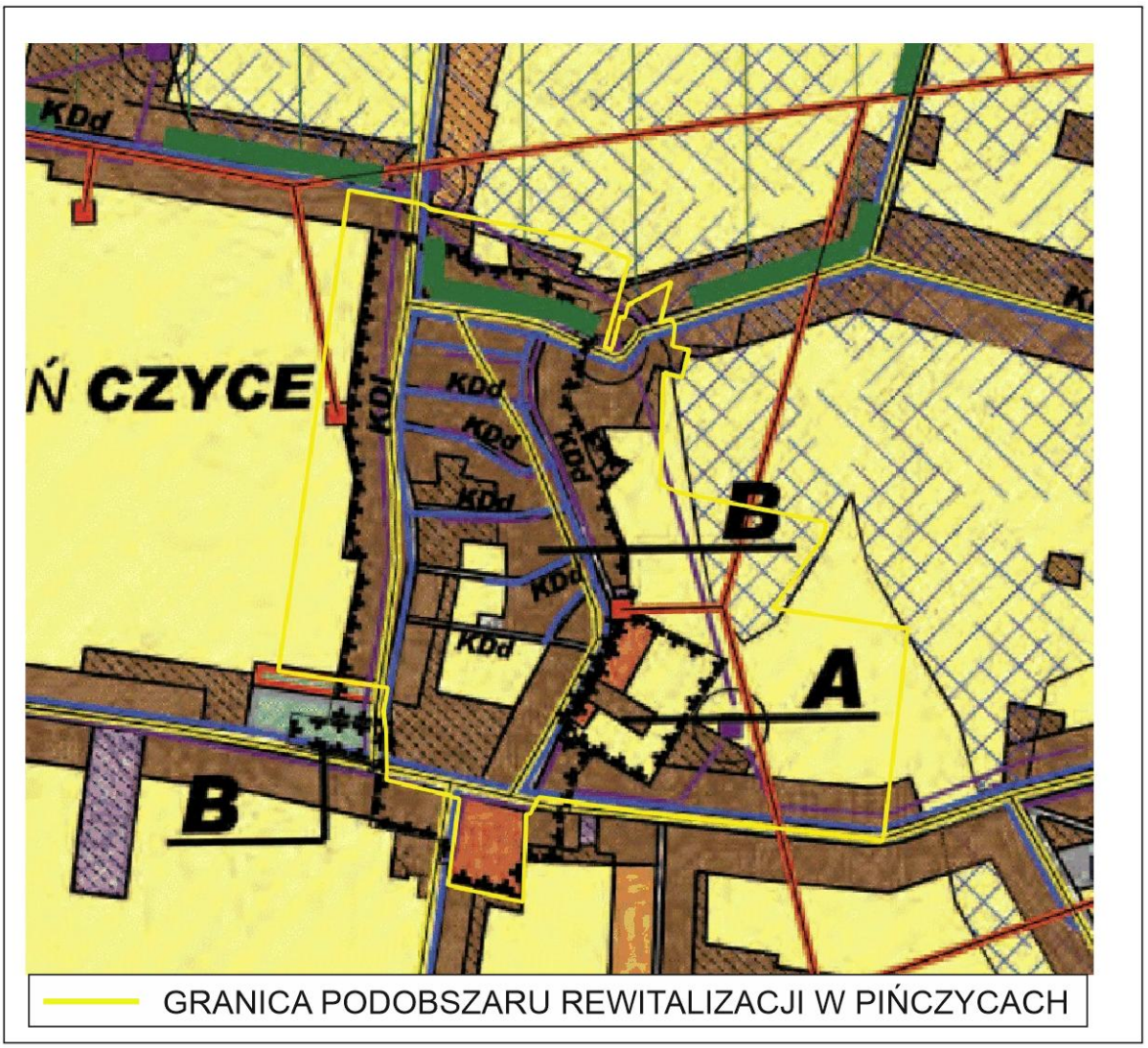

Ryc.14. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Pińczyce,
Źródło: Opracowane na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy

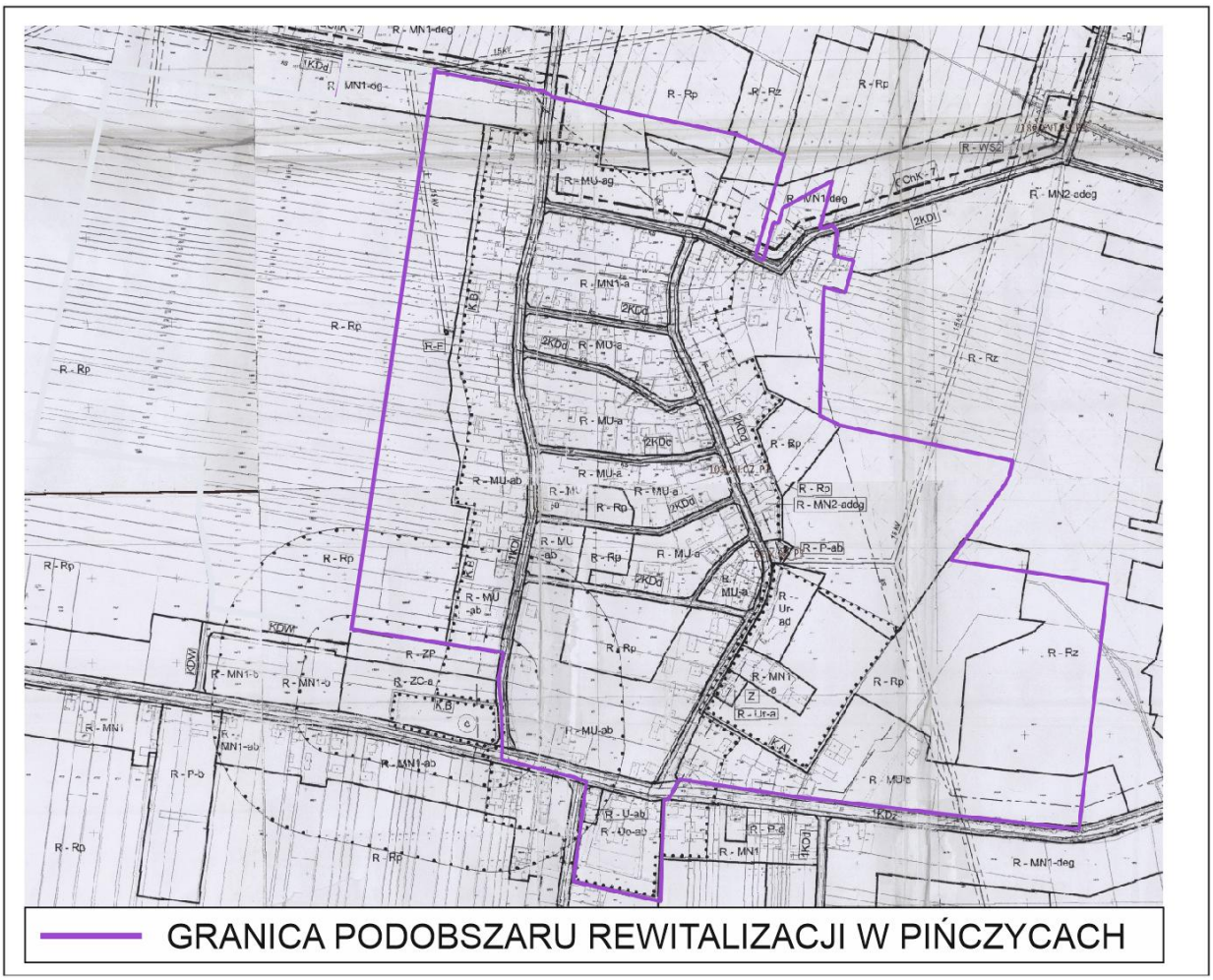

Ryc.15. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Pińczyce,
Źródło: Opracowane na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy

Rzeniszów

Rzeniszów, położony około 3 km na południe od miasta, charakteryzuje się mieszanym układem przestrzennym – w centrum dominuje zwarta zabudowa, natomiast obrzeża mają bardziej rozproszony charakter. Przez miejscowość przebiega droga krajowa DK1, co wpływa na jej dobre skomunikowanie i potencjał rozwojowy. Wieś pełni funkcje mieszkalne, usługowe i przemysłowe. Na jej terenie znajdują się rozległe obszary przeznaczone pod inwestycje, a jednym z ważniejszych zakładów jest rozlewnia wód Żywiec Zdrój.

Obszar rewitalizacji w Rzeniszowie obejmuje prawie całą zabudowaną część wsi, koncentrując się wzdłuż głównych arterii komunikacyjnych. Obejmuje on całą zabudowę przy ulicach Strażackiej i Długiej, przebiegające poprzecznie ulice Kryształową i Rzewnego.

Historia wsi

Rzeniszów to miejscowość o średniowiecznym rodowodzie, której początki sięgają XV wieku. Wieś powstała jako sołectwo lokowane na prawie niemieckim w 1443 roku i należała

do baronatu koziegłowskiego. W późniejszych wiekach stała się wsią szlachecką, zachowując znaczenie gospodarcze i administracyjne.

Ważniejsze wydarzenia i obiekty związane z historią miejscowości:

- 1443–1519 – funkcjonowanie dwóch kuźnic żelaza, które stanowiły istotny element lokalnej gospodarki,
- XVIII/XIX wiek – rozwój folwarku i infrastruktury przemysłowej, w tym młyna Świnica, browaru oraz gorzelni (wzmiankowanych w 1790 roku),
- Po 1864 roku – powstanie nowej ulicówki, która zmieniła pierwotny układ osadniczy wsi,
- Dawna wieś i folwark znajdowały się w pobliżu nadleśnictwa, jednak obecnie ich lokalizacja uległa zmianie – nowa zabudowa rozwinęła się wzdłuż drogi z Siewierza do Koziegłów, równolegle do potoku Rzeniszowskiego.

Rzeniszów wyróżnia się charakterystycznym układem przestrzennym oraz licznymi elementami dziedzictwa kulturowego:

- Historyczny układ ulicówki z XV wieku, który mimo przekształceń zachował swoją podstawową strukturę,
- Dawne obiekty przemysłowe, które świadczą o bogatej historii gospodarczej miejscowości,
- Obszary o wysokiej wartości krajobrazowej, objęte ochroną, co podkreśla ich znaczenie przyrodnicze i historyczne.

Zagospodarowanie przestrzenne

Zgodnie ze studium zagospodarowania przestrzennego, teren ten posiada zróżnicowane przeznaczenie. Większość obszaru stanowi zabudowa mieszkaniowa z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej w centrum znajdują się obiekty usługowe, które pełnią kluczowe funkcje dla mieszkańców. Część obszaru objęta jest ochroną krajobrazu kulturowego, co podkreśla jego wartość historyczną i przyrodniczą. W strukturze wsi znajdują się także tereny przemysłowe, co podkreśla jej wielofunkcyjny charakter.

Obszar rewitalizacji cechuje się zróżnicowaną strukturą funkcjonalno-przestrzenną i dużym stopniem przekształcenia terenu. Centralna część miejscowości to obszar zwartej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem funkcji usługowych. Zabudowa mieszkaniowa jest uzupełniana przez tereny usługowe, co umożliwia rozwój lokalnych funkcji komercyjnych i społecznych. Układ uliczny jest dość rozwinięty i gęsty, co sprzyja integracji przestrzennej i dostępności komunikacyjnej. Dla Rzeniszowa przewiduje rozwój o charakterze mieszkalno-usługowym z wyraźnie zaznaczonym komponentem gospodarczym w rejonie drogi krajowej.

Obszar ten ma duży potencjał inwestycyjny oraz funkcjonalny i stanowi ważny punkt w strukturze przestrzennej gminy Koziegłowy.

Perspektywy rozwoju

Dzięki działaniom rewitalizacyjnym, Rzeniszów ma szansę na utrzymanie i ożywienie swojego historycznego dziedzictwa, przy jednoczesnym dostosowaniu przestrzeni do współczesnych potrzeb mieszkańców. Kluczowe kierunki rozwoju to:

- Zachowanie i modernizacja historycznego układu urbanistycznego,
- Rozwój infrastruktury usługowej, wspierającej życie społeczne i gospodarcze,
- Integracja funkcji mieszkalnej, usługowej i przemysłowej, umożliwiająca zrównoważony rozwój miejscowości,
- Ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego, w tym zachowanych elementów krajobrazu i dawnych zabudowań.

Rzeniszów, dzięki swojej bogatej historii i korzystnemu położeniu, ma duży potencjał, by stać się miejscem łączącym tradycję z nowoczesnością, oferując mieszkańcom atrakcyjną przestrzeń do życia i pracy.

Ryc.16. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Rzeniszów,
Źródło: https://www.geoportal.gov.pl/

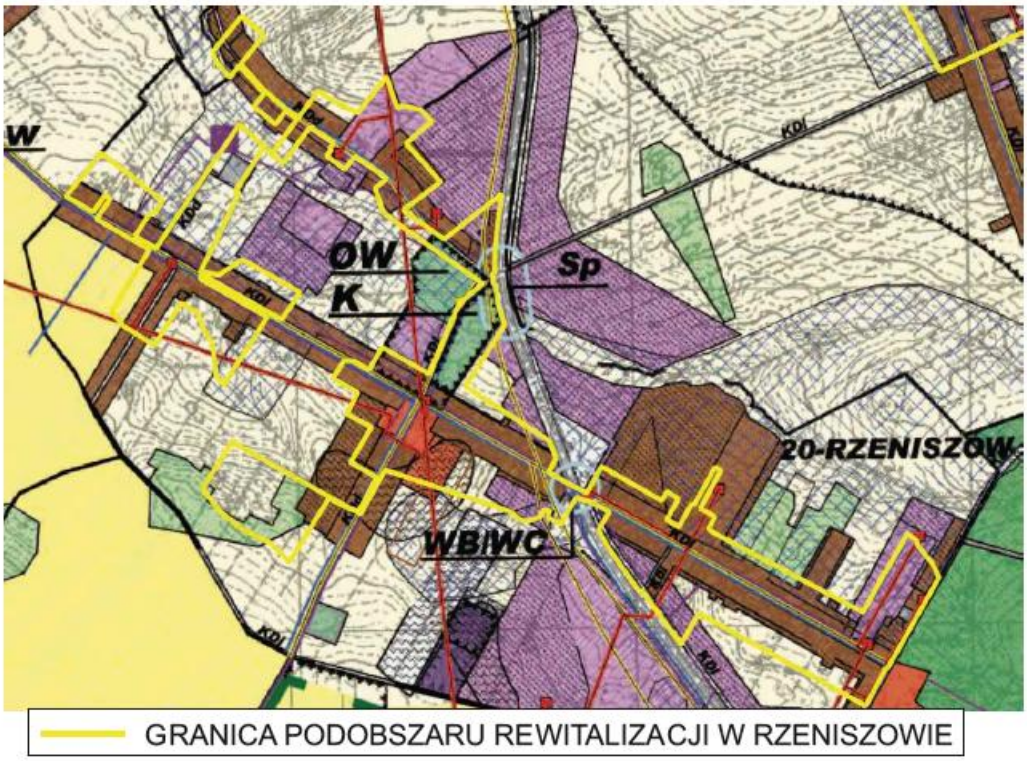

Ryc.17. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Rzeniszów,
Źródło: Opracowane na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy

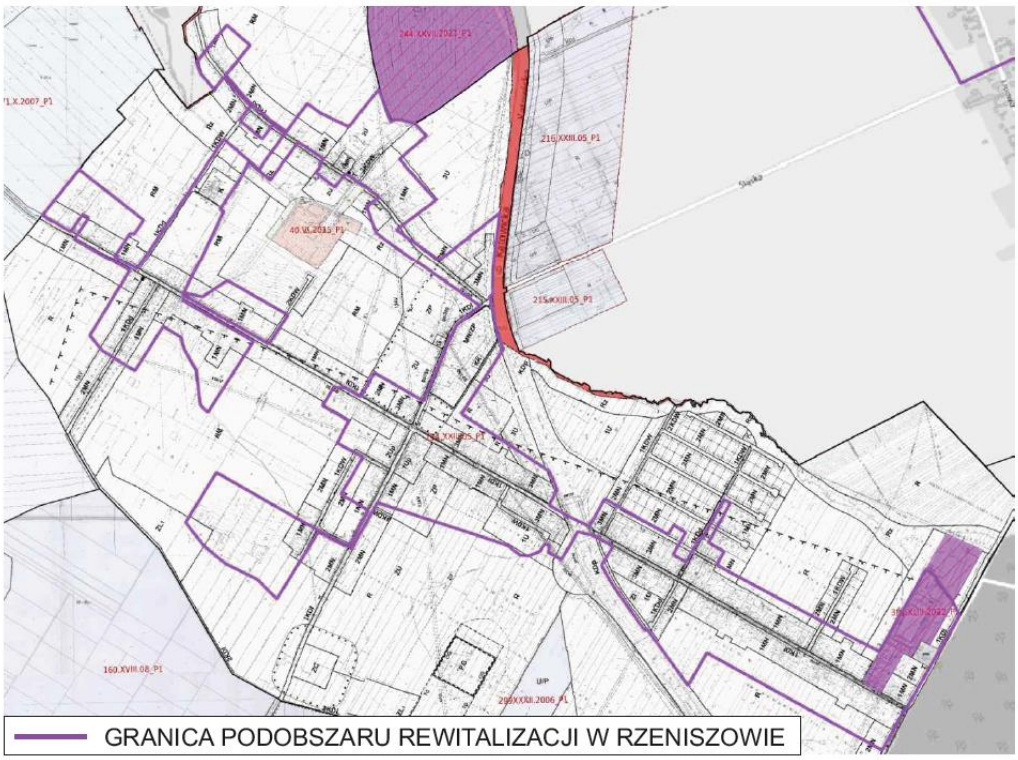

Ryc.18. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Rzeniszów,
Źródło: Opracowane na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy

Mysłów

Położony na południowo-wschodnich krańcach gminy, charakteryzuje się zwartą zabudową w centralnej części, z widocznymi elementami rozluźnienia na obrzeżach.

Podobszar rewitalizacji Mysłów został wyznaczony w oparciu o istniejącą, zwartą zabudowę, której rdzeniem jest główna arteria biegnąca wzdłuż ulicy Myszkowskiej. Ulica ta wyznacza naturalną granicę obszaru od strony zachodniej. Na północy podobszaru granicę wyznacza ulica Rędzińska, która wyznacza górny limit rewitalizowanego terenu, natomiast od strony południowej obszar ogranicza ulica Wesoła. Z kolei wschodnią granicę stanowi linia administracyjna obrębu, co pozwala na precyzyjne określenie obszaru poddawanego działaniom rewitalizacyjnym.

Historia wsi

Mysłów to wieś o rodowodzie sięgającym średniowiecza, pierwotnie założona jako łańcuchówka w latach 1337–1443 na prawie niemieckim, w ramach baronatu koziegłowskiego. W kolejnych wiekach przekształciła się w wieś szlachecką. Od momentu lokacji zachowała ciągłość osadniczą i istnieje nieprzerwanie w swoim pierwotnym miejscu.

Jednym z istotnych elementów dziedzictwa kulturowego Mysłowa jest historyczny układ urbanistyczny – charakterystyczny przestrzenny plan wsi łańcuchowej. Jego zachowanie stanowi wartość kulturową i świadectwo dawnego sposobu zagospodarowania przestrzeni wiejskiej, typowego dla osad lokowanych na prawie niemieckim w średniowieczu.

Zagospodarowanie przestrzenne

Zgodnie z Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Koziegłowy, większość obszaru wyznaczonego do rewitalizacji w miejscowości Mysłów obejmuje tereny zabudowy mieszkaniowej, z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej. Taki sposób zagospodarowania odpowiada historycznemu i funkcjonalnemu charakterowi wsi o układzie łańcuchowym. W części zachodniej i wschodniej analizowanego obszaru przewidziano funkcję usług publicznych, umożliwiającą realizację inwestycji służących lokalnej społeczności.

Wzdłuż wyznaczonego obszaru rewitalizacji przebiega droga powiatowa, stanowiąca element podstawowego układu komunikacyjnego miejscowości. Droga ta zapewnia dostępność terenu i powiązanie z otaczającą infrastrukturą transportową, co ma istotne znaczenie dla przyszłych działań inwestycyjnych i rewitalizacyjnych.

Na południe od tej drogi, Studium wskazuje tereny przewidziane do objęcia ochroną krajobrazową. Obszary te, ze względu na swoje walory przyrodniczo-krajobrazowe, pełnią ważną funkcję w strukturze przestrzennej gminy oraz stanowią potencjał dla działań

proekologicznych i rekreacyjnych. Ich ochrona przyczyni się do zachowania tożsamości krajobrazowej i równowagi pomiędzy rozwojem przestrzennym a ochroną środowiska.

Zgodnie z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszar posiada układ przestrzenny o wyraźnej funkcji mieszkaniowej, co świadczy o ukształtowanej strukturze osiedleńczej z przeznaczeniem pod rozwój zabudowy jednorodzinnej. Układ drogowy zapewnia dobrą dostępność wewnętrzną miejscowości.

Mysłów, według MPZP, rozwija się zrównoważenie – łącząc funkcje mieszkaniowe z działalnością gospodarczą, co czyni go istotnym ośrodkiem w strukturze gminy Koziegłowy. Plan przestrzenny umożliwia dalsze inwestycje i rozbudowę, zachowując przy tym charakter miejscowości wiejskiej.

Perspektywy rozwoju

Obszar rewitalizacji w Mysłowie, dzięki zróżnicowanej strukturze funkcjonalnej oraz korzystnemu położeniu wzdłuż drogi powiatowej, posiada istotny potencjał rozwojowy. Przewaga terenów zabudowy mieszkaniowej, uzupełnianej zabudową zagrodową, stwarza warunki do odnowy tkanki osadniczej przy jednoczesnym zachowaniu historycznego charakteru wsi.

Ryc.19. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Mysłów,
Źródło: https://www.geoportal.gov.pl/

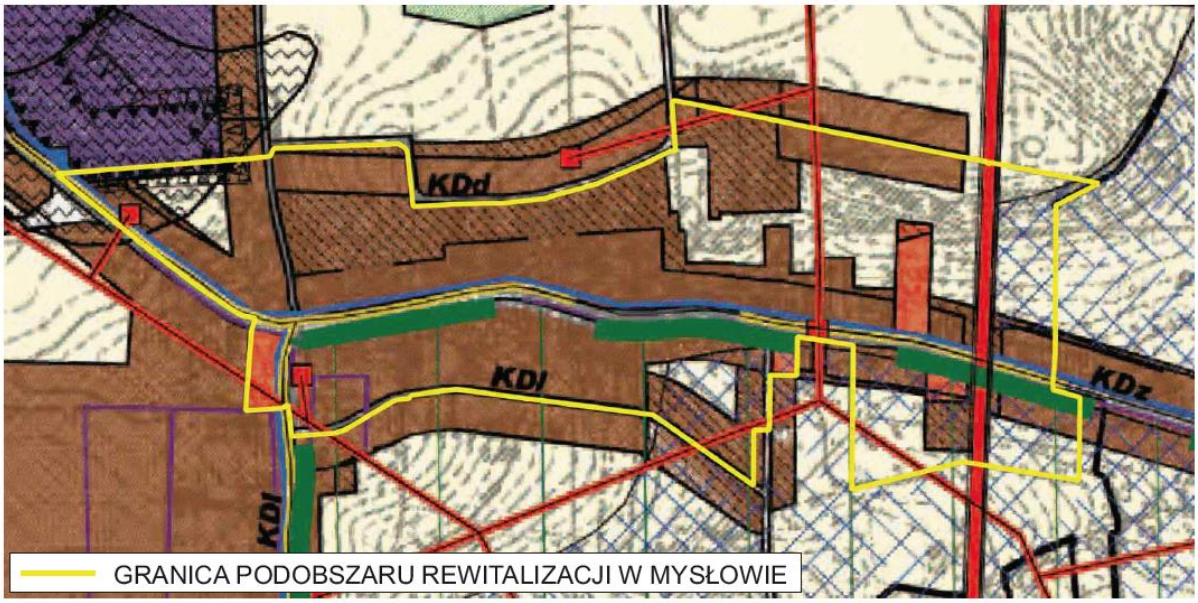

Ryc.20. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Mysłów,
Źródło: Opracowane na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy

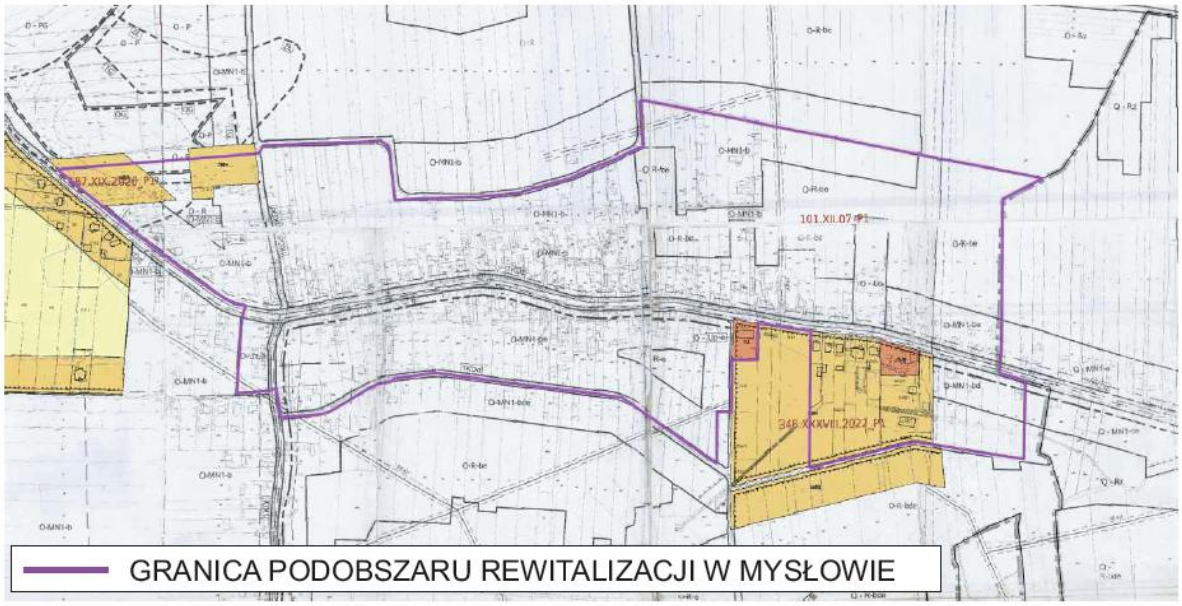

Ryc.21. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Mysłów,
Źródło: Opracowane na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy

3.2.1. SFERA PRZESTRZENNO – FUNKCJONALNA - DIAGNOZA

W celu oceny sytuacji w sferze funkcjonalno-przestrzennej w jednostkach osadniczych Gminy i Miasta Koziegłowy opracowano syntetyczny wskaźnik funkcjonalno-przestrzenny, który opiera się na obiektywnych, weryfikowalnych danych dostępnych na poziomie lokalnym. Uwzględniono w nim elementy infrastruktury publicznej oraz dziedzictwa kulturowego, które – w lokalnym kontekście – wyznaczają rzeczywiste potrzeby inwestycyjne.

Wskaźniki cząstkowe (komponenty syntetycznego miernika):

1. Obiekty użyteczności publicznej:
    - przedszkole,
    - szkoła podstawowa lub jej filia,
    - świetlica wiejska lub ośrodek kultury.
2. Obiekty dziedzictwa kulturowego:
    - liczba obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ),
    - liczba obiektów wpisanych do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków (WEZ).

Dla każdego komponentu dokonano standaryzacji danych, a następnie zastosowano wagi:

- 0,7 – dla infrastruktury usług publicznych,
- 0,3 – dla zasobu zabytków.

Poniżej zestawienie obiektów użyteczności publicznej i obiektów dziedzictwa kulturowego dla poszczególnych obszarów rewitalizacji.

L.P.	Jednostka analityczna	Ilość szkół przedszkoli i świetlic	Ilość zabytków GEZ	Ilość zabytków wpisanych do woj. Ewid
1	Gniazdów	2	5	1
2	Koziegłówki	1	3	4
3	Markowice	0	1	0
4	Mysłów	1	0	1
5	Pińczyce	2	7	0
6	Koziegłowy	4	7	9
7	Rzeniszów	1	4	0
8	średnia dla obszaru rewitalizacji	1,5	3,90	2,1
9	średnia dla gminy i miasta Koziegłowy	0,7	6,10	0,8

Tabela. nr 9. Zestawienie ilości obiektów użyteczności publicznej, obiektów dziedzictwa kulturowego na terenie podobszarów rewitalizacji, średnie dla obszarów rewitalizacji, dla całej gminy i miasta Koziegłowy
Źródło: Opracowanie własne

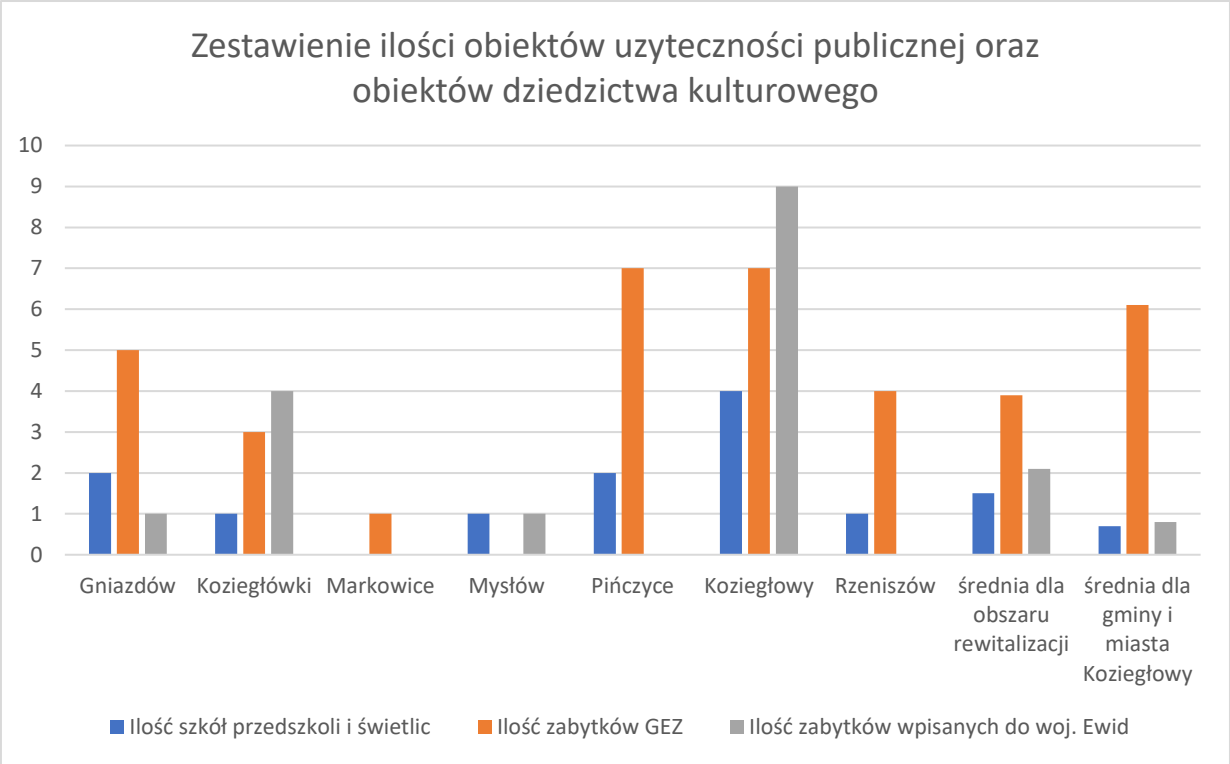

Ryc. nr 22. Zestawienie ilości obiektów użyteczności publicznej, obiektów dziedzictwa kulturowego na terenie podobszarów rewitalizacji, średnie dla obszarów rewitalizacji, dla całej gminy i miasta Koziegłowy
Źródło: Opracowanie własne

W odróżnieniu od podejść opartych wyłącznie na lukach infrastrukturalnych, w diagnozie przyjęto lokalnie dostosowaną interpretację, zgodną z realiami Gminy i Miasta Koziegłowy. Wysoki poziom wskaźnika nie oznacza braku problemów – przeciwnie, wskazuje na obecność zasobów, które generują konkretne wyzwania: związane z koniecznością ich utrzymania, rozwoju i dostosowania do współczesnych potrzeb.

Miejscowości posiadające szkoły, przedszkola, świetlice czy domy kultury to jednostki, w których już teraz realizowane są ważne funkcje publiczne – a co za tym idzie, wymagają one stałych i rosnących nakładów finansowych na modernizację, utrzymanie techniczne i rozwój usług. Jest to szczególnie istotne w kontekście racjonalności finansowej – nie jest możliwe ani efektywne ekonomicznie zapewnienie pełnego zakresu usług publicznych we wszystkich 27 jednostkach osadniczych gminy.

Dlatego utrzymanie funkcjonalnych placówek w miejscowościach pełniących funkcje centralne (ośrodkowe) jest zarówno realnym wyzwaniem inwestycyjnym, jak i priorytetem w polityce lokalnej. Takie miejscowości – mimo że są formalnie „lepiej wyposażone" – w praktyce wymagają istotnego wsparcia i są szczególnie narażone na pogłębianie się problemów

funkcjonalnych, jeśli zabraknie odpowiednich nakładów. Ponadto w diagnozie uwzględniono uwarunkowania przestrzenne, takie jak bliskość miejscowości względem siebie i możliwość korzystania z usług publicznych w sąsiednich jednostkach.

Obecność zabytków – wpisanych do GEZ i WEZ – wskazuje na konieczność działań w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego: konserwacji, remontów, adaptacji oraz zagospodarowania zgodnego z wymogami konserwatorskimi. Wysoka liczba takich obiektów to z jednej strony wartość dodana, z drugiej zaś – istotne zobowiązanie organizacyjne i finansowe, szczególnie tam, gdzie zasoby te nakładają się na funkcje usługowe (np. szkoła funkcjonująca w zabytkowym budynku).

W rezultacie diagnoza ta nie tylko identyfikuje luki, ale także wskazuje na obszary, które – choć wyposażone – wymagają wsparcia, aby nadal mogły pełnić swoje funkcje społeczne i kulturowe w sposób trwały i efektywny. Właśnie te jednostki – mimo formalnej „nadwyżki zasobów" – powinny być postrzegane jako realne obszary kryzysowe w sferze funkcjonalno-przestrzennej.

W mieście **Koziegłowy**, będącym głównym ośrodkiem gminy, znajduje się największe skupisko instytucji publicznych. Miasto osiąga najwyższy wskaźnik funkcjonalno-przestrzenny spośród wszystkich jednostek (5,3), co świadczy o koncentracji szkół, przedszkoli, obiektów kultury i zabytków. Mimo pełnienia kluczowej funkcji w układzie osadniczym, obszar ten zmaga się z problemami typowymi dla zdegradowanych centrów miast – starą infrastrukturą, nadmiernym obciążeniem funkcjonalnym i niedostosowaniem przestrzeni publicznych do współczesnych potrzeb mieszkańców.

Duże obciążenie funkcjonalne – wynikające z codziennego napływu dzieci i mieszkańców z terenów wiejskich – generuje konieczność stałej modernizacji tych obiektów, ich rozbudowy, lepszego zagospodarowania otoczenia oraz dostosowania do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami. Koziegłowy pełnią funkcję usługowego centrum gminy, co czyni je kluczowym punktem strategicznym z punktu widzenia planowania rewitalizacji.

Podobna sytuacja występuje w **Pińczycach**, które – mimo że nie są największą miejscowością – pełnią ważną rolę w strukturze osadniczej gminy. Miejscowość posiada zwartą zabudowę z elementami rozproszenia oraz relatywnie dobrą infrastrukturę publiczną, jednak wiele obiektów wymaga modernizacji. Obciążenie istniejących placówek rośnie z uwagi na ich rolę ponadlokalną. Wskaźnik funkcjonalno-przestrzenny (2,1) pokazuje relatywnie dobrą dostępność obiektów użyteczności publicznej, jednak z analizy wynika, że placówki te wymagają unowocześnienia, rozbudowy lub poprawy standardów. Uczniowie z mniejszych, pozbawionych zaplecza edukacyjnego sołectw dojeżdżają tu do szkoły, co zwiększa obciążenie istniejącej

infrastruktury i rodzi potrzebę poprawy organizacji przestrzeni publicznych, w tym dróg dojazdowych, przystanków, czy terenów rekreacyjnych w sąsiedztwie placówek.

W **Gniazdowie i Koziegłówkach**, gdzie również funkcjonują placówki edukacyjne, sytuacja jest analogiczna – miejscowości te obsługują dzieci i młodzież z sąsiednich obszarów, a jednocześnie same borykają się z ograniczoną ofertą przestrzeni publicznych służących integracji mieszkańców. Istniejące świetlice czy placówki edukacyjne nie są wystarczająco rozwinięte, a ich stan techniczny w wielu przypadkach wymaga renowacji. Z racji pełnionych funkcji ponadlokalnych, rewitalizacja tych miejscowości przyniesie korzyści nie tylko bezpośrednim mieszkańcom, ale i całym otaczającym je społecznościom.

W **Mysłowie** poziom wskaźnika funkcjonalno-przestrzennego wyniósł 1,5. Mimo istnienia infrastruktury publicznej, takiej jak szkoła, miejscowość cierpi na ograniczony dostęp do nowoczesnych usług edukacyjnych i kulturalnych. Brakuje też atrakcyjnie zagospodarowanych przestrzeni rekreacyjnych, co wpływa negatywnie na jakość życia mieszkańców, zwłaszcza młodzieży i rodzin z dziećmi.

Rzeniszów, z wartością wskaźnika 1,1, ma nieco niższy poziom problemów przestrzennych niż pozostałe obszary rewitalizacji, jednak i tu potrzeba modernizacji istniejących obiektów użyteczności publicznej jest wyraźna. Obszar nie dysponuje wystarczającym zapleczem do organizacji życia społeczno-kulturalnego, co dodatkowo pogłębia zjawisko społecznej izolacji i braku uczestnictwa w życiu wspólnoty.

Markowice, które uzyskały jedną z najniższych wartości wskaźnika (0,1), wykazują deficyt w zakresie infrastruktury społecznej i kulturowej. Brakuje tu przedszkola, szkoły, świetlicy lub domu kultury, a także jakichkolwiek obiektów zabytkowych objętych ewidencją. Ogranicza to dostęp mieszkańców do podstawowych usług i aktywności lokalnych. Taka sytuacja skutkuje stagnacją przestrzenną i utrudnia integrację oraz rozwój kapitału społecznego.

Na podstawie kompleksowej analizy danych zawartych w ankietach mieszkańców oraz wywiadów z liderami społecznymi gminy Koziegłowy, w obszarze funkcjonalno-przestrzennym zidentyfikowano szereg kluczowych potrzeb, które powinny zostać uwzględnione w ramach działań rewitalizacyjnych.

1. Infrastruktura drogowa i komunikacyjna

Wyniki ankiety jasno pokazują, że stan infrastruktury drogowej i komunikacyjnej wymaga zdecydowanej poprawy. Tylko 16% mieszkańców oceniło dostępność komunikacyjną jako

wystarczającą, 55,6% uznało ją za niewystarczającą, a aż 79% zgłosiło konkretne problemy komunikacyjne – m.in. brak połączeń autobusowych, ścieżek rowerowych oraz korki.

Spośród liderów społecznych aż 11 osób oceniło infrastrukturę jako „bardzo słabą", a kolejne 11 jako „przeciętną".

Występują poważne braki w infrastrukturze drogowej oraz deficyt połączeń komunikacji publicznej, co ogranicza mobilność mieszkańców i ich dostęp do usług. Dotyczy to zwłaszcza osób starszych, młodzieży oraz rodzin bez samochodu.

Poprawa dróg, wprowadzenie zintegrowanego transportu publicznego i rozwój infrastruktury rowerowej to priorytetowe działania rewitalizacyjne.

2. Niedobór usług publicznych i społecznych

Ankietowani wskazali wyraźny brak wystarczającego dostępu do usług publicznych, 40,7% mieszkańców nie ma dostępu do podstawowych usług publicznych (przychodnie, szkoły, przedszkola, urzędy), a 32,1% ma do nich dostęp tylko częściowy. Wśród najczęściej zgłaszanych potrzeb znalazły się: ośrodki zdrowia (wielokrotnie powtarzające się wskazania), żłobki, kluby seniora, biblioteki, świetlice środowiskowe, domy kultury oraz punkty integracji społecznej (np. miejsca spotkań). Zgłaszano także potrzebę powstania placówek opieki całodobowej dla osób starszych i niepełnosprawnych.

W wielu sołectwach brakuje ogólnodostępnych i całorocznych przestrzeni do spotkań, integracji i prowadzenia działań kulturalno-edukacyjnych. W miejscach, gdzie istnieją budynki (np. dawne szkoły, remizy, OSP), często są one niedostosowane technicznie, niewyposażone lub zbyt małe.

3. Rewitalizacja centrów miejscowości i nieużytkowanych obiektów

Aż 87,3% mieszkańców uważa, że w gminie istnieją miejsca wymagające pilnej modernizacji. Liderzy społeczni w 100% wskazali na potrzebę rewitalizacji – zwłaszcza centrów miejscowości (13 wskazań), terenów rekreacyjnych (8 wskazań), a także na przekształcenie pustostanów i terenów zdegradowanych w obiekty użyteczności publicznej (13 wskazań).

16 spośród liderów społecznych wskazało na problem nieużywanych budynków i terenów. Mieszkańcy zgłosili potrzebę ich zagospodarowania na cele społeczne, edukacyjne i integracyjne – jako świetlice, punkty usług publicznych lub miejsca wspierające lokalny biznes. Gmina dysponuje budynkami i terenami, które mogłyby zostać zaadaptowane na cele społeczne, kulturalne lub edukacyjne. Część przestrzeni została już zrewitalizowana, ale wymagają dalszego rozwinięcia funkcji i szerszego udostępnienia dla społeczności lokalnej.

4. Estetyka i funkcjonalność przestrzeni publicznych

70% respondentów mieszkańców uznało, że w gminie potrzebne są działania na rzecz poprawy estetyki budynków i przestrzeni publicznych. Wśród liderów społecznych najczęstsze oceny

przestrzeni publicznych to „przeciętna” (15 osób) i „wysoka” (8 osób), co wskazuje na potrzebę dalszego uporządkowania i zagospodarowania tych obszarów – zarówno pod względem wizualnym, jak i funkcjonalnym.

5. Zagospodarowanie terenów zielonych i rekreacyjnych

Mieszkańcy wielokrotnie wskazywali potrzebę większej liczby terenów zielonych, miejsc rekreacji oraz aktywnego spędzania czasu. W ankiecie liderów aż 10 osób wskazało na konieczność rozbudowy terenów rekreacyjnych i zielonych jako jedną z kluczowych inicjatyw rewitalizacyjnych. Przestrzenie wspólne, place i rynki w miejscowościach, nawet w centralnych ich punktach, często nie spełniają współczesnych standardów użytkowych ani estetycznych. Brakuje elementów małej architektury, zieleni urządzonej, bezpiecznych nawierzchni i infrastruktury rekreacyjnej.

Zestawienie najczęstszych odpowiedzi dotyczących sfery funkcjonalno - przestrzennej

Pytanie / Zakres tematyczny	Zbiorcze wnioski	Obszary rewitalizacji, których najczęściej dotyczy problem
Ocena stanu dróg i chodników	Oceny rozłożone – dominują opinie o przeciętnym i słabym stanie dróg i chodników.	Koziegłowy (Rynek, ul. Częstochowska), Markowice, Mysłów, Pińczyce
Potrzeba modernizacji przestrzeni publicznych	Zdecydowana większość mieszkańców widzi potrzebę modernizacji przestrzeni wspólnych.	Mysłów, Koziegłowy, Rzeniszów, Gniazdów
Ocena dostępności komunikacyjnej	Ponad połowa respondentów uznała dostępność komunikacyjną za niewystarczającą.	Gniazdów, Pińczyce, Wojsławice
Dostęp do usług publicznych	Wskazywany brak wystarczającej dostępności do podstawowych usług.	Mysłów , Pińczyce, Gniazdów, Rzeniszów
Ocena estetyki i jakości przestrzeni	Estetyka przestrzeni oceniana jako niezadowalająca przez większość respondentów.	Koziegłowy (centrum), Gniazdów
Problemy komunikacyjne (korki, brak połączeń)	Zdecydowana większość mieszkańców dostrzega problemy komunikacyjne.	Koziegłowy, Markowice

Obszary wymagające rewitalizacji	Najczęściej wskazywane: centra miejscowości, przystanki, przestrzenie wspólne.	Koziegłowy, Mysłów, Gniazdów, Rzeniszów
Dostępność terenów zielonych i rekreacyjnych	Ocena dostępu do terenów zielonych przeważnie dobra lub przeciętna.	Gniazdów, Mysłów, Pińczyce
Zrównoważenie funkcji przestrzennych	Opinie zróżnicowane – najwięcej odpowiedzi: 'raczej tak', ale wiele 'trudno powiedzieć'.	wnioski ogólne
Spójność infrastruktury komunikacyjnej	Spójność infrastruktury najczęściej oceniana jako przeciętna lub bardzo słaba.	Koziegłówki, Pińczyce, Markowice
Funkcjonalność przestrzeni publicznych	Ocena funkcjonalności: przeciętna dominuje, część wskazań na wysoką jakość.	Koziegłowy (część centrum), Gniazdów (placówki), Mysłów (część obiektów)
Wykorzystanie przestrzeni – efektywność	Wysoki odsetek wskazań, że przestrzenie są wykorzystywane nieefektywnie.	Mysłów, Koziegłowy, Pińczyce
Najważniejsze potrzeby instytucjonalne	Najczęściej wymieniane: ośrodki zdrowia, żłobki, świetlice, klub seniora, szkoły.	Mysłów, Rzeniszów, Gniazdów, Koziegłowy, Pińczyce

Tabela nr.10. Zestawienie najczęstszych odpowiedzi dot sfery funkcjonalno przestrzennej
Źródło: Opracowanie własne

<u>Pozytywne aspekty w sferze funkcjonalno-przestrzennej gminy Koziegłowy</u>

Pomimo wyraźnie zidentyfikowanych potrzeb i deficytów, ankiety mieszkańców i liderów lokalnych wskazują również na istotne **mocne strony**, które mogą stanowić fundament dla działań rewitalizacyjnych:

1. Istniejące zasoby infrastrukturalne i społeczne (potencjał do wykorzystania)

W odpowiedziach otwartych pojawiają się propozycje wykorzystania istniejących, choć niedostatecznie zagospodarowanych przestrzeni (np. boiska, place zabaw, parki) do celów edukacyjnych i animacyjnych. To pokazuje, że część infrastruktury już istnieje i może być aktywowana przy relatywnie niewielkich nakładach inwestycyjnych – np. poprzez organizację zajęć z animatorem lub nadanie im nowych funkcji społecznych.

2. Relatywnie dobra dostępność terenów zielonych (w wybranych częściach gminy)

10 liderów społecznych oceniło dostępność terenów zielonych i rekreacyjnych jako „dobrą”, a 1 jako „bardzo dobrą”. Jednak z uwagi na charakter miejsko-wiejski nie występują tu parki czy zieleńce lecz tereny zielone jako przestrzenie niezagospodarowane otwarte.

3. Zaangażowanie społeczne i świadomość mieszkańców

W większości miejscowości działają aktywne Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotnicze Straże Pożarne, organizacje społeczne i nieformalne grupy mieszkańców. Istnieje silny kapitał społeczny, który potrzebuje odpowiedniej infrastruktury i wsparcia, aby się rozwijać.

Duża liczba szczegółowych i przemyślanych odpowiedzi otwartych świadczy o wysokim poziomie zaangażowania społeczności lokalnej w sprawy przestrzeni publicznej.

Mieszkańcy i liderzy nie tylko wskazują problemy, ale również konkretne propozycje ich rozwiązania – np. tworzenie miejsc integracji, rozwój instytucji kultury, uruchomienie pustostanów pod działalność społeczną czy gospodarczą.

4. Funkcjonalne podstawy do rewitalizacji – zachowany układ przestrzenny

Choć wiele osób oceniło spójność przestrzenną infrastruktury jako przeciętną lub słabą, istniejące układy funkcjonalno-przestrzenne (centra miejscowości Koziegłowy, Koziegłówki, Pińczyce, dawne obiekty publiczne – Mysłów (była szkoła), Rzeniszów (stary pustostan przy OSP), Markowice (przedszkole), Gniazdów (obiekt OSP)) są rozpoznawalne i wskazywane jako przestrzenie do rewitalizacji. To sugeruje, że działania nie muszą bazować na tworzeniu wszystkiego od zera, lecz mogą korzystać z istniejącego potencjału miejsca.

Główne pozytywne aspekty, które mogą stanowić punkt wyjścia do dalszych działań rewitalizacyjnych, to istnienie niewykorzystanych, ale dostępnych zasobów infrastruktury społecznej i rekreacyjnej oraz aktywność mieszkańców i lokalnych liderów,

<u>Rekomendacje</u>

Na podstawie zgromadzonych danych, potrzeby funkcjonalno-przestrzenne w gminie Koziegłowy koncentrują się wokół następujących działań:

- Tworzenie i modernizacja lokalnych centrów aktywności społecznej. Adaptacja istniejących budynków (szkół, remiz, pustostanów) służących integracji lokalnej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci, młodzieży i seniorów.
- Rewitalizacja przestrzeni publicznych.

  Przebudowa i estetyczne zagospodarowanie centrów miejscowości, placów, rynków, skwerów, placów zabaw i boisk – z uwzględnieniem funkcji społecznych, rekreacyjnych, turystycznych oraz elementów małej architektury.

- Poprawa infrastruktury komunikacyjnej i transportowej.
  Modernizacja dróg lokalnych, budowa chodników i ścieżek rowerowych, rozwój systemu komunikacji publicznej oraz poprawa dostępności przystanków i połączeń z Koziegłowami oraz innymi ośrodkami.
- Wsparcie dla infrastruktury usług publicznych.
  Rozbudowa i doposażenie szkół, świetlic, bibliotek, punktów opieki zdrowotnej i placówek kultury – zwłaszcza w miejscowościach pełniących funkcję ponadlokalną (np. Pińczyce, Gniazdów).
- Efektywne wykorzystanie istniejących zasobów.
- Wykorzystanie nieużywanych lub niedostatecznie zagospodarowanych budynków i terenów do realizacji projektów społecznych, edukacyjnych i kulturalnych.
- Zrównoważony rozwój przestrzenny i estetyczny.
  Wprowadzenie standardów kształtowania przestrzeni wspólnych, które będą wspierać integrację społeczną, bezpieczeństwo, dostępność dla wszystkich grup wiekowych oraz atrakcyjność wizualną miejscowości.
- Budowanie marki lokalnej i wykorzystanie potencjałów turystycznych. Rozwój tożsamości miejsc (np. „Trzy Rzeki", tradycja wyrobów z łyka osikowego, Szlak Konny), wspieranie turystyki wiejskiej i rekreacyjnej, promocja unikatowego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego gminy.

Działania te powinny zostać priorytetowo uwzględnione w lokalnym programie rewitalizacji i powiązane z polityką przestrzenną oraz społeczną gminy.

3.3 SFERA GOSPODARCZA

Sfera gospodarcza jest jednym z kluczowych filarów rozwoju lokalnego, mającym bezpośredni wpływ na sytuację społeczną mieszkańców, poziom zatrudnienia, dochody budżetowe gminy oraz jakość i dostępność usług publicznych. Stan gospodarki lokalnej odzwierciedla zarówno kondycję sektora przedsiębiorstw, jak i możliwości aktywizacji zawodowej i inwestycyjnej mieszkańców. W kontekście rewitalizacji obszarów zdegradowanych, potencjał i ograniczenia sfery gospodarczej mają szczególne znaczenie, ponieważ wpływają na szanse ich ożywienia, przyciągania inwestycji, tworzenia miejsc pracy oraz zwiększania atrakcyjności przestrzeni dla różnych grup interesariuszy.

Do najczęstszych problemów w sferze gospodarczej należą m.in.: brak lokalnych miejsc pracy, ograniczona aktywność inwestycyjna, niedostosowanie kwalifikacji mieszkańców do potrzeb rynku, a także niski poziom przedsiębiorczości w wybranych grupach społecznych. Często obserwuje się również niedostateczne zagospodarowanie terenów inwestycyjnych, brak infrastruktury technicznej sprzyjającej rozwojowi firm oraz zbyt słabe powiązania pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi.
Z drugiej strony, nawet w obszarach zmagających się z wieloaspektową degradacją, dostrzec można potencjały gospodarcze: aktywność lokalnych firm, rozwój usług rzemieślniczych i handlowych, zainteresowanie inwestorów zewnętrznych, zasoby przyrodnicze i przestrzenne sprzyjające rozwojowi turystyki czy agroturystyki. W wielu gminach coraz ważniejszą rolę odgrywają mikro- i małe przedsiębiorstwa oraz inicjatywy ekonomii społecznej.
W kontekście rewitalizacji szczególnie istotne jest wspieranie działań gospodarczych o charakterze lokalnym – np. tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości wśród mieszkańców, adaptacja pustostanów na potrzeby działalności usługowej czy wspieranie krótkich łańcuchów dostaw i produktów lokalnych. Rewitalizacja powinna również przewidywać działania wspierające tworzenie nowych miejsc pracy, rozwój kompetencji zawodowych oraz budowanie atrakcyjnego otoczenia biznesowego.

Gospodarka Gminy i Miasta Koziegłowy

Istotnym atutem Gminy i Miasta Koziegłowy jest jej bardzo dobra dostępność komunikacyjna, wynikająca z dobrego dostępu do dwóch kluczowych szlaków drogowych o znaczeniu krajowym i międzynarodowym: drogi krajowej nr 1 (DK1) oraz autostrady A1. Infrastruktura ta, mimo że dzieli fizycznie niektóre obszary gminy, jednocześnie znacząco zwiększa jej potencjał rozwojowy. Dzięki dogodnemu położeniu przy głównych ciągach komunikacyjnych, Koziegłowy stają się atrakcyjną lokalizacją dla inwestorów zewnętrznych oraz przedsiębiorstw poszukujących dobrze skomunikowanych terenów pod działalność gospodarczą. Dodatkowym atutem jest dostępność rozległych, odpowiednio przygotowanych terenów inwestycyjnych, które w dokumentach planistycznych zostały przeznaczone pod rozwój aktywności gospodarczej. Ponadto trwają procedury przekształcenia kolejnych terenów pod rozwój gospodarczy. Czynniki te mogą odegrać kluczową rolę w przeciwdziałaniu stagnacji gospodarczej, przyciąganiu nowych firm i tworzeniu lokalnych miejsc pracy.

Gospodarka Gminy i Miasta Koziegłowy cechuje się wyraźnie lokalnym, rozdrobnionym charakterem, w którym dominującą rolę odgrywają mikroprzedsiębiorstwa. Struktura ta jest

typowa dla obszarów o przewadze tradycyjnych form działalności oraz braku silnych ośrodków przemysłowych lub inwestycyjnych. Mimo pewnej stabilności i aktywności gospodarczej w wybranych miejscowościach, analiza sytuacji wskazuje, że wiele obszarów, szczególnie tych objętych rewitalizacją, boryka się z utrzymującymi się symptomami kryzysu gospodarczego.

Według danych z 2023 roku na terenie gminy funkcjonowało 1 922 podmioty gospodarcze, z czego aż 1 658 stanowiły działalności prowadzone przez osoby fizyczne. Ponad 97% wszystkich firm to mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób. Struktura sektorowa oparta jest przede wszystkim na handlu i przetwórstwie przemysłowym, co potwierdza lokalny, niespecjalistyczny charakter gospodarki, a także ograniczoną obecność kapitału zewnętrznego i inwestorów instytucjonalnych.

Analiza danych oraz diagnoza sytuacji gospodarczej ujawniają znaczne dysproporcje w rozwoju gospodarczym pomiędzy jednostkami osadniczymi. Szczególnie niepokojące wskaźniki odnotowano w miejscowości Pińczyce, która uzyskała jeden z najniższych wyników syntetycznego wskaźnika sytuacji gospodarczej. Przejawia się to nie tylko niewielką liczbą nowo rejestrowanych działalności gospodarczych, ale również odpływem przedsiębiorców oraz stagnacją lokalnych inicjatyw ekonomicznych.

Z drugiej strony, w gronie obszarów objętych rewitalizacją znalazły się również miejscowości o relatywnie korzystnej sytuacji gospodarczej, takie jak Koziegłowy (miasto) oraz Koziegłówki. Ich przewaga wynika przede wszystkim z dogodniejszego położenia, lepszych połączeń komunikacyjnych oraz pełnienia funkcji administracyjno-usługowych, co sprzyja koncentracji aktywności gospodarczej.

Poniżej przedstawiono zestawienie wskaźników dotyczących aktualnych wpisów do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz liczby zamkniętych działalności gospodarczych w okresie od początku 2023 roku do połowy 2024 roku. Dane zostały zaprezentowane w podziale na podobszary rewitalizacji, z odniesieniem do całego obszaru rewitalizacji oraz ogółem do Gminy i Miasta Koziegłowy.

LP	Jednostka analityczna	Liczba wpisów do CIDG	Ilość zamkniętych działalności od początku 2023 do połowy października 2024	wskaźnik syntetyczny
1	Gniazdów	-0,3	-0,3	-0,3
2	Koziegłówki	0,5	0,8	0,7
3	Markowice	0,0	-0,1	0,0
4	Mysłów	-0,3	0,2	0,0
5	Pińczyce	-0,5	-1,3	-0,9
6	Koziegłowy	1,6	2,1	1,9

7	Rzeniszów	0,1	-0,7	-0,3
8	obszar rewitalizacji	0,2	0,1	0,1
9	cały obszar Gminy i Miasta Koziegłowy	-0,3	-0,3	-0,3

Tabela nr 11. Zestawienie wskaźników dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej na obszarach rewitalizacji, łącznie dla obszaru rewitalizacji i dla całej Gminy i Miasta Koziegłowy
Źródło: Opracowanie własne

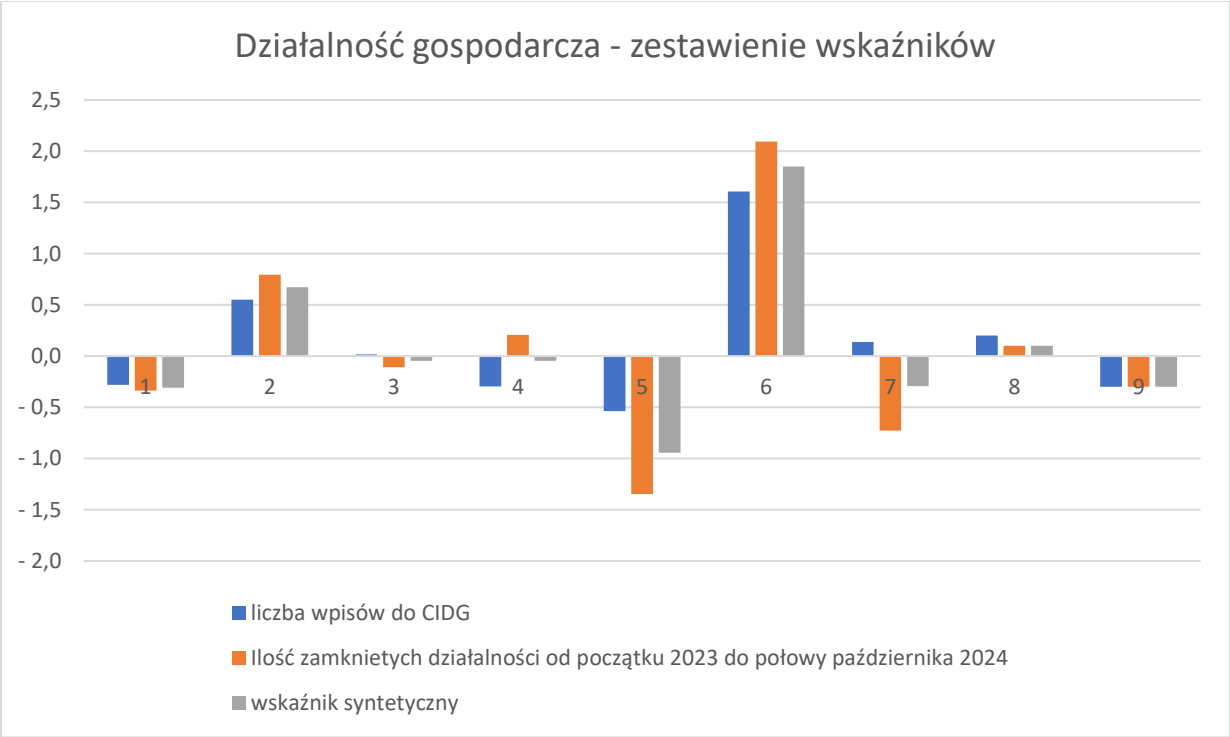

Ryc. nr 23. Tabelaryczne zestawienie wskaźników dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej na obszarach rewitalizacji, łącznie dla obszaru rewitalizacji i dla całej Gminy i Miasta Koziegłowy
Źródło: Opracowanie własne

Nierównomierność rozwoju gospodarczego wpisuje się w ogólny obraz wyzwań typowych dla terenów peryferyjnych. Problemy te obejmują ograniczony dostęp do infrastruktury technicznej i transportowej, słabe powiązania komunikacyjne z większymi ośrodkami miejskimi, niewystarczający poziom zewnętrznych inwestycji oraz niedorozwój sektora usług. W konsekwencji lokalna gospodarka cechuje się niską chłonnością rynku pracy, ograniczonym poziomem innowacyjności i trudnościami adaptacyjnymi wobec zmieniających się realiów gospodarczych i technologicznych. Dodatkowo obserwuje się stały odpływ mieszkańców do innych gmin w poszukiwaniu lepszych warunków zatrudnienia i wyższej jakości życia.

Wyniki konsultacji społecznych przeprowadzonych w ramach prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji potwierdzają wiele z powyższych zjawisk. Skala problemów gospodarczych została najczęściej oceniona przez respondentów jako umiarkowana, przy czym aż 14 osób

wskazało na trudności w tej sferze, choć nie uznało ich za dominujące. Kilka odpowiedzi wskazywało jednak na dużą lub bardzo dużą skalę problemów, co może świadczyć o głębszym kryzysie w konkretnych obszarach objętych rewitalizacją.

Respondenci najczęściej identyfikowali cztery główne czynniki ograniczające rozwój gospodarczy w gminie: migrację ludności, brak inwestycji, ograniczone wsparcie dla przedsiębiorstw oraz niską innowacyjność i niewielką lokalną konsumpcję. Wskazuje to na świadomość mieszkańców w zakresie odpływu zarówno kapitału ludzkiego, jak i finansowego, co bezpośrednio przekłada się na brak dynamiki gospodarczej i stagnację środowiska przedsiębiorców.

Znacząca część respondentów (11 osób) wybrała odpowiedź „trudno powiedzieć" w odniesieniu do skuteczności działań władz lokalnych w zakresie wspierania gospodarki. Może to oznaczać brak wystarczającej komunikacji lub przejrzystości w zakresie realizowanych działań. Zaledwie kilka osób uznało działania samorządu za „raczej skuteczne". Ocena poziomu wsparcia dla przedsiębiorców również była niska – większość respondentów oceniła je jako umiarkowane lub słabe. Żaden uczestnik ankiety nie określił go jako wysokiego.

Mieszkańcy wskazali także, które sektory gospodarki – ich zdaniem – wymagają pilnych działań i wsparcia. Na pierwszym miejscu znalazły się usługi, następnie rolnictwo, handel, przemysł i budownictwo. Taka kolejność pokazuje, że największe niedobory odczuwane są w dostępności lokalnych usług, a także w potrzebie unowocześnienia rolnictwa, które nadal pełni ważną rolę w gospodarce gminy.

Odpowiedzi dotyczące infrastruktury gospodarczej również były podzielone. Część mieszkańców uznaje brak inwestycji za istotny problem, podczas gdy inni nie postrzegają tego aspektu jako krytycznego. Migracja ludności została natomiast zdecydowanie uznana za czynnik negatywnie wpływający na rozwój gminy. W kontekście nowoczesnych technologii i innowacji częste były odpowiedzi „trudno powiedzieć", jednak sześć osób wyraziło przekonanie, że w tym zakresie występują realne bariery.

Respondenci krytycznie ocenili również współpracę pomiędzy sektorem publicznym a prywatnym. Aż 11 osób uznało ją za niewystarczającą, a jedynie 4 osoby oceniły ją pozytywnie. Może to wskazywać na brak inicjatyw wspólnych, niewielką liczbę projektów angażujących lokalne firmy lub brak systemowego mechanizmu współpracy.

W zakresie oczekiwań mieszkańcy najczęściej postulowali poprawę infrastruktury drogowej, transportowej i komunikacyjnej. Ważnymi kierunkami wsparcia – według respondentów – są także wspieranie innowacyjnych projektów, promocja turystyki, wprowadzenie ulg i dotacji dla firm, a także organizowanie szkoleń i doradztwa gospodarczego. Można z tego wnioskować, że

mieszkańcy oczekują nie tylko inwestycji w infrastrukturę fizyczną, ale także działań systemowych i edukacyjnych, które pomogłyby lokalnym przedsiębiorcom rozwijać działalność w sposób bardziej profesjonalny i stabilny.

Pomimo wskazywanych problemów gospodarczych, respondenci dostrzegają także pozytywne aspekty funkcjonowania lokalnej gospodarki. Wskazywano na stabilność ekonomiczną w wybranych sektorach, skuteczną – choć sporadyczną – współpracę publiczno-prywatną, dynamiczną lokalną przedsiębiorczość i wysoki poziom kreatywności, a także obecność pozytywnych trendów inwestycyjnych i rozwijający się potencjał turystyczny.

Małe miasto sukcesu

Szczególnym przykładem lokalnego sukcesu gospodarczego są Koziegłowy, które zostały opisane w opracowaniu Elżbiety Zuzańskiej-Żyśko jako modelowe „małe miasto sukcesu". Kluczowe znaczenie miało tu wykorzystanie kapitału endogenicznego – lokalnych zasobów, przedsiębiorczości, tradycji rękodzielniczych i zdolności adaptacyjnych. Szczególną rolę odegrał oddolny rozwój branży produkcji sztucznych choinek, która rozpoczęła się w latach 90. XX wieku i w szczytowym okresie objęła nawet 450 firm na terenie gminy. Dziś wciąż działa ich około 350, głównie jako mikroprzedsiębiorstwa. Mimo dużej liczby firm, branża ta pozostała rozproszona – do dziś nie powstał klaster, marka wspólna ani silna struktura współpracy branżowej.

Równolegle rozwijały się inne działalności – rękodzieło z drewna osikowego, przetwórstwo spożywcze, produkcja ryb czy usługi. Zwiększona aktywność gospodarcza miała przełożenie na wzrost dochodów własnych gminy – z 1,8 mln zł w 1995 roku do 14,5 mln zł w 2009 roku. Obecnie mikroprzedsiębiorstwa nadal stanowią 94% wszystkich firm, co świadczy o dominującym modelu niskoskalowym.

Zestawienie najpopularniejszych odpowiedzi – sfera gospodarcza

Pytanie / Zakres tematyczny	Zbiorcze wnioski (na podstawie tekstu i diagramów)	Obszary rewitalizacji, których najczęściej dotyczy problem
Ocena skali problemów gospodarczych	Większość respondentów oceniła problemy jako umiarkowane; pojedyncze wskazania na dużą skalę.	Gniazdów, Koziegłowy, Mysłów – lokalnie brak inwestycji
Najważniejsze bariery dla rozwoju gospodarczego	Najczęściej wskazywane: migracja ludności, brak inwestycji i wsparcia dla firm.	Pińczyce, Rzeniszów, Mysłów – tereny z ubytkiem ludności i brakiem lokalnych firm

Ocena działań władz lokalnych w sferze gospodarczej	Duża liczba odpowiedzi 'trudno powiedzieć' – niska widoczność działań władz.	brak różnicowania terytorialnego
Poziom wsparcia dla przedsiębiorców	Poziom wsparcia oceniany jako umiarkowany lub niski – brak wskazań wysokich.	Koziegłowy, Gniazdów, Mysłów – główne miejscowości działalności lokalnej
Sektory wymagające interwencji	Najczęściej wskazywane: usługi i rolnictwo – niedostosowanie do potrzeb lokalnych.	Rzeniszów, Markowice, Pińczyce – słaba infrastruktura usługowa
Brak inwestycji i modernizacji – czy to problem?	Brak inwestycji postrzegany przez część mieszkańców jako istotna bariera.	Mysłów, Pińczyce, Gniazdów – często wskazywano na niedofinansowanie
Wpływ migracji ludności na gospodarkę	Wpływ migracji oceniany negatywnie – 10 osób jednoznacznie wskazało ten problem.	Markowice, Rzeniszów, Pińczyce – odpływ młodych, starzejąca się ludność
Bariery technologiczne i innowacyjne	Wielu respondentów nie potrafiło ocenić; niektórzy widzą wyraźne bariery.	cały obszar rewitalizacji
Współpraca sektora publicznego i prywatnego	Współpraca oceniana negatywnie lub jako przeciętna – potrzeba poprawy relacji.	Koziegłowy, Gniazdów – skupiska firm i instytucji, brak współpracy
Oczekiwane kierunki działań gospodarczych	Najczęściej wskazywane: infrastruktura transportowa, wsparcie innowacyjności.	Gniazdów, Koziegłowy
Pozytywne aspekty gospodarki lokalnej	Stabilność w niektórych sektorach, lokalna przedsiębiorczość i kreatywność wskazywane jako atuty.	Gniazdów, Koziegłowy – aktywność społeczna i gospodarcza

Tabela nr 12. Zestawienie najczęstszych odpowiedzi dot. sfery gospodarczej
Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie dostępnych danych można wnioskować, że przedsiębiorczość mieszkańców Koziegłów wciąż stanowi kluczowy element lokalnej gospodarki. Jednak jej dynamika wydaje się słabnąć. Brakuje nowych branż przewodnich, które mogłyby stanowić motor rozwoju, a rozdrobnienie i brak współpracy między firmami ograniczają potencjał wzrostu. Wysoki poziom samozatrudnienia, elastyczna produkcja sezonowa oraz szerokie wykorzystanie

prywatnych zasobów – choć nadal obecne – nie wystarczą do trwałego rozwoju bez wsparcia organizacyjnego, infrastrukturalnego i promocyjnego ze strony samorządu.

Gospodarka Gminy i Miasta Koziegłowy potrzebuje dziś nowego impulsu – działań systemowych, wspierających innowacje, integrujących środowisko przedsiębiorców oraz ułatwiających dostęp do usług i rynków zewnętrznych. Tylko wówczas możliwe będzie utrzymanie i dalszy rozwój lokalnego potencjału gospodarczego oraz przeciwdziałanie procesom degradacji w obszarach objętych rewitalizacją.

Pozytywne aspekty

- Wysoka aktywność mikroprzedsiębiorstw i samozatrudnienia.
- Obecność tradycji rzemieślniczych i specjalizacji lokalnych (choinki, łyko osikowe).
- Rosnąca liczba inwestycji w wybranych miejscowościach.
- Potencjał turystyczny i produktów lokalnych.
- Gotowość mieszkańców do angażowania się w rozwój gospodarczy.

Wyzwania i potrzeby

- Rozdrobniona struktura gospodarki i brak współpracy pomiędzy podmiotami.
- Niewystarczające wsparcie samorządu dla lokalnych firm.
- Ograniczony dostęp do usług doradczych, szkoleniowych i inkubatorów.
- Migracja mieszkańców i niska lokalna konsumpcja.

Rekomendacje

1. Stworzenie gminnego systemu wsparcia dla przedsiębiorczości, w tym: doradztwo, szkolenia, promocja, mikrogranty.
2. Opracowanie i wdrożenie polityki wspierającej współpracę branżową (klastry, lokalne marki, sieci współpracy).
3. Zagospodarowanie pustostanów i terenów zdegradowanych na cele gospodarcze (np. małe usługi, produkcja, magazyny).
4. Wprowadzenie zachęt i ulg podatkowych dla inwestorów oraz lokalnych firm tworzących miejsca pracy.
5. Rozwój gospodarki opartej na zasobach lokalnych: turystyka, rzemiosło, produkcja ekologiczna.
6. Poprawa współpracy między samorządem a sektorem prywatnym poprzez tworzenie rad gospodarczych lub platform dialogu.
7. Lepsza komunikacja działań wspierających gospodarkę – jasna informacja, promocja dobrych praktyk i sukcesów lokalnych firm.

8. Działania na rzecz zatrzymania migracji poprzez podnoszenie jakości życia i oferty gospodarczej.

3.4. SFERA TECHNICZNA

Sprawnie funkcjonująca infrastruktura techniczna stanowi podstawę rozwoju lokalnego – wpływa bezpośrednio na jakość życia mieszkańców, komfort prowadzenia działalności gospodarczej oraz atrakcyjność inwestycyjną gminy. Obejmuje ona zarówno infrastrukturę drogową i komunalną, jak i systemy sieciowe: energetyczne, telekomunikacyjne, wodno-kanalizacyjne oraz informatyczne. W kontekście rewitalizacji stan techniczny przestrzeni publicznych i obiektów infrastrukturalnych ma kluczowe znaczenie dla aktywizacji społecznej, przeciwdziałania wykluczeniu i poprawy estetyki oraz funkcjonalności środowiska życia mieszkańców.

W Gminie i Mieście Koziegłowy infrastruktura techniczna rozwija się w sposób zróżnicowany. W części miejscowości i obszarów miejskich funkcjonuje ona na zadowalającym poziomie, jednak w wielu jednostkach – szczególnie objętych rewitalizacją – widoczne są poważne deficyty. Niski poziom wyposażenia budynków w media, słaba jakość dróg, ograniczony dostęp do sieci gazowej czy przestarzałe systemy oświetlenia stanowią realną barierę dla rozwoju lokalnych społeczności i gospodarki.

Dla potrzeb diagnozy rewitalizacyjnej przeprowadzono analizę danych ilościowych oraz konsultacje społeczne z mieszkańcami, mające na celu identyfikację głównych problemów i oczekiwań w zakresie infrastruktury technicznej.

W 2022 roku w gminie oddano do użytku 40 budynków mieszkalnych, co przekłada się na 2,83 nowych lokali na 1000 mieszkańców – wynik wyraźnie niższy niż średnie wartości wojewódzkie i krajowe. Ogólna liczba nieruchomości mieszkalnych wynosiła 5 322, co odpowiada 376 budynkom na 1000 mieszkańców – również poniżej średnich wartości regionalnych i ogólnopolskich.

Zasób mieszkaniowy zarządzany przez gminę ma ograniczoną skalę, jednak pełni istotną rolę w kontekście działań rewitalizacyjnych, zwłaszcza w zakresie poprawy warunków bytowych mieszkańców i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Gmina systematycznie podejmuje działania w zakresie bieżącego remontowania i podnoszenia standardów technicznych istniejących mieszkań komunalnych i socjalnych, dostosowywania lokali do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, monitorowania potrzeb mieszkaniowych

mieszkańców znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, wspierania działań poprawiających efektywność energetyczną zasobu mieszkaniowego.

Pod względem wyposażenia budynków mieszkalnych w infrastrukturę techniczno-sanitarną, sytuacja przedstawia się następująco: 95,2% budynków ma dostęp do sieci wodociągowej, 92,5% wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 90,4% posiada łazienkę, 76,8% korzysta z centralnego ogrzewania, a jedynie 36,7% podłączonych jest do sieci gazowej.

W budżecie Gminy i Miasta Koziegłowy na 2025 rok zaplanowano m.in. wydatki inwestycyjne w łącznej wysokości 34 785 583,27 zł, co stanowi około 28,1% całkowitych wydatków gminy. Znaczną część środków przeznaczono na rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej, w tym przede wszystkim na zadania związane z gospodarką wodno-kanalizacyjną.

Duży nacisk położono również na inwestycje drogowe, działania związane z rozbudową oświetlenia ulicznego oraz kontynuację modernizacji istniejącego oświetlenia.

W wielu miejscowościach objętych rewitalizacją stan infrastruktury technicznej jest niezadowalający lub wymaga pilnej modernizacji, zwłaszcza w zakresie kanalizacji oraz dostępu do sieci gazowej i ciepłowniczej. Niski poziom uzbrojenia terenu oraz braki w infrastrukturze sanitarnej istotnie ograniczają możliwości poprawy warunków życia mieszkańców oraz prowadzenia działalności gospodarczej.

Choć ogólny stan zasobu mieszkaniowego w gminie można uznać za zadowalający, to wiele budynków wymaga remontów oraz poprawy warunków technicznych. W jednostkach objętych rewitalizacją konieczne jest zwiększenie nakładów zarówno na modernizację budynków mieszkalnych, jak i rozbudowę infrastruktury technicznej.

Na podstawie syntetycznego wskaźnika sytuacji technicznej, opracowanego w oparciu o stan techniczny zasobu mieszkaniowego oraz liczbę obiektów z azbestem, najwyższy poziom problemów technicznych odnotowano w mieście Koziegłowy oraz w miejscowościach Pińczyce i Mysłów.

Poniżej zestawienie wskaźników dotyczących stanu technicznego budynków gminnych – Wskaźnik obliczony na podstawie danych z Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy i Miasta Koziegłowy na lata 2022-2027 oraz wskaźnik dotyczący ilość obiektów zakwalifikowanych jako najpilniejszych do likwidacji (I stopnia).

	wskaźnik - ilość obiektów zakwalifikowanych do usunięcia jako najpilniejszych - I stopnia	wskaźnik - stan budynków komunalnych
Gniazdów	0,3	-
Koziegłówki	-0,5	-
Markowice	-0,3	0,2
Mysłów	1,0	0,7

Pińczyce	1,4	0,6
Koziegłowy	2,7	2,1
Rzeniszów	0,3	-
średnia dla całego obszaru rewitalizacji	0,7	0,50
średnia dla całej gminy i miasta Koziegłowy	0,5	0,10

Tabela nr 13. Zestawienie wskaźników dot. stanu technicznego budynków gminnych i obiektów zakwalifikowanych jako najpilniejsze do likwidacji.
Źródło: Opracowanie własne

Wyniki konsultacji społecznych potwierdzają, że mieszkańcy Gminy i Miasta Koziegłowy oceniają stan infrastruktury technicznej jako umiarkowany, ale z wyraźnymi deficytami w kilku kluczowych obszarach. Większość respondentów wskazała, że stan dróg, sieci telekomunikacyjnych i oświetlenia można określić jako średni lub dobry.

Wśród najczęściej wskazywanych problemów znalazły się zły stan dróg i chodników oraz niewystarczająco rozwinięta infrastruktura wodno-kanalizacyjna. Znacznie rzadziej wskazywano na niewystarczającą jakość sieci telekomunikacyjnych, brak nowoczesnego oświetlenia czy niedostateczne inwestycje w infrastrukturę IT. Wskazuje to, że mieszkańcy oczekują przede wszystkim działań w zakresie podstawowych usług komunalnych.

Jakość utrzymania i konserwacji istniejącej infrastruktury oceniono najczęściej jako umiarkowaną. Tylko nieliczni mieszkańcy wskazali na jej wysoki poziom, natomiast część oceniła ją jako niską, co sugeruje potrzebę poprawy bieżącej obsługi technicznej sieci i obiektów.

Większość respondentów nie dostrzegała większych problemów z dostępem do szybkiego Internetu i nowoczesnych technologii. Jednakże wśród odpowiedzi pojawiły się sygnały o lokalnych niedoborach w tym zakresie, szczególnie na terenach mniej zurbanizowanych, co wskazuje na potrzebę dalszego rozwoju sieci telekomunikacyjnej.

W odpowiedziach dotyczących priorytetów inwestycyjnych mieszkańcy najczęściej wskazywali na potrzebę modernizacji dróg i chodników oraz rozbudowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Istotne znaczenie przypisywano także rozwojowi sieci telekomunikacyjnych, wdrożeniu nowoczesnego oświetlenia publicznego oraz inwestycjom w infrastrukturę IT.

Respondenci byli również zgodni, że inwestycje w nowoczesne technologie i rozwój infrastruktury technicznej mogłyby przyczynić się do rozwoju gminy. Zdecydowana większość oceniła taki wpływ jako zdecydowanie lub raczej pozytywny.

Współpraca między samorządem a lokalnymi przedsiębiorcami w zakresie modernizacji infrastruktury technicznej oceniana była najczęściej jako przeciętna. Nieliczni ocenili ją dobrze,

natomiast część mieszkańców wskazywała na słabą jakość tej współpracy, co może świadczyć o potrzebie jej poprawy i lepszej koordynacji działań międzysektorowych.

Na pytanie o innowacyjne rozwiązania techniczne, które mogłyby poprawić funkcjonowanie gminy, mieszkańcy najczęściej wskazywali na rozwiązania typu smart city (np. aplikacje do zgłaszania usterek), systemy monitoringu i bezpieczeństwa, inteligentne oświetlenie LED oraz inteligentne systemy zarządzania ruchem.

Kompleksowe zestawienie odpowiedzi – sfera techniczna

Pytanie / Zakres tematyczny	Zbiorcze wnioski	Obszary rewitalizacji, których najczęściej dotyczy problem
Ocena stanu infrastruktury technicznej	Większość respondentów oceniła stan infrastruktury jako średni lub dobry; pojedyncze wskazania na bardzo dobry lub zły.	Mysłów, Markowice, Rzeniszów – zły stan dróg i sieci
Najważniejsze problemy infrastrukturalne	Najczęściej wskazywane: zły stan dróg i chodników (najwięcej wskazań), problemy z kanalizacją i telekomunikacją.	Koziegłowy, Mysłów, Gniazdów, Pińczyce – m.in. sygnały o kanalizacji, drogi wiejskie
Dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców i firm	Dominują odpowiedzi 'trudno powiedzieć', co sugeruje brak świadomości lub nierówny poziom infrastruktury w różnych częściach gminy.	brak konkretnych lokalizacji
Jakość utrzymania i konserwacji sieci	Utrzymanie i konserwacja oceniane jako umiarkowane; nieliczni wskazują wysoką lub niską jakość.	Gniazdów, Koziegłówki, Mysłów – sygnały o zaniedbaniach lub dobrej jakości sieci
Dostęp do nowoczesnych technologii (Internet)	Większość osób nie dostrzega dużych problemów – raczej pozytywna ocena; problemy lokalne, ale nie dominujące.	brak konkretnych lokalizacji
Priorytety inwestycyjne w infrastrukturę	Respondenci wskazują jako priorytety: modernizacja dróg i infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, następnie rozwój sieci IT i oświetlenia.	Mysłów, Pińczyce, Koziegłowy, Rzeniszów

Wpływ inwestycji technologicznych na rozwój gminy	Zdecydowana większość uważa, że inwestycje technologiczne są potrzebne i przyniosą korzyści lokalnej społeczności.	brak konkretnych lokalizacji
Ocena współpracy samorządu z sektorem prywatnym	Współpraca oceniana jako przeciętna; brak wyraźnych ocen pozytywnych, część odpowiedzi wskazuje słabą współpracę.	Gniazdów, Koziegłowy, Mysłów – postulaty współpracy lokalnych firm
Efektywność systemu zarządzania infrastrukturą	Najwięcej odpowiedzi: 'trudno powiedzieć' – brak świadomości lub wiedzy na temat systemu zarządzania.	brak konkretnych lokalizacji
Sugestie dot. innowacyjnych rozwiązań technicznych	Najczęściej wskazywane: smart city (aplikacje do zgłoszeń), monitoring, LED – potrzeba nowoczesnych i praktycznych rozwiązań.	Koziegłowy, Gniazdów, Pińczyce – zgłoszenia dot. monitoringu, oświetlenia, komunikacji

Tabela nr 14. Zestawienie najczęstszych odpowiedzi dotyczących sfery technicznej
Źródło: Opracowanie własne

Wyzwania i potrzeby

1. Sieci wodociągowe i kanalizacyjne
   - Występują przestarzałe i awaryjne sieci, wymagające modernizacji.
   - W części obszarów brakuje kanalizacji sanitarnej i deszczowej.
2. Infrastruktura drogowa
   - Zły stan nawierzchni dróg lokalnych, brak odwodnienia i oświetlenia ulicznego.
   - Niedostateczna dostępność komunikacyjna i niskie poczucie bezpieczeństwa.
3. Ruch pieszy i rowerowy
   - Brak chodników, ścieżek rowerowych i infrastruktury dla osób o ograniczonej mobilności.
   - Potrzeba rozwoju zrównoważonego transportu.
4. Sieć energetyczna
   - Przestarzałe przyłącza, awaryjność, niska jakość dostaw.
   - Konieczność rozwoju infrastruktury pod OZE i nowe technologie.
5. Infrastruktura teletechniczna
   - Ograniczony dostęp do szybkiego Internetu i usług cyfrowych.
   - Potrzeba rozbudowy sieci światłowodowej.
6. Estetyka i uporządkowanie przestrzeni

- Widoczna i niespójna infrastruktura techniczna obniża jakość przestrzeni.
- Potrzeba estetyzacji i integracji elementów infrastruktury z otoczeniem

Pozytywne aspekty

- Realizacja dużych inwestycji w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną (ponad 15 mln zł).
- Dobre wyposażenie budynków mieszkalnych w podstawowe media (woda, łazienka, ustęp).
- Relatywnie dobre dostępy do Internetu w wielu częściach gminy.
- Świadomość mieszkańców co do znaczenia infrastruktury dla rozwoju lokalnego.

Rekomendacje

1. Kontynuacja i rozszerzenie inwestycji w modernizację infrastruktury drogowej i chodników.
2. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej i gazowej w obszarach zaniedbanych infrastrukturalnie.
3. Wdrożenie systemów monitoringu i zarządzania ruchem oraz inteligentnego oświetlenia LED.
4. Zwiększenie nakładów na utrzymanie i konserwację istniejącej infrastruktury.
5. Wzmocnienie współpracy z lokalnymi firmami przy realizacji inwestycji infrastrukturalnych.
6. Poszukiwanie źródeł finansowania zewnętrznego (np. programy krajowe i unijne) na modernizację techniczną.

Infrastruktura techniczna w gminie Koziegłowy wymaga dalszych działań modernizacyjnych i rozbudowy, szczególnie w obszarach zdegradowanych. Jej rozwój powinien być spójny, zintegrowany i odpowiadający na realne potrzeby mieszkańców oraz lokalnych przedsiębiorców. Potrzebne są działania zarówno modernizacyjne, jak i prorozwojowe – ukierunkowane na zwiększenie komfortu życia i atrakcyjności inwestycyjnej gminy.

3.4 SFERA ŚRODOWISKOWA

Stan środowiska naturalnego stanowi istotny komponent zrównoważonego rozwoju i ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców. W kontekście rewitalizacji, aspekty środowiskowe są nieodzownym elementem procesu poprawy warunków funkcjonowania lokalnych społeczności – szczególnie na terenach zdegradowanych. Problemy takie jak zanieczyszczenie powietrza, degradacja gleb, ograniczony dostęp do wód powierzchniowych i podziemnych czy hałas komunikacyjny mogą pogłębiać inne zjawiska kryzysowe – społeczne,

gospodarcze i techniczne. Dlatego identyfikacja i analiza zagrożeń środowiskowych, jak również ochrona i wykorzystanie zasobów naturalnych (np. lasów, cieków wodnych, obszarów rolnych), stanowią kluczowy element Gminnego Programu Rewitalizacji.

Charakterystyka środowiska przyrodniczego Gminy i Miasta Koziegłowy

Gmina i Miasto Koziegłowy położone są w północnej części województwa śląskiego, w powiecie myszkowskim, na obrzeżu aglomeracji częstochowskiej. Atrakcyjne położenie przy jednym z głównych szlaków komunikacyjnych kraju (droga krajowa DK1) oraz sąsiedztwo gmin Myszków, Poraj, Kamienica Polska, Woźniki, Ożarowice i Siewierz tworzą istotne ramy rozwoju przestrzennego, a jednocześnie determinują wyzwania środowiskowe i krajobrazowe.

Pod względem fizycznogeograficznym obszar gminy zlokalizowany jest na styku dwóch jednostek – Wyżyny Śląsko-Krakowskiej (jej części: Progu Woźnickiego oraz Obniżenia Górnej Warty) i Niziny Śląskiej (Równina Opolska w dolinie Małej Panwi). To zróżnicowane położenie przyczynia się do znacznej różnorodności krajobrazu, rzeźby terenu, typów gleb, a także układów hydrograficznych, co z kolei wpływa na bogactwo zasobów przyrodniczych gminy.

Powierzchnia administracyjna gminy wynosi 15 916 ha, z czego 2 672 ha przypada na miasto Koziegłowy, a pozostałe 13 244 ha na tereny wiejskie. Obszar ten cechuje się dużym zróżnicowaniem środowiskowym, wynikającym zarówno z naturalnych uwarunkowań geologicznych i geomorfologicznych, jak i wieloletniej działalności człowieka.

Rzeźba terenu gminy ma charakter złożony – od równinnej w dolinie Małej Panwi, z rozległymi polami wydmowymi i piaskami wodnolodowcowymi, po falistą i wyżynną w środkowej części gminy, z pasami wzniesień monoklinowych Progu Woźnickiego. Różnice wysokości przekraczają 100 metrów, co stwarza zróżnicowane warunki mikroklimatyczne sprzyjające zarówno rolnictwu, jak i rozwojowi osadnictwa.

Pod względem geologicznym gmina znajduje się w obrębie monokliny śląsko-krakowskiej, gdzie odsłaniają się utwory triasu i jury, w tym wapienie woźnickie – surowiec o dużym znaczeniu przemysłowym. Na terenie gminy występują także udokumentowane złoża kruszyw naturalnych oraz margli i wapieni, co wskazuje na potencjał gospodarczy, ale też wymaga odpowiedniej polityki ochrony zasobów i krajobrazu.

Zasoby wodne gminy obejmują zarówno wody powierzchniowe, jak i podziemne. Przez obszar Koziegłów przebiega główny dział wodny I rzędu oddzielający dorzecze Wisły i Odry. Występują tu liczne cieki wodne, m.in. Warta, Boży Stok, Mała Panew, Brynica, Sarni Stok i Złoty Stok, które tworzą złożoną sieć hydrograficzną. Teren gminy znajduje się w granicach

Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 327 (Lubliniec–Myszków), co nadaje mu szczególną wartość w kontekście ochrony zasobów wodnych.

Klimat gminy należy do strefy umiarkowanej ciepłej, z roczną temperaturą średnią ok. 7,5–8°C, długością okresu wegetacyjnego około 210–220 dni oraz opadami średniorocznymi przekraczającymi 700 mm. Lokalna rzeźba terenu i mozaikowy układ krajobrazów sprzyjają kształtowaniu się zróżnicowanych warunków mikroklimatycznych.

Gleby w gminie charakteryzują się znacznym zróżnicowaniem – występuje tu około 20 typów gleb, od brunatnych i bielicowych, po czarne ziemie i gleby torfowe. Przeważają gleby średniej i dobrej jakości rolniczej (klasy III–IVb), szczególnie w południowej i środkowo-zachodniej części gminy, co stanowi potencjał dla rolnictwa, mimo jego ograniczonej roli gospodarczej.

Gmina Koziegłowy wyróżnia się dużym udziałem terenów zielonych i zasobów naturalnych – ponad 98% powierzchni gminy pokryta jest roślinnością. Lasy (ponad 20% powierzchni) to głównie bory sosnowe, uzupełnione przez lasy mieszane i łęgi. Występują również liczne zbiorowiska łąkowe, zarośla i murawy kserotermiczne, a także roślinność synantropijna na obszarach rolniczych i ruderalnych.

W strukturze przestrzennej gminy istotną rolę odgrywają otwarte przestrzenie – pola, łąki, doliny rzeczne i kompleksy leśne, które tworzą lokalne ciągi ekologiczne. Szczególne znaczenie mają doliny Warty, Małej Panwi, Bożego Stoku, Sarniego Stoku i Złotego Stoku, a także obszary łąkowe i zadrzewienia śródpolne. Zachowane elementy krajobrazu naturalnego stanowią istotny zasób przyrodniczy i krajobrazowy o potencjale rekreacyjnym i turystycznym.

Na terenie gminy funkcjonują również formy ochrony przyrody: rezerwat „Cisy w Hucie Starej", kilka pomników przyrody oraz obszary o szczególnych walorach ekologicznych, które stanowią element regionalnego systemu przyrodniczego.

Jakość powietrza w gminie określana jest jako umiarkowanie dobra, przy czym lokalnie może być pogarszana przez emisję niską z indywidualnych źródeł ciepła oraz emisję sezonową. Istnieje również problem punktowego zanieczyszczenia gleb i roślinności w wyniku nielegalnych składowisk odpadów.

Środowisko przyrodnicze Gminy i Miasta Koziegłowy, dzięki swojemu zróżnicowaniu, zasobom oraz walorom krajobrazowym, stanowi jeden z istotnych elementów tożsamości lokalnej oraz potencjał rozwojowy, który wymaga ochrony i racjonalnego zarządzania. W kontekście rewitalizacji, jego rola nabiera szczególnego znaczenia – zarówno jako element poprawiający jakość życia mieszkańców, jak i jako przestrzeń sprzyjająca zrównoważonemu rozwojowi.

W kontekście środowiskowym warto podkreślić, że na obszarach wyznaczonych do rewitalizacji na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy nie występują żadne formy ochrony

przyrody w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody, takie jak parki narodowe, rezerwaty przyrody, obszary Natura 2000, parki krajobrazowe czy użytki ekologiczne. Ponadto, przez te tereny nie przebiegają korytarze ekologiczne o znaczeniu krajowym ani międzynarodowym, co oznacza, że prowadzenie działań rewitalizacyjnych w tych lokalizacjach nie koliduje z celami ochrony środowiska przyrodniczego na poziomie regionalnym czy krajowym.

UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKOWE GMINY I MIASTA KOZIEGŁOWY

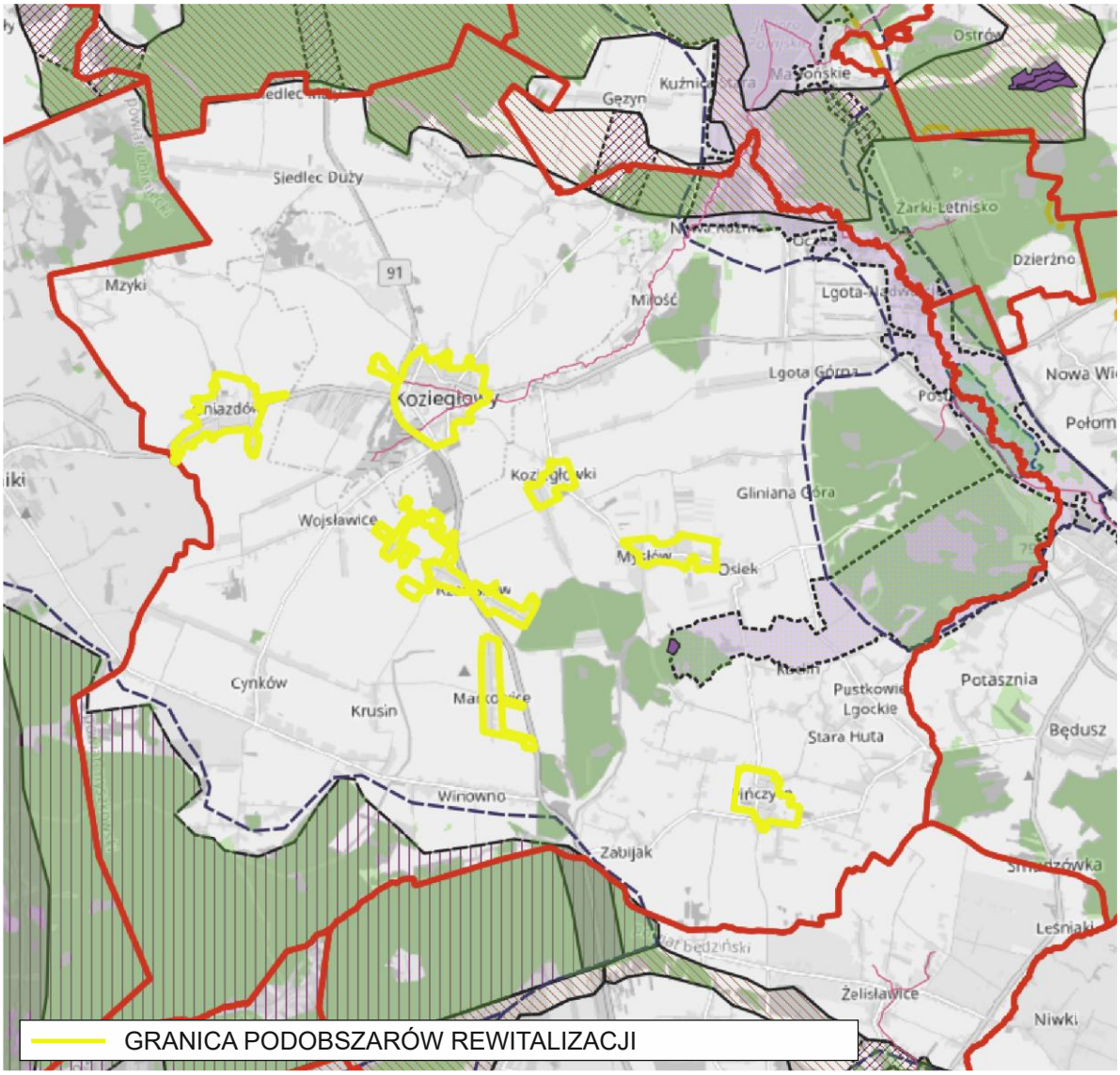

Ryc. nr 24.Obszary rewitalizacji na tle Uwarunkowań środowiskowych
Źródło: Opracowanie własne

Identyfikacja zjawisk kryzysowych

Dla celów delimitacyjnych obliczono syntetyczny wskaźnik sytuacji środowiskowej, który opierał się na czterech kategoriach:

1. Jakość powietrza – oceniona na podstawie poziomu pyłu PM 2,5 (dane GIOŚ).

2. Zagrożenia środowiskowe – liczba spraw administracyjnych związanych ze szkodami środowiskowymi.
3. Obciążenie ruchem drogowym – obecność drogi krajowej w jednostce.
4. Hałas i emisje spalin – obecność drogi wojewódzkiej.

Najwyższe wartości syntetycznego wskaźnika (czyli największe natężenie problemów środowiskowych) odnotowano w następujących jednostkach objętych rewitalizacją: Koziegłówki, Markowice, Koziegłowy (miasto), Rzeniszów . Warto zauważyć, że wiele z tych miejscowości znajduje się w pobliżu głównych szlaków komunikacyjnych – co wiąże się ze zwiększonym hałasem i emisją spalin.

Szczególnie istotnym problemem, który wskazuje na potrzebę działań rewitalizacyjnych, jest niska jakość powietrza oraz brak odpowiednich systemów retencji wody opadowej. Gmina nie posiada zbiorników retencyjnych, co w kontekście zmian klimatycznych (susze, lokalne podtopienia) staje się poważnym wyzwaniem.

Poniżej zestawienie zajmowanej powierzchni sołectwa znajdującej się w strefie w której ilość pyłu pm 2,5 znajduje się w przedziale 10,76 -1,05 czyli jakość powietrza jest akceptowalna, ale zanieczyszczenie powietrza może stanowić zagrożenie dla zdrowia w szczególnych przypadkach (dla osób chorych, osób starszych, kobiet w ciąży oraz małych dzieci). Występują wtedy warunki umiarkowane do aktywności na wolnym powietrzu. Wskaźnik opracowany na podstawie danych z Monitoringu Państwowego Instytutu Ochrony Środowiska dotyczącego średniej rocznej jakości powietrza w 2021 roku.

LP	Jednostka analityczna	Powierzchnia w % sołectwa w 10,76-1,0 PM2,5	Powierzchnia w % sołectwa w 1,01-1,25 PM2,5	Powierzchnia w % sołectwa w 0,51-0,75 PM2,5
1	Gniazdów	20	80	0
2	Koziegłówki	100	0	0
3	Markowice	80	20	0
4	Mysłów	100	0	0
5	Pińczyce	99	1	0
6	Koziegłowy	80	20	0
7	Rzeniszów	95	5	0
8	obszar rewitalizacji	82	18	0
9	Cała gmina i miasto Koziegłowy	69	29	2

Tabela nr 15. Zestawienie % powierzchni sołectwa w odpowiedniej strefie jakości powietrza
Źródło: Opracowanie własne

Szkody i bezpośrednie zagrożenia szkodą środowisku – ilość spraw dla których toczy się postępowanie administracyjne wg danych z Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska odnotowano w dwóch miejscowościach w Markowicach i Koziegłówkach.

Przebieg drogi wojewódzkiej lub powiatowej w granicach administracyjnych sołectwa pozwala na ocenę wpływu infrastruktury drogowej na stan środowiska przyrodniczego oraz warunki życia mieszkańców. Drogi z uwagi na swój charakter i funkcję, są istotnymi generatorami presji środowiskowej, szczególnie w kontekście emisji zanieczyszczeń powietrza oraz hałasu.

Intensywny ruch samochodowy, w tym pojazdów ciężarowych, prowadzi do wzrostu stężenia szkodliwych substancji w powietrzu. Zanieczyszczenia te mają negatywny wpływ zarówno na zdrowie ludzi, jak i stan ekosystemów. W obszarach położonych bezpośrednio przy drodze obserwuje się również pogorszenie jakości gleby i zwiększoną presję na roślinność, w tym przydrożne drzewa i krzewy.

Drugim istotnym skutkiem środowiskowym jest hałas drogowy, który stanowi jedno z najczęściej wskazywanych źródeł uciążliwości w obszarach zabudowanych. Stały hałas komunikacyjny, szczególnie w porach nocnych, wpływa negatywnie na komfort życia, może prowadzić do zaburzeń snu, zwiększonego poziomu stresu oraz pogorszenia ogólnego stanu zdrowia mieszkańców. W sąsiedztwie drogi mogą również występować wibracje przenoszące się na konstrukcje budynków, co dodatkowo potęguje odczuwalne uciążliwości.

Z punktu widzenia oceny środowiskowej, przebieg drogi o wysokim natężeniu ruchu należy traktować jako czynnik obciążający środowisko i wymagający odpowiedniego monitoringu oraz działań minimalizujących negatywne oddziaływania, takich jak wprowadzenie zieleni izolacyjnej, ekranów akustycznych czy poprawa jakości nawierzchni drogowej w celu ograniczenia emisji hałasu i drgań.

Poniżej zestawienie obszarów przez które przebiega droga wojewódzka bądź powiatowa.

LP	Jednostka analityczna	Przebieg drogi wojewódzkiej	Przebieg drogi powiatowej
1	Gniazdów	0	1
2	Koziegłówki	2	1
3	Markowice	2	0
4	Mysłów	0	0
5	Pińczyce	0	0
6	Koziegłowy	2	1
7	Rzeniszów	2	0
8	średnia dla obszaru rewitalizacji	1,1	1
9	średnia dla gminy i miasta Koziegłowy	0,7	0,2

Tabela nr 16. Zestawienie ilości dróg przebiegających przez obszary rewitalizacji oraz uśrednione wyniki dla obszaru rewitalizacji oraz dla całej gminy i miasta Koziegłowy
Źródło: Opracowanie własne

Analiza wyników konsultacji społecznych – sfera środowiskowa

Respondenci najczęściej oceniali skalę zjawisk kryzysowych w sferze środowiskowej jako umiarkowaną. Taką odpowiedź wskazała największa grupa mieszkańców, co może oznaczać, że problemy środowiskowe są dostrzegane, ale nie są postrzegane jako dominujące zagrożenie. Jednocześnie pojedyncze osoby wskazały, że sytuacja jest bardzo poważna, co może odzwierciedlać lokalne doświadczenia związane np. z jakością powietrza lub wodą w konkretnych miejscowościach.

Najczęściej wskazywanymi zjawiskami kryzysowymi były zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenie wód oraz degradacja terenów zielonych. Problemy takie jak erozja gleb miały marginalne znaczenie w odpowiedziach, co wskazuje na ich ograniczoną percepcję przez mieszkańców. Odpowiedzi te pokrywają się z wnioskami z diagnozy środowiskowej, w której również podkreślono znaczenie jakości powietrza i potrzeby ochrony zasobów wodnych.

Wpływ działalności gospodarczej na środowisko oceniono najczęściej jako neutralny. Kilka osób uznało ten wpływ za negatywny, ale równie liczna grupa dostrzegała też wpływ pozytywny. Wynika z tego, że mieszkańcy nie postrzegają lokalnych przedsiębiorstw jako głównego źródła degradacji środowiska, co może świadczyć o ograniczonej skali przemysłu lub jego rozproszeniu.

Wśród działań przeciwdziałających kryzysom środowiskowym najwyżej oceniono edukację ekologiczną oraz inwestycje w nowoczesne technologie oczyszczania. Wskazuje to na potrzebę zarówno działań miękkich, jak kampanie informacyjne i edukacyjne, jak i twardych inwestycji w infrastrukturę środowiskową. Zdecydowanie mniej osób dostrzegło rolę współpracy między instytucjami, co może świadczyć o niskiej widoczności takich działań w przestrzeni lokalnej.

Oceniając działania lokalnych władz, większość mieszkańców wybrała odpowiedź „trudno powiedzieć", co może świadczyć o braku wiedzy na temat prowadzonych inicjatyw lub niskiej przejrzystości komunikacji ze strony samorządu. Jednocześnie pojedyncze osoby wskazały, że działania te są raczej niewystarczające.

Jako kluczowe przyczyny występowania problemów środowiskowych wskazano brak odpowiedniej polityki ochrony środowiska, intensywną działalność przemysłową oraz niewystarczającą edukację ekologiczną. Odpowiedzi te potwierdzają potrzebę działań systemowych, organizacyjnych i informacyjnych.

Znacząca część respondentów uznała, że mieszkańcy nie są wystarczająco świadomi problemów środowiskowych. Wiele osób wybrało odpowiedzi „raczej nie" lub „trudno powiedzieć", co pokazuje, że edukacja ekologiczna i kampanie informacyjne nadal powinny być rozwijane.

Za obszary wymagające pilnej interwencji mieszkańcy uznali jakość powietrza i wód. Wskazywano także tereny zielone i stan gleb, choć z mniejszą częstotliwością. Pokazuje to spójność oceny mieszkańców z ustaleniami eksperckimi, które wskazują na wyzwania związane z czystością powietrza oraz konieczność poprawy gospodarki wodnej.

W odpowiedzi na pytanie o działania prewencyjne najczęściej wskazywano potrzebę inwestycji w infrastrukturę ekologiczną oraz rozwój programów edukacyjnych. Takie odpowiedzi są cennym potwierdzeniem kierunków działań rewitalizacyjnych i środowiskowych proponowanych w ramach GPR.

Na pytanie o zmiany w zachowaniu mieszkańców w kontekście reagowania na kryzysy środowiskowe wielu respondentów odpowiedziało „raczej nie" lub „trudno powiedzieć", co wskazuje, że zmiana postaw społecznych w zakresie ochrony środowiska zachodzi powoli i wymaga dodatkowego wsparcia oraz mobilizacji społecznej.

Edukację ekologiczną i kampanie informacyjne oceniono najczęściej jako przeciętne. Pojedyncze osoby uznały je za skuteczne lub mało skuteczne. Brak ocen zdecydowanie pozytywnych pokazuje, że działania te powinny zostać wzmocnione i lepiej dostosowane do lokalnych realiów.

Na koniec mieszkańcy wskazali, że najbardziej pożądane działania rewitalizacyjne w kontekście środowiskowym to rozwój infrastruktury rowerowej i transportu publicznego, działania na rzecz czystego powietrza. Odpowiedzi te wskazują na wysoką świadomość mieszkańców co do związków między jakością środowiska a komfortem życia.

Zestawienie najczęstszych odpowiedzi – sfera środowiskowa

Pytanie / Zakres tematyczny	Zbiorcze wnioski
Ocena skali zjawisk kryzysowych w środowisku	Większość respondentów oceniła skalę zjawisk jako umiarkowaną – brak wskazań skrajnych.
Najważniejsze problemy środowiskowe	Najczęściej wskazywane: zanieczyszczenie powietrza, wód, degradacja zieleni – dominujące problemy środowiskowe.
Wpływ działalności gospodarczej na środowisko	Działalność gospodarcza oceniana neutralnie – mieszkańcy nie dostrzegają dużego wpływu.
Edukacja ekologiczna i świadomość mieszkańców	Zdecydowana większość wskazuje na brak edukacji ekologicznej – potrzeba działań informacyjnych.
Braki i potrzeby w zakresie edukacji ekologicznej	Braki edukacyjne są dostrzegalne – potrzebne programy informacyjne i szkoleniowe.

Postrzeganie jakości powietrza	Jakość powietrza oceniana negatywnie – potrzeba interwencji (najwięcej wskazań w całej ankiecie).
Najważniejsze kierunki inwestycyjne	Wskazywane priorytety: inwestycje w infrastrukturę ekologiczną i transport rowerowy.
Zaangażowanie mieszkańców w reagowanie na problemy środowiskowe	Większość respondentów nie reaguje na problemy – niska aktywność społeczna.
Rola edukacji w budowaniu postaw proekologicznych	Edukacja postrzegana jako przeciętna – potrzeba poprawy jakości i zakresu działań.
Preferowane działania proekologiczne	Najczęściej wskazywane: transport publiczny, infrastruktura rowerowa, zielone tereny.

Tabela nr 17. Zestawienie najczęstszych odpowiedzi dotyczących sfery środowiskowej
Źródło: Opracowanie własne

Wnioski końcowe z analizy – sfera środowiskowa

Wyniki konsultacji społecznych potwierdzają, że mieszkańcy Gminy i Miasta Koziegłowy dostrzegają istotne problemy środowiskowe, choć skala ich postrzegania jest zróżnicowana. Zdecydowana większość uczestników badania uznała, że zjawiska kryzysowe w tej sferze mają charakter umiarkowany, a więc występują, ale nie dominują w codziennym życiu mieszkańców. Jednocześnie w odpowiedziach zaznaczyły się wyraźnie lokalne doświadczenia związane z zanieczyszczeniem powietrza, stanem wód oraz degradacją terenów zielonych.

Mieszkańcy są świadomi znaczenia działań prewencyjnych, przy czym najwyżej oceniono potrzebę edukacji ekologicznej oraz inwestycji w nowoczesne technologie oczyszczania środowiska. Ankietowani wskazali również, że istotną barierą w rozwiązywaniu problemów środowiskowych jest niewystarczająca współpraca instytucjonalna oraz niedostateczne zaangażowanie mieszkańców. Zwracali też uwagę na braki w polityce ochrony środowiska, które powinny zostać uzupełnione poprzez zintegrowane, lokalne strategie działań.

Wśród działań priorytetowych mieszkańcy najczęściej wskazywali:

- poprawę jakości powietrza,
- rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej,
- zachowanie i rozwój terenów zielonych,
- rozbudowę infrastruktury rowerowej i transportu publicznego,
- rewitalizację zdegradowanych terenów poprzemysłowych.

Podsumowując, mieszkańcy są otwarci na działania środowiskowe i w dużej mierze świadomi ich znaczenia, jednak skuteczność tych działań wymaga lepszej koordynacji, widoczności i zaangażowania zarówno instytucji publicznych, jak i społeczności lokalnej. Włączenie aspektów środowiskowych do planowanych procesów rewitalizacyjnych stanowi konieczność, jeśli program ma prowadzić do trwałej poprawy jakości życia w gminie.

Diagnoza środowiskowa – ocena ekspercka

Mimo stosunkowo dobrego stanu środowiska naturalnego, na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy występują liczne zagrożenia środowiskowe, które mają charakter zarówno punktowy, jak i rozproszony. Ich obecność może prowadzić do pogorszenia jakości życia mieszkańców, utraty walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz osłabienia potencjału rozwojowego gminy.

Główne zagrożenia środowiskowe to:

- Presja urbanizacyjna i rozproszona zabudowa – prowadzą do fragmentacji siedlisk przyrodniczych, utraty ciągłości ekologicznej oraz degradacji krajobrazu otwartego, w szczególności na obrzeżach wsi i w sąsiedztwie terenów leśnych.
- Zanieczyszczenie gleb i nielegalne składowanie odpadów – mimo działań gminy, wciąż występują przypadki dzikich wysypisk i nieprawidłowego gospodarowania odpadami, szczególnie w rejonach rolniczych i obrzeżach osiedli.
- Niedostateczna gospodarka wodno-ściekowa – w wybranych miejscowościach brak pełnego dostępu do sieci kanalizacyjnej skutkuje odprowadzaniem nieczystości do gleby lub cieków wodnych, co zagraża jakości wód powierzchniowych i podziemnych.
- Zanieczyszczenie powietrza (emisja niska) – głównie w sezonie grzewczym, jako efekt stosowania paliw stałych w indywidualnych źródłach ciepła.
- Utrata terenów podmokłych i łąkowych – intensyfikacja rolnictwa, odwodnienia i melioracje przyczyniają się do osuszania siedlisk mokradłowych, co skutkuje utratą bioróżnorodności i zmniejszeniem retencji wodnej.
- Zanieczyszczenie wód powierzchniowych – spływy powierzchniowe z terenów rolnych (z nawozami i środkami ochrony roślin), niewystarczająca retencja oraz obecność zanieczyszczeń punktowych z gospodarstw domowych wpływają na jakość wód cieków i zbiorników.

Gmina i Miasto Koziegłowy, podobnie jak inne gminy regionu, doświadcza skutków zmieniającego się klimatu. Choć zagrożenia związane z klimatem mają obecnie umiarkowane

natężenie, przewiduje się, że w nadchodzących latach ich intensyfikacja będzie wywierać coraz większy wpływ na lokalne warunki życia i funkcjonowania gospodarki.

Najważniejsze wyzwania klimatyczne dla gminy:

- Wzrost częstotliwości ekstremalnych zjawisk pogodowych – w tym intensywnych opadów, susz, burz z gradem oraz krótkotrwałych, lecz gwałtownych ulew skutkujących podtopieniami.
- Nasilające się zjawisko suszy glebowej – zwłaszcza w rejonach z lekkimi, piaszczystymi glebami, co utrudnia produkcję rolną i zwiększa ryzyko pożarów w lasach.
- Podtopienia i lokalne powodzie – związane z niewystarczającą retencją, brakiem lub niewydolnością kanalizacji deszczowej oraz zabudową dolin rzecznych.
- Spadek retencji naturalnej i szybki odpływ wód opadowych – wynikający z przekształceń terenu, utwardzania powierzchni i zaburzeń w lokalnym bilansie wodnym.
- Narażenie mieszkańców na skutki „miejskich wysp ciepła" – szczególnie w centrum Koziegłów oraz w miejscach o zwartej zabudowie i niskim udziale zieleni urządzonej.

W kontekście powyższych zagrożeń istotne staje się wdrażanie lokalnych działań adaptacyjnych, takich jak wzmacnianie błękitno-zielonej infrastruktury, retencja wód opadowych, rozwój zieleni miejskiej oraz przeciwdziałanie zjawisku uszczelniania powierzchni.

Potencjał błękitno-zielonej infrastruktury

Teren Gminy i Miasta Koziegłowy posiada duży potencjał do rozwijania błękitno-zielonej infrastruktury (BZI), rozumianej jako system powiązanych funkcjonalnie elementów przyrody, infrastruktury technicznej i przestrzeni publicznych, które wspierają adaptację do zmian klimatu, poprawiają jakość życia mieszkańców i przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju.

Kluczowe elementy istniejącej i potencjalnej BZI:

- Dolina Warty, Małej Panwi i Bożego Stoku – pełnią funkcje przyrodnicze, retencyjne i rekreacyjne, stanowiąc naturalne ciągi ekologiczne i osie przewietrzania.
- Zadrzewienia śródpolne, pasy zieleni przydrożnej i zieleń wiejska – tworzą powiązaną sieć, która może być podstawą lokalnych korytarzy ekologicznych.
- Rozlewiska, oczka wodne, rowy melioracyjne i podmokłe łąki – stanowią cenne rezerwuary wody i mogą być rozbudowywane jako system mikroretencji.

- Zieleń publiczna w miejscowościach – skwery i zieleńce i parki mogą pełnić funkcję chłodzenia lokalnego klimatu, poprawy estetyki i przeciwdziałania efektowi wysp ciepła.

Wdrażanie i wzmacnianie błękitno-zielonej infrastruktury powinno stać się jednym z kierunków działań rewitalizacyjnych w gminie. Pozwoli to nie tylko poprawić jakość środowiska, ale także wzmocnić odporność lokalnej społeczności na skutki zmian klimatu, wspierać lokalną bioróżnorodność i wzmacniać więzi społeczne poprzez tworzenie atrakcyjnych, wspólnych przestrzeni życia.

Mapa środowiskowa

Zagrożenie powodziowe

Na obszarze rewitalizacji w Gminie i Mieście Koziegłowy zidentyfikowano tereny szczególnie narażone na ryzyko powodziowe, które należy uwzględniać zarówno na etapie planowania, jak i realizacji działań rewitalizacyjnych. Zgodnie z obowiązującymi mapami zagrożenia powodziowego, opracowanymi przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (stan na dzień 4 listopada 2022 r.), na analizowanym obszarze wyznaczono strefy o różnym stopniu zagrożenia:

-obszary o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi (10% – tzw. Powódź dziesięcioletnia),

–obszary o średnim prawdopodobieństwie (1% – tzw. powódź stuletnia),

– a także obszary o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi (0,2% – tzw. powódź pięćsetletnia).

Zagrożenia te koncentrują się głównie w dolinach głównych cieków wodnych przepływających przez teren gminy, w tym rzeki Warty, Bożego Stoku, Potoku Pińczyckiego i Potoku Mijaczowskiego. Znaczący wpływ na lokalne warunki hydrologiczne mają również mniejsze cieki, takie jak Złoty Stok, Sarni Stok, Potok Żelisławicki i Potok Siedlecki, a także rozbudowany system rowów melioracyjnych, który dodatkowo kształtuje potencjalne strefy zalewowe.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmują przede wszystkim koryta rzek i potoków oraz bezpośrednio przylegające do nich, wąskie pasy terenów położone w obniżeniach, które są szczególnie narażone na okresowe wezbrania wód.

Granice terenów zagrożonych powodzią zostały określone na podstawie map zagrożenia powodziowego i wykorzystane w analizie przestrzennej prowadzonej w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji. Na mapie funkcjonalno-przestrzennej, stanowiącej Załącznik nr 1 do Programu – „Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji" – graficznie przedstawiono wyłącznie strefy zagrożenia powodziowego dla przepływów o prawdopodobieństwie 10% (woda dziesięcioletnia) i 1% (woda stuletnia). Zrezygnowano

natomiast z oznaczania strefy związanej z wodą pięćsetletnią (0,2%), ze względu na jej wyjątkowo małe prawdopodobieństwo wystąpienia oraz ogólny charakter mapy.
Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, na terenach zalewowych zakazuje się wznoszenia nowych obiektów budowlanych (z wyjątkiem m.in. dróg rowerowych i pieszych szlaków turystycznych), a także zakazuje się zmiany ukształtowania terenu w sposób mogący wpłynąć na pogorszenie warunków odpływu wód opadowych i roztopowych.
Gminny Program Rewitalizacji nie przewiduje realizacji przedsięwzięć, które byłyby sprzeczne z obowiązującymi przepisami prawa wodnego, ustaleniami planów zagospodarowania przestrzennego ani celami planów zarządzania ryzykiem powodziowym. Działania rewitalizacyjne będą prowadzone z poszanowaniem zasad bezpieczeństwa mieszkańców oraz koniecznością ochrony środowiska, krajobrazu, zasobów wodnych i dziedzictwa kulturowego. Uwzględniane będą także wytyczne dotyczące adaptacji do zmian klimatu, w tym potrzeba zwiększania retencji wód opadowych, renaturyzacji cieków oraz wykorzystywania rozwiązań opartych na przyrodzie (nature-based solutions).

4. OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

Koziegłowy – centrum gminy

Po przeprowadzeniu kompleksowych działań rewitalizacyjnych Koziegłowy staną się nowoczesnym i otwartym ośrodkiem gminnym o wysokiej jakości życia, spójnej przestrzeni publicznej, rozwiniętych funkcjach społecznych i usługowych oraz wzmocnionej tożsamości lokalnej.
Wzmocniono więzi społeczne i poczucie wspólnoty. Zmniejszyło się poczucie izolacji i wykluczenia, a mieszkańcy – niezależnie od wieku i sytuacji życiowej – mają realny dostęp do usług społecznych i form wsparcia. Wzrósł poziom zaufania społecznego, aktywności obywatelskiej i zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne. Działania integracyjne, animacyjne i edukacyjne wpłynęły pozytywnie na spójność społeczną i jakość życia codziennego.
Ożywiono centrum miejscowości poprzez wsparcie lokalnej przedsiębiorczości i rozwój drobnych usług. Zrewitalizowane budynki i przestrzenie zostały częściowo zagospodarowane na cele społeczne i gospodarcze – np. punkty usługowe, przestrzenie wspólne, miejsca pracy w ramach ekonomii społecznej. Rewitalizacja wzmocniła lokalny potencjał ekonomiczny

i zwiększyła atrakcyjność Koziegłów dla inwestorów oraz mieszkańców poszukujących zatrudnienia lub usług w miejscu zamieszkania.
Przestrzeń publiczna Koziegłów została uporządkowana, estetycznie zmodernizowana i dostosowana do potrzeb różnych grup użytkowników. Przebudowano i wyposażono ciągi piesze, place i skwery, tworząc czytelną, funkcjonalną i bezpieczną strukturę centrum miejscowości. Budynki użyteczności publicznej zyskały nowe funkcje lub zostały przystosowane do pełnienia wielozadaniowej roli społeczno-edukacyjnej. Mieszkańcy mają łatwiejszy dostęp do instytucji i usług publicznych.

Poprawie uległ stan środowiska lokalnego – wprowadzono nowe nasadzenia zieleni, uporządkowano tereny zdegradowane, wdrożono elementy błękitno-zielonej infrastruktury. Przestrzeń publiczna zyskała charakter przyjazny dla ludzi i klimatu, a mieszkańcy mają dostęp do zadbanych, estetycznych miejsc rekreacji, wypoczynku i integracji. Prowadzone działania wpłynęły także na poprawę efektywności energetycznej obiektów publicznych oraz wzrost świadomości ekologicznej społeczności lokalnej.

Koziegłówki

Po zakończeniu procesu rewitalizacji Koziegłówki będą miejscowością o odnowionym i funkcjonalnym centrum, które stanie się atrakcyjnym i spójnym przestrzennie punktem integracji lokalnej społeczności. Przestrzenie wspólne zyskają nową jakość – staną się bardziej dostępne, estetyczne i dostosowane do potrzeb mieszkańców w różnym wieku oraz osób ze szczególnymi potrzebami.
Odnowione centrum wsi będzie pełniło funkcję miejsca spotkań, odpoczynku oraz wydarzeń o charakterze lokalnym, społecznym i kulturalnym. Zostaną przywrócone wartości historyczne i tożsamościowe, ważne dla mieszkańców i pielęgnujące pamięć lokalną. Miejscowość zyska estetyczne, zielone otoczenie, w którym przebywanie będzie sprzyjać zarówno codziennej aktywności, jak i integracji sąsiedzkiej.
Wzmocniona zostanie również infrastruktura rekreacyjno-zdrowotna – pojawią się nowe przestrzenie sprzyjające aktywności fizycznej, wypoczynkowi i dbałości o zdrowie. Mieszkańcy, szczególnie młodsze i starsze pokolenia, zyskają dostęp do bezpiecznych i komfortowych miejsc przeznaczonych do wspólnego spędzania czasu.
Dzięki poprawie standardów infrastruktury miejscowość lepiej odpowie także na potrzeby osób odwiedzających – zarówno uczestników wydarzeń, jak i turystów korzystających z lokalnych szlaków. Koziegłówki staną się bardziej otwarte, gościnne i przygotowane do przyjmowania

gości, co w dłuższej perspektywie może wpłynąć na rozwój lokalnych inicjatyw i ożywienie społeczne.
Zrealizowane zmiany przyczynią się do poprawy jakości życia mieszkańców, wzmocnienia więzi społecznych, wzrostu atrakcyjności przestrzennej miejscowości oraz ochrony lokalnego dziedzictwa kulturowego. Rewitalizacja stanie się impulsem do dalszego rozwoju Koziegłówek jako spójnej, bezpiecznej i aktywnej społecznie wsi.

Gniazdów

Gniazdów staje się miejscowością aktywnej rekreacji, integracji społecznej i codziennego bezpieczeństwa, opartą na dobrze zaprojektowanej i zadbanej przestrzeni publicznej oraz wzmacnianiu trwałych relacji międzyludzkich. Nowoczesne, dostępne i estetyczne otoczenie sprzyja wspólnemu spędzaniu czasu, rozwijaniu lokalnych inicjatyw i budowaniu tożsamości wspólnotowej.
W wyniku rewitalizacji przestrzeń publiczna Gniazdowa zyskała nowe funkcje społeczne i rekreacyjne. Mieszkańcy – dzieci, młodzież, dorośli i seniorzy – mają do dyspozycji miejsca, które sprzyjają zarówno odpoczynkowi, jak i codziennej aktywności. Powstały warunki do prowadzenia działań o charakterze edukacyjnym, sportowym i integracyjnym, które przeciwdziałają wykluczeniu i wzmacniają zaangażowanie społeczne.
Zagospodarowane zostały tereny zielone, co nie tylko poprawiło estetykę miejscowości, ale również zwiększyło komfort życia mieszkańców i przyczyniło się do poprawy jakości środowiska. W miejscowości zadbano o przestrzeń przyjazną osobom o szczególnych potrzebach – bez barier architektonicznych, umożliwiającą bezpieczne i samodzielne korzystanie z nowych rozwiązań infrastrukturalnych.
Gniazdów, dzięki odpowiedniemu zagospodarowaniu przestrzeni i wykorzystaniu swojego położenia, wzmacnia swoje znaczenie jako miejsce życia przyjazne, otwarte i dobrze zorganizowane. Powstały warunki do rozwoju drobnej aktywności lokalnej, współpracy sąsiedzkiej i budowania trwałych relacji społecznych. Rewitalizacja przyczyniła się nie tylko do poprawy wyglądu miejscowości, ale również do wzrostu zaufania, poczucia bezpieczeństwa i jakości codziennego życia.

Rzeniszów

Rzeniszów staje się ważnym ośrodkiem życia społecznego i kulturalnego w gminie. Dzięki nowoczesnym przestrzeniom o charakterze społecznym, edukacyjnym i integracyjnym mieszkańcy zyskują miejsce do wspólnego działania, budowania relacji sąsiedzkich i rozwoju

lokalnych inicjatyw. Wzmocnione zostają funkcje międzypokoleniowe, wspierające aktywność zarówno osób starszych, jak i młodszych grup mieszkańców.

Miejscowość zyskuje wielofunkcyjne i dostępne przestrzenie publiczne, które sprzyjają spotkaniom, integracji i organizacji wydarzeń o charakterze kulturalnym i obywatelskim. Stworzone warunki wspierają edukację nieformalną, aktywność lokalnych organizacji i zaangażowanie mieszkańców we wspólne działania, przeciwdziałając jednocześnie zjawisku wykluczenia społecznego.

Poprawa stanu technicznego i funkcjonalności kluczowych obiektów przekłada się na lepszą jakość infrastruktury społecznej i dostępność usług publicznych. Mieszkańcy zyskują łatwiejszy i bardziej komfortowy dostęp do działań animacyjnych, poradnictwa, aktywności sportowej oraz spotkań międzypokoleniowych.

Rzeniszów umacnia swoją pozycję jako lokalne centrum aktywności, oferujące nie tylko przestrzeń do wspólnego spędzania czasu, ale również realne możliwości wpływu na lokalny rozwój. Przestrzenie publiczne są uporządkowane, estetyczne i dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego. Wzrost zieleni i uporządkowanie przestrzeni wpływa pozytywnie na odbiór miejscowości i komfort życia.

Dzięki rewitalizacji Rzeniszów staje się miejscem otwartym, zaangażowanym społecznie i odpornym na wyzwania przyszłości – z silnymi relacjami sąsiedzkimi, aktywną społecznością i atrakcyjną przestrzenią do życia.

Markowice

Markowice przekształcają się w miejscowość, w której działania społeczne i gospodarcze wzajemnie się uzupełniają, tworząc przestrzeń sprzyjającą zarówno integracji mieszkańców, jak i rozwojowi przedsiębiorczości. Proces rewitalizacji umożliwił ożywienie lokalnej aktywności społecznej, odbudowę więzi międzyludzkich oraz poprawę jakości przestrzeni wspólnych, co w efekcie przyczyniło się do wzmocnienia tożsamości lokalnej i większego zaangażowania społeczności w życie miejscowości.

Dzięki lepszemu zagospodarowaniu przestrzeni publicznych Markowice oferują obecnie miejsca spotkań, wypoczynku i aktywności dla różnych grup wiekowych. Stworzono warunki do organizowania inicjatyw sąsiedzkich, wydarzeń integracyjnych i przedsięwzięć kulturalno-edukacyjnych, które przeciwdziałają izolacji społecznej i zwiększają poczucie przynależności do wspólnoty.

Równolegle z rozwojem sfery społecznej nastąpiła aktywizacja potencjału gospodarczego miejscowości. Korzystne położenie komunikacyjne Markowic oraz poprawa dostępności

infrastrukturalnej zostały wykorzystane do wspierania rozwoju strefy przemysłowo-usługowej. W efekcie wzrosła liczba miejsc pracy, pojawiły się nowe formy działalności gospodarczej, a miejscowość zaczęła odgrywać istotniejszą rolę na gospodarczej mapie gminy.
Zmodernizowane przestrzenie publiczne są przyjazne i bezpieczne, również dla osób starszych, dzieci oraz osób z niepełnosprawnościami. Wprowadzone rozwiązania są zgodne z zasadami projektowania uniwersalnego, eliminując bariery architektoniczne i poprawiając komfort życia codziennego.
W sferze środowiskowej rewitalizacja przyczyniła się do poprawy estetyki miejscowości, zwiększenia udziału zieleni oraz wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców. Markowice rozwijają się w sposób zrównoważony, odpowiadając na lokalne potrzeby społeczne i gospodarcze, a jednocześnie dbając o jakość przestrzeni i środowiska.

Pińczyce

Pińczyce stają się miejscowością bezpieczną, przyjazną i aktywną społecznie, w której nowoczesna przestrzeń publiczna odgrywa rolę centrum integracji mieszkańców i codziennej aktywności lokalnej. Przestrzenie wspólne sprzyjają budowaniu relacji międzypokoleniowych, organizacji wydarzeń sąsiedzkich i wzmacnianiu poczucia przynależności do wspólnoty lokalnej.
Dzięki rewitalizacji uporządkowano i zagospodarowano kluczowe tereny w miejscowości, poprawiając ich funkcjonalność, estetykę oraz dostępność dla wszystkich grup mieszkańców – w tym osób starszych, rodzin z dziećmi oraz osób z niepełnosprawnościami. Nowa infrastruktura rekreacyjna oraz miejsca odpoczynku i spotkań pozytywnie wpłynęły na jakość życia, zdrowie i dobrostan społeczności lokalnej.
W miejscowości nastąpiło wzmocnienie funkcji społecznych – poprawiły się warunki do aktywności obywatelskiej, animacji społecznej i rozwoju działań oddolnych. Wspierana jest integracja mieszkańców oraz ich udział w inicjatywach służących rozwojowi wsi, co skutkuje zwiększoną spójnością społeczną i aktywizacją lokalnych zasobów.
Miejscowość odzyskała znaczenie jako lokalny ośrodek w strukturze gminy – zarówno pod względem społecznym, jak i funkcjonalnym.
Dzięki uwzględnieniu zasad projektowania uniwersalnego oraz uporządkowaniu zieleni i przestrzeni otwartej, rewitalizacja przyczyniła się także do poprawy jakości środowiska i odbudowy tożsamości miejscowości. Pińczyce stają się miejscem, w którym tradycja łączy się z nowoczesnością, a przestrzeń sprzyja integracji, współpracy i podnoszeniu jakości życia mieszkańców.

Mysłów

Mysłów odbudowuje swoją spójność społeczną i funkcjonalną, stając się miejscowością bardziej zintegrowaną, aktywną i otwartą na potrzeby mieszkańców. Zmodernizowana infrastruktura społeczna, bezpieczna i uporządkowana przestrzeń publiczna oraz działania animacyjne i integracyjne wzmacniają lokalną wspólnotę oraz podnoszą jakość życia mieszkańców.

Nowe i odnowione miejsca spotkań, aktywności i odpoczynku sprzyjają rozwijaniu relacji sąsiedzkich, integracji międzypokoleniowej oraz wzrostowi zaangażowania mieszkańców w życie społeczne i kulturalne. Mysłów staje się przestrzenią przyjazną zarówno dla rodzin z dziećmi, jak i osób starszych czy o szczególnych potrzebach – dzięki wprowadzeniu zasad projektowania uniwersalnego i eliminacji barier architektonicznych.

Miejscowość wzmacnia również swoją funkcję usługową w strukturze gminy, oferując mieszkańcom nowe lub lepiej dostępne miejsca aktywności społecznej i rekreacyjnej. Rozwój lokalnej infrastruktury tworzy podstawy do trwałego zaangażowania społeczności w działania obywatelskie, kulturalne i edukacyjne.

Dzięki rewitalizacji Mysłów zyskuje estetyczną, spójną i funkcjonalną przestrzeń, która odpowiada na zdiagnozowane problemy – zarówno społeczne, jak i przestrzenne. Poprawa stanu środowiska, większy udział zieleni oraz wzmocnienie tożsamości miejscowości przyczyniają się do pozytywnej zmiany w codziennym funkcjonowaniu mieszkańców.

Mysłów staje się dynamicznym ośrodkiem wspólnotowego życia lokalnego – miejscem, które łączy funkcjonalność, bezpieczeństwo i aktywność społeczną, tworząc przyjazne warunki do życia i współpracy.

Wizja stanu obszaru rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy po przeprowadzeniu rewitalizacji

Obszar rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy staje się przestrzenią zrównoważonego rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego, w której mieszkańcy mogą żyć bezpiecznie, aktywnie i w poczuciu wspólnoty. Proces rewitalizacji doprowadza do odbudowy relacji międzyludzkich, poprawy jakości życia i zwiększenia zaangażowania społeczności lokalnych w działania publiczne.

Miejscowości objęte rewitalizacją rozwijają się w sposób komplementarny – każda z nich pełni określoną funkcję społeczną, kulturową lub gospodarczą, a wprowadzone zmiany odpowiadają na lokalne potrzeby i uwarunkowania. Przestrzenie publiczne zostały uporządkowane, zmodernizowane i przystosowane do potrzeb różnych grup mieszkańców – w tym dzieci,

seniorów i osób ze szczególnymi potrzebami. Eliminacja barier architektonicznych i wdrożenie zasad projektowania uniwersalnego pozwala na równy dostęp do infrastruktury i usług.

W sferze społecznej zwiększa się integracja, solidarność i współodpowiedzialność – rewitalizacja sprzyja wzrostowi aktywności obywatelskiej, wspiera działania oddolne i rozwój lokalnych inicjatyw. Utworzone lub zmodernizowane miejsca spotkań stają się ośrodkami życia wspólnotowego, promującymi międzypokoleniową współpracę, kulturę oraz edukację.

Poprawia się również funkcjonalność przestrzenna – poprzez lepsze zagospodarowanie centrów miejscowości, dostępność usług i uporządkowanie infrastruktury publicznej. Wzmacniana jest rola wybranych miejscowości jako lokalnych ośrodków usługowych, co zmniejsza dysproporcje terytorialne i zwiększa efektywność zarządzania przestrzenią.

Rewitalizacja przyczynia się także do wzmocnienia potencjału gospodarczego obszaru – wspierany jest rozwój aktywności lokalnych, w tym organizacji społecznych i podmiotów ekonomii społecznej. Lepsze otoczenie inwestycyjne oraz uporządkowana przestrzeń sprzyjają wykorzystaniu zasobów miejscowości w sposób trwały i zrównoważony.

W wymiarze środowiskowym rewitalizacja wpływa na poprawę estetyki otoczenia, zwiększenie ilości zieleni, ochronę dziedzictwa kulturowego oraz poprawę jakości przestrzeni wspólnych. Mieszkańcy zyskują nie tylko lepsze warunki życia, ale również większą świadomość ekologiczną i możliwość korzystania z bezpiecznych, zdrowych i atrakcyjnych miejsc do odpoczynku i rekreacji.

W efekcie przeprowadzonych działań obszar rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy staje się nowoczesną, otwartą i zintegrowaną przestrzenią, w której lokalna tożsamość idzie w parze z otwartością na zmiany i troską o jakość życia mieszkańców.

5. CELE REWITALIZACJI I KIERUNKI DZIAŁAŃ

CEL GŁÓWNY 1: Wzmocnienie więzi społecznych, integracja mieszkańców oraz rozwój lokalnej tożsamości i kultury

Cele szczegółowe:

1.1. Rozwój infrastruktury i oferty społeczno-kulturalnej jako przestrzeni integracji i aktywności międzypokoleniowej

1.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez dostęp do usług społecznych, edukacyjnych i psychologicznych

1.3. Zachowanie i adaptacja dziedzictwa kulturowego oraz wzmacnianie uczestnictwa w kulturze i edukacji regionalnej

1.4. Wspieranie inicjatyw oddolnych, organizacji pozarządowych oraz rozwój lokalnego wolontariatu

CEL GŁÓWNY 2: Poprawa jakości przestrzeni publicznych, infrastruktury oraz środowiska przyrodniczego

Cele szczegółowe:

2.1. Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni publicznych i poprawa ich funkcjonalności

2.2. Modernizacja obiektów publicznych z uwzględnieniem dostępności dla wszystkich grup mieszkańców

2.3. Rewitalizacja przyrodnicza, retencja, poprawa jakości powietrza, wody i gleby oraz efektywność energetyczna

CEL GŁÓWNY 3: Wzmacnianie potencjału gospodarczego i rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz turystyki

Cele szczegółowe:

3.1. Tworzenie warunków dla rozwoju mikroprzedsiębiorczości, ekonomii społecznej i organizacji pozarządowych

3.2. Rozwój infrastruktury i usług wspierających funkcje turystyczne i rekreacyjne

3.3. Promowanie produktów lokalnych, rękodzieła, dziedzictwa kulinarnego i aktywności w duchu gospodarki cyrkularnej

W Gminie i Mieście Koziegłowy działania rewitalizacyjne planowane są jako zintegrowana i wielosektorowa interwencja, mająca na celu trwałe podniesienie jakości życia mieszkańców najbardziej zdegradowanych obszarów. Program koncentruje się na rozwiązywaniu zidentyfikowanych problemów oraz wykorzystaniu lokalnych potencjałów, a także zapewnia elastyczność w reagowaniu na pojawiające się potrzeby.

1. Społeczne podejście do rewitalizacji

Działania społeczne w Koziegłowach koncentrują się na:

- wzmacnianiu integracji społecznej i sąsiedzkiej,
- przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu,
- poprawie dostępu do usług wsparcia (edukacja, psychologia, pomoc społeczna),
- aktywizacji młodzieży, seniorów i osób z niepełnosprawnościami,
- rozwijaniu oferty wydarzeń kulturalnych i działań międzypokoleniowych.

Ważnym kierunkiem jest również wspieranie oddolnych inicjatyw lokalnych oraz budowa zaplecza dla organizacji pozarządowych (w tym KGW, OSP i MDP).

2. Gospodarcze podejście do rewitalizacji

Rewitalizacja obejmuje również działania wspierające lokalną gospodarkę, zwłaszcza:

- zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni pod działalność usługową i rzemieślniczą,
- tworzenie warunków dla mikroprzedsiębiorczości i ekonomii społecznej (inkubatory, wsparcie instytucjonalne),
- promocję produktów lokalnych, rękodzieła i dziedzictwa kulinarnego,
- rozwój lokalnej turystyki i funkcji rekreacyjnych jako elementów wzmacniających lokalne dochody i zatrudnienie.

3. Przestrzenno-funkcjonalne podejście do rewitalizacji

Zagospodarowanie przestrzeni publicznych jest jednym z głównych filarów działań:

- przebudowa i modernizacja placów, rynków, terenów wspólnych,
- tworzenie atrakcyjnych, dostępnych i funkcjonalnych przestrzeni rekreacyjno-społecznych,
- rewitalizacja zabudowy o wartościach kulturowych i historycznych,
- poprawa estetyki i bezpieczeństwa.

Ważnym elementem jest także eliminacja barier architektonicznych i stosowanie zasad projektowania uniwersalnego.

4. Środowiskowo-techniczne podejście do rewitalizacji

Działania techniczne i proekologiczne odpowiadają na potrzeby adaptacji do zmian klimatu i poprawy jakości środowiska:

- poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych,
- rozwój zieleni miejskiej i nasadzeń, tworzenie tężni i miejsc rekreacji,
- inwestycje w małą retencję i lepsze gospodarowanie wodą opadową,
- wykorzystanie OZE i wspieranie świadomości ekologicznej mieszkańców.

5. Elastyczność i dostosowanie do lokalnej specyfiki

Każdy z wyznaczonych podobszarów rewitalizacji w Koziegłowach charakteryzuje się innym układem problemów i potencjałów. Dlatego działania są selektywnie przypisane do podobszarów, zgodnie z ich specyfiką i hierarchią potrzeb. Wprowadzona trzystopniowa skala ważności celów (W – wysoka, Ś – średnia, N – niska) pozwala zarządzać priorytetami działań.

Macierz celów szczegółowych – skala 3-stopniowa (W / Ś / N)

Legenda:

W – wysoka istotność (priorytetowy cel)

Ś – średnia istotność (cel wspierający)

N – niska istotność (cel potencjalny)

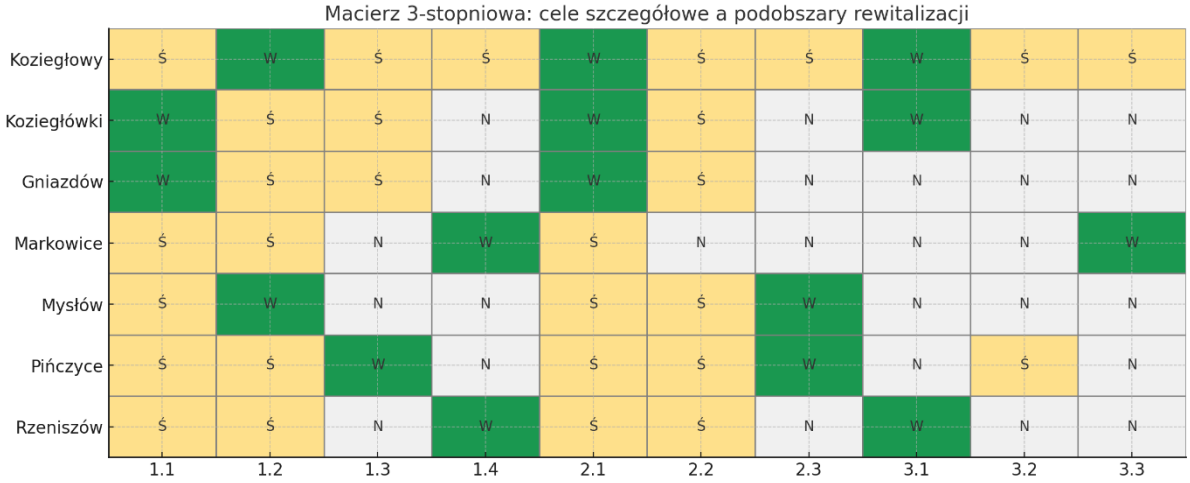

Ryc. nr 25. Macierz celów szczegółowych
Źródło: Opracowanie własne

Strategiczne kierunki działań rewitalizacyjnych dla Gminy i Miasta Koziegłowy

Kierunki działań – cele, sfery oddziaływania

Kierunek działań	Cele szczegółowe	Sfery oddziaływania
1. Rozwój lokalnej infrastruktury społecznej i kulturalnej	1.1, 2.1	Społeczna, Przestrzenna
2. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych i poprawa ich funkcjonalności	2.1	Przestrzenna
3. Likwidacja barier i poprawa dostępności obiektów użyteczności publicznej	2.2	Techniczna, Przestrzenna
4. Rozwój usług społecznych i systemu wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem	1.2	Społeczna
5. Ochrona, adaptacja i promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego	1.3	Społeczna

6. Wspieranie inicjatyw kulturalnych i edukacyjnych mieszkańców	1.3, 1.4	Społeczna
7. Rozwój potencjału organizacji pozarządowych i grup mieszkańców	1.4, 3.1	Społeczna, Gospodarcza
8. Wzmocnienie lokalnej przedsiębiorczości i ekonomii społecznej	3.1	Gospodarcza
9. Poprawa efektywności energetycznej i gospodarki zasobami	2.2, 2.3	Techniczna
10. Rozwój zieleni, małej retencji i przestrzeni ekologicznych	2.3	Techniczna, Przestrzenna
11. Rozbudowa oferty turystycznej i rekreacyjnej	3.2, 2.3	Gospodarcza, Przestrzenna
12. Wzmocnienie funkcji integracyjnych przestrzeni publicznych	1.1, 2.1	Społeczna, Przestrzenna
13. Promocja produktów lokalnych, tradycji kulinarnych i rękodzieła	3.3	Gospodarcza
14. Budowanie partnerstw i sieci współpracy lokalnej	1.4, 3.3	Społeczna, Gospodarcza

Tabela nr 18. Kierunki działań
Źródło: Opracowanie własne

6. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

Podejście do działań na obszarze rewitalizacji – Gmina i Miasto Koziegłowy

Przedsięwzięcia podstawowe

Przedsięwzięcia kluczowe to działania o strategicznym znaczeniu dla realizacji celów Gminnego Programu Rewitalizacji. Są one bezpośrednio powiązane z najpoważniejszymi problemami zdiagnozowanymi na obszarach zdegradowanych i ich realizacja jest warunkiem skuteczności procesu rewitalizacji. Część tych przedsięwzięć to działania, które zostały już wcześniej przygotowane do realizacji przez samorząd, na początku nowego unijnego okresu finansowania, a ich włączenie do GPR pozwala na powiązanie ich z celami rewitalizacji oraz zwiększenie możliwości finansowania ze środków zewnętrznych.

Projekty te cechują się dużą skalą, kompleksowością oraz szerokim oddziaływaniem społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Dotyczą przestrzeni publicznych, infrastruktury społecznej, rewitalizacji centrów miejscowości i istotnych budynków użyteczności publicznej.

Przedsięwzięcia te są dobrze przygotowane formalnie i planowane do realizacji ze środków unijnych lub zewnętrznych. Ich wdrożenie powinno przynieść wymierne efekty w zakresie aktywizacji społecznej, poprawy jakości życia mieszkańców, zwiększenia atrakcyjności przestrzeni oraz wsparcia lokalnej gospodarki.

Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Do pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zalicza się działania wspierająco-integrujące, które mają elastyczny charakter i służą uzupełnieniu oraz wzmocnieniu działań podstawowych. Ich głównym celem jest integracja różnych sfer życia społecznego, animacja społeczności lokalnych oraz aktywizacja mieszkańców.

Tego typu przedsięwzięcia mogą być inicjowane i realizowane przez lokalne organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, instytucje kultury, placówki oświatowe lub mieszkańców. Choć nie są niezbędne do osiągnięcia głównych celów rewitalizacji, to odgrywają istotną rolę w nadawaniu procesowi rewitalizacji trwałego i społecznie osadzonego charakteru. Mogą być realizowane niezależnie lub w powiązaniu z działaniami kluczowymi i planowanymi.

W Tabeli B zaprezentowano również przedsięwzięcia zgłoszone przez mieszkańców, organizacje i jednostki gminne podczas procesu konsultacyjnego. Są to działania o dużym znaczeniu dla lokalnych społeczności, spójne z celami Gminnego Programu Rewitalizacji oraz zidentyfikowanymi potrzebami w diagnozie. Ich realizacja może przyczynić się do osiągania pozytywnych efektów w sferze społecznej, przestrzennej lub gospodarczej.

Chociaż na moment uchwalenia GPR przedsięwzięcia te nie mogą zostać ujęte w Wykazie Przedsięwzięć Inwestycyjnych (WPI) – głównie z powodu ograniczeń formalnych, finansowych lub braku pełnej dokumentacji – Gmina traktuje je jako projekty kierunkowe, z potencjałem wdrożenia w przyszłości. Ich realizacja będzie możliwa w miarę pojawiania się nowych źródeł finansowania, zaangażowania partnerów lub poprawy warunków organizacyjnych i planistycznych.

Tabela A: **Przedsięwzięcia podstawowe** o charakterze kluczowym dla Gminy i Miasta Koziegłowy

Lp.	Nazwa	Podmioty realizujące	Lokalizacja	Cel i zakres realizowanych zadań	Okres realizacji	Szacowana wartość [zł]	Źródło finansowania	Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Odpowiedź na zdiagnozowane kluczowe zjawiska problemowe i potrzeby - spójność z celami i kierunkami działań GPR	Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
A01	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej miejscowości Koziegłówki poprzez rewitalizację rynku wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Gmina i Miasto Koziegłowy	Koziegłówki, rynek, działka nr 206 Obszar rewitalizacji	Główny cel projektu: Przywrócenie lokalnej społeczności przestrzeni publicznej ze szczególnym uwzględnieniem elementu przestrzeni zielonej oraz zachowania elementów dziedzictwa historycznego. Komponent inwestycyjny obejmuje poprawę infrastruktury poprzez: - wymianę nawierzchni zniszczonej jezdni i alejek wokół rynku, - zagospodarowanie otoczenia, - uporządkowanie zieleni – nasadzenia - stworzenie miejsca odpoczynku – posadowienie ławeczek, w tym ławeczki pamiątkowej księdza Stanisława Zapałowskiego, - montaż oświetlenia, - przebudowa istniejącego obeliska upamiętniającego zmarłych strażaków z parafii Koziegłówki, - montaż tablicy informacyjno-historycznej dotyczącej miejscowości Koziegłówki.	2025-2027	240 067	FE SL 2021-2027, priorytet 09, poddziałanie FESL.09.01	Rezultaty: − powierzchnia terenów zielonych objętych rewitalizacją Sposób pomiaru: − dane pozyskane z mapy ewidencyjnej terenu	2.1; 3.2	Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z rezultatów przedsięwzięcia. Przeprowadzone roboty budowlane i modernizacja uwzględniać będą zasady uniwersalnego projektowania dla zapewnienia ich dostępności. Obiekty powstałe w ramach przedsięwzięcia pozbawione zostaną barier architektonicznych. Przestrzenie pozbawione zostaną barier poziomych i pionowych, które wpłyną na możliwość samodzielnego i bezpiecznego poruszania się w obrębie ciągów pieszych.
A02	Budowa zaplecza sanitarno - socjalnego - szalet w Koziegłówkach	Gmina i Miasto Koziegłowy	Koziegłówki Obszar rewitalizacji	Wybudowany ciąg pieszo-rowerowy łączący Jurę Krakowsko-Częstochowską z miejscowością Koziegłówki wymusza budowę zaplecza socjalnego niezbędnego do obsługi turystycznej. Jest kilka istotnych przyczyn, które wymuszają na miejscowości Koziegłówki budowę zaplecza socjalno-bytowego do obsługi turystów. Wśród nich jest fakt, że Koziegłówki leżą na szlaku pieszo-rowerowym, odbywają się tutaj liczne imprezy i pielgrzymki. Zakres: szalet z 2 kabinami dla kobiet, 2 kabinami	2025-2027	300 000	PS WPR – projekty wynikające z Lokalnej Strategii Rozwoju LGD „Partnerstwo Północnej Jury”, „Program Wsparcia Turystyki”	Rezultaty: - powstanie 1 obiektu socjalno-bytowego - zaspokojenie potrzeb socjalno-bytowych uczestników ruchu turystycznego i mieszkańców Sposób pomiaru: protokół odbioru	3.2, 2.2	Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. W części damskiej i męskiej znajdzie się 1 kabina dostosowana do osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami.

				dla mężczyzn, przy czym w każdej części 1 z nich będzie dostosowana do osób z niepełnosprawnością ruchową.						
A03	Modernizacja placu przyszkolnego wraz z budową nowej infrastruktury w miejscowości Koziegłówki	Gmina i Miasto Koziegłowy	Koziegłówki Obszar rewitalizacji	Cel projektu: zagospodarowanie przestrzeni publicznej, jaką jest boisko sportowe przy szkole w Koziegłówkach na przestrzeń o charakterze zdrowotno-ruchowym. Zakres: budowa tężni wraz z przestrzenią odpoczynkową wokół niej. Boisko jest obecnie jedynym miejscem spotkań lokalnej społeczności.	2025-2028	500 000	PS WPR – projekty wynikające z Lokalnej Strategii Rozwoju LGD „Partnerstwo Północnej Jury”, „Program Wsparcia Turystyki”	Rezultaty: - powstanie nowej infrastruktury wraz z tężnią solankową - stworzenie prozdrowotnego miejsca spotkań dla mieszkańców we wszystkich grupach wiekowych Sposób pomiaru: protokół odbioru	1.1, 2.3	Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z rezultatów przedsięwzięcia. Przeprowadzone roboty budowlane i modernizacja uwzględniać będą zasady uniwersalnego projektowania dla zapewnienia ich dostępności. Obiekty powstałe w ramach przedsięwzięcia pozbawione zostaną barier architektonicznych. Przestrzenie pozbawione zostaną barier poziomych i pionowych, które wpłyną na możliwość samodzielnego i bezpiecznego poruszania się w obrębie ciągów pieszych.
A04	Remont i modernizacja strażnicy OSP Koziegłówki	OSP Koziegłówki	Koziegłówki Obszar rewitalizacji	Cel projektu: modernizacja budynku OSP Koziegłówki, który oprócz pełnienia roli remizy strażackiej wykorzystywany jest również przez inne lokalne organizacje przy realizacji działań społeczno-kulturalnych. Zakres: wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, zabezpieczenie przeciekającego dachu, odświeżenie ścian i podłóg, termomodernizacji, rozbudowa i remont pomieszczenia garażowego oraz stworzenie Sali Tradycji OSP Koziegłówki.	2025-2028	1 000 000	Rządowy Program Rozwoju Organizacji Obywatel-skich	Rezultaty: -Zmodernizowanie budynku OSP Koziegłówki, - powstanie infrastruktury na cele społeczno-kulturalne - poprawa bezpieczeństwa użytkowników, - zachowanie lokalnego dziedzictwa poprzez utworzenie Sali Tradycji OSP Koziegłówki Sposób pomiaru: protokół odbioru, rejestr użyczeń	1.3, 1.2, 2.2	Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z rezultatów przedsięwzięcia. Przeprowadzone roboty budowlane i modernizacja uwzględniać będą zasady uniwersalnego projektowania dla zapewnienia ich dostępności. Obiekty powstałe w ramach przedsięwzięcia pozbawione zostaną barier architektonicznych. Przestrzenie pozbawione zostaną barier poziomych i pionowych, które wpłyną na możliwość samodzielnego i bezpiecznego poruszania się w obrębie ciągów pieszych.
A05	Doposażenie i zagospodarowanie czasu wolnego Młodzieżowej drużyny Pożarniczej OSP Koziegłówki	OSP Koziegłówki	Koziegłówki Obszar rewitalizacji	Cel projektu: zakup sprzętu dla MDP z OSP Koziegłówki oraz organizacja zajęć integracyjno-szkoleniowych, w tym odwiedzenie Muzeum Pożarnictwa. Zakres: doposażenie MDP w sprzęt pożarniczy niezbędny do szkolenia, m.in. tor przeszkód, sprzęt do ćwiczeń, koszulki, wyjazd do Muzeum Pożarnictwa.	2025-2027	100 000	Program Rządowy Moc Małych Społeczności,	Rezultaty: - nowy sprzęt i wyposażenie MDP - wyjazd do Muzeum Pożarnictwa - przyciągnięcie nowych członków Sposób pomiaru: protokół odbioru, lista uczestników, deklaracje przystąpienia do MDP	1.2, 1.4	Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną.
A06	Gminne Centrum Społeczno - Kulturalne w Rzeniszowie	Gmina i Miasto Koziegłowy	Rzeniszów Obszar rewitalizacji	Cel projektu: stworzenie kompleksu społeczno-kulturalnego na istniejącej infrastrukturze OSP Rzeniszów poprzez modernizację i wykończenie istniejących budynków	2026-2027	10 000 000	FE SL 2021-2027, priorytet 09, poddziałanie FESL.09.03	Rezultaty: - powstanie kompleksu – Gminnego Centrum Społeczno-Kulturalnego w Rzeniszowie jako miejsca spotkań mieszkańców, integracji mieszkańców, inkubatora NGO i przedsiębiorczości, w tym podmiotu ekonomii społecznej	1.1, 1.4, 3.1, 2.1	Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania

				oraz zagospodarowanie przestrzeni zielonej. Zakres: - moduł I: siłownia, Świetlica Środowiskowa, kuchnia, pomieszczenia dla lokalnej społeczności - moduł II: Inkubator NGO, inkubator przedsiębiorczości, pomieszczenia dla młodzieży, w tym MDP, - moduł III: garaże dla samochodów bojowych + remiza strażacka, pomieszczenia socjalne dla OSP, - moduł IV: izba tradycji - moduł V: przestrzeń plenerowa, wiata, scena plenerowa.				Sposób pomiaru: protokół odbioru		z rezultatów przedsięwzięcia. Przeprowadzone roboty budowlane i modernizacja uwzględniać będą zasady uniwersalnego projektowania dla zapewnienia ich dostępności. Obiekty powstałe w ramach przedsięwzięcia pozbawione zostaną barier architektonicznych. Przestrzenie pozbawione zostaną barier poziomych i pionowych, które wpłyną na możliwość samodzielnego i bezpiecznego poruszania się w obrębie ciągów pieszych.
A07	Integracja organizacji z terenu Gminy i Miasta Koziegłowy	Gmina i Miasto Koziegłowy OSP KGW Spółdzielnia Socjalna Inne NGO	Rzeniszów Obszar rewitalizacji	W ramach działań miękkich komplementarnych dla projektu z poz. A06 wyszczególniono następujące działania miękkie: - zakup strojów regionalnych dla KGW, - wydanie albumu o Rzeniszowie, - realizacja obchodów dni Rzeniszowa - realizacja obchodów 11 Listopada – pieśni patriotyczne - realizacja spotkań międzypokoleniowych – kuchnia wczoraj i dziś – potrawy regionalne, - zakup mundurów galowych historycznych dla prezentacji sikawki konnej z 1900 r. - organizacja zajęć terenowych dla MDP - prezentacja i wystawy sprzętu i wyposażenia jako eksponatów i mundurów strażackich - nawiązanie współpracy i partnerstw z innymi gminami, KGW i MDP - zajęcia taneczne i muzyczne dla dzieci i młodzieży - założenie koła teatralnego - zajęcia zorganizowane na siłowni - konsultacje psychologiczno-terapeutyczne, terapie grupowe w celu rewitalizacji społecznej - zajęcia z serii „czas dla seniora” np. szydełkowanie, garncarstwo, wiklina - organizacja rajdów rowerowych	2026-2029	1 000 000	700 000 FESL06.01 – Koziegłowy, Gniazdów, Koziegłówki, Pińczyce 400 000 FESL 06.02 Koziegłowy, Gniazdów, Koziegłówki, Pińczyce 700 000 FESL 07.04 800 000 FESL07.01 FIO Działaj lokalnie OWES LGD „Partnerstwo Północnej Jury” – EFS+, Rządowy Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich, Program Rządowy Moc Małych Społeczności	Rezultaty: - zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców, - wzrost poziomu i poczucia bezpieczeństwa - wzrost kapitału społecznego - polepszenie kondycji fizycznej i psychicznej mieszkańców - wzrost kompetencji mieszkańców - zwiększenie integracji wśród mieszkańców	1.4, 1.1, 3.1	Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną.

				Cel: rewitalizacja społeczna, przeciwdziałanie wykluczeniu, wzmocnienie kapitału społecznego.						
A08	Wiejskie Centrum Społeczności Lokalnej Mysłów	Gmina i Miasto Koziegłowy	Mysłów Obszar rewitalizacji	Modernizacja budynku byłego ośrodka zdrowia w Mysłowie poprzez zamianę go w Centrum Integracji Społecznej oraz mieszkania treningowe i wspomagane	2026-2027	4 000 000	FESL.09	Rezultaty: - powstanie Centrum Integracji Społecznej - powstanie 4-6 mieszkań treningowych i wspomaganych - zwiększenie integracji społecznej i aktywizacji zawodowej mieszkańców - wsparcie osób w trudnej sytuacji życiowej poprzez mieszkania wspomagane, - zmniejszenie poczucia wykluczenia społecznego wśród odbiorców projektu Sposób pomiaru: protokół odbioru	1.2, 1.1, 1.4, 2.2	Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z rezultatów przedsięwzięcia. Przeprowadzone roboty budowlane i modernizacja uwzględniać będą zasady uniwersalnego projektowania dla zapewnienia ich dostępności. Obiekty powstałe w ramach przedsięwzięcia pozbawione zostaną barier architektonicznych. Przestrzenie pozbawione zostaną barier poziomych i pionowych, które wpłyną na możliwość samodzielnego i bezpiecznego poruszania się w obrębie ciągów pieszych.
A09	Działania miękkie dla społeczności Mysłowa	Gmina i Miasto Koziegłowy OSP KGW Inne NGO	Mysłów Obszar rewitalizacji	- warsztaty „aktywny senior – zdrowie i kondycja fizyczna”, w tym: gimnastyka dla seniorów, ćwiczenia oddechowe, joga terapeutyczna, pilates, tai-chi, warsztaty artystyczne, kulinarne, wyjazdy integracyjne dla seniorów, program wsparcia psychologicznego, warsztaty „zdrowie i uroda”, - warsztaty literackie i kreatywnego pisania dla młodzieży, - warsztaty ekologiczne i przyrodnicze „z ekologią w przyszłość” – ogrodnictwo, recykling, tworzenie kompostu - warsztaty z zakresu nowych technologii – programowanie i robotyka - warsztaty filmowe „mistrz kina” - warsztaty teatralne „mistrz słowa” - warsztaty muzyczne i wokalne - warsztaty plastyczne i rękodzielnicze - warsztaty komputerowe i cyfrowe, w tym z cyberbezpieczeństwa	2026-2027	1 000 000	FIO Działaj lokalnie OWES LGD „Partnerstwo Północnej Jury” – EFS+ Aktywni+ Senior+ WFOŚiGW, Rządowy Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich, Program Rządowy Moc Małych Społeczności	Rezultaty: - zagospodarowanie czasu wolnego seniorów, - wzmocnienie poczucia własnej wartości - integracja - poprawa zdrowia fizycznego i psychicznego - rozwój umiejętności tworzenia treści - zwiększenie świadomości ekologicznej, umiejętności dbania o środowisko, rozwój umiejętności praktycznych - rozwój umiejętności cyfrowych - rozwój wyobraźni, kreatywności, pracy zespołowej - rozwój talentów, Sposób pomiaru: listy obecności	1.2, 1.4	Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną.
A 10	Kapliczki Mysłowa dziedzictwo odnawialne	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Św. Antoniego z Padwy w	Mysłów, Koziegłówki Obszar rewitalizacji	Celem jest ochrona i odnowa kapliczek stanowiących lokalne dziedzictwo. Zakres: inwentaryzacja i dokumentacja stanu obecnego, prace konserwatorskie	2026-2027	200 000	LGD „Partnerstwo Północnej Jury” – projekty konkursowe i grantowe z PS WPR	Rezultaty: - liczba odnowionych kapliczek – zgodnie z powstałą inwentaryzacją Sposób pomiaru: protokół odbioru	1.3, 3.3	Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną.

		Koziegłówkach		i restauracyjne, zagospodarowanie otoczenia kapliczek, działania edukacyjne i promocyjne.			KPO Środki Ministra Kultury NID – Program „Wspólnie dla dziedzictwa”			
A 11	Rozbudowa terenów rekreacyjnych - Gniazdów	Gmina i Miasto Koziegłowy	Gniazdów Obszar rewitalizacji	Cel: zagospodarowanie terenu przy szlaku konnym T.R.E.C. Zakres prac obejmuje: budowę parkingu, budowę parku linowego oraz boiska do siatkówki plażowej.	2025-2028	6 000 000	Środki z Ministerstwa Sportu	Rezultaty: - zapewnienie bezpieczeństwa użytkowników obiektu oraz mieszkańców wsi - poprawa jakości życia mieszkańców oraz zapewnienie dodatkowych form aktywności Sposób pomiaru: protokół odbioru	3.2, 2.1	Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną.
A 12	Stworzenie przestrzeni rekreacyjno - wypoczynkowej w Pińczycach	Gmina i Miasto Koziegłowy	Pińczyce – działka parafialna Obszar rewitalizacji	Cel: stworzenie miejsca spotkań, rekreacji. Zakres działań: wydzielenie terenu pod wiatę grillową, amfiteatr, boisko do siatkówki, mini plac zabaw, zagospodarowanie zbiornika wodnego, nasadzenie zieleni oraz stworzenie ścieżek edukacyjno-spacerowych. Użyczenie terenu od Parafii.	2025-2027	500 000	LGD „Partnerstwo Północnej Jury” – projekty konkursowe i grantowe z PS WPR Środki z Ministerstwa Sportu	Rezultaty: - stworzenie miejsca spotkań - wzrost aktywności społecznej Sposób pomiaru: protokół odbioru	3.2, 2.1	Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z rezultatów przedsięwzięcia. Przeprowadzone roboty budowlane i modernizacja uwzględniać będą zasady uniwersalnego projektowania dla zapewnienia ich dostępności. Obiekty powstałe w ramach przedsięwzięcia pozbawione zostaną barier architektonicznych. Przestrzenie pozbawione zostaną barier poziomych i pionowych, które wpłyną na możliwość samodzielnego i bezpiecznego poruszania się w obrębie ciągów pieszych.
A 13	Bezpieczny Strażak i bezpieczna Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza - szkolenie	OSP Koziegłowy	Koziegłowy Obszar rewitalizacji	Celem projektu jest podniesienie kompetencji ratowniczych, psychologicznych i wychowawczych wśród członków OSP Koziegłowy oraz członków i opiekunów Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej (MDP). Projekt zakłada profesjonalizację działań służb ratowniczych na poziomie lokalnym oraz zwiększenie poziomu gotowości i jakości udzielanego wsparcia podczas zdarzeń drogowych, pożarów i innych sytuacji kryzysowych. Zakres przedsięwzięcia obejmuje: - Szkolenie członków OSP Koziegłowy z zakresu pierwszej pomocy oraz udzielania wsparcia psychologicznego ofiarom wypadków i pożarów, - Przeszkolenie opiekunów i członków Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej w zakresie reagowania w sytuacjach kryzysowych	2025-2027	50 000	LGD „Partnerstwo Północnej Jury” – projekty konkursowe i grantowe z PS WPR Program „Aktywni Lokalnie” Program Rządowy Moc Małych Społeczności	Rezultat Wzrost poziomu przygotowania i kompetencji ratowniczych oraz psychologicznych wśród członków OSP i MDP, co przełoży się na skuteczniejsze i bardziej empatyczne działania w sytuacjach kryzysowych oraz lepsze przygotowanie młodzieży do służby społecznej. Sposób pomiaru: listy obecności	1.2,.1.4	Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z rezultatów przedsięwzięcia. Działania te nie przewidują wykluczeń.

A14	Tradycja i kultura wsi	Koło Gospodyń Wiejskich "Stowarzyszenie Kobiet Dojrzałych w Markowcach"	Markowice Obszar rewitalizacji	Celem projektu jest integracja mieszkańców wsi Markowice, aktywizacja seniorów oraz pielęgnowanie lokalnych tradycji i dziedzictwa kulturowego, a także promowanie zdrowego stylu życia i międzypokoleniowej współpracy poprzez organizację działań o charakterze edukacyjnym, kulturalnym i rekreacyjnym. Zakres realizowanych zadań: Organizacja Dnia Seniora Wyjazd integracyjny dla rodzin z dziećmi Warsztaty szkoleniowe z zakresu profilaktyki zdrowotnej Warsztaty rękodzielnicze i nauka szydełkowania – Organizacja festynu wiejskiego		50 000	LGD „Partnerstwo Północnej Jury" – projekty konkursowe i grantowe z PS WPR Program Rządowy Moc Małych Społeczności	Rezultat: Zwiększenie integracji mieszkańców wsi Markowice, w tym seniorów, rodzin i dzieci, poprzez wspólne działania o charakterze kulturalnym i edukacyjnym, Rozwój umiejętności praktycznych i społecznych uczestników, w szczególności w zakresie rękodzieła, zdrowego stylu życia i aktywności obywatelskiej, Wzmocnienie więzi z lokalnym dziedzictwem kulturowym, tradycjami i historią regionu. Sposób pomiaru: listy obecności	1.1, 1.2, 1.3, 1.4	Przedsięwzięcie zapewni dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie czy orientację seksualną. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi niepełnosprawnościami nie będą wykluczone z możliwości korzystania z rezultatów przedsięwzięcia. Działania te nie przewidują wykluczeń.

Tabela nr 19. Zestawienie działań o charakterze kluczowym; Źródło: Opracowanie własne

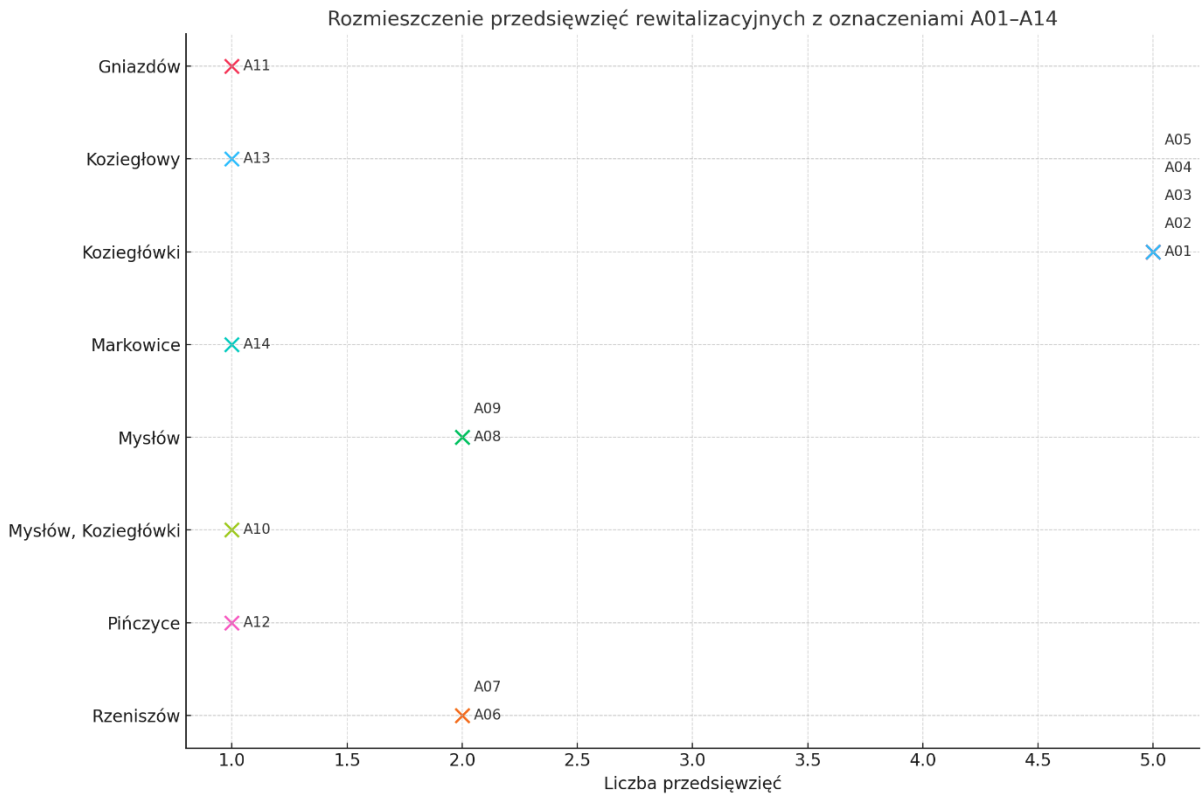

Ryc. nr. 26. Rozmieszczenie przedsięwzięć wg lokalizacji
Źródło: Opracowanie własne

7. POZOSTAŁE DOPUSZCZALNE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE UZUPEŁNAJĄCO - INTEGRUJACE

Gminny Program Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy przewiduje możliwość realizacji szeregu przedsięwzięć, które – choć nie zostały zakwalifikowane jako kluczowe– mogą istotnie przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców i przeciwdziałania negatywnym zjawiskom na obszarze rewitalizacji. Przedsięwzięcia te są zgodne z celami GPR i mogą być realizowane w zależności od potrzeb, zaangażowania lokalnych partnerów oraz dostępności środków.

Sfera społeczna:

- organizacja wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych i sportowych integrujących mieszkańców (np. pikniki, warsztaty, turnieje);
- tworzenie i rozwój świetlic, klubów młodzieżowych oraz miejsc spotkań międzypokoleniowych;
- programy aktywizujące osoby starsze, samotne i nieaktywne zawodowo (np. „czas dla seniora”, koła zainteresowań, poradnictwo);

- działania przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu i wzmacniające więzi sąsiedzkie (np. inicjatywy sąsiedzkie, streetworking, opieka sąsiedzka);
- rozwój lokalnych usług społecznych (np. mobilne punkty wsparcia, poradnictwo psychologiczne, mediacje społeczne);
- wspieranie młodzieży w wejściu w dorosłość (warsztaty umiejętności życiowych, staże, mentoring);
- promocja wolontariatu i aktywności obywatelskiej.

Sfera gospodarcza:

- wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i samozatrudnienia, zwłaszcza wśród młodzieży, kobiet i osób 50+;
- tworzenie i rozwój inkubatorów przedsiębiorczości oraz lokalnych sieci wsparcia dla firm;
- szkolenia i doradztwo zawodowe (z zakresu np. zakładania działalności, marketingu, cyfryzacji);
- wspieranie rozwoju lokalnych produktów i usług (np. rękodzieło, lokalna żywność, usługi opiekuńcze);
- działania na rzecz rozwoju ekonomii społecznej (np. spółdzielnie socjalne, warsztaty terapii zajęciowej);
- zagospodarowanie pustostanów lub niewykorzystywanych obiektów na cele gospodarcze i usługowe;
- współpraca samorządu z lokalnym biznesem i organizacjami pozarządowymi w celu tworzenia miejsc pracy.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna w tym sfera kulturowa i dziedzictwo lokalne:

- modernizacja i dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb mieszkańców (np. place, skwery, przystanki, mała architektura);
- zagospodarowanie terenów zdegradowanych lub nieużytkowanych (np. tereny poprzemysłowe, zaniedbane place);
- tworzenie i rozwój przestrzeni rekreacyjnych i wypoczynkowych (np. altany, place zabaw, siłownie zewnętrzne);
- zwiększenie dostępności przestrzeni publicznej dla osób z niepełnosprawnościami i rodzin z dziećmi;
- wsparcie budownictwa społecznego, w tym adaptacja istniejących budynków na cele mieszkaniowe;

- zwiększenie funkcjonalności lokalnych przestrzeni poprzez działania estetyzujące i uporządkowujące.
- rewitalizacja zabytków i obiektów o wartości kulturowej (np. kościoły, kapliczki);
- dokumentowanie i promocja lokalnego dziedzictwa (wydawnictwa, wystawy, filmy, tablice informacyjne);
- wsparcie lokalnych grup artystycznych, zespołów folklorystycznych i inicjatyw kulturalnych;
- organizacja cyklicznych wydarzeń promujących tradycje i historię regionu (np. dni miejscowości, jarmarki);
- tworzenie izb pamięci, sal tradycji i lokalnych muzeów społecznych.

Sfera techniczna:

- działania związane z modernizacją i rozbudową infrastruktury komunalnej w tym oczyszczalnią ścieków w miejscowości Koziegłowy oraz ujęciem wody w Pińczycach
- rozbudowa sieci kanalizacyjnej, wodociągowej i energetycznej w zdegradowanych częściach gminy;
- modernizacja infrastruktury drogowej i chodników w obszarach rewitalizacji (np. ulice, place manewrowe, zatoki postojowe);
- poprawa infrastruktury oświetleniowej i bezpieczeństwa (np. nowe latarnie, monitoring, przejścia dla pieszych);
- tworzenie systemów odwodnienia terenów zagrożonych podtopieniami;
- wsparcie dla ekologicznych rozwiązań technicznych (np. oświetlenie LED, retencja wody, panele PV);
- remonty i adaptacje techniczne obiektów użyteczności publicznej na cele społeczne i usługowe;
- poprawa dostępności obiektów publicznych (likwidacja barier architektonicznych, podjazdy, windy).

Sfera środowiskowa

- wdrażanie elementów błękitno-zielonej infrastruktury (np. zbiorniki retencyjne, systemy odwodnienia, zieleń filtracyjna);
- promowanie transportu niskoemisyjnego (np. budowa ścieżek rowerowych, miejsca do ładowania rowerów elektrycznych);
- nasadzenia drzew i krzewów w przestrzeni publicznej, tworzenie pasów zieleni izolacyjnej;
- tworzenie i rewitalizacja terenów zieleni urządzonej;

- wsparcie dla lokalnych inicjatyw ekologicznych i edukacji przyrodniczej;
- adaptacja przestrzeni do zmian klimatu (np. zielone dachy, nawierzchnie przepuszczalne, systemy retencji wody);
- poprawa jakości środowiska życia poprzez ograniczenie emisji hałasu, pyłów i zanieczyszczeń (np. ekrany zielone).

Tabela B. Pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Lp.	Nazwa	Podmioty realizujące	Lokalizacja	Szacowana wartość [zł]
1	2	3	4	5
B01	Rewitalizacja budynku magazynowego przy OSP Koziegłowy wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu	OSP Koziegłowy	Koziegłowy	1 500 000
B02	Modernizacja ul. Kościelnej w Koziegłowach wraz z budową zaplecza parkingowego dla centrum	Gmina i Miasto Koziegłowy	Koziegłowy	2 000 000
B03	Budowa infrastruktury turystycznej na terenie Gminy Koziegłowy, budowa szlaku turystycznego łączącego zdegradowane tereny Koziegłów i Gniazdowa.	Gmina i Miasto Koziegłowy	Koziegłowy	3 000 000
B04	Budowa Centrum Spotkań lokalnej społeczności w Koziegłowach Rosochaczu	Gmina i Miasto Koziegłowy	Koziegłowy	1 000 000
B05	Zagospodarowanie i rewitalizacja Domu Ludowego w Gniazdowie na potrzeby lokalnej społeczności	Gmina i Miasto Koziegłowy	Gniazdów	1 000 000
B06	Modernizacja i remont remizy OSP w Gniazdowie	OSP Gniazdów	Gniazdów	500 000
B07	Sołeckie Centrum Tradycji w Markowicach	Gmina i Miasto Koziegłowy	Markowice	5 000 000
B08	Rewitalizacja zabytkowego kościoła parafii Św. Michała Archanioła w Pińczycach wraz z przyległym otoczeniem	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Michała Archanioła w Pińczycach	Pińczyce	b.d.
B09	Doposażenie KGW o infrastrukturę umożliwiającą organizację imprez plenerowych.	Koło Gospodyń Wiejskich Bontanianki	Pińczyce	b.d.
B10	Przegląd Orkiestr Dętych	Gmina i Miasto Koziegłowy / Szkoła Podstawowa w Pińczycach	Pińczyce	b.d.
B11	Rewitalizacja placu manewrowego OSP Pińczyce oraz modernizacja pomieszczeń sanitarnych	OSP Pińczyce	Pińczyce	b.d.
B12	Zagospodarowanie terenu przy ruinach zamku	Gmina i Miasto Koziegłowy	Koziegłowy	2 000 000,00

Tabela nr 20. Zestawienie pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć - z perspektywą rozwoju Źródło: Opracowanie

Uzasadnienie dla realizacji projektu uzupełniającego poza obszarem rewitalizacji

Budowa Centrum Spotkań lokalnej społeczności w Koziegłowach Rosochaczu

Zgodnie z art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, przedsięwzięcia rewitalizacyjne zamieszczone w Gminnym Programie Rewitalizacji mogą być realizowane poza wyznaczonym obszarem rewitalizacji, jeżeli służą realizacji celów i kierunków działań

programu oraz ich lokalizacja wynika ze specyfiki danego przedsięwzięcia. Budowa Centrum Spotkań lokalnej społeczności w Koziegłowach Rosochaczu spełnia te przesłanki.
Projekt ten ma na celu stworzenie ogólnodostępnej przestrzeni społecznej, służącej integracji mieszkańców, aktywizacji środowisk lokalnych oraz organizacji wydarzeń edukacyjnych, kulturalnych i prospołecznych. Centrum będzie pełniło funkcję uzupełniającą względem istniejącej infrastruktury społecznej na obszarze rewitalizacji, odpowiadając na kluczowe potrzeby wskazane w pogłębionej diagnozie społecznej – w szczególności w zakresie braku miejsc spotkań, niskiego poziomu integracji i zaufania społecznego oraz ograniczonej oferty działań sprzyjających wspólnotowości i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu.
Lokalizacja projektu poza granicami wyznaczonego obszaru rewitalizacji wynika z ograniczeń przestrzennych i funkcjonalnych – w centrum Koziegłów, objętym rewitalizacją, nie istnieje możliwość realizacji inwestycji o wymaganych parametrach przestrzennych i funkcjonalnych. Rosochacz, jako część miasta dobrze skomunikowana z obszarem rewitalizacji, oferuje natomiast odpowiednie warunki lokalizacyjne, dostępność terenów i możliwość włączenia społeczności z różnych części gminy.
Realizacja inwestycji przyczyni się do osiągnięcia głównych celów rewitalizacji, takich jak: wzmacnianie kapitału społecznego, rozwój infrastruktury społecznej, przeciwdziałanie marginalizacji oraz poprawa jakości życia mieszkańców. Projekt wpisuje się w kierunki działań programu, w szczególności w zakresie wspierania integracji międzypokoleniowej, aktywizacji obywatelskiej i lokalnej tożsamości. Dzięki szerokiej dostępności i funkcji międzylokalnej, centrum będzie stanowiło realne wsparcie dla działań prowadzonych w ramach rewitalizacji, wzmacniając ich oddziaływanie także poza obszarem bezpośredniej interwencji.

8. KOMPLEMENTARNOŚĆ I MIECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

Komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych dla **Gminy i Miasta Koziegłowy**:
W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy zastosowano mechanizmy integrowania działań, które zapewniają spójność między celami rewitalizacji, odpowiadającymi im kierunkami działań oraz konkretnymi przedsięwzięciami. Ich celem jest eliminacja lub ograniczenie zidentyfikowanych negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzennych i środowiskowych występujących na obszarach rewitalizacji.

Podstawowym mechanizmem integracji jest zachowanie związku przyczynowo-skutkowego między problemem, celem, działaniem i przedsięwzięciem. Cele szczegółowe wynikają z diagnozy, a przypisane im działania i projekty odpowiadają na realne problemy mieszkańców. Równocześnie działania zostały zróżnicowane terytorialnie – przypisane do konkretnych podobszarów rewitalizacji, w zależności od lokalnych potrzeb.

Zastosowano także zasadę komplementarności – przedsięwzięcia społeczne, infrastrukturalne i środowiskowe uzupełniają się i wzmacniają wzajemnie, zwiększając trwałość efektów. Ważnym mechanizmem jest współpraca wielu podmiotów (samorządu, NGO, instytucji lokalnych), co sprzyja integracji zasobów oraz animacji społecznej. Dodatkowo wdrożony system monitoringu oparty na wskaźnikach pozwala ocenić skuteczność i spójność wdrażanych działań oraz umożliwia ich bieżące dostosowywanie.

Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Zasadniczym miernikiem poziomu integracji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy jest zapewnienie komplementarności planowanych przedsięwzięć, zarówno w wymiarze przestrzennym, merytorycznym, instytucjonalnym, jak i finansowym oraz czasowym. GPR został zaprojektowany jako zintegrowany i elastyczny instrument reagowania na złożone problemy obszarów zdegradowanych, w którym poszczególne działania wzajemnie się uzupełniają i wzmacniają. Komplementarność nie tylko podnosi skuteczność rewitalizacji, ale także zwiększa trwałość efektów społecznych, gospodarczych i przestrzennych.

Komplementarność przestrzenna odnosi się do planowania działań w konkretnych podobszarach rewitalizacji w taki sposób, aby tworzyły one lokalnie spójne pakiety projektowe. Przykładowo, w Koziegłówkach i Rzeniszowie planuje się połączenie interwencji infrastrukturalnych, takich jak modernizacja placów, skwerów, chodników i przestrzeni zielonych, z działaniami społecznymi i animacyjnymi – w tym aktywizacją jednostek OSP, kół gospodyń wiejskich oraz młodzieżowych grup inicjatywnych. Taka koncentracja działań na konkretnych terenach pozwala osiągnąć efekt synergii, gdzie suma korzyści jest większa niż efekty pojedynczych inwestycji.

Komplementarność problemowa (merytoryczna) uwzględnia powiązania między różnymi

typami problemów – społecznymi, gospodarczymi, przestrzennymi, środowiskowymi i technicznymi – oraz potrzebę ich równoczesnego rozwiązywania. Dlatego też projekty rewitalizacyjne mają często charakter wielofunkcyjny, łącząc np. poprawę jakości infrastruktury z działaniami edukacyjnymi, integracyjnymi czy wspierającymi lokalną przedsiębiorczość. Doskonałym przykładem jest adaptacja remiz OSP na lokalne centra społeczne, które służyć będą zarówno celom kulturalnym, jak i opiekuńczo-edukacyjnym. Takie podejście sprzyja kompleksowej regeneracji społeczno-przestrzennej, opartej na wielosektorowej interwencji.

Komplementarność instytucjonalno-proceduralna oznacza budowanie partnerstw na poziomie lokalnym i ponadlokalnym, które umożliwiają wspólne planowanie i wdrażanie działań. GPR Koziegłowy opiera się na współpracy między samorządem a organizacjami pozarządowymi, jednostkami OSP, kołami gospodyń wiejskich, placówkami oświatowymi, instytucjami kościelnymi oraz mieszkańcami. Dzięki temu program zyskuje społeczny mandat do działania, a jego realizacja jest bardziej responsywna i zakorzeniona w realnych potrzebach społeczności. Koordynacja pomiędzy partnerami odbywa się w ramach wspólnego systemu zarządzania rewitalizacją, który umożliwia monitorowanie postępów, ocenę skuteczności oraz elastyczne dostosowanie działań do zmieniających się uwarunkowań.

Komplementarność finansowa zakłada różnicowanie źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Gmina Koziegłowy planuje pozyskiwać środki z funduszy europejskich (EFRR, EFS+), programów krajowych i regionalnych, środków własnych oraz zaangażować partnerów społecznych i prywatnych. Niektóre projekty są przygotowywane z myślą o aplikowaniu o granty tematyczne, inne – o współfinansowaniu w formule partnerstwa publiczno-społecznego. Dzięki temu możliwe jest zwiększenie efektywności kosztowej oraz rozszerzenie zakresu realizowanych działań.

Komplementarność czasowa (międzyokresowa) odnosi się do powiązania nowych projektów z wcześniejszymi działaniami realizowanymi w gminie. Część przedsięwzięć ma charakter kontynuacyjny – rozwija już istniejące zasoby, np. modernizuje wcześniej wybudowane obiekty lub rozbudowuje rozpoczęte inicjatywy społeczne. GPR przewiduje również możliwość dodawania kolejnych przedsięwzięć uzupełniających w miarę pojawiania się nowych potrzeb, co czyni program otwartym i elastycznym instrumentem rewitalizacji długofalowej.

Dzięki przemyślanej integracji przestrzennej, tematycznej i instytucjonalnej, program jest zdolny do generowania trwałych zmian w zdegradowanych obszarach gminy. Takie podejście wzmacnia skuteczność rewitalizacji, sprzyja aktywizacji społecznej, a także umożliwia lepsze zarządzanie procesem przemian lokalnych.

W celu pełnego zobrazowania wzajemnych powiązań między działaniami rewitalizacyjnymi a celami programu, zastosowano tabele, która ukazuje zależności między poszczególnymi celami szczegółowymi a projektami. Wskazuje ona także sfery oddziaływania wybranych przedsięwzięć.

Oddziaływanie na poszczególne sfery i zestawienie przedsięwzięć z przypisanymi celami szczegółowymi

Kod	**Nazwa przedsięwzięcia**	**Cel szczegółowy**	**Sfera(y) oddziaływania**
A01	Rewitalizacja rynku w Koziegłówkach	2.1; 3.2	społeczna; funkcjonalna; środowiskowa
A02	Budowa zaplecza sanitarno-socjalnego w Koziegłówkach	3.2; 2.2	funkcjonalna
A03	Modernizacja placu przyszkolnego z tężnią	1.1; 2.3	społeczna; środowiskowa, funkcjonalna
A04	Remont i modernizacja strażnicy OSP Koziegłówki	1.3; 1.2, 2.2	społeczna; funkcjonalna
A05	Doposażenie Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej	1.2, 1.4	społeczna
A06	Gminne Centrum Społeczno-Kulturalne w Rzeniszowie	1.1; 1.4; 3.1, 2.1,	społeczna; funkcjonalna; gospodarcza
A07	Integracja organizacji z terenu Gminy	1.4; 1.1; 3.1	społeczna
A08	Wiejskie Centrum Społeczności Lokalnej Mysłów	1.2; 1.1; 1.4, 2.2	społeczna; funkcjonalna
A09	Działania miękkie dla społeczności Mysłowa	1.2; 1.4	społeczna;
A10	Kapliczki Mysłowa – dziedzictwo odnawialne	1.3; 3.3	społeczna; środowiskowa
A11	Rozbudowa terenów rekreacyjnych – Gniazdów	3.2; 2.1	funkcjonalna; społeczna; środowiskowa
A12	Przestrzeń rekreacyjno-wypoczynkowa w Pińczycach	3.2; 2.1	społeczna; funkcjonalna; środowiskowa
A13	Bezpieczny Strażak i MDP – szkolenie	1.2, 1.4	społeczna
A14	Tradycja i kultura wsi – Markowice	1.3	społeczna
B01	Rewitalizacja budynku magazynowego OSP Koziegłowy	1.3; 2.2	społeczna; funkcjonalna
B02	Modernizacja ul. Kościelnej i budowa parkingu	2.1;	funkcjonalna
B03	Szlak turystyczny Koziegłowy–Gniazdów	3.2; 3.3	gospodarcza; środowiskowa; funkcjonalna
B04	Centrum Spotkań w Koziegłowach Rosochaczu	1.1; 1.4, 2.1	społeczna; funkcjonalna
B05	Rewitalizacja Domu Ludowego w Gniazdowie	1.1; 1.3;2.2	społeczna; funkcjonalna
B06	Remont remizy OSP w Gniazdowie	1.1;2.2	społeczna; funkcjonalna

B07	Sołeckie Centrum Tradycji w Markowicach	1.3; 3.3	społeczna; gospodarcza, funkcjonalna
B08	Rewitalizacja kościoła w Pińczycach	1.3; 3.2	społeczna; środowiskowa
B09	Doposażenie KGW – imprezy plenerowe	1.4	społeczna
B10	Przegląd Orkiestr Dętych	1.3	społeczna;
B11	Rewitalizacja placu OSP Pińczyce	3.2;2.2	funkcjonalna
B12	Zagospodarowanie terenu przy ruinach zamku	3.2; 2.1	społeczna; środowiskowa; funkcjonalna

Tabela nr 21. Zestawienie planowanych przedsięwzięć z celami szczegółowymi
Źródło: Opracowanie własne

9. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY I MIASTA KOZIEGŁOWY

Skuteczna realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR) wymaga zaplanowania i zapewnienia odpowiednich środków finansowych, które umożliwią wdrożenie zaplanowanych przedsięwzięć – zarówno o charakterze infrastrukturalnym, jak i społecznym. Przedstawione poniżej szacunkowe ramy finansowe stanowią orientacyjne oszacowanie nakładów potrzebnych do wdrożenia programu w całym okresie jego obowiązywania.

Charakter ram finansowych

Ramowy budżet GPR ma charakter orientacyjny i szacunkowy, ponieważ szczegółowe koszty poszczególnych przedsięwzięć będą ustalane na etapie opracowania dokumentacji projektowej oraz pozyskiwania środków zewnętrznych. Przyjęte założenia opierają się na:

- wstępnych kosztorysach i danych referencyjnych dla podobnych inwestycji,
- znajomości specyfiki lokalnej infrastruktury,
- założeniu możliwości realizacji niektórych przedsięwzięć etapowo lub modułowo,
- dotychczasowych doświadczeniach Gminy i Miasta Koziegłowy w realizacji projektów inwestycyjnych i społecznych.

Zakres uwzględnionych kosztów

Ujęto koszty związane z realizacją zarówno przedsięwzięć kluczowych, jak i przedsięwzięć uzupełniających przewidzianych w GPR, obejmujących:

- roboty budowlane, adaptacyjne i remontowe (budynki, przestrzenie publiczne, infrastruktura),
- zakup wyposażenia oraz urządzeń do działalności społecznej i edukacyjnej,
- realizację działań miękkich (edukacja, integracja, animacja społeczna, działania aktywizujące),

- koszty organizacyjne (promocja, szkolenia, koordynacja, monitoring).

Nie obejmują one kosztów ogólnych funkcjonowania gminy oraz programów realizowanych równolegle, które nie są bezpośrednio wpisane w logikę rewitalizacyjną.

Orientacyjna wartość finansowa przedsięwzięć

W oparciu o zebrane dane szacuje się, że:

- łączna wartość przedsięwzięć kluczowych (A01–A14) wynosi 24 940 067 zł,
- przedsięwzięcia z perspektywą wdrożenia (B01–B12) mogą łącznie kosztować ok 16.900.000 zł,

co oznacza, że całkowita orientacyjna wartość GPR Koziegłowy wynosi ok. 42.240.067 zł, z zastrzeżeniem, że część kosztów może ulec zmianie w związku z inflacją, aktualizacją dokumentacji lub nowymi możliwościami technologicznymi.

Podział ten należy traktować jako elastyczny – część przedsięwzięć uzupełniających może zyskać charakter kluczowy, jeżeli pojawią się odpowiednie źródła finansowania i gotowość wdrożeniowa.

Źródła finansowania

Realizacja programu będzie finansowana z wielu źródeł – zarówno publicznych, jak i prywatnych, z naciskiem na maksymalizację wykorzystania środków zewnętrznych. Zakładane źródła to:

1. Środki własne Gminy i Miasta Koziegłowy
   - wydatki budżetowe inwestycyjne i bieżące,
   - środki z funduszu sołeckiego (dla mniejszych lokalnych projektów),
   - środki zabezpieczone w Wieloletniej Prognozie Finansowej.
2. Fundusze unijne 2021–2027
   - Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021–2027 (w tym EFRR i EFS+),
   - Programy regionalne i krajowe zarządzane przez instytucje pośredniczące (np. ZIT, LGD),
   - Instrumenty terytorialne i zintegrowane podejścia terytorialne (ZPT).
3. Programy rządowe i środki krajowe
   - Rządowy Fundusz Polski Ład,
   - Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
   - Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej (FRKF),
   - Programy środowiskowe (NFOŚiGW, WFOŚiGW).

4. Partnerstwo społeczne i prywatne

- środki organizacji społecznych (np. KGW, OSP, parafii),
- wkład rzeczowy (np. udostępnienie obiektów, praca społeczna),
- potencjalne zaangażowanie sponsorów i lokalnych przedsiębiorców.

5. Inne mechanizmy zewnętrzne

- mikrogranty i fundusze lokalne (np. FIO, Aktywni Obywatele),
- crowdfunding i inicjatywy mieszkańców,
- mechanizmy partnerstwa publiczno-społecznego.

Indykatywne środki finansowe w ramach gminnego programu rewitalizacji z podziałem na źródła finansowania						
L.p.	Nazwa przedsięwzięcia	Środki pochodzące Ze źródeł publicznych krajowych	Środki pochodzące z funduszy UE np.:EFRR, EFS, FS	Środki prywatne	Środki pochodzące z innych źródeł	suma
A01	Rewitalizacja rynku w Koziegłówkach	0	204 057 zł	36 010 zł	0	240 067 zł
A02	Budowa zaplecza sanitarno-socjalnego w Koziegłówkach	0	255 000 zł	45 000 zł	0	300 000 zł
A03	Modernizacja placu przyszkolnego z tężnią	0	425 000 zł	75 000 zł	0	500 000
A04	Remont i modernizacja strażnicy OSP Koziegłówki	850 000 zł	0	150 000 zł	0	1 000 000 zł
A05	Doposażenie Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej	85 000 zł	0	15 000 zł	0	100 000 zł
A06	Gminne Centrum Społeczno-Kulturalne w Rzeniszowie	0	8 500 000 zł	1 500 000 zł	0	10 000 000 zł
A07	Integracja organizacji z terenu Gminy	0	850 000 zł	150 000 zł	0	1 000 000 zł

A08	Wiejskie Centrum Społeczności Lokalnej Mysłów	0	3 400 000 zł	600 000 zł	0	4 000 000 zł
A09	Działania miękkie dla społeczności Mysłowa	0	850 000 zł	150 000 zł	0	1 000 000 zł
A10	Kapliczki Mysłowa – dziedzictwo odnawialne	0	170 000 zł	30 000 zł	0	200 000 zł
A11	Rozbudowa terenów rekreacyjnych – Gniazdów	5 100 000 zł	0	900 000 zł	0	6 000 000 zł
A12	Przestrzeń rekreacyjno-wypoczynkowa w Pińczycach	0	425 000 zł	75 000 zł	0	500 000 zł
A13	Bezpieczny Strażak i MDP – szkolenie	0	40 000	10 000	0	50 000 zł
A14	Tradycja i kultura wsi – Markowice	0	50 000	0	0	50 000 zł
	suma	6 035 000 zł	15 169 057 zł	3 736 010 zł	0 zł	24 940 067 zł

Tabela nr 22. Tabela finansowa
Źródło: Opracowanie własne

Zasada elastyczności i etapowania

Program przewiduje możliwość etapowego wdrażania przedsięwzięć, a także modyfikacji ich zakresu w zależności od dostępnych środków. Przedsięwzięcia mają charakter modułowy – mogą być realizowane częściowo, zgodnie z aktualnymi potrzebami i możliwościami budżetowymi.

Program pozostawia także możliwość dodawania nowych przedsięwzięć uzupełniających w przyszłości – co umożliwia elastyczne reagowanie na pojawiające się szanse finansowe (np. konkursy, nabory tematyczne, projekty partnerskie).

Komplementarność z innymi programami

Wydatki ponoszone w ramach GPR będą koordynowane z realizacją innych lokalnych i regionalnych strategii oraz dokumentów (np. strategia rozwoju, dokumenty planistyczne,

programy ochrony środowiska). Współpraca ta pozwoli unikać dublowania kosztów i optymalizować wykorzystanie funduszy zewnętrznych.

10. POWIĄZANIA GPR Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI

Komplementarność na poziomie krajowym

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Gminny Program Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy wpisuje się w założenia Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, realizując jej nadrzędny cel – budowę spójnej, konkurencyjnej i efektywnie zarządzanej Polski. Program wzmacnia lokalne potencjały społeczno-gospodarcze, wspiera zrównoważony rozwój przestrzenny i środowiskowy oraz promuje partnerski model zarządzania oparty o potrzeby mieszkańców i lokalnych instytucji.

Powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy z celami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030).

Cel KSRR 1

Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym

Powiązanie z GPR:

- GPR Koziegłowy koncentruje się na obszarach zdegradowanych, przeciwdziała marginalizacji społecznej i przestrzennej.
- Realizowane działania rewitalizacyjne służą wyrównywaniu szans i poprawie jakości życia, szczególnie w mniejszych miejscowościach.
- Poprawa dostępności usług społecznych, infrastruktury publicznej oraz przestrzeni wspólnych wpływa bezpośrednio na spójność społeczną i przestrzenną.

Odpowiadające cele szczegółowe GPR:

1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1

Cel KSRR 2

Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych

Powiązanie z GPR:

- GPR zakłada wspieranie lokalnych przedsiębiorców, ekonomii społecznej oraz rozwoju produktów lokalnych i rękodzieła.
- Wzmocnienie funkcji turystyczno-rekreacyjnych oraz promocja dziedzictwa kulturowego przyczynia się do rozwoju endogenicznych potencjałów.
- Przewidziane działania sprzyjają aktywizacji gospodarczej oraz wykorzystaniu zasobów kulturowych i przyrodniczych gminy.

Odpowiadające cele szczegółowe GPR:
1.3, 3.1, 3.2, 3.3

Cel KSRR 3
Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie
Powiązanie z GPR:

- GPR Koziegłowy opiera się na diagnozie lokalnej i partycypacji społecznej, co odpowiada zasadzie ukierunkowania terytorialnego.
- Program zakłada wspieranie partnerstw lokalnych, NGO oraz wzmacnianie roli mieszkańców w zarządzaniu rozwojem.
- Wdrażane będzie zintegrowane podejście łączące inwestycje infrastrukturalne z działaniami społecznymi i środowiskowymi.

Odpowiadające cele szczegółowe GPR:
1.4, 2.1, 2.3, 3.1, 3.3

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO).

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy jest w pełni zgodny z celami wyznaczonymi w Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO). Wpisuje się on w założenia strategiczne tego dokumentu zarówno w wymiarze społecznym, gospodarczym, jak i środowiskowym, stanowiąc lokalną odpowiedź na wyzwania identyfikowane na poziomie krajowym i unijnym.

Program rewitalizacji obejmuje działania przyczyniające się do zwiększania kapitału społecznego, aktywizacji mieszkańców, przeciwdziałania wykluczeniu oraz poprawy jakości usług społecznych. Wsparcie dla rodzin, osób starszych, organizacji pozarządowych i oddolnych inicjatyw lokalnych jest zgodne z celem KPO dotyczącym wzrostu jakości życia i spójności społecznej.

W zakresie środowiskowym i infrastrukturalnym projekt GPR odzwierciedla priorytety KPO związane z zieloną transformacją, poprawą efektywności energetycznej i adaptacją do zmian

klimatu. Przewidziane w programie działania dotyczące termomodernizacji budynków, retencji wody, rewitalizacji zieleni i rozwoju przestrzeni publicznych sprzyjają realizacji komponentu „Zielona energia i zmniejszenie energochłonności".

Program wspiera również rozwój lokalnej przedsiębiorczości i gospodarki opartej na zasobach, co jest spójne z komponentem „Odporność i konkurencyjność gospodarki". Wsparcie dla mikroprzedsiębiorstw, lokalnych producentów, KGW czy organizacji społecznych wpisuje się w kierunek odbudowy gospodarki w oparciu o jej trwałe i lokalne podstawy.

GPR Koziegłowy wykorzystuje także elementy transformacji cyfrowej i nowoczesnego zarządzania, np. poprzez planowanie zintegrowane i oparte na danych, a także rozwój współpracy międzysektorowej. To z kolei odpowiada założeniom KPO dotyczącym podnoszenia jakości zarządzania i efektywności instytucjonalnej.

W ten sposób GPR stanowi narzędzie lokalnej implementacji celów KPO, przyczyniając się do osiągania efektów zarówno na poziomie gminy, jak i całego kraju.

Powiązanie GPR Koziegłowy z celami Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Gminny Program Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy jest zgodny z założeniami „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)" – kluczowego dokumentu strategicznego wyznaczającego kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego Polski. Program rewitalizacji realizuje w praktyce podejście zrównoważonego rozwoju terytorialnego, gospodarczego, społecznego i środowiskowego, ujęte w pięciu celach szczegółowych SOR.

W sposób szczególny GPR wpisuje się w cel dotyczący wspierania trwałego wzrostu gospodarczego poprzez rozwój lokalnej przedsiębiorczości i wykorzystanie zasobów endogenicznych, takich jak dziedzictwo kulturowe, produkty lokalne czy potencjał turystyczno-rekreacyjny. Dzięki inwestycjom w przestrzeń publiczną, rewitalizację obiektów i wsparcie aktywności gospodarczej mieszkańców, program stwarza podstawy do zwiększania lokalnej konkurencyjności i aktywności ekonomicznej.

Jednocześnie GPR bezpośrednio przyczynia się do realizacji celu dotyczącego spójności społecznej i terytorialnej. Obejmuje działania nakierowane na wyrównywanie szans rozwojowych, poprawę dostępności usług publicznych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Rozwój infrastruktury społeczno-kulturalnej, integracja międzypokoleniowa i animacja oddolnych inicjatyw mieszkańców wzmacniają kapitał społeczny, co pozostaje w ścisłym związku z założeniami SOR.

Ważnym aspektem programu jest także dbałość o jakość środowiska i poprawę odporności lokalnej wspólnoty na zmiany klimatyczne, co znajduje odzwierciedlenie w działaniach z zakresu retencji, zielonej infrastruktury, efektywności energetycznej oraz ochrony zasobów naturalnych.

Na poziomie instytucjonalnym GPR Koziegłowy realizuje zasady dobrej administracji i nowoczesnego zarządzania rozwojem. Oparty na diagnozie, współpracy z interesariuszami i zintegrowanym planowaniu, program odpowiada na potrzeby terytorialne w sposób kompleksowy i zrównoważony, zgodnie z podejściem rekomendowanym w Strategii.

W efekcie GPR Koziegłowy stanowi lokalne narzędzie wdrażania celów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, dostosowane do realnych potrzeb mieszkańców oraz potencjału i wyzwań gminy.

Komplementarność na poziomie wojewódzkim

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030"

Powiązanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030" oparto na dopasowaniu celów szczegółowych GPR Gminy i Miasta Koziegłowy (1.1.-3.3.) do celów i podcelów Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030" (SRWŚ) (cele strategiczne A-D z przypisanymi celami szczegółowymi).

CEL GPR 1.1

Rozwój infrastruktury i oferty społeczno-kulturalnej jako przestrzeni integracji i aktywności międzypokoleniowej

SRWŚ B.2. Aktywny mieszkaniec – wspieranie integracji społecznej, kultury, inicjatyw międzypokoleniowych

SRWŚ C.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja

CEL GPR 1.2

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez dostęp do usług społecznych, edukacyjnych i psychologicznych

SRWŚ B.1. Wysoka jakość usług społecznych – rozwój wsparcia społecznego, zdrowotnego, opieki

SRWŚ D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny – wyrównywanie szans między ośrodkami

CEL GPR 1.3

Zachowanie i adaptacja dziedzictwa kulturowego oraz wzmacnianie uczestnictwa w kulturze i edukacji regionalnej
SRWŚ B.2. Aktywny mieszkaniec – kultura i dziedzictwo jako narzędzia aktywizacji społecznej
SRWŚ D.2. Kreowanie silnej marki regionu – promocja tożsamości lokalnej

CEL GPR 1.4
Wspieranie inicjatyw oddolnych, NGO i rozwój lokalnego wolontariatu
SRWŚ B.2. Aktywny mieszkaniec – rozwój społeczeństwa obywatelskiego
SRWŚ D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny – wspieranie aktywności lokalnej

CEL GPR 2.1
Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni publicznych i poprawa ich funkcjonalności
SRWŚ C.3. Kompleksowa rewitalizacja i atrakcyjne warunki zamieszkania
SRWŚ D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny

CEL GPR 2.2
Modernizacja obiektów publicznych z uwzględnieniem dostępności dla wszystkich grup mieszkańców
SRWŚ C.2. Efektywna infrastruktura – poprawa jakości obiektów publicznych
SRWŚ B.1. Wysoka jakość usług społecznych – dostępność usług dla osób o różnych potrzebach

CEL GPR 2.3
Rewitalizacja przyrodnicza, retencja, poprawa jakości powietrza, wody i gleby oraz efektywność energetyczna
SRWŚ C.1. Wysoka jakość środowiska – ochrona zasobów naturalnych, przeciwdziałanie zanieczyszczeniom
SRWŚ C.3. Dostosowanie do zmian klimatu – retencja, OZE, zieleń
SRWŚ C.2. Efektywna infrastruktura – modernizacja energetyczna i wodno-kanalizacyjna

CEL GPR 3.1

Tworzenie warunków dla rozwoju mikroprzedsiębiorczości, ekonomii społecznej i organizacji pozarządowych
SRWŚ A.3. Silna lokalna przedsiębiorczość
SRWŚ D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny – wspieranie lokalnej gospodarki w mniejszych gminach

CEL GPR 3.2
Rozwój infrastruktury i usług wspierających funkcje turystyczne i rekreacyjne
SRWŚ C.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania – infrastruktura rekreacyjna
SRWŚ A.1. Konkurencyjna gospodarka – rozwój turystyki i usług opartych na zasobach lokalnych

CEL GPR 3.3
Promowanie produktów lokalnych, rękodzieła, dziedzictwa kulinarnego i aktywności w duchu gospodarki cyrkularnej
SRWŚ A.3. Silna lokalna przedsiębiorczość
SRWŚ A.2. Innowacyjna gospodarka – gospodarka oparta na zasobach lokalnych i ideach
GOZ
SRWŚ D.2. Kreowanie marki regionu – promocja lokalnych tradycji i produktów

Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego 2020–2030
Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy jest dokumentem, który w pełni wpisuje się w główne założenia i cele Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020–2030. GPR, jako lokalne narzędzie wspierania integracji społecznej i poprawy jakości życia mieszkańców, realizuje w praktyce kierunki regionalnej polityki społecznej, odpowiadając na kluczowe wyzwania demograficzne, społeczne i instytucjonalne. Program zakłada działania wspierające rodziny, osoby starsze, dzieci i młodzież oraz osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, co jest spójne z priorytetami strategii dotyczącymi aktywnej polityki prorodzinnej i przeciwdziałania marginalizacji. Rozwój dostępnych przestrzeni wspólnych, świetlic, miejsc aktywności lokalnej oraz wsparcie dla instytucji opieki i integracji społecznej realizują cel zwiększenia dostępności usług społecznych na poziomie lokalnym.

GPR przyczynia się również do rozwoju polityki senioralnej poprzez projektowanie działań międzypokoleniowych, tworzenie bezpiecznych i funkcjonalnych przestrzeni publicznych oraz wspieranie aktywności osób starszych w życiu społecznym gminy. Ponadto zakłada on wzmocnienie organizacji społecznych (OSP, KGW, stowarzyszeń), co wspiera cel wzmacniania instytucji działających na rzecz włączenia społecznego i solidarności międzyludzkiej.

Program odwołuje się także do idei ekonomii społecznej, zakładając wsparcie dla lokalnych NGO, inicjatyw oddolnych i mikrodziałalności – zgodnie z celem strategii dotyczącym zwiększania roli ekonomii społecznej w integracji i świadczeniu usług.

Wreszcie, działania podejmowane w ramach GPR mają walor profilaktyczny – przeciwdziałają izolacji społecznej, wzmacniają więzi międzyludzkie i wspólnotowe, co pośrednio przyczynia się do ograniczania zjawisk takich jak przemoc czy uzależnienia, również uwzględnionych w strategii jako jeden z celów strategicznych.

W efekcie GPR Koziegłowy stanowi spójne i operacyjne narzędzie wdrażania polityki społecznej województwa śląskiego na poziomie lokalnym – odpowiadające celowi generalnemu strategii, jakim jest wysoka jakość życia mieszkańców województwa i aktywna społeczność regionalna.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+

Gminny Program Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy pozostaje w pełnej zgodności z kierunkami polityki przestrzennej wyznaczonymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+. Zakres planowanych działań rewitalizacyjnych wspiera realizację czterech celów strategicznych tego dokumentu oraz odpowiada na wskazane kierunki działania w układzie funkcjonalno-przestrzennym województwa.

W odniesieniu do **Celu 1 – Nowoczesna gospodarka**, projekt GPR wzmacnia warunki przestrzenne dla rozwoju mikroprzedsiębiorczości, lokalnego rzemiosła oraz inicjatyw społeczno-gospodarczych. Planowane zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni, poprawa dostępności komunikacyjnej oraz tworzenie przestrzeni sprzyjających działalności usługowej i turystycznej odpowiadają na potrzebę aktywizacji gospodarczej gminy oraz wpisują się w logikę wspierania dyfuzji rozwoju z ośrodków miejskich na obszary peryferyjne.

W zakresie **Celu 2 – Szanse rozwojowe mieszkańców**, GPR realizuje liczne inwestycje mające na celu poprawę jakości i dostępności usług publicznych – społecznych, edukacyjnych, kulturalnych i zdrowotnych. Wspierane są zarówno funkcje instytucjonalne, jak i nieformalne

formy aktywności obywatelskiej. Rewitalizacja przestrzeni wspólnych, świetlic, domów kultury oraz rozwój inicjatyw międzypokoleniowych odpowiadają na potrzebę wzmacniania integracji społecznej oraz wyrównywania szans rozwojowych w skali lokalnej.

Cel 3 – Przestrzeń i zasoby środowiska znajduje swój odpowiednik w działaniach rewitalizacyjnych związanych z ochroną środowiska, adaptacją do zmian klimatu i poprawą jakości przestrzeni publicznych. Projekt obejmuje inwestycje w zakresie małej retencji, tworzenia zieleni urządzonej, zwiększania efektywności energetycznej budynków oraz poprawy jakości powietrza i wód. Jednocześnie ważnym elementem jest ochrona dziedzictwa kulturowego – zarówno poprzez fizyczną rewitalizację obiektów zabytkowych, jak i wzmacnianie tożsamości lokalnej poprzez działania społeczne i edukacyjne.

W kontekście **Celu 4 – Relacje z otoczeniem**, projekt GPR sprzyja wzmocnieniu powiązań funkcjonalnych i infrastrukturalnych Koziegłów z otaczającym regionem. Przez rozwój turystyki, modernizację układów komunikacyjnych, podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznych i kreowanie nowych funkcji usługowych, gmina staje się bardziej otwarta na współpracę ponadlokalną i regionalną. Program wspiera także współpracę z partnerami zewnętrznymi, w tym organizacjami pozarządowymi i instytucjami kultury.

Podsumowując, GPR Koziegłowy jest dokumentem spójnym z polityką przestrzenną województwa, a jego wdrożenie w praktyce przyczynia się do osiągnięcia celów Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, przy jednoczesnym pełnym wykorzystaniu lokalnego potencjału i reagowaniu na potrzeby społeczności lokalnej.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji dla Koziegłów w pełni wpisuje się w priorytety Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego, której nadrzędnym celem jest poprawa jakości życia mieszkańców i wspieranie aktywnych, zintegrowanych społeczności. Planowane działania rewitalizacyjne wzmacniają potencjał rodzin, osób starszych, grup defaworyzowanych oraz instytucji lokalnych, przyczyniając się do realizacji wszystkich sześciu celów strategicznych polityki społecznej regionu.

Cel 1. Aktywna polityka prorodzinna

Działania GPR przewidują rozwój przestrzeni i usług wspierających rodzinę, w tym modernizację świetlic, domów kultury, przestrzeni rekreacyjnych i integracyjnych. Uwzględniane są potrzeby dzieci, młodzieży i osób zależnych, co wspiera kondycję i stabilność rodzin oraz wspólnot lokalnych.

Cel 2. Aktywne uczestnictwo osób starszych

GPR zakłada integrację międzypokoleniową, tworzenie bezpiecznych przestrzeni publicznych oraz wspieranie aktywności seniorów w życiu społecznym, m.in. przez infrastrukturę społeczną, działania animacyjne i programy aktywizacyjne. Dzięki temu Koziegłowy wpisują się w ideę starzenia się w aktywności i godności.

Cel 3. Kształcenie i doskonalenie kadr społecznych

Choć GPR nie przewiduje szkoleń bezpośrednio, wspiera działania lokalnych instytucji i NGO poprzez rewitalizację ich zaplecza technicznego, rozwój zasobów i współpracę z samorządem. Pośrednio sprzyja to podnoszeniu jakości i skuteczności lokalnych kadr społecznych.

Cel 4. Wzmocnienie instytucji i organizacji społecznych

Program rewitalizacji oparty jest na współpracy z lokalnymi liderami i partnerami społecznymi. Zakłada rozwój działań oddolnych, wolontariatu, kół gospodyń wiejskich, OSP i innych NGO, które stanowią fundament lokalnej integracji i aktywizacji społecznej.

Cel 5. Ekonomia społeczna i solidarność

GPR Koziegłowy wspiera rozwój lokalnych podmiotów ekonomii społecznej, mikroprzedsiębiorstw i inicjatyw opartych na produktach lokalnych, rękodziele czy usługach społecznych. Przewidziane działania pozwalają tworzyć nowe miejsca pracy i wzmacniają włączenie społeczne poprzez działalność gospodarczą.

Cel 6. Profilaktyka i przeciwdziałanie uzależnieniom oraz przemocy

Program zawiera komponenty przeciwdziałania izolacji społecznej, wzmacniania więzi międzyludzkich oraz tworzenia przestrzeni sprzyjających zdrowym, bezpiecznym relacjom. Pośrednio wspiera profilaktykę społeczną poprzez inwestycje w miejsca wspólne, aktywność, współodpowiedzialność i sąsiedztwo.

GPR Koziegłowy stanowi lokalne narzędzie wdrażania polityki społecznej województwa śląskiego. Realizuje wszystkie cele Strategii w sposób zintegrowany, partnerski i praktyczny – wspierając nie tylko poprawę infrastruktury i usług, ale przede wszystkim budowę silnej, solidarnej wspólnoty mieszkańców.

<u>Regionalna polityka Rewitalizacji Województwa Śląskiego</u>

Cel operacyjny C1: Wzrost kompetencji społecznych i aktywności mieszkańców oraz ich udziału w życiu społeczności lokalnych i regionu na terenach i obszarach zdegradowanych

Powiązane cele:

1.1 Rozwój infrastruktury i oferty społeczno-kulturalnej jako przestrzeni integracji i aktywności międzypokoleniowej

1.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez dostęp do usług społecznych, edukacyjnych i psychologicznych

1.3 Zachowanie i adaptacja dziedzictwa kulturowego oraz wzmacnianie uczestnictwa w kulturze i edukacji regionalnej

1.4 Wspieranie inicjatyw oddolnych, organizacji pozarządowych oraz rozwój lokalnego wolontariatu

3.1 Tworzenie warunków dla rozwoju mikro przedsiębiorczości, ekonomii społecznej i organizacji pozarządowych

3.3 Promowanie produktów lokalnych, rękodzieła, dziedzictwa kulinarnego i aktywności w duchu gospodarki cyrkularnej

Cel operacyjny C2: Wzrost funkcjonalności i jakości przestrzeni publicznych oraz mieszkalnictwa na terenach i obszarach zdegradowanych

Powiązane cele:

2.1 Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni publicznych i poprawa ich funkcjonalności

2.2 Modernizacja obiektów publicznych z uwzględnieniem dostępności dla wszystkich grup mieszkańców

1.1 Rozwój infrastruktury i oferty społeczno-kulturalnej jako przestrzeni integracji i aktywności międzypokoleniowej

1.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez dostęp do usług społecznych, edukacyjnych i psychologicznych

Cel operacyjny C3: Poprawa konkurencyjności gospodarki regionalnej i lokalnej na obszarach oraz terenach zdegradowanych

Powiązane cele:

3.1 Tworzenie warunków dla rozwoju mikroprzedsiębiorczości, ekonomii społecznej i organizacji pozarządowych

3.2 Rozwój infrastruktury i usług wspierających funkcje turystyczne i rekreacyjne

3.3 Promowanie produktów lokalnych, rękodzieła, dziedzictwa kulinarnego i aktywności w duchu gospodarki cyrkularnej

2.1 Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni publicznych i poprawa ich funkcjonalności

Cel operacyjny C4: Zagospodarowanie terenów i obszarów zdegradowanych
Powiązane cele:

2.1 Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni publicznych i poprawa ich funkcjonalności

2.3 Rewitalizacja przyrodnicza, retencja, poprawa jakości powietrza, wody i gleby oraz efektywność energetyczna

3.2 Rozwój infrastruktury i usług wspierających funkcje turystyczne i rekreacyjne

1.3 Zachowanie i adaptacja dziedzictwa kulturowego oraz wzmacnianie uczestnictwa w kulturze i edukacji regionalnej

Cel operacyjny C5: Poprawa jakości środowiska na terenach i obszarach zdegradowanych
Powiązane cele:

2.3 Rewitalizacja przyrodnicza, retencja, poprawa jakości powietrza, wody i gleby oraz efektywność energetyczna

Komplementarność na poziomie gminnym

Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku

W Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy do 2030 roku wyznaczono trzy główne cele strategiczne, każdy odpowiadający jednemu z trzech wymiarów rozwoju – społecznego, gospodarczego i przestrzennego. Są one szczegółowo rozwinięte w celach operacyjnych i są silnie skorelowane z celami oraz kierunkami działań zaplanowanymi w Gminnym Programie Rewitalizacji (GPR).

Cel strategiczny I – Zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców
Powiązanie z GPR: Ten cel obejmuje kwestie społeczne, które są również fundamentem GPR – takie jak integracja społeczna, edukacja, kultura, sport oraz poprawa jakości usług publicznych. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne wspierają aktywizację mieszkańców, przeciwdziałają wykluczeniu społecznemu oraz wzmacniają więzi lokalne, przyczyniając się do realizacji tego celu.

Cel strategiczny II – Silna i konkurencyjna gospodarka z zachowaniem lokalnych uwarunkowań
Powiązanie z GPR: GPR zakłada działania wspierające lokalną przedsiębiorczość, poprawiające warunki dla inwestorów i wzmacniające atrakcyjność gospodarczą obszarów zdegradowanych. Realizacja inwestycji infrastrukturalnych i stworzenie przestrzeni dla nowych aktywności gospodarczych przyczynia się do wdrożenia tego celu strategicznego.

Cel strategiczny III – Uporządkowana i spójna przestrzeń o czystym środowisku naturalnym
Powiązanie z GPR: Działania rewitalizacyjne w Koziegłowach ukierunkowane są również na poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej, podniesienie standardów środowiskowych (np. retencja, zieleń, poprawa jakości powietrza) oraz racjonalne wykorzystanie zasobów. Wpisuje się to bezpośrednio w trzeci cel strategiczny, który koncentruje się na zrównoważonym zagospodarowaniu przestrzeni i ochronie środowiska.

Strategia rozwoju Lokalnej Grupy działania „Partnerstwo Północnej Jury"

Gminny Program Rewitalizacji dla Koziegłów wpisuje się w cele i działania Strategii LGD w sposób naturalny i komplementarny. Program rewitalizacji w Koziegłowach uwzględnia działania wspierające aktywizację społeczną, rozwój gospodarczy oraz ochronę dziedzictwa kulturowego i środowiskowego, które pokrywają się z celami strategicznymi LGD. W szczególności:

- Planowane w GPR przedsięwzięcia dotyczące poprawy jakości przestrzeni publicznej, infrastruktury społecznej i aktywizacji mieszkańców wspierają wzmacnianie kapitału społecznego oraz integrację społeczności lokalnej, co jest również jednym z filarów działania LGD.
- Inwestycje w lokalną turystykę, infrastrukturę rekreacyjną, rozwój oferty kulturalnej oraz poprawę estetyki przestrzeni miejskiej wpisują się w cel wykorzystania potencjału turystycznego i kulturowego obszaru LGD.
- Działania nakierowane na poprawę warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, wspieranie przedsiębiorczości kobiet i młodzieży oraz rozwój lokalnych produktów i usług znajdują silne oparcie w celu LGD dotyczącym innowacyjności i rozwoju gospodarczego.

Dzięki tym wspólnym celom możliwa będzie synergia pomiędzy GPR a działaniami LGD – wzajemne wzmacnianie efektów, komplementarność działań oraz większa efektywność wykorzystania dostępnych źródeł finansowania. Współpraca ta może być realizowana poprzez wspólne inicjatywy, projekty partnerskie oraz udział Gminy Koziegłowy i jej mieszkańców w naborach ogłaszanych przez LGD „Partnerstwo Północnej Jury".

Programem Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy jest spójny z celami Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Oba dokumenty dążą do poprawy jakości życia mieszkańców oraz wzmacniania integracji

społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu. Działania rewitalizacyjne wspierają profilaktykę uzależnień poprzez tworzenie atrakcyjnych i bezpiecznych przestrzeni wspólnych, rozwój oferty edukacyjno-kulturalnej dla dzieci i młodzieży oraz wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych. Rewitalizacja wzmacnia więzi społeczne i poczucie wspólnoty, co sprzyja budowaniu środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia i ograniczaniu zachowań ryzykownych. Programy te są komplementarne i wspólnie przyczyniają się do poprawy dobrostanu mieszkańców.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI JAKO STRATEGIA INNEGO INSTRUMENTU TERYTORIALNEGO (IIT)

Zgodnie z art. 29 i 30 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 oraz ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie 2021–2027, strategia Innego Instrumentu Terytorialnego (IIT) stanowi podstawę realizacji zintegrowanych działań wspierających rozwój określonych obszarów funkcjonalnych.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy do roku 2030 może pełnić funkcję strategii IIT, ponieważ spełnia wszystkie wymagania stawiane tego typu dokumentom, w tym:

- zawiera szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, uwzględniającą problemy społeczne, gospodarcze, środowiskowe i przestrzenno-funkcjonalne,
- identyfikuje konkretne obszary zdegradowane oraz podobszary rewitalizacji,
- wskazuje cele strategiczne i operacyjne wraz z kierunkami działań,
- przedstawia wykaz przedsięwzięć rewitalizacyjnych – zarówno kluczowych, jak i uzupełniających – które wpisują się w potrzeby i potencjały lokalne,
- określa strukturę zarządzania, monitoring, sposób angażowania interesariuszy i mechanizmy ewaluacji,
- został opracowany z udziałem społeczności lokalnej, w drodze szeroko zakrojonych konsultacji społecznych i działań partycypacyjnych.

GPR Koziegłów opiera się na zintegrowanym podejściu terytorialnym i kompleksowym rozwiązywaniu problemów występujących na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. W związku z tym może stanowić podstawę ubiegania się o środki finansowe w ramach instrumentu IIT, zgodnie z systemem wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego województwa śląskiego na lata 2021–2027.

Pod warunkiem pozytywnej weryfikacji przez Instytucję Zarządzającą, Gminny Program Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy może zostać uznany formalnie za strategię IIT, co umożliwi korzystanie z preferencji przy aplikowaniu o środki z funduszy europejskich, m.in.

w zakresie projektów rewitalizacyjnych o charakterze społecznym, infrastrukturalnym, środowiskowym i gospodarczym.

11. OPIS STRUKTURY ZARZĄDZANIA

Zgodnie z art. 3 ust. 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, prowadzenie, koordynowanie oraz tworzenie warunków do realizacji działań rewitalizacyjnych stanowi zadanie własne gminy. Za skuteczne wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy odpowiedzialne są następujące podmioty:

Na strukturę zarządzania GPR składają się podmioty wskazane w tabeli 17.

Struktura zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji – podmioty i zadania

Podmiot	Zadania
Burmistrz Gminy i Miasta Koziegłowy Organ wykonawczy	Akceptowanie i zatwierdzanie dokumentu GPR oraz sprawozdań i raportów, ocena aktualności oraz stopnia realizacji GPR, koordynacja działań rewitalizacyjnych.
Rada Gminy i Miasta Koziegłowy Organ stanowiący i kontrolny	Uchwalanie oraz aktualizowanie Gminnego Programu Rewitalizacji, zapewnienie środków finansowych w budżecie.
Komitet Rewitalizacji Funkcja opiniodawczo - doradcza	Opiniowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych i dokumentu GPR, wyrażanie opinii nt. postępów realizacji, oceny aktualności oraz doradztwo w zakresie wdrażania programu.
Urząd Gminy i Miasta Koziegłowy	Obsługa organizacyjna i merytoryczna Komitetu Rewitalizacji, monitoring poziomu zmian społecznych, gospodarczych i przestrzennych, prowadzenie statystyk oraz ewaluacja programu.
Jednostki organizacyjne gminy	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach swojej działalności (np. OPS, GOK, jednostki oświatowe), współpraca z mieszkańcami i partnerami społecznymi.
Zespoły zadaniowe	Przygotowanie i wdrażanie projektów rewitalizacyjnych, opracowanie dokumentacji, nadzór nad realizacją inwestycji, kontrola techniczna i finansowa.
Interesariusze lokalni / podmioty zewnętrzne	Planowanie i realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych we współpracy z gminą lub samodzielnie, zgodnie z założeniami GPR (organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, parafie, mieszkańcy).

Tabela nr. 23. Struktura zarządzania
Źródło: Opracowanie własne

Koszty zarządzania

Nie przewiduje się konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów zarządzania w związku z realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy do roku 2030. Proces wdrażania, monitorowania oraz ewaluacji programu będzie realizowany przez pracowników Urzędu Gminy i Miasta w ramach obowiązków służbowych, dlatego nie planuje się wyodrębnienia osobnych środków na obsługę organizacyjną programu.

Działalność Komitetu Rewitalizacji, który stanowi ciało opiniodawczo-doradcze wspierające Burmistrza w zakresie realizacji GPR, ma charakter społeczny, a jego członkowie nie pobierają wynagrodzenia za udział w pracach

Harmonogram rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy

Etap prac	Okres realizacji
Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy do roku 2030	2025 r.
Powołanie i rozpoczęcie prac przez Komitet Rewitalizacji	2025 r.
Wprowadzenie zaplanowanych inwestycji do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy i Miasta Koziegłowy	Niezwłocznie po uchwaleniu GPR
Posiedzenia Komitetu Rewitalizacji	Od 2025 do 2030 (przynajmniej jedno posiedzenie w ciągu roku)
Realizacja przedsięwzięć zaplanowanych w ramach GPR	Od 2025 do 2030
Monitoring	Od 2025 r. do 2030 r. (realizowany systematycznie w okresach rocznych)
Ewaluacja	Od 2025 r. do 2030 r. (realizowana w okresach trzyletnich)
Komunikacja społeczna GPR	Od 2024 r. do 2030 r.

Tabela nr. 24. Harmonogram rewitalizacji
Źródło: Opracowanie własne

Harmonogram realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych z listy projektów Podstawowych (A) oraz pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć z perspektywą wdro

Harmonogram realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych z list A i B

Lp.	Nazwa	2025	2026	2027	2028	2029
A01	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej miejscowości Koziegłówki poprzez rewitalizację rynku wraz z infrastrukturą towarzyszącą					
A02	Budowa zaplecza sanitarno - socjalnego - szalet w Koziegłówkach					
A03	Modernizacja placu przyszkolnego wraz z budową nowej infrastruktury w miejscowości Koziegłówki					
A04	Remont i modernizacja strażnicy OSP Koziegłówki					
A05	Doposażenie i zagospodarowanie czasu wolnego Młodzieżowej drużyny Pożarniczej OSP Koziegłówki					
A06	Gminne Centrum Społeczno - Kulturalne w Rzeniszowie					
A07	Integracja organizacji z terenu Gminy i Miasta Koziegłowy					
A08	Wiejskie Centrum Społeczności Lokalnej Mysłów					
A09	Działania miękkie dla społeczności Mysłowa					
A 10	Kapliczki Mysłowa dziedzictwo odnawialne					
A 11	Rozbudowa terenów rekreacyjnych - Gniazdów					
A 12	Stworzenie przestrzeni rekreacyjno - wypoczynkowej w Pińczycach					
A 13	Bezpieczny Strażak i bezpieczna Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza - szkolenie					
A14	Tradycja i kultura wsi					
B01	Rewitalizacja budynku magazynowego przy OSP Koziegłowy wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu					
B02	Modernizacja ul. Kościelnej w Koziegłowach wraz z budową zaplecza parkingowego dla centrum					
B03	Budowa infrastruktury turystycznej na terenie Gminy Koziegłowy, budowa szlaku turystycznego łączącego zdegradowane tereny Koziegłów i Gniazdowa.					
B04	Budowa Centrum Spotkań lokalnej społeczności w Koziegłowach Rosochaczu					
B05	Zagospodarowanie i rewitalizacja Domu Ludowego w Gniazdowie na potrzeby lokalnej społeczności					
B06	Modernizacja i remont remizy OSP w Gniazdowie					
B07	Sołeckie Centrum Tradycji w Markowicach					
B08	Rewitalizacja zabytkowego kościoła parafii Św. Michała Archanioła w Pińczycach wraz z przyległym otoczeniem					
B09	Doposażenie KGW o infrastrukturę umożliwiającą organizację imprez plenerowych.					
B10	Przegląd Orkiestr Dętych					

B11	Rewitalizacja placu manewrowego OSP Pińczyce oraz modernizacja pomieszczeń sanitarnych					
B12	Zagospodarowanie terenu przy ruinach zamku					

Tabela nr 25. Harmonogram realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych
Źródło: Opracowanie własne

12. SYSTEM MONITORINGU, OCENA AKTUALNOŚCI I STOPNIA REALIZACJI GPR

System monitoringu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy został zaprojektowany jako narzędzie umożliwiające bieżące śledzenie postępu realizacji działań rewitalizacyjnych, ocenę ich skuteczności oraz dostosowanie Programu do zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych i przestrzennych. Jego głównym celem jest zapewnienie skutecznej implementacji GPR oraz umożliwienie podejmowania decyzji opartych na danych i faktach.

Struktura systemu monitoringu

Monitoring GPR opiera się na trzech komplementarnych komponentach:

1. Wskaźnikach ogólnych – obrazujących zmiany w obszarze rewitalizacji w odniesieniu do całego procesu.
2. Wskaźnikach dla celów szczegółowych – przypisanych bezpośrednio do konkretnych celów i odpowiadających na pytanie o skuteczność realizowanych działań.
3. Wskaźnikach cech problemowych – odnoszących się do sfer kryzysowych, będących podstawą wyznaczenia obszaru rewitalizacji.

Wskaźniki mają charakter produktowy lub rezultatowy, a ich wartości będą gromadzone i analizowane na podstawie danych z dokumentacji projektowej, sprawozdań jednostek organizacyjnych gminy, jednostek kultury, GMOPS, organizacji pozarządowych oraz innych interesariuszy zaangażowanych w proces rewitalizacji.

Zakres monitoringu

W ramach monitoringu realizacji GPR systematycznie analizowane będą m.in.:

- liczba zrealizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- poziom zaangażowania społeczności lokalnej,
- efekty społeczne, przestrzenne i gospodarcze działań rewitalizacyjnych,
- zmiany w zakresie infrastruktury społecznej, technicznej i turystyczno-rekreacyjnej,
- poprawa dostępności usług i przestrzeni publicznych.

Każdy cel szczegółowy programu posiada przypisany zestaw wskaźników mierzących postęp jego realizacji. Szczegółowy wykaz wskaźników przedstawiono w tabelach monitorowania.

Częstotliwość pomiaru i raportowanie

Pomiar wartości wskaźników dokonywany będzie w trybie corocznym oraz po zakończeniu realizacji poszczególnych przedsięwzięć. Dane będą zbierane przez jednostki odpowiedzialne za wdrażanie GPR oraz interesariuszy rewitalizacji, a następnie raportowane przez koordynatora rewitalizacji.

Na podstawie zebranych danych opracowywany będzie Raport z monitoringu GPR, przedstawiający:
- poziom realizacji wskaźników,
- stopień zaawansowania przedsięwzięć,
- identyfikację barier i ryzyk dla skutecznego wdrażania programu.

Ocena aktualności i potrzeba aktualizacji

Ocena aktualności Gminnego Programu Rewitalizacji będzie prowadzona co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z ustawowymi wymogami, lub częściej – w zależności od potrzeb. Podstawą do przeprowadzenia oceny mogą być m.in.:

- wyniki monitoringu i ewaluacji programu,
- istotne zmiany społeczno-gospodarcze, przestrzenne lub środowiskowe na obszarze rewitalizacji,
- aktualizacja dokumentów strategicznych i planistycznych na poziomie lokalnym, regionalnym lub krajowym,
- wyniki konsultacji z interesariuszami rewitalizacji,
- wnioski mieszkańców, organizacji pozarządowych lub jednostek samorządu terytorialnego,
- zakończenie lub niepowodzenie kluczowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- pojawienie się nowych źródeł finansowania lub zmiana polityki funduszy zewnętrznych.

W przypadku stwierdzenia, że założenia, cele, kierunki działań lub wykaz przedsięwzięć GPR stały się nieaktualne lub niewystarczające w odniesieniu do rzeczywistych potrzeb obszaru rewitalizacji, możliwe będzie uruchomienie procedury aktualizacji GPR, zgodnie z art. 23 ustawy o rewitalizacji.

Ewaluacja GPR

Ewaluacja programu, przeprowadzana w połowie oraz na zakończenie jego okresu obowiązywania, będzie miała na celu:

- ocenę skuteczności realizacji celów rewitalizacji,
- analizę wpływu działań na poprawę sytuacji w obszarze rewitalizacji,
- ocenę efektywności zastosowanych narzędzi i mechanizmów zarządzania.

Ewaluacja będzie prowadzona z wykorzystaniem metody mieszanej (ilościowej i jakościowej), w oparciu o dane wskaźnikowe, analizę dokumentacji, wywiady z interesariuszami oraz badania ankietowe.

Zakres terytorialny monitoringu

Monitoring będzie prowadzony dla obszaru rewitalizacji obejmującego 7 podobszarów: Koziegłowy, Koziegłówki, Gniazdów, Markowice, Mysłów, Pińczyce i Rzeniszów. Wskaźniki będą agregowane na poziomie podobszarów, co umożliwi identyfikację efektów lokalnych i ocenę wpływu poszczególnych działań rewitalizacyjnych.

Wskaźniki cech obszaru zdegradowanego

Wskaźniki te były podstawą delimitacji obszaru zdegradowanego i będą także monitorowane w trakcie realizacji GPR, w celu weryfikacji, czy następuje poprawa w sferach:

- społecznej (ubóstwo, przestępczość, uczestnictwo w kulturze i życiu publicznym, depopulacja),
- gospodarczej (sytuacja przedsiębiorczości – CEIDG/REGON),
- środowiskowej (PM2,5, presja komunikacyjna),
- funkcjonalno-przestrzennej (dostępność usług, zabytki),
- technicznej (azbest, stan obiektów publicznych).

Zestawienie wskaźników ogólnych i cech do monitorowania GPR

l.p.	Wskaźnik / Cecha	Opis / interpretacja	Typ	Źródło danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa
1	Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych wsparciem	Efekt działań społecznych i integracyjnych	Rezultat	GMOPS, GUS	0	100 w ramach działań miękich
2	Liczba nowych podmiotów gospodarczych na	Wskaźnik ożywienia gospodarczego	Rezultat	CEIDG, UGIM	621	660 Przyrost min 6%

	obszarze rewitalizacji					
3	Zmniejszenie poziomu przestępczości / wykroczeń	Poprawa bezpieczeństwa publicznego	Rezultat	Komenda Policji	97	82 Spadek o min. 15%
4	Poziom aktywności społecznej	Liczba NGO, liczba inicjatyw oddolnych	Rezultat	UGIM, ankiety	7	11 wzrost o min. 50 %
5	Wzrost liczby uczestników wydarzeń kulturalnych	Udział mieszkańców w życiu kulturalnym	Rezultat	MGOPK, biblioteki	-	Zakładany dwukrotny wzrost
6	Zmiana liczby ludności / odpływu migracyjnego	Ocena atrakcyjności osiedleńczej	Rezultat	GUS, ewidencja ludności	Dla całej gminy saldo 30	Stabilizacja lub wzrost
7	Liczba zrealizowanych projektów rewitalizacyjnych	Stopień wykonania zaplanowanych działań	Produkt	UGIM, GPR	0	Min. 14
8	Liczba zmodernizowanych obiektów publicznych	Budynki społeczne, edukacyjne, kultury	Produkt	UGIM, dokumentacja techniczna	0	Min. 12
9	Powierzchnia zrewitalizowanych przestrzeni publicznych	Place, parki, skwery (w m²)	Produkt	UGIM, inwentaryzacje	0	6000m2
10	Liczba wydarzeń społecznych i kulturalnych	Efekty projektów miękkich	Produkt	MGOPK, organizatorzy wydarzeń	-	+50
11	Liczba szkoleń / warsztatów zrealizowanych	Działania edukacyjne, integracyjne	Produkt	UGIM, GMOPS, NGO	-	+50
12	Liczba użytkowników obiektów infrastruktury	Funkcjonowanie inwestycji po oddaniu	Produkt	Operatorzy obiektów	-	Wzrost o 25%
13	Zaangażowanie mieszkańców	Udział mieszkańców w projektach i wydarzeniach	Cechy jakościowe	Ankiety, UGIM	-	150 liczba uczestników konsultacji i projektów
14	Ocena estetyki przestrzeni publicznych	Zmiana wizualna otoczenia	Cechy jakościowe	Obserwacja, konsultacje społeczne	Niska /średnia	Wysoka wg ankiet
15	Poczucie bezpieczeństwa	Subiektywna ocena mieszkańców	Cechy jakościowe	Ankiety, Policja	60%	80%
16	Ocena dostępności usług	Subiektywna dostępność kultury, edukacji, pomocy	Cechy jakościowe	Ankiety, GMOPS	16% społeczne 25% pozostałe	40 % społeczne 50% pozostałe
17	Zadowolenie z działań rewitalizacyjnych	Ocena ogólna efektów działań	Cechy jakościowe	Ankiety mieszkańców	-	80%

18	Poziom współpracy JST z NGO	Wspólne działania i liczba partnerstw	Cechy jakościowe	UGIM, NGO	-	Regularny/partnerski wzrost

Tabela nr 26. Zestawienie wskaźników ogólnych do monitorowania GPR
Źródło: Opracowanie własne

Tabela monitorowania wskaźników celów szczegółowych – GPR Koziegłowy

Cel szczegółowy	Wskaźnik	Jednostka	Źródło danych	Typ wskaźnika	Częstotliwość pomiaru	Wartość bazowa	Wartość docelowa
1.1	Liczba obiektów społeczno-kulturalnych po modernizacji	szt.	dokumentacja projektów, gmina	produkt	raz do roku	0	3
1.2	Liczba mieszkańców objętych wsparciem społecznym w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych	osoby	sprawozdania projektowe, GMOPS	rezultat	raz do roku	0	100
1.3	Liczba wydarzeń kulturalnych opartych na dziedzictwie	wydarzenia/rok	jednostki kultury, NGO	rezultat	raz do roku	0	5
1.4	Liczba lokalnych inicjatyw i projektów oddolnych	inicjatywy/rok	gmina, organizacje społeczne	rezultat	raz do roku	-	wzrost o 50%
2.1	Powierzchnia zrewitalizowanej przestrzeni publicznej	m²	dokumentacja techniczna, gmina	produkt	raz do roku	0	6000m2
2.2	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	szt.	protokoły odbioru, gmina	produkt	raz do roku	0	5
2.3	Liczba projektów rewitalizacyjnych zawierających działania na rzecz środowiska	szt.	dokumentacja projektów, gmina	produkt	raz do roku	0	20
3.1	Liczba wspartych podmiotów gospodarczych i NGO	podmioty	ewidencje działalności, gmina	rezultat	raz do roku	0	10 firm, 10 NGO
3.2	Liczba elementów infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	szt.	dokumentacja projektów, gmina	produkt	raz do roku	0	20
3.3	Liczba wydarzeń promujących lokalne produkty i tradycje	wydarzenia/rok	raporty wydarzeń, KGW, NGO	rezultat	raz do roku	0	10/rok

Tabela nr 27. Zestawienie wskaźników celów szczegółowych do monitorowania GPR
Źródło: Opracowanie własne

13. ZAANGAŻOWANIE, IDENTYFIKACJA RYZYK I BARIER REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy może napotkać szereg ryzyk i barier, które – w zależności od ich intensywności i skumulowanego wpływu – mogą ograniczyć skuteczność prowadzonych działań. Ich identyfikacja i monitoring są kluczowe dla zachowania elastyczności wdrażania i osiągnięcia celów rewitalizacyjnych.

Identyfikacja ryzyk i działań ograniczających w ramach realizacji GPR

Obszar	Potencjalne ryzyka	Działania ograniczające ryzyko
Organizacyjne	Ograniczona zdolność instytucjonalna do koordynacji działań, rotacja kadry, brak zaangażowania partnerów	Powierzenie koordynacji jednemu zespołowi zadaniowemu, budowa sieci współpracy z interesariuszami
Finansowe	Trudności w pozyskaniu zewnętrznych źródeł finansowania, wzrost kosztów realizacji inwestycji, brak wkładu własnego	Różnicowanie źródeł finansowania, etapowanie projektów, tworzenie rezerw budżetowych
Społeczne	Niski poziom zaangażowania mieszkańców, opór wobec zmian, niezadowolenie z efektów	Wzmacnianie działań partycypacyjnych, komunikacja, wdrażanie działań pilotażowych
Techniczne i inwestycyjne	Trudności proceduralne, opóźnienia wykonawcze, problemy z dokumentacją projektową	Wstępne rozeznanie inwestycyjne, rezerwy czasowe, nadzór techniczny
Prawne i formalne	Zmiany przepisów prawa, problemy z interpretacją zapisów planistycznych	Monitoring zmian prawnych, współpraca z prawnikiem, bieżące aktualizacje dokumentacji

Tabela nr 28. Identyfikacja ryzyk i działań ograniczających w ramach realizacji GPR
Źródło: Opracowanie własne

Wysoka skuteczność działań rewitalizacyjnych będzie możliwa tylko przy elastycznym reagowaniu na zmieniające się uwarunkowania i konsekwentnym wdrażaniu mechanizmów zarządzania ryzykiem.

14. ZAANGAŻOWANIE SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ ORAZ PARTNERÓW SPOŁECZNO – GOSPODARCZYCH W OPRACOWANIE GPR I STRATEGII IIT

Proces opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy został przeprowadzony w sposób otwarty, transparentny i zgodny z zasadami partycypacji obywatelskiej. Zakładał on aktywne włączenie mieszkańców, organizacji społecznych, liderów lokalnych, przedsiębiorców oraz przedstawicieli instytucji publicznych w działania zmierzające do zdiagnozowania problemów i wypracowania kierunków działań rewitalizacyjnych. Równolegle działania te stanowiły podstawę do przygotowania powiązanej ze strategią terytorialną strategii IIT (Instrumentu Innego Terytorialnego), której założenia zostały odzwierciedlone w GPR.

Konsultacje społeczne w dwóch etapach:

Etap I – konsultacje projektu uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (listopad–grudzień 2024 r.)

- Ich celem było zebranie opinii dotyczących proponowanych granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz przedstawienie wyników diagnozy delimitacyjnej.
- Konsultacje miały charakter otwarty – zorganizowano spotkanie z mieszkańcami w dniu 4 grudnia 2024 r., prowadzono zbieranie uwag pisemnych i elektronicznych, a informacje były szeroko rozpowszechniane m.in. przez BIP, stronę internetową gminy, prasę lokalną i wiadomości SMS.
- W wyniku konsultacji wprowadzono korekty do zasięgu podobszarów rewitalizacji, m.in. poprzez poszerzenie obszaru Koziegłówki.

Etap II – konsultacje projektu GPR (maj 2025 r.)

- Konsultacje dotyczyły zasadności przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji oraz treści przedsięwzięć rewitalizacyjnych.
- Zastosowano różne formy partycypacji, w tym:
    - ankiety ogólne (87 odpowiedzi) oraz ankiety dla liderów społecznych (32 odpowiedzi),
    - spotkania konsultacyjne (8 i 24 kwietnia 2025 r.),
    - zbieranie Kart Przedsięwzięć Rewitalizacyjnych (67 kart),
    - wywiady indywidualne oraz działania informacyjne (BIP, strona www, media społecznościowe, SMS).

- Spotkania z mieszkańcami i liderami lokalnymi miały charakter warsztatowy i służyły dopracowaniu listy przedsięwzięć, a także pogłębieniu diagnozy problemów lokalnych w poszczególnych miejscowościach.

Zakres zaangażowanych podmiotów

W proces przygotowania GPR i strategii IIT włączono szeroki katalog interesariuszy lokalnych reprezentujących sektor społeczny, gospodarczy oraz instytucjonalny. Wśród zaangażowanych partnerów znaleźli się:

- przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego (władze gminy- Burmistrz Gminy i Miasta Koziegłowy), jednostki organizacyjne,
- organizacje pozarządowe, w tym stowarzyszenia, fundacje oraz parafie prowadzące działania społeczno-kulturalne (w szczególności: Ochotnicza Straż Pożarna w Rzeniszowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Koziegłowach, Ochotnicza Straż Pożarna w Koziegłówkach, Ochotnicza Straż Pożarna w Mysłowie, Koło Gospodyń Wiejskich "Malwy" w Gniazdowie, Koło Gospodyń Wiejskich "Ziemianki" w Koziegłowach, Koło Gospodyń Wiejskich w Koziegłówkach, Koło Gospodyń Wiejskich "Stowarzyszenie Kobiet Dojrzałych" w Markowicach, Koło Gospodyń Wiejskich "Mysłowianki" w Mysłowie, Koło Gospodyń Wiejskich w Rzeniszowie, Koło Gospodyń Wiejskich w Pińczycach „Bontanianki, Rada Parafialna w Koziegłówkach, Rada Parafialna w Pińczycach, Stowarzyszenie dla Pińczyc, Młodzieżowa Orkiestra z Pińczyc, Gminna Orkiestra Dęta w Koziegłowach),
- lokalni przedsiębiorcy i przedstawiciele sektora prywatnego,
- instytucje publiczne, takie jak placówki oświatowe, OPS, GOK, biblioteki (w szczególności Miejsko – Gminny Ośrodek Publiczny w Koziegłowach, filie bibliotek, Gminno – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koziegłowach),
- mieszkańcy gminy, w tym liderzy lokalni, sołtysi większości sołectw gminy i miasta Koziegłowy, w szczególności sołtysi miejscowości objętych obszarem rewitalizacji oraz członkowie rady sołeckiej), radni, wolontariusze i przedstawiciele grup defaworyzowanych.

Zaangażowanie to objęło m.in.:

- udział w konsultacjach społecznych projektu GPR (zarówno w formie elektronicznej, jak i spotkań),
- realizację ankiet diagnostycznych skierowanych do mieszkańców oraz lokalnych liderów,

- organizację warsztatów i spotkań roboczych, podczas których zebrano opinie, propozycje działań oraz diagnozę lokalnych problemów.

Efekty udziału społeczności i interesariuszy

Uczestnictwo mieszkańców i partnerów społeczno-gospodarczych w procesie opracowywania GPR pozwoliło nie tylko na lepsze rozpoznanie lokalnych potrzeb, ale również na zbudowanie poczucia współodpowiedzialności za realizację działań rewitalizacyjnych. Zgłoszone w trakcie konsultacji propozycje i postulaty zostały przeanalizowane i w wielu przypadkach uwzględnione w dokumencie – m.in. poprzez rozszerzenie listy przedsięwzięć oraz uwzględnienie specyfiki poszczególnych podobszarów. Tak szeroki udział różnych grup społecznych zapewnił kompleksowe podejście do planowania działań rewitalizacyjnych.

Proces uspołecznienia dokumentu potwierdził, że skuteczna rewitalizacja wymaga ścisłej współpracy z lokalną społecznością, otwartości na dialog oraz prowadzenia działań informacyjno-edukacyjnych. Udział mieszkańców w diagnozowaniu problemów oraz tworzeniu Kart Przedsięwzięć Rewitalizacyjnych stał się fundamentem dla dalszych działań w ramach wdrażania GPR i strategii IIT.

Kontynuacja zaangażowania w fazie wdrażania

Zaangażowanie partnerów społeczno-gospodarczych nie zakończyło się na etapie opracowywania programu. Przewidziano ich aktywny udział również w fazie wdrażania i monitoringu strategii IIT – w szczególności poprzez:

- udział w Komitecie Rewitalizacji i grupach roboczych,
- możliwość współrealizacji projektów rewitalizacyjnych w formule partnerstwa (publiczno-społecznego, publiczno-prywatnego),
- udział w otwartych naborach projektów oraz mechanizmach konsultacyjnych.

Model współpracy pozwala na budowanie trwałych mechanizmów współodpowiedzialności za proces rewitalizacji oraz skuteczną realizację celów wyznaczonych w strategii IIT.

Komitet Rewitalizacji

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy przewidziano powołanie Komitetu Rewitalizacji jako stałego forum współpracy, dialogu i doradztwa między interesariuszami rewitalizacji a władzami samorządowymi. Komitet pełnić będzie funkcję opiniodawczo-doradczą wobec Burmistrza Gminy i Miasta Koziegłowy, m.in. w zakresie wdrażania GPR, monitorowania przebiegu procesu rewitalizacji, proponowania działań odpowiadających na potrzeby lokalnych społeczności oraz opiniowania dokumentów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznych i zmian w programie.

Skład Komitetu został zaprojektowany w sposób zapewniający szeroką reprezentację różnych grup społecznych i środowisk działających na terenie gminy. Komitet liczyć będzie 9 członków, w tym przedstawicieli mieszkańców zarówno z obszaru rewitalizacji, jak i spoza niego, właścicieli i zarządców nieruchomości z obszaru rewitalizacji, lokalnych przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych i grup nieformalnych działających społecznie, a także reprezentantów Rady Gminy, Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych gminy.
Członkowie Komitetu będą wybierani w drodze otwartego naboru ogłaszanego przez Burmistrza, a kandydatury wymagać będą poparcia odpowiednich grup mieszkańców lub podmiotów. Takie rozwiązanie ma na celu zapewnienie autentycznego zaangażowania społeczności lokalnej oraz umożliwienie reprezentowania różnych punktów widzenia i doświadczeń w procesie rewitalizacji.
Udział w Komitecie ma charakter społeczny – członkom nie przysługuje wynagrodzenie. Posiedzenia będą odbywać się co najmniej raz w roku, a decyzje i opinie Komitetu podejmowane będą w sposób demokratyczny, z poszanowaniem głosów wszystkich członków. Uchwała Rady Gminy i Miasta Koziegłowy określająca szczegółowy regulamin działania Komitetu Rewitalizacji, w tym zasady naboru i tryb pracy, zostanie podjęta przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji. Zapewni to formalne i organizacyjne podstawy do rozpoczęcia pracy Komitetu równolegle z wdrażaniem programu.

15. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH DOTYCZĄCYCH MIESZKALNICTWA

Mieszkalnictwo, jako istotny element ładu przestrzennego i warunków życia mieszkańców, odgrywa ważną rolę w procesach rewitalizacji. Prawidłowe zarządzanie mieszkaniowym zasobem gminy, jak również działania na rzecz dostępności lokali socjalnych i komunalnych, mogą mieć wpływ na skuteczność działań podejmowanych na obszarach zdegradowanych. W związku z tym istotne jest, aby Gminny Program Rewitalizacji był zgodny z obowiązującymi uchwałami i regulacjami dotyczącymi polityki mieszkaniowej gminy.
Po analizie obowiązujących dokumentów i uchwał stwierdzono, że niniejszy Gminny Program Rewitalizacji nie wymaga wprowadzania zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 172 z późn. zm.).

W przypadku pojawienia się nowych potrzeb w toku realizacji programu – np. w zakresie zapewnienia lokali dla osób objętych działaniami społecznymi lub dotkniętych ubóstwem mieszkaniowym – możliwe będzie dokonanie stosownych zmian w dokumentach lokalnych zgodnie z procedurą przewidzianą w przepisach prawa.

Tym samym na etapie opracowania GPR nie stwierdza się konieczności aktualizacji obowiązujących uchwał w zakresie mieszkalnictwa. Sytuacja ta będzie jednak monitorowana w trakcie realizacji programu, a ewentualne zmiany zostaną wprowadzone w sposób skoordynowany z działaniami rewitalizacyjnymi i z poszanowaniem zasady trwałości celów społecznych.

16. KOMITET REWITALIZACJI

Gmina i Miasto Koziegłowy planuje podjęcie uchwały określającej zasady wyznaczania składu oraz zasady funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji bezpośrednio przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji. W związku z tym, na obecnym etapie nie zachodzi potrzeba wprowadzania zmian w tym zakresie.

17. WSKAZANIE CZY NA OBSZARZE REWITALIZACJI MA ZOSTAĆ USTANOWIONA SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2024 r. poz. 278), Rada gminy może ustanowić na czas określony – nie dłuższy niż 10 lat – Specjalną Strefę Rewitalizacji (SSR) na obszarze rewitalizacji lub jego części. Ustanowienie takiej strefy umożliwia zastosowanie szczególnych instrumentów wspierających proces rewitalizacji, w tym m.in. ułatwień w zakresie gospodarowania nieruchomościami, przyznawania dotacji na remonty, a także preferencji w postępowaniach administracyjnych i inwestycyjnych.

Celem ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji jest wzmocnienie oddziaływania Gminnego Programu Rewitalizacji, przede wszystkim w zakresie aktywizacji właścicieli nieruchomości prywatnych, zwiększenia inwestycji w substancję mieszkaniową oraz ułatwienia koordynacji działań rewitalizacyjnych w sferze przestrzennej i technicznej.

W przypadku Gminy i Miasta Koziegłowy, po przeanalizowaniu uwarunkowań prawnych, społeczno-gospodarczych oraz planowanych działań rewitalizacyjnych, zdecydowano, że niniejszy Gminny Program Rewitalizacji nie przewiduje ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji.

Decyzja ta wynika z kilku przesłanek:

- brak jednoznacznej potrzeby stosowania szczególnych rozwiązań prawno-organizacyjnych wynikających z ustawy o rewitalizacji;
- ograniczony udział prywatnych właścicieli nieruchomości w kluczowych obszarach interwencji – dominują działania realizowane przez gminę lub podmioty publiczne;
- stosunkowo niewielki poziom degradacji zabudowy mieszkaniowej wymagającej systemowego wsparcia w formie dotacji remontowych;
- brak przeszkód administracyjnych lub organizacyjnych, które uzasadniałyby stosowanie instrumentów SSR jako warunku powodzenia rewitalizacji.

Jednocześnie należy podkreślić, że ustanowienie Specjalnej Strefy Rewitalizacji pozostaje narzędziem fakultatywnym i może zostać rozważone w przyszłości, jeżeli w toku wdrażania GPR ujawnią się nowe potrzeby lub bariery, które wymagać będą zastosowania szczególnych mechanizmów wsparcia. Dotyczyć to może zwłaszcza sytuacji, w której rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego, konieczność wsparcia właścicieli prywatnych nieruchomości lub potrzeba intensyfikacji działań inwestycyjnych w wybranych częściach obszaru rewitalizacji będą tego wymagały. W związku z powyższym, na obecnym etapie realizacji polityki rewitalizacji w Gminie i Mieście Koziegłowy nie planuje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji.

18. WSKAZANIE SPOSOBU REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy w obszarze planowania i zagospodarowania przestrzennego opiera się na spójnym powiązaniu celów rewitalizacji z dokumentami planistycznymi gminy, w szczególności ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Na moment opracowania GPR większość obszarów rewitalizacji objęta jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które w wielu przypadkach dopuszczają funkcje zgodne z zamierzeniami rewitalizacyjnymi w tym lokalizację usług publicznych i społecznych, modernizację infrastruktury oraz zagospodarowanie przestrzeni wspólnych. W związku z tym nie ma potrzeby opracowywania nowych planów miejscowych wyłącznie na potrzeby GPR.

Na dzień opracowania GPR, podstawowym dokumentem wyznaczającym kierunki rozwoju przestrzennego gminy pozostaje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, jednak dokument ten — zgodnie z nowelizacją ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 2023 r. — utraci moc z dniem 30 czerwca 2026 roku. W jego miejsce każda gmina zobowiązana jest do sporządzenia nowego narzędzia planistycznego – planu ogólnego gminy, który będzie podstawą uchwalania i aktualizacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W celu skutecznej realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy zaleca się, aby działania w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego w sposób bezpośredni odpowiadały na problemy zidentyfikowane w programie, w tym w szczególności w sferze środowiskowej i technicznej.

W tym kontekście rekomenduje się:

- Ujęcie w planie ogólnym oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego rozwiązań sprzyjających poprawie stanu infrastruktury technicznej, w tym zwłaszcza sieci wodno-kanalizacyjnej, drogowej i elektroenergetycznej na obszarach objętych rewitalizacją.
- Zabezpieczenie terenów pod inwestycje w zielono-niebieską infrastrukturę, takie jak zbiorniki retencyjne, ogrody deszczowe, pasy zieleni izolacyjnej oraz inne formy zagospodarowania przeciwdziałające skutkom zmian klimatu i poprawiające jakość środowiska.
- Uwzględnienie w dokumentach planistycznych zagrożeń środowiskowych, w tym erozji gleb, podtopień i spływów powierzchniowych, poprzez wprowadzenie odpowiednich ograniczeń zabudowy oraz wytycznych dla projektowania infrastruktury.
- Rekomendowanie rozwiązań ograniczających rozpraszanie zabudowy, co pozwoli na bardziej efektywne wykorzystanie istniejącej infrastruktury technicznej i zmniejszy presję na środowisko naturalne.
- Wspieranie realizacji inwestycji w odnawialne źródła energii oraz poprawę efektywności energetycznej budynków, poprzez odpowiednie zapisy planistyczne umożliwiające lokalizację takich instalacji.
- Zwiększenie udziału terenów biologicznie czynnych i zieleni urządzonej na obszarach rewitalizacji, m.in. poprzez wskazanie kierunków zagospodarowania sprzyjających tworzeniu parków, skwerów, ogrodów społecznych oraz zielonych stref buforowych.

- Zachowanie i aktywizację zdegradowanych przestrzeni publicznych poprzez ich ochronę planistyczną i wskazanie jako obszarów przeznaczonych do przekształceń sprzyjających integracji społecznej i rekreacji.

Wdrażanie powyższych zaleceń w dokumentach planistycznych i praktyce zagospodarowania przestrzennego gminy powinno przyczynić się do skuteczniejszej i bardziej trwałej realizacji celów rewitalizacji, a także zwiększyć odporność obszarów zdegradowanych na zagrożenia środowiskowe i infrastrukturalne.

19. SPIS RYCIN, TABEL I LITERATURY

TABELE

Tabela nr 1. Zestawienie wskaźników wykorzystanych przy delimitacji obszarów zdegradowanych
Tabela nr 2. Zestawienie wyników diagnozy delimitacyjnej dla poszczególnych obszarów rewitalizacji
Tabela nr 3. Zestawienie powierzchni i liczby mieszkańców obszaru zdegradowanego
Tabela nr 4. Zestawienie powierzchni i liczby mieszkańców obszaru rewitalizacji
Tabela nr 5. Zestawienie wskaźników sytuacji społecznej dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji, łącznie dla całego obszaru rewitalizacji oraz dla gminy i miasta Koziegłowy.
Tabela nr 6. Zbiorcze zestawienie problemów społecznych w rozbiciu na poszczególne jednostki
Tabela nr7. Tabela zbiorcza wyników diagnozy w sferze społecznej
Tabela nr 8. Zestawienie rekomendacji dla sfery społecznej
Tabela. nr 9. Zestawienie ilości obiektów użyteczności publicznej, obiektów dziedzictwa kulturowego na terenie podobszarów rewitalizacji, średnie dla obszarów rewitalizacji, dla całej gminy i miasta Koziegłowy
Tabela nr 10. Zestawienie najczęstszych odpowiedzi dot. sfery funkcjonalno przestrzennej
Tabela nr 11. Zestawienie wskaźników dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej na obszarach rewitalizacji, łącznie dla obszaru rewitalizacji i dla całej Gminy i Miasta Koziegłowy
Tabela nr 12. Zestawienie najczęstszych odpowiedzi dot. sfery gospodarczej
Tabela nr 13. Zestawienie wskaźników dot. stanu technicznego budynków gminnych i obiektów zakwalifikowanych jako najpilniejsze do likwidacji.
Tabela nr 14. Zestawienie najczęstszych odpowiedzi dot. sfery technicznej
Tabela nr 15. Zestawienie % powierzchni sołectwa w odpowiedniej strefie jakości powietrza
Tabela nr 16. Zestawienie ilości dróg przebiegających przez obszary rewitalizacji oraz uśrednione wyniki dla obszaru rewitalizacji oraz dla całej gminy i miasta Koziegłowy
Tabela nr 17. Zestawienie najczęstszych odpowiedzi dot. sfery środowiskowej
Tabela nr 18. Kierunki działań
Tabela nr 19. Zestawienie działań o charakterze kluczowym
Tabela nr 20. Zestawienie pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć - z perspektywą rozwoju
Tabela nr 21. Zestawienie planowanych przedsięwzięć z celami szczegółowymi
Tabela nr 22. Tabela finansowa
Tabela nr 23. Struktura zarządzania
Tabela nr 24. Harmonogram rewitalizacji
Tabela nr 25. Harmonogram realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych
Tabela nr 26. Zestawienie wskaźników ogólnych do monitorowania GPR
Tabela nr 27. Zestawienie wskaźników celów szczegółowych do monitorowania GPR
Tabela nr 28. Identyfikacja ryzyk i działań ograniczających w ramach realizacji GPR

RYCINY

Ryc.1A. Obszary zdegradowane i podobszary rewitalizacji w miejscowości Koziegłowy,
Ryc. 1 B. Zestawienie wskaźników sytuacji społecznej dla poszczególnych podobszarów rewitalizacji, łącznie dla całego obszaru rewitalizacji oraz dla gminy i miasta Koziegłowy.
Ryc.1. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Koziegłowy - ortofotomapa,
Ryc.2. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Koziegłowy - suikzp,
Ryc.3. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Koziegłowy - mpzp,

Ryc.4. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Koziegłówki - ortofotomapa,
Ryc.5. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Koziegłówki - suikzp,
Ryc.6. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Koziegłówki- mpzp,
Ryc.7. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Gniazdów - ortofotomapa,
Ryc.8. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Gniazdów - suikzp,
Ryc.9. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Gniazdów- mpzp,
Ryc.10. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Markowice - ortofotomapa,
Ryc.11. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Markowice - suikzp,
Ryc.12. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Markowice- mpzp,
Ryc.13. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Pińczyce - ortofotomapa,
Ryc.14. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Pińczyce - suikzp,
Ryc.15. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Pińczyce- mpzp,
Ryc.16. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Rzeniszów - ortofotomapa,
Ryc.17. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Rzeniszów - suikzp,
Ryc.18. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Rzeniszów- mpzp,
Ryc.19. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Mysłów - ortofotomapa,
Ryc.20. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Mysłów - suikzp,
Ryc.21. Podobszar rewitalizacji w miejscowości Mysłów,
Ryc. 22. Zestawienie ilości obiektów użyteczności publicznej, obiektów dziedzictwa kulturowego na terenie podobszarów rewitalizacji, średnie dla obszarów rewitalizacji, dla całej gminy i miasta Koziegłowy
Ryc. nr 23. Tabelaryczne zestawienie wskaźników dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej na obszarach rewitalizacji, łącznie dla obszaru rewitalizacji i dla całej Gminy i Miasta Koziegłowy
Ryc. nr 24.Obszary rewitalizacji na tle Uwarunkowań środowiskowych
Ryc. nr 25. Macierz celów szczegółowych
Ryc. nr. 26. Rozmieszczenie przedsięwzięć wg lokalizacji

SPIS MATERIAŁÓW

1. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278, t.j.).
2. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, t.j.)
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.)
4. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030".
5. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030.
6. Krajowa Polityka Miejska 2030.
7. Narodowy Program Rewitalizacji 2023.
8. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Koziegłowy.
9. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące na terenie Gminy i Miasta Koziegłowy.
10. Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Koziegłowy.
11. Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Koziegłowy.
12. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy i Miasta Koziegłowy.
13. Gminna Ewidencja Zabytków Gminy i Miasta Koziegłowy.
14. Dane Gminno-Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koziegłowach.

15. Dane Urzędu Gminy i Miasta Koziegłowy (wydziały: geodezji, planowania, inwestycji, ewidencji ludności).
16. Dane Komendy Powiatowej Policji w Myszkowie.
17. Dane Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej (CEIDG).
18. Dane REGON (Główny Urząd Statystyczny).
19. Główny Urząd Statystyczny – Bank Danych Lokalnych.
20. Państwowy Monitoring Środowiska – dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ).
21. Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy – Atlas Geologiczny Polski.
22. Państwowa Komisja Wyborcza – dane dotyczące frekwencji wyborczej.
23. Państwowy Instytut Ochrony Środowiska – dane o jakości powietrza (PM2.5).
24. Instytut Rozwoju Miast i Regionów – opracowania dotyczące rewitalizacji.
25. Dane Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW).
26. Opracowania kartograficzne i dane przestrzenne (Geoportal.gov.pl, BDOT10k, GUGiK).
27. Mapy hydrograficzne i geomorfologiczne – IMGW-PIB, PIG-PIB.
28. Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców i liderów lokalnych w ramach konsultacji społecznych do GPR Koziegłowy (2025).
29. Wywiady indywidualne z interesariuszami procesu rewitalizacji – raport wewnętrzny.
30. Opracowania własne autorów dokumentu

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik A - Zestawienie tabelaryczne koncentracji zjawisk kryzysowych w sferze społecznej oraz w sferze gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno -przestrzennej oraz technicznej
Załącznik B - Porównanie standaryzowanych wskaźników społecznych dla 27 sołectw Gminy i Miasta Koziegłowy
Załącznik C Wynki konsultacji społecznych dotyczących opracowania GPR
Załącznik D Zestawienie odpowiedzi liderów dotyczące opracowania GPR

Zestawienie tabelaryczne koncentracji zjawisk kryzysowych w sferze społecznej oraz w sferze gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno -przestrzennej oraz technicznej

L.P.	Sołectwo	**Zagrożenie bezpieczeństwa**	**Ubóstwo**	**Problemy osób niepełnosprawnych**	**Prolemy rodzin**	**Udział w życiu publicznym**	**Depopulacja**	**Udział w życiu kulturalnym**	**Suma obszarów kryzysowych**	**sfera gospodarcza**	**Sfera środowiskowa**	**Sfera funkcjonalno przestrzenna**	**Sfera techniczna**
1	Cynków	1,0	0,0	-0,2	0,9	-1,4	-0,5	-0,3	2			K	
2	Gniazdów	0,8	0,5	0,7	1,4	-0,8	-1,4	-0,3	**5**			K	
3	Gliniana Góra	0,0	-0,5	-0,3	0,0	0,0	0,2	-0,4	**0**	K			
4	Koclin	0,0	-0,8	-0,9	0,0	-1,3	0,0	-0,7	**1**	K			
5	Koziegłówki	0,9	0,6	-0,6	1,0	0,1	0,3	-0,6	**3**		K	K	
6	Krusin	-0,1	-1,5	-0,9	0,0	-0,2	-0,7	0,0	**1**				
7	Lgota Górna	0,5	0,4	-0,5	0,6	0,0	-0,8	-0,2	**1**			K	K
8	Lgota-Mokrzesz	-0,1	1,9	0,2	1,6	0,1	-0,6	-0,3	**2**				
9	Lgota-Nadwarcie	-0,1	0,3	-0,4	0,9	0,1	-0,9	0,7	**1**				
10	Markowice	0,3	0,5	-0,6	1,0	1,4	-0,4	-0,8	**3**		K		
11	Miłość	0,3	0,4	2,8	2,6	0,1	1,1	-0,6	**2**				
12	Mysłów	0,6	-0,9	0,2	0,0	0,0	-0,8	-0,8	**3**			K	K
13	Mzyki	0,1	-0,3	1,6	0,6	-0,9	0,8	-0,7	**1**	K			
14	Nowa Kuźnica	-0,1	0,3	1,5	1,8	0,1	1,0	0,5	**2**				
15	Oczko	-0,1	2,6	2,6	0,0	0,1	-1,3	-0,4	**3**				
16	Osiek	0,2	-0,8	-0,4	0,0	0,0	0,4	-0,7	**0**				
17	Pińczyce	1,0	1,7	-0,2	0,5	-1,3	0,6	-0,9	**4**	K		K	K
18	Postęp	0,2	0,2	-0,4	0,0	0,1	-0,6	-0,7	**1**	K			
19	Pustkowie Lgockie	0,2	-1,2	-0,9	0,0	-1,3	2,1	-0,4	**1**	K			
20	Koziegłowy	4,7	0,5	0,2	1,0	-0,5	-0,2	1,0	**3**		K	K	K
21	Rzeniszów	0,6	0,5	-0,8	0,0	-0,2	0,4	-0,8	**3**		K		
22	Siedlec Duży	0,5	-0,7	-0,2	1,7	-1,4	-0,5	0,0	**2**		K		
23	Siedlec Mały	-0,1	0,2	1,9	0,0	-1,4	3,3	-0,7	**2**				K
24	Stara Huta	0,0	0,8	0,4	0,4	-1,2	-0,4	-2,2	**2**	K	K		
25	Winowno	0,5	-0,2	0,2	1,8	2,5	0,2	-0,6	**1**				K
26	Wojsławice	0,4	-1,1	-0,6	0,7	-1,0	-0,6	0,4	**1**				K
27	Zabijak	0,1	-0,8	-0,4	0,0	-1,3	-0,4	-0,7	**1**		K		

Tab. Zestawienie tabelaryczne koncentracji zjawisk kryzysowych dla Gminy i Miasta Koziegłowy
Źródło: (opracowane własne do Diagnozy delimitacyjnej)

Porównanie standaryzowanych wskaźników społecznych dla 27 sołectw Gminy i Miasta Koziegłowy

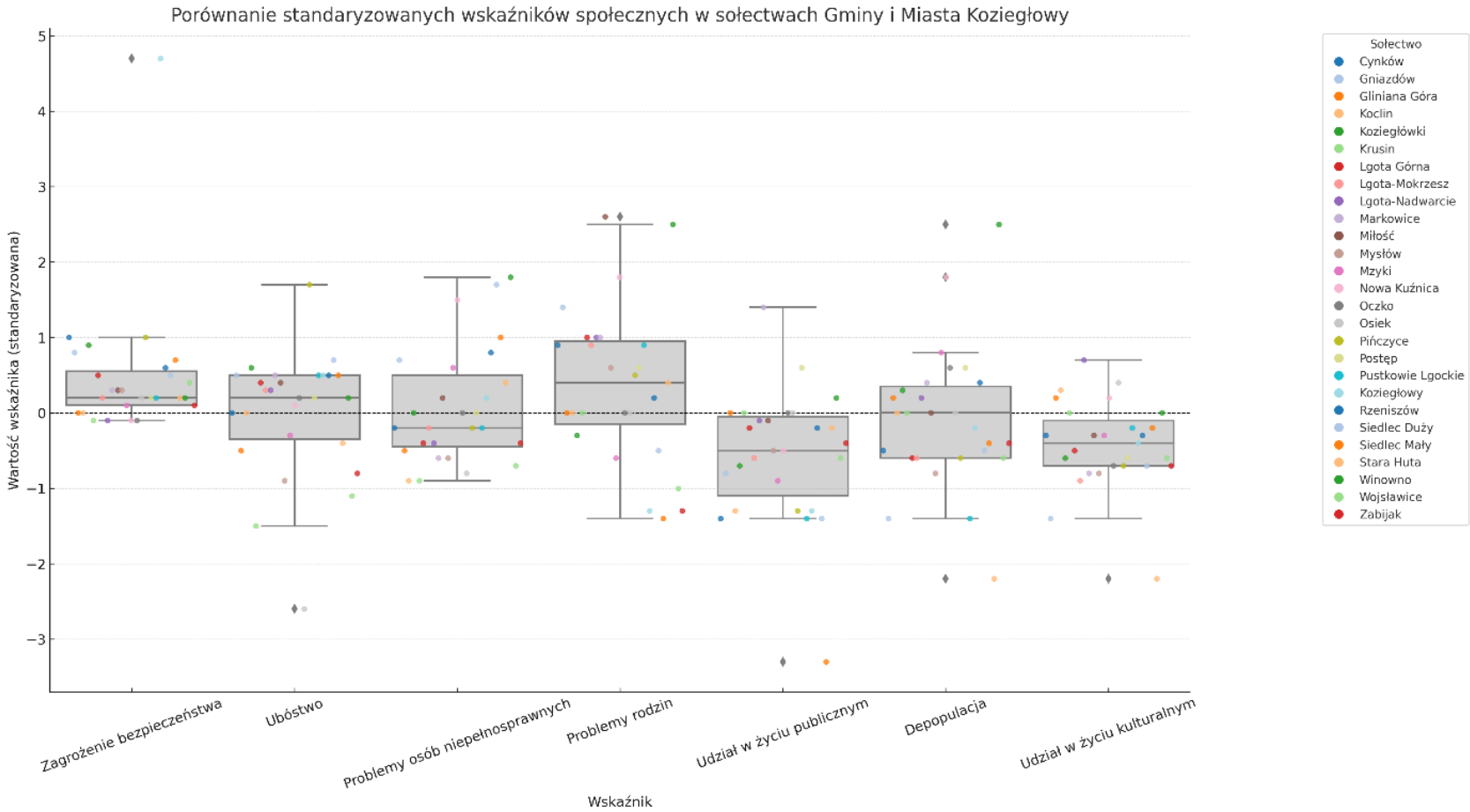

Ryc. B *Porównanie siedmiu zjawisk społecznych dla 27 sołectw Gminy i Miasta Koziegłowy*
Źródło: (opracowane własne na podstawie Diagnozy delimitacyjnej)

- Szare pudełka - rozkład wartości wskaźników w gminie (mediana, kwartyle).
- Czarna linia pozioma (y = 0) oznacza średnią wartość wskaźnika dla całej gminy (wartość standaryzowana).

WYNKI KONSULTACJI SPOŁECZNYCH DOTYCZĄCYCH OPRACOWANIA GPR

Gminnego Program Rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy

Problemy społeczne

Jak oceniasz jakość życia w Twojej miejscowości?

82 odpowiedzi

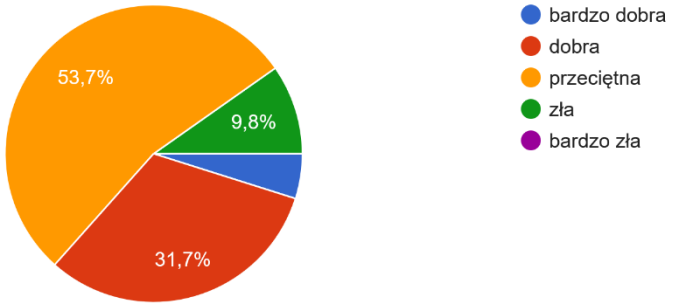

Co najbardziej wpływa na jakość życia w Twojej okolicy?

81 odpowiedzi

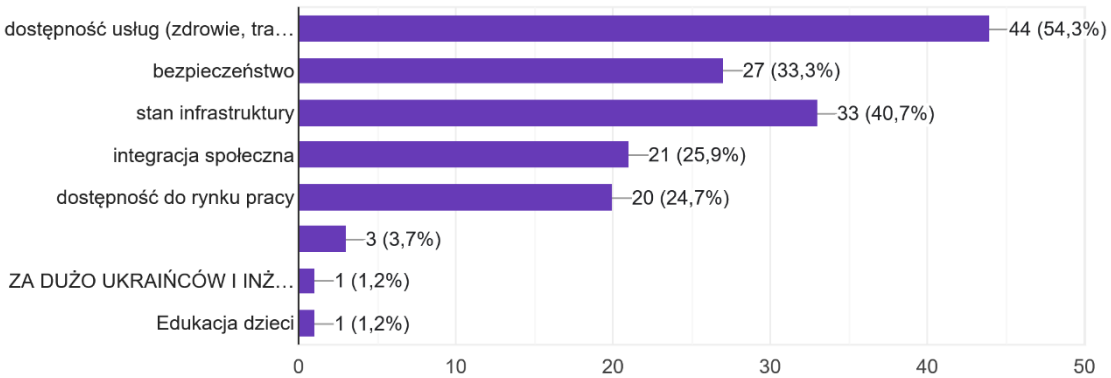

Jakie problemy społeczne dostrzegasz w swojej miejscowości?

79 odpowiedzi

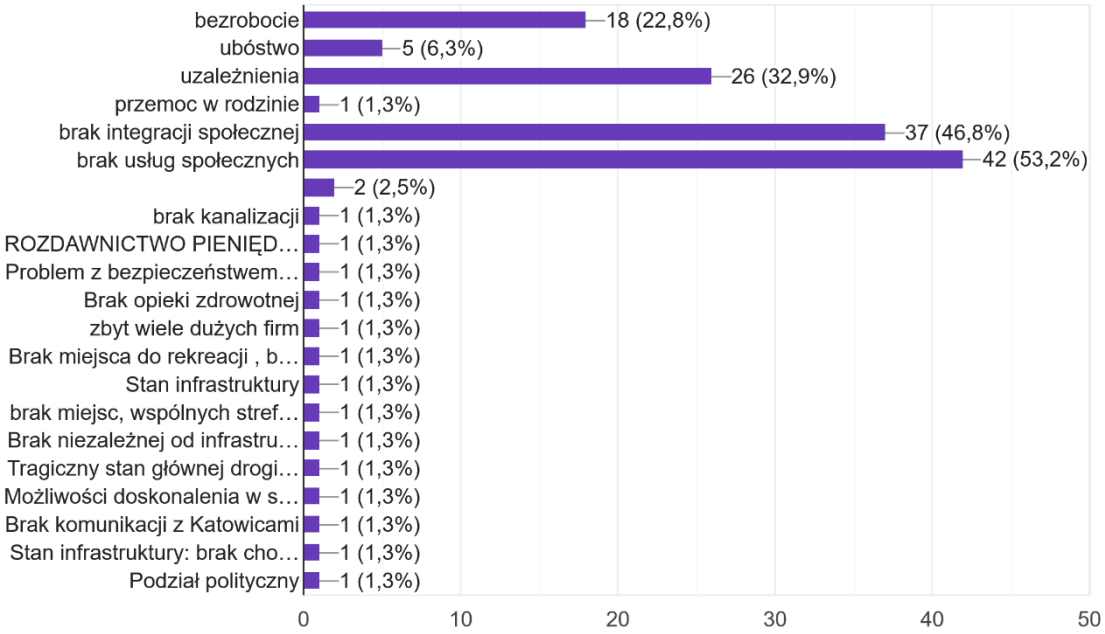

Czy w Twoim otoczeniu są osoby lub rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym?

82 odpowiedzi

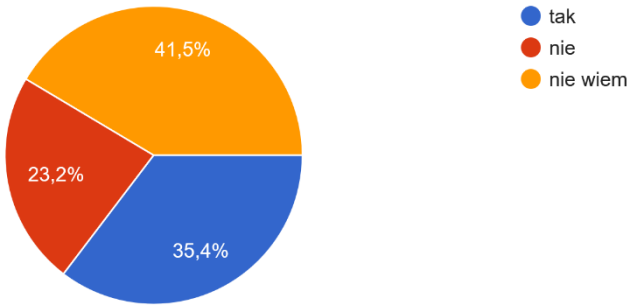

Czy dostępne w gminie usługi pomocy społecznej są wystarczające?

82 odpowiedzi

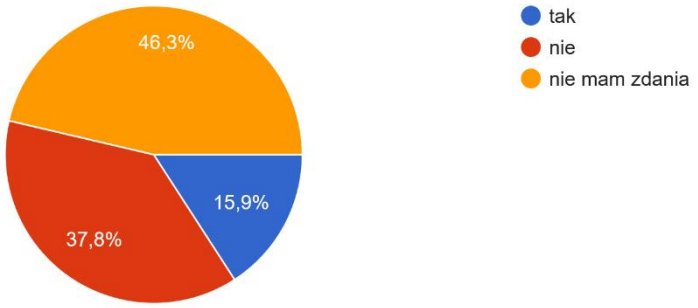

Jakie działania poprawiłyby sytuację społeczną w Twojej miejscowości?

81 odpowiedzi

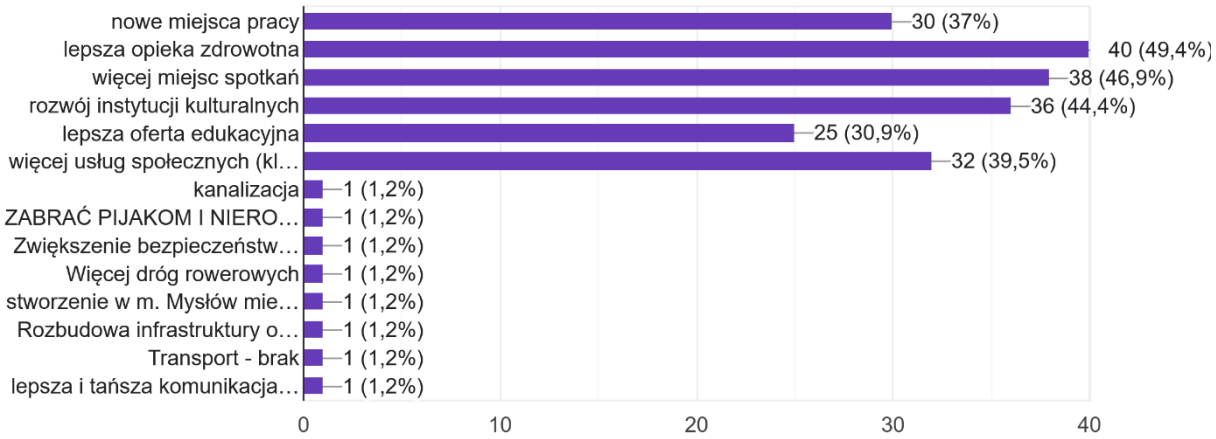

Czy uważasz, że w Twojej miejscowości brakuje przestrzeni do spotkań i integracji mieszkańców?

79 odpowiedzi

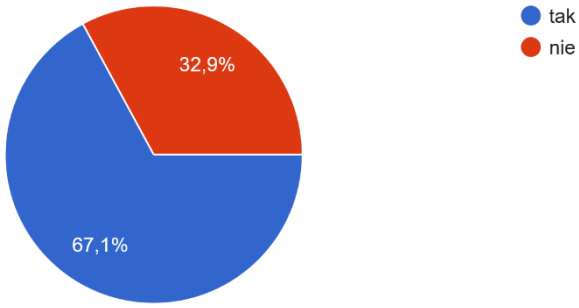

Jakie grupy społeczne powinny być objęte szczególną pomocą w ramach rewitalizacji?
80 odpowiedzi

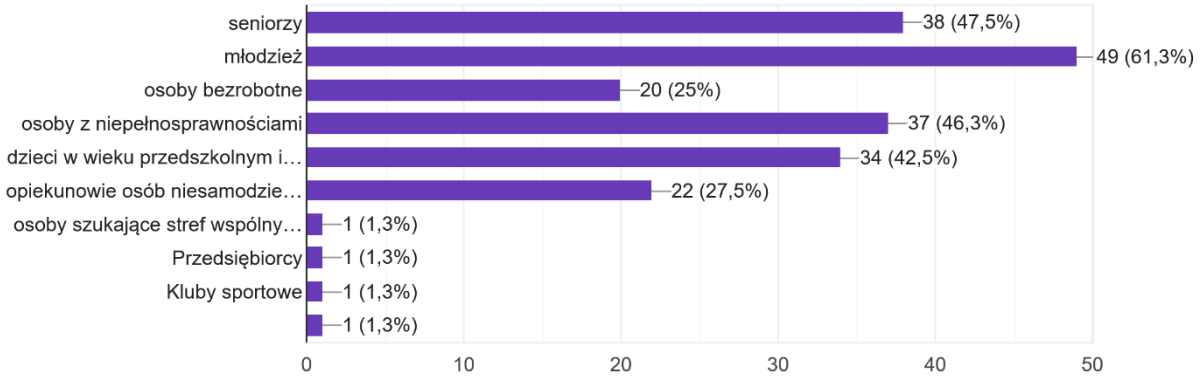

Czy czujesz się bezpiecznie w swojej okolicy?
80 odpowiedzi

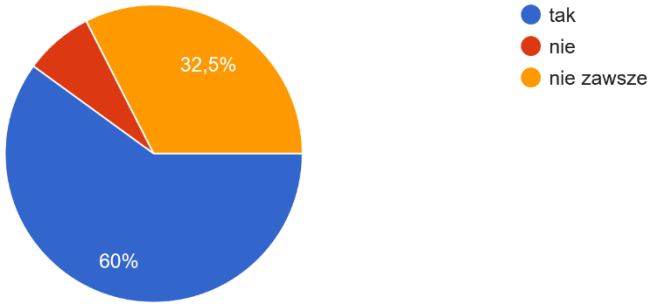

Co mogłoby poprawić poczucie bezpieczeństwa? (np. lepsze oświetlenie ulic, monitoring, większa liczba patroli)

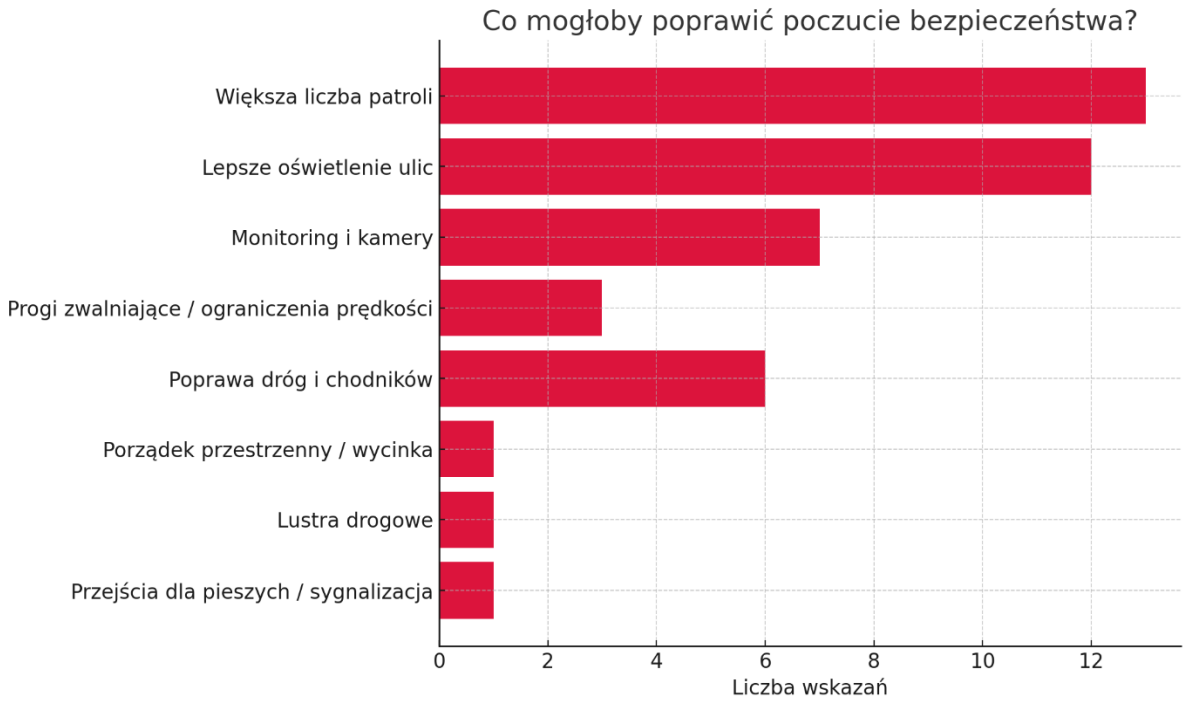

Czy chciał(a)byś wziąć aktywny udział w działaniach rewitalizacyjnych?

80 odpowiedzi

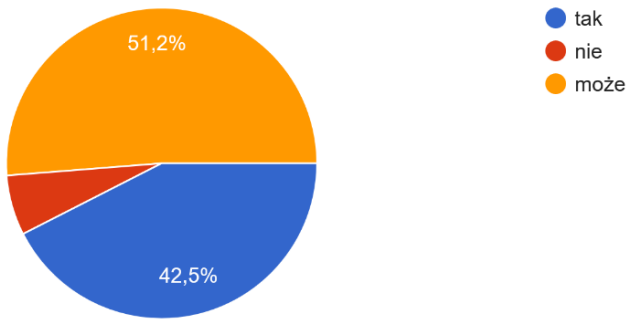

PROBLEMY GOSPODARCZE

Czy w Twojej miejscowości jest wystarczająca liczba miejsc pracy?
82 odpowiedzi

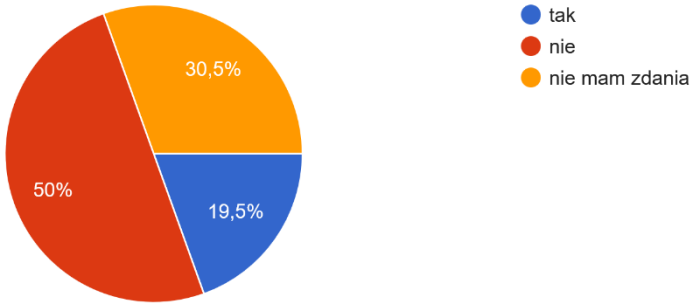

Jak oceniasz dostępność ofert pracy w gminie Koziegłowy?
82 odpowiedzi

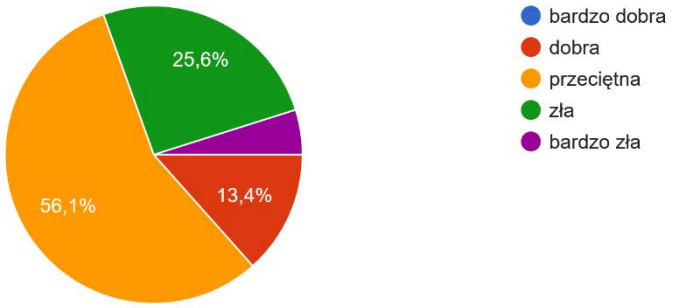

Jakie branże powinny być bardziej rozwijane w gminie, aby zwiększyć zatrudnienie?
81 odpowiedzi

Czy był(a)byś zainteresowany/a szkoleniami zawodowymi, jeśli byłyby organizowane w gminie?
82 odpowiedzi

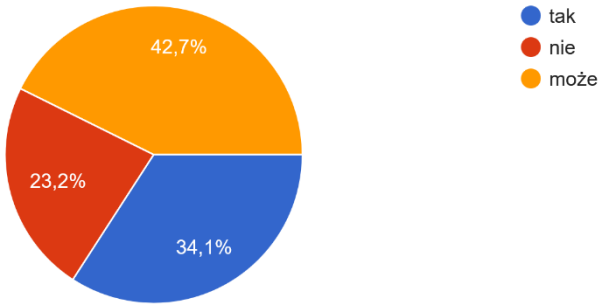

Jak oceniasz warunki do prowadzenia działalności gospodarczej w gminie Koziegłowy?
80 odpowiedzi

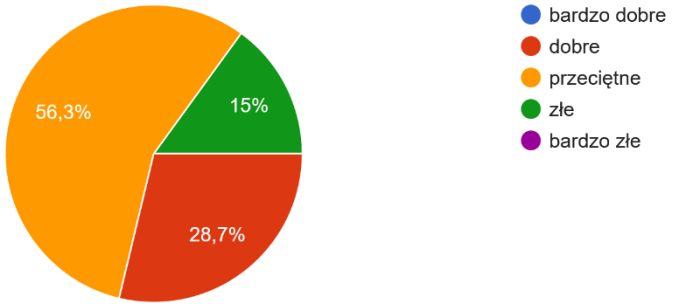

Jakie są największe bariery dla prowadzenia biznesu w gminie?
79 odpowiedzi

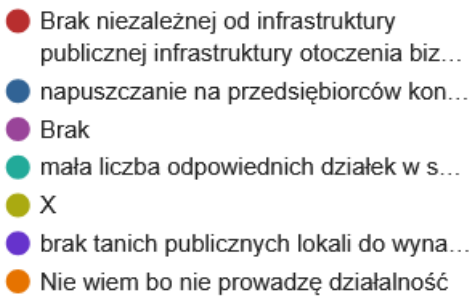

Czy uważasz, że lokalny handel i usługi są wystarczająco rozwinięte?

80 odpowiedzi

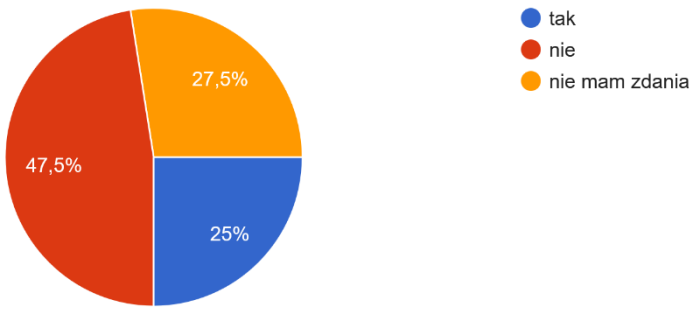

Czy gmina powinna bardziej inwestować w rozwój turystyki?

82 odpowiedzi

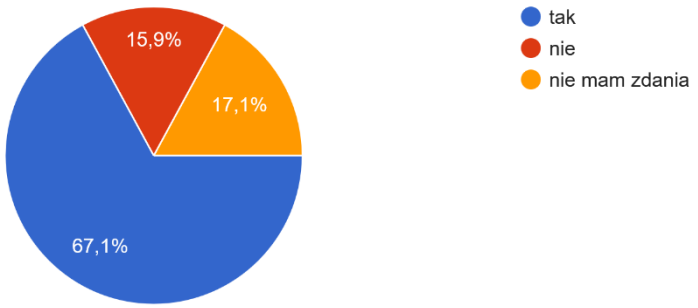

Jakie atrakcje turystyczne lub produkty lokalne mogłyby być lepiej wykorzystane dla rozwoju gospodarczego gminy?

80 odpowiedzi

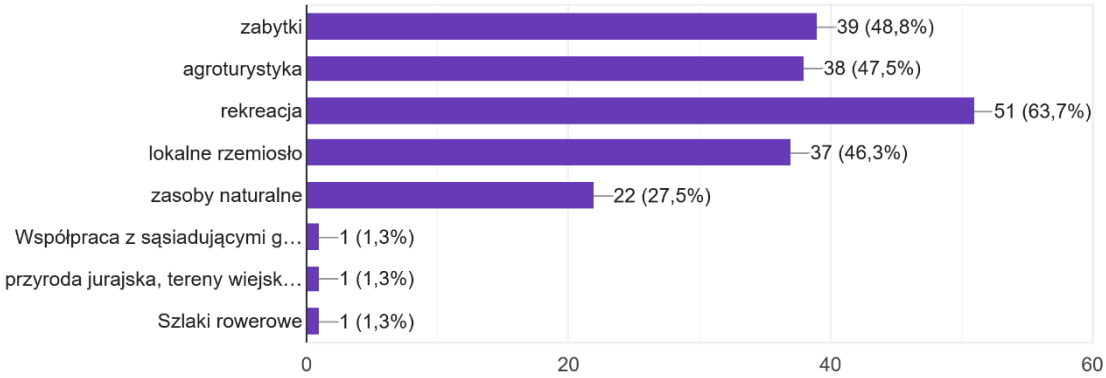

Jakie inwestycje gospodarcze są Twoim zdaniem najpilniejsze dla gminy?

81 odpowiedzi

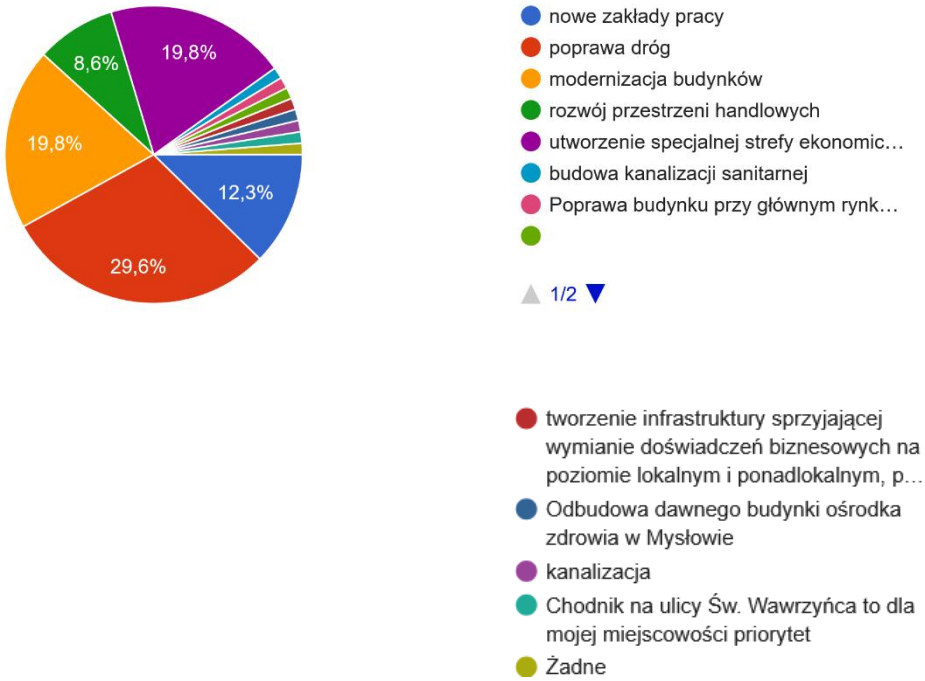

Problemy środowiskowe

Jak oceniasz stan środowiska naturalnego w Twojej miejscowości?
82 odpowiedzi

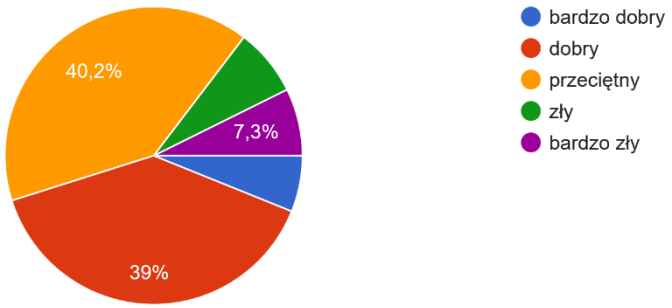

Jakie problemy środowiskowe są najbardziej uciążliwe w Twojej okolicy?
81 odpowiedzi

Czy w Twojej okolicy jest wystarczająca liczba terenów zielonych i rekreacyjnych?
81 odpowiedzi

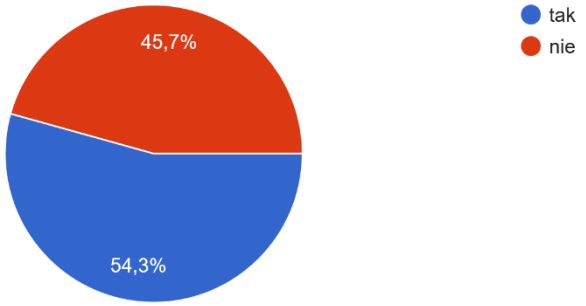

Czy gmina powinna bardziej inwestować w odnawialne źródła energii (np. panele słoneczne, farmy wiatrowe, pompy ciepła)?
82 odpowiedzi

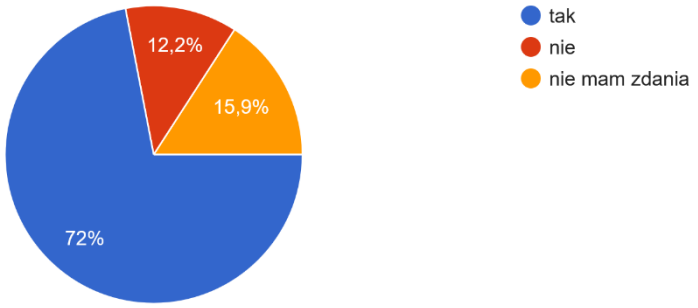

Jakie działania ekologiczne powinny być priorytetem w ramach rewitalizacji Twojej miejscowości?
82 odpowiedzi

Problemy w sferze funkcjonalno – przestrzennej

Jak oceniasz stan dróg i chodników w swojej miejscowości?
82 odpowiedzi

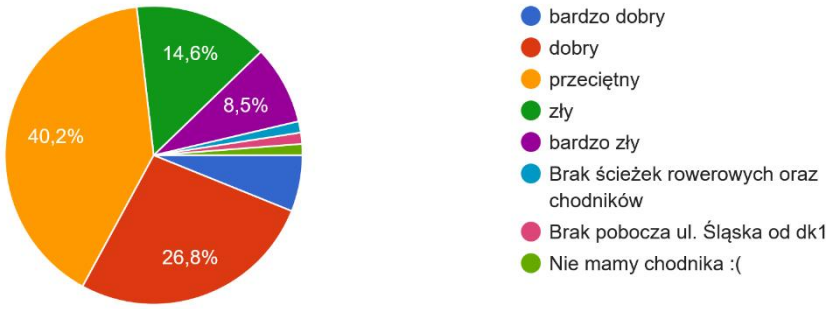

Czy Twoim zdaniem istnieją miejsca wymagające pilnej modernizacji lub przebudowy?
80 odpowiedzi

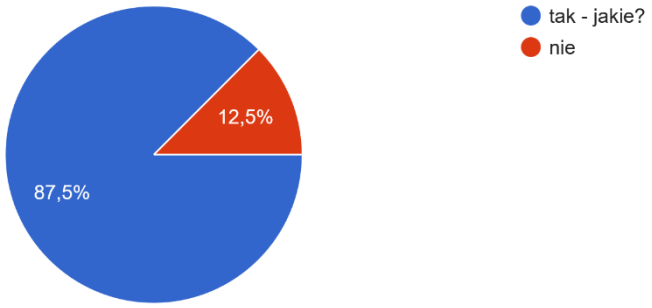

Czy Twoim zdaniem dostępność komunikacyjna gminy (transport publiczny, połączenia drogowe) jest wystarczająca?
82 odpowiedzi

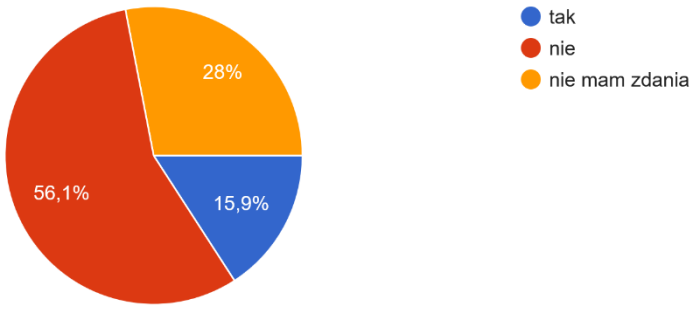

Czy w Twojej miejscowości masz wystarczający dostęp do usług publicznych (przychodnie, urzędy, szkoły, przedszkola)?
82 odpowiedzi

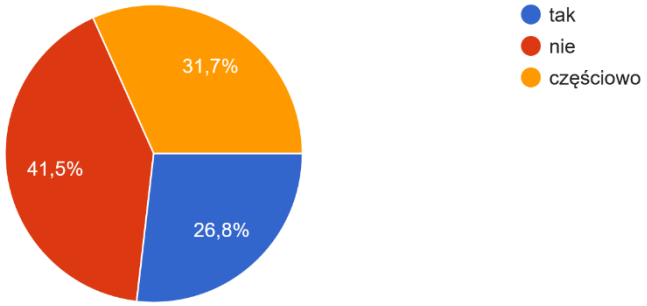

Jakie instytucje lub usługi publiczne powinny zostać rozwinięte w ramach rewitalizacji? (np. ośrodek zdrowia, biblioteka, dom kultury, placówki edukacyjne, żłobek, klub seniora)
64 odpowiedzi

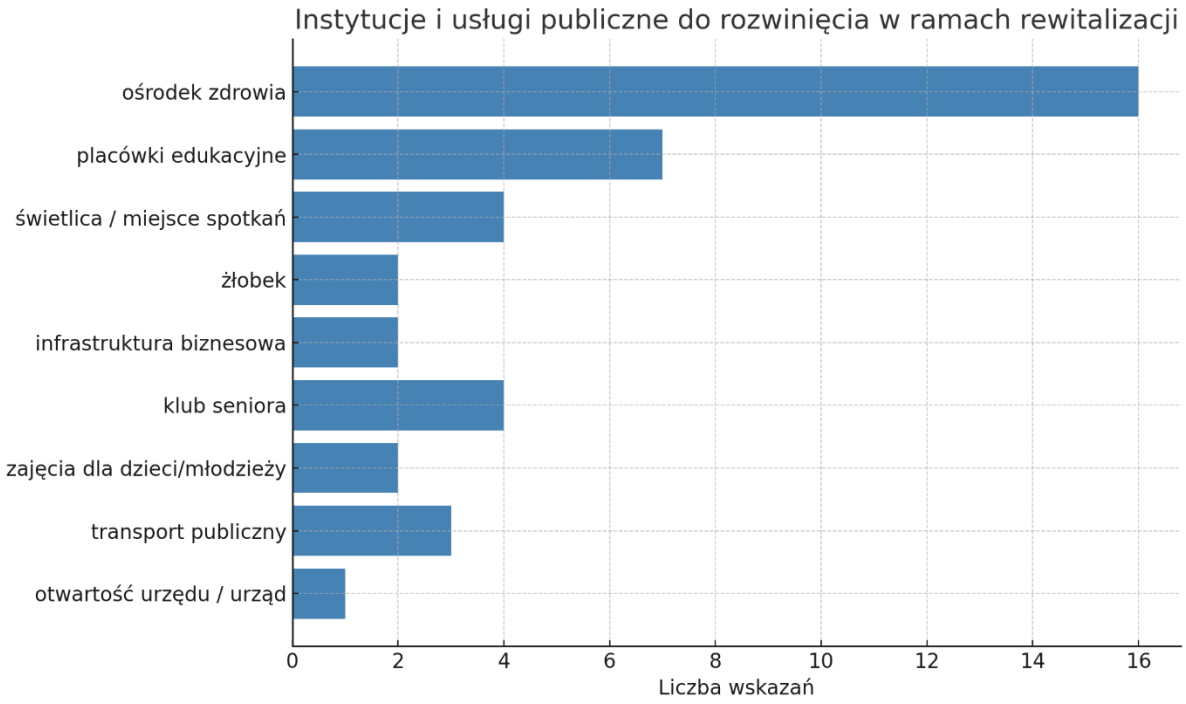

Czy uważasz, że w gminie powinny być prowadzone działania na rzecz poprawy wyglądu budynków i przestrzeni publicznych?

81 odpowiedzi

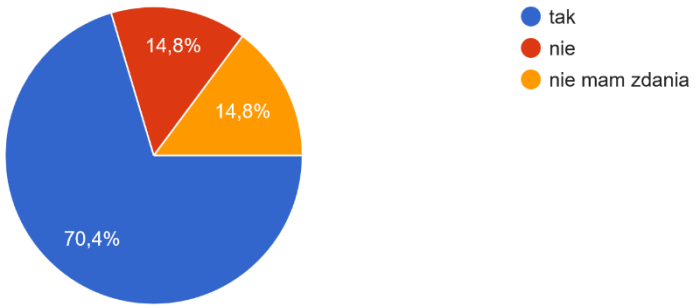

Czy w Twojej miejscowości występują problemy komunikacyjne, np. korki, brak połączeń autobusowych, brak ścieżek rowerowych?
82 odpowiedzi

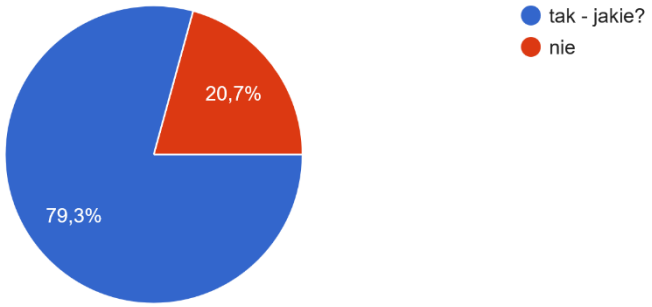

Problemy w sferze technicznej

Jak oceniasz ogólny stan infrastruktury technicznej (drogi, wodociągi, kanalizacja, oświetlenie) w swojej miejscowości?
83 odpowiedzi

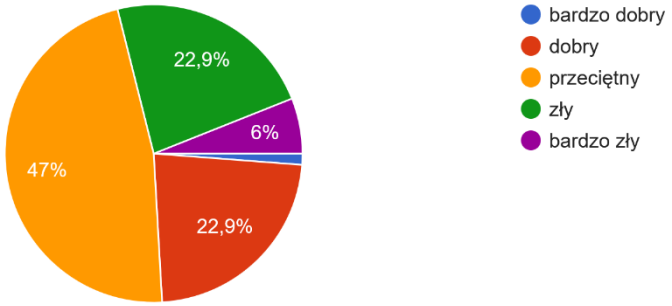

Czy w Twojej miejscowości występują problemy z infrastrukturą techniczną? Jeśli tak, to jakie?

80 odpowiedzi

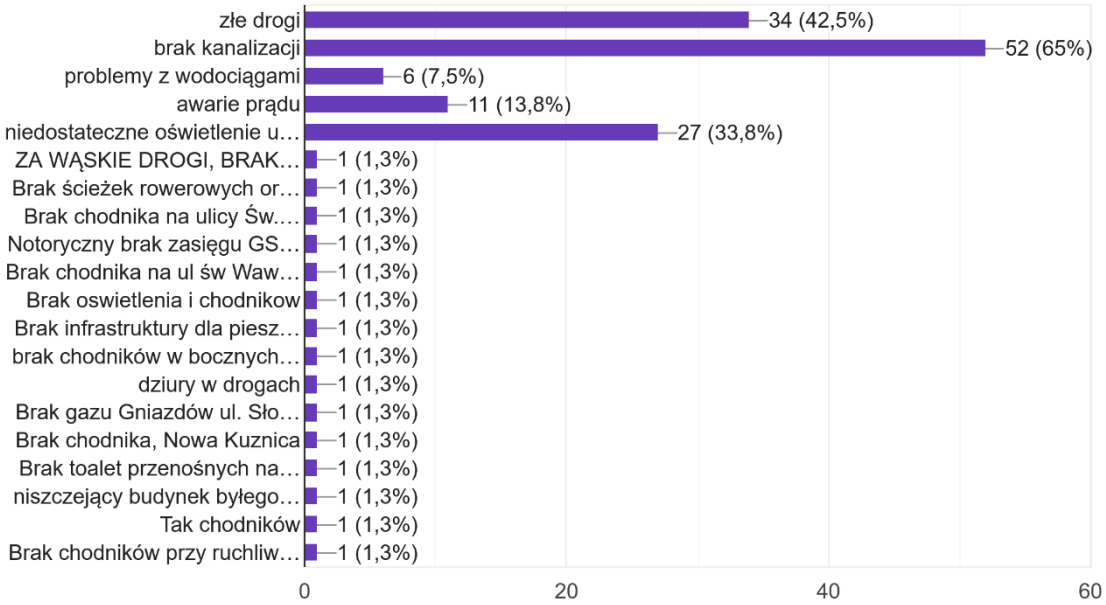

Jakie inwestycje techniczne powinny być priorytetem w ramach rewitalizacji?

81 odpowiedzi

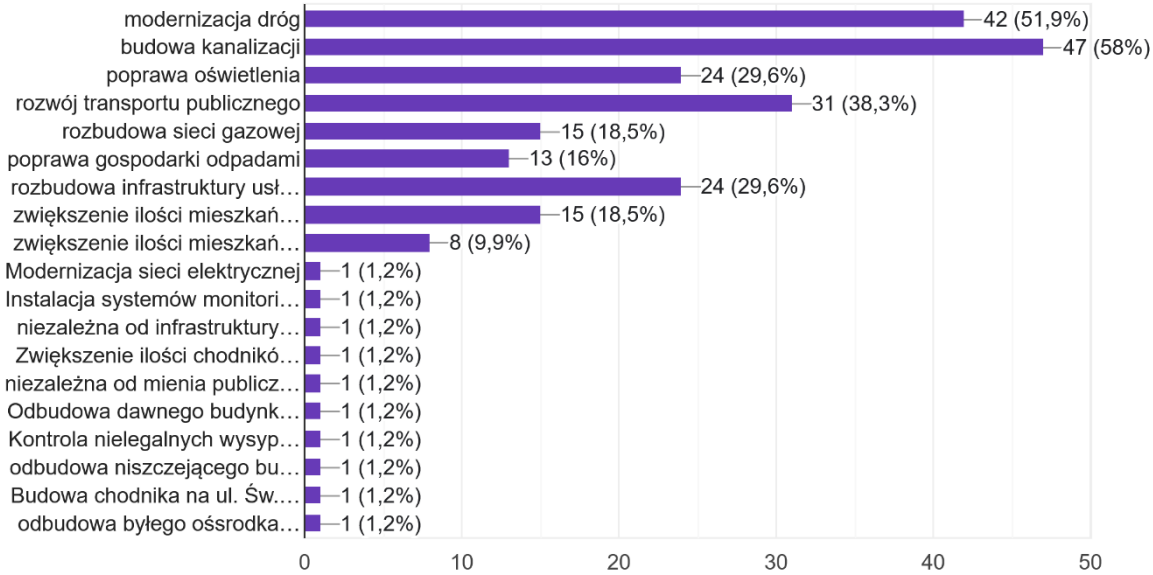

WYNIKI OPRACOWANO NA PODSTAWIE 87 WYPEŁNIONYCH ANKIET

Załącznik D

ZESTAWIENIE ODPOWIEDZI LIDERÓW DOTYCZĄCE OPRACOWANIA GPR

Zestawienie odpowiedzi liderów dotyczące sfery społecznej

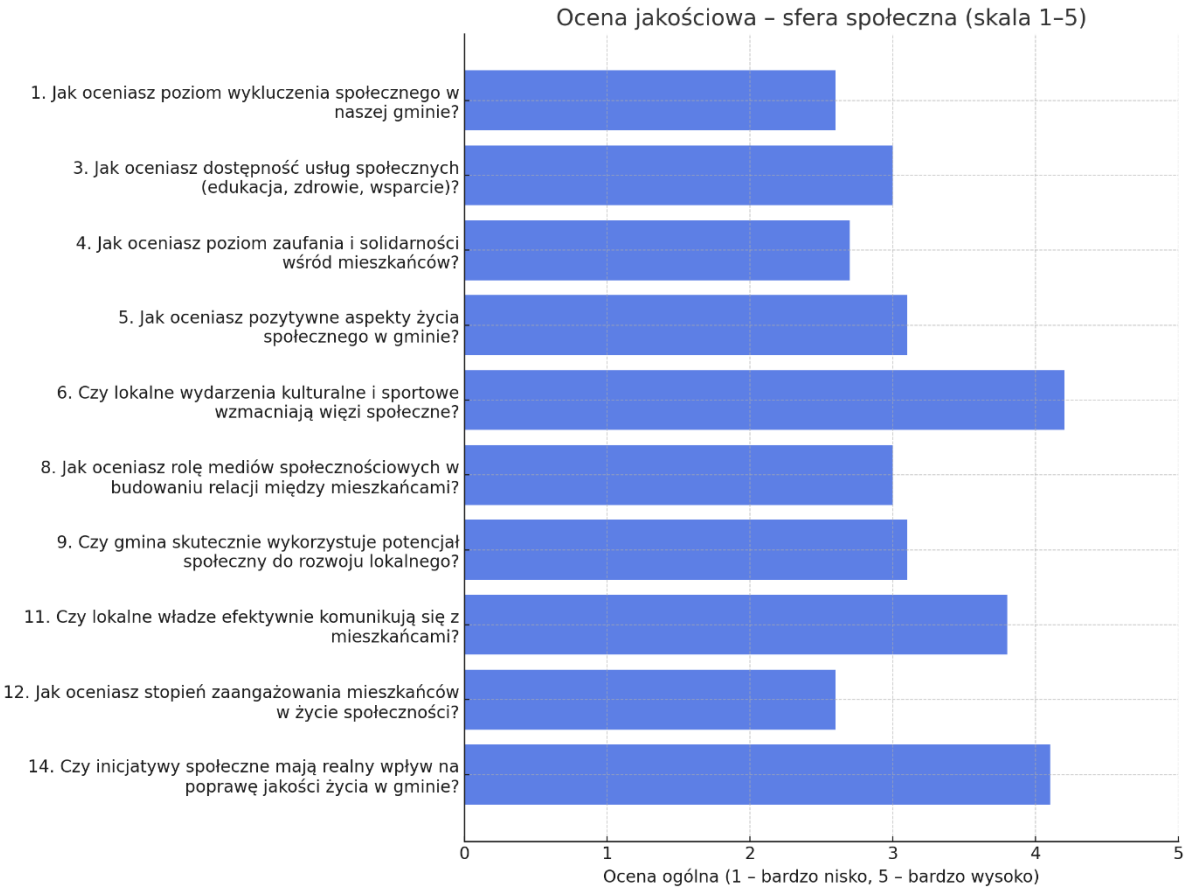

Zestawienie odpowiedzi liderów społecznych dotyczące sfery gospodarczej

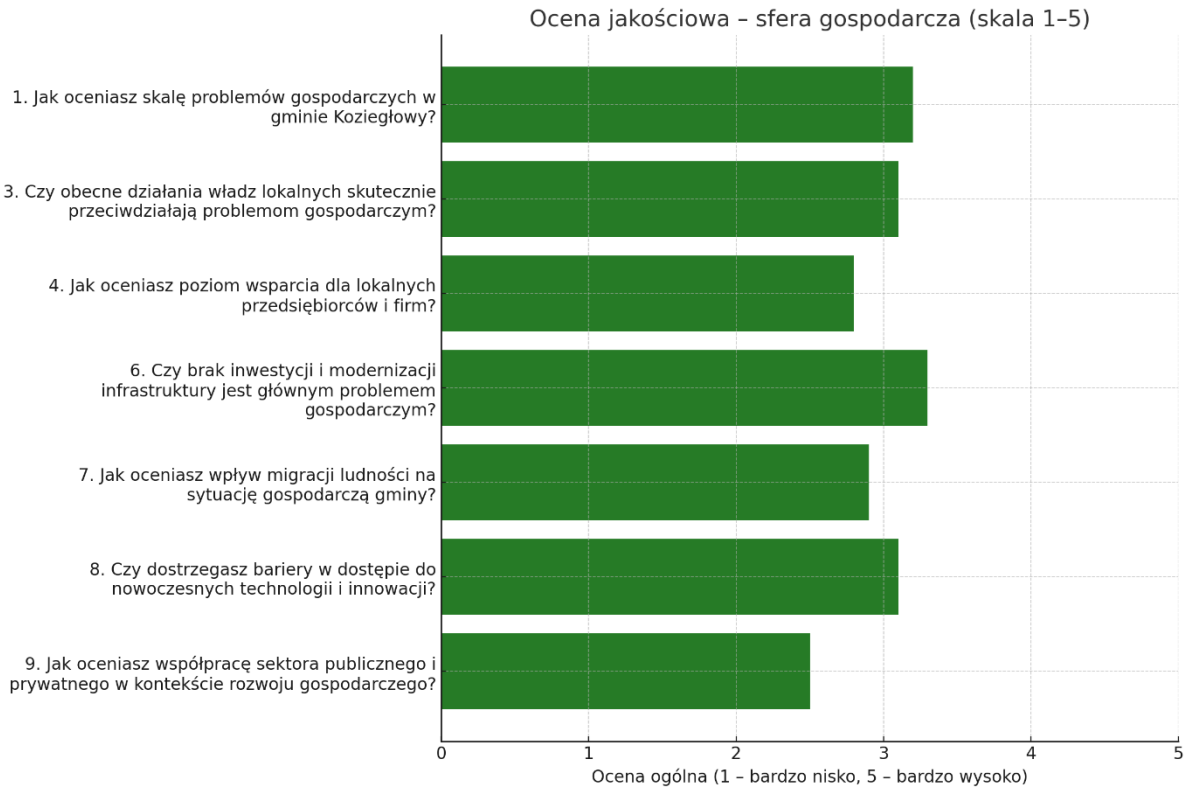

Zestawienie odpowiedzi liderów społecznych dotyczące sfery środowiskowej

Zestawienie odpowiedzi liderów społecznych dotyczące sfery technicznej

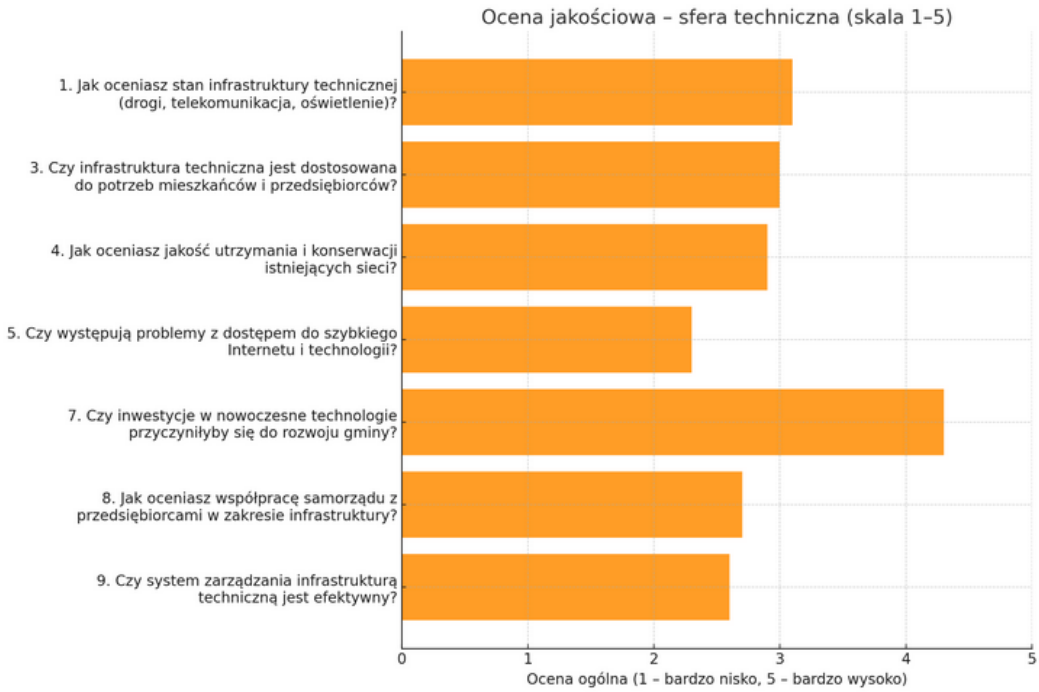

Zestawienie odpowiedzi liderów społecznych dotyczące sfery funkcjonalno - przestrzennej

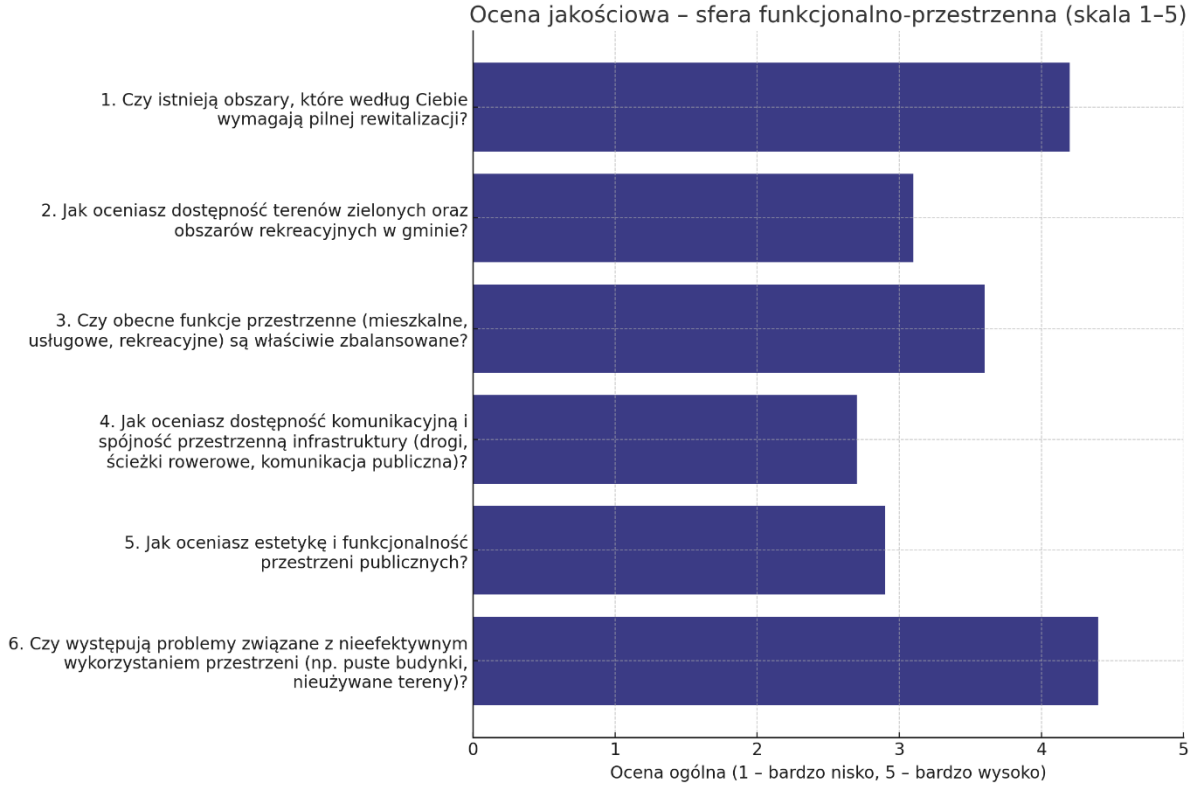

Załącznik nr 2 do uchwały nr 142/XVI/2025
Rady Gminy i Miasta Koziegłowy
z dnia 8 września 2025 r.

PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNYCH PODOBSZARÓW REWITALIZACJI GMINY I MIASTA KOZIEGŁOWY

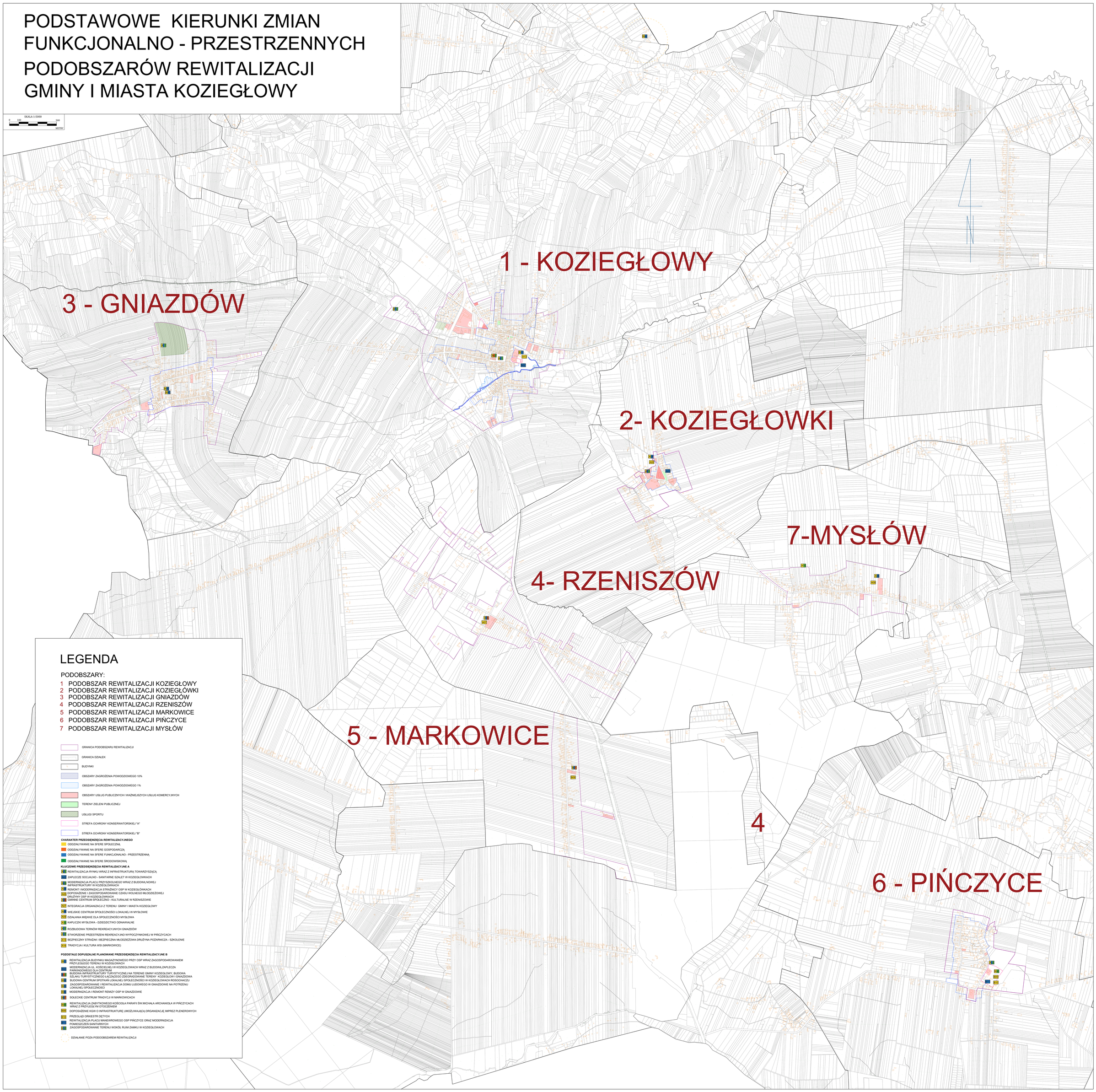

Uzasadnienie

„Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Gminy i Miasta Koziegłowy” został opracowany w odpowiedzi na zdiagnozowane problemy społeczne, gospodarcze, przestrzenne i środowiskowe występujące na obszarze rewitalizacji. Dokument powstał w oparciu o analizę danych, konsultacje społeczne oraz zaangażowanie lokalnych interesariuszy. Program wskazuje cele i kierunki działań, których realizacja ma doprowadzić do poprawy jakości życia mieszkańców, aktywizacji społecznej i gospodarczej oraz przywrócenia ładu przestrzennego w wyznaczonych częściach gminy. Umożliwia również ubieganie się o środki zewnętrzne, w tym unijne i krajowe, na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Projekt dokumentu został poddany wymaganym procedurom opiniowania i uzyskał pozytywne stanowiska m.in. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Przyjęcie Programu stanowi podstawę do wdrożenia zaplanowanych działań rewitalizacyjnych i jest zasadne z punktu widzenia interesu społecznego i rozwoju gminy.